

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

วิทยานิพนธ์
ของ
จุฑาทิพย์ มัชฌิโม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มีนาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน
วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

วิทยานิพนธ์
ของ
จุฑาทิพย์ มัชฌิโม

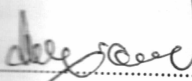
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มีนาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิมา
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผศ.ดร.นิราศ จันทรจิตร)

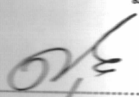
ประธานกรรมการ
(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(ผศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง)

กรรมการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

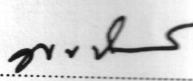

.....
(ผศ.ดร.ประเสริฐ เรือนนงการ)

กรรมการ
(อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.....
(อาจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(ผศ.ดร.พชรวิทย์ จันทรศิริล)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 31 เดือน ๕.๑ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทจรจิตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น กรรมการสอบที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องอย่างดียิ่ง ตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอนทุกท่าน ที่ให้การอบรมสั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้มา และให้คำแนะนำ สั่งสอน ตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุริยาวัธ สุวรรณบุบผา หัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อาจารย์ประสิทธิ์ ไชยกาล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อาจารย์จำสิบเอกประคอง พรหมมา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อาจารย์อนุชิต กอศักดิ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม ว่าที่ร.ต.หญิงเนตรนิยมาศ วรรณพยนต์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายเสกสรร ธารัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา นายเทอดศักดิ์ สีนุโคตร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสร้างแสน คณะครูโรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา และคณะครูโรงเรียนบ้านสร้างแสนทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน รุ่น ป.34 ศูนย์มหาสารคาม ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อพิมล มัชฌิโม คุณแม่นันทา มัชฌิโม บิดา มารดา รวมทั้งญาติพี่น้องทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ ให้ความรักความห่วงใย จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรม สั่งสอน จนประสบความสำเร็จ ในการดำเนินชีวิตและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

จุฑาทิพย์ มัชฌิโม

ชื่อเรื่อง	การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
ผู้วิจัย	นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง
ปริญญา	กศ.ม. สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบSQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และ 4) เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสร้างแสน จำนวน 24 คน และโรงเรียนชุมชนบ้านบอน จำนวน 26 คน ในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และสุ่มเป็นกลุ่มทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และจัดกิจกรรมตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบSQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แบบละ 8 แผน รวม 16 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.69 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 3) แบบวัด เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) และ F-test (One-way MANNOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.81/79.71 และ 84.60/81.35 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน และการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน ไม่แตกต่างกัน

TITLE Comparisons of Reading, Writing Abilities and Attitudes Towards English Learning of Prathomsuksa 6 Students Between Learning Based on SQ4R Learning Approach and Brain-Based Learning Approach

AUTHOR Miss Juthatip Matchimo

ADVISORS Asst. Prof. Dr.Theerapong Meethaisong

DEGREE M.Ed. **MAJOR** Curriculum and Instruction

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2016

ABSTRACT

The purposes of this study were : (1) to develop plans for learning management on reading, writing ability, and attitudes towards English learning of Prathomsueksa 6 students, based on SQ4R learning approach and Brain-Based Learning approach with the established criterion of efficiencies of 75/75, (2) to compare reading and writing abilities of the students who learned based on SQ4R learning approach between before and after learning, (3) to compare reading and writing abilities of the students who based on Brain-Based Learning approach between before and after learning, and (4) to compare reading, writing ability, and attitudes towards English learning of the students, between who learned based on those two different approaches. The sample used in this study consisted in two groups of 24 and 26 students from Prathomsuksa 6 level, attending Ban Sang Sean school and Ban Born school, in Somdej District, Kalasin Province, which were obtained using cluster random sampling technique and were random assignment for providing with learning management of SQ4R learning approach and Brain-Based Learning approach respectively. The instruments used in the study were : (1) lesson plans for two kinds of learning management activities based on SQ4R approach and Brain-Based Learning approach in English, taken for overall 16 hours with 8 plans in each approach; (2) a 40 – item test of learning achievement for reading and writing abilities, with the discriminating powers ranging 0.23 - 0.69 and a reliability of 0.97. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, standard deviation, including t-test (Dependent Sample) and F-test (One- way MANOVA) was employed for testing the hypotheses.

The results of the study were as follows :

1. The plans for learning management based on SQ4R approach and Brain -Based Learning approach in English for Prathomsuksa 6 level showed the efficiencies of 83.81/79.71 and 84.60/81.35 respectively, those attained with higher than the establishment criterion.

2. The plans for learning management based on SQ4R approach in English for Prathomsuksa 6 level was showed higher of reading and writing abilities than before learning, at the .05 level of significance.

3. The plans for learning management based on Brain -Based Learning approach in English for Prathomsuksa 6 level was showed higher of reading and writing abilities than before learning, at the .05 level of significance.

4. The students who learned based on SQ4R approach and Brain -Based Learning approach in English for Prathomsuksa 6 level did not show the difference of post – test in reading, writing abilities, and attitudes towards English learning

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	สมมติฐานของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551	9
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	18
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	23
	การอ่านภาษาอังกฤษ	37
	การเขียนภาษาอังกฤษ	57
	เจตคติ	70
	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	81
	ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	95
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	99
	งานวิจัยในประเทศ	99
	งานวิจัยต่างประเทศ	104
3	วิธีดำเนินการวิจัย	107
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	107
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108
	วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	108
	รูปแบบของการวิจัย	120
	ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	121
	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	121
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	123
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	123

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	128
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	128
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	128
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	129
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75	129
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	137
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	138
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	138
5 สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	141
ความมุ่งหมายของการวิจัย	141
สรุปผล	141
อภิปรายผล	142
ข้อเสนอแนะ	146
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	158
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	159
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	200
ภาคผนวก ค แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลการประเมิน	212

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	216
ภาคผนวก จ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	222
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	230
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	240
ประวัติย่อของผู้วิจัย	242

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ความถนัดของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา	36
2	ตัวอย่างการหาค่า E_1/E_2	96
3	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	109
4	แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	111
5	เปรียบเทียบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	111
6	ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาย่อยและจุดประสงค์การเรียนรู้ แต่ละข้อกับจำนวนข้อสอบ	116
7	แบบแผนการทดลอง	120
8	ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	122
9	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงานนักเรียน และการทำแบบทดสอบย่อย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ...	130
10	ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	133
11	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงานนักเรียน และการทำแบบทดสอบย่อย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	134
12	ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	137
13	การวิเคราะห์การทดสอบการเป็นโค้งปกติ (Normality) หลังเรียน ของการอ่าน การเขียน ของทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง	137
14	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	138
15	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	139

16 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	139
17 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ ที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ด้วยสถิติทดสอบเอฟ F-test (One-way MANOVA)	140
18 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	140
19 การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ	215
20 การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ	215
21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียน	217
22 ค่าอำนาจจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนทางการอ่านและการเขียน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ..	219
23 การประเมินความสอดคล้อง (IOC) ข้อที่ใช้ได้ระหว่างข้อคำถามกับเจตคติที่มี ต่อวิชาภาษาอังกฤษของแบบสอบถามวัดเจตคติ โดยผู้เชี่ยวชาญ	220
24 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) ข้อที่ใช้ได้ ของแบบสอบถาม วัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ...	221
25 คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติกิจกรรมใบงาน และการทดสอบย่อย ท้ายแผน ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	222
26 คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติกิจกรรมใบงาน และการทดสอบย่อย ท้ายแผน ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	224
27 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ที่จัดไว้ใน แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R	225
28 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ที่จัดไว้ใน แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	226

29	เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ SQ4R	227
30	เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน	229

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความสัมพันธ์ของสมองกับการเรียนรู้	37
2 ขั้นตอนของกระบวนการสร้างเจตคติ	76
3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	84
4 กราฟแสดงความถี่ของ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 1	234
5 กราฟแสดงความถี่ของ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 2	234
6 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 1	235
7 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 2	235
8 กราฟแสดงความถี่ของ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 1	236
9 กราฟแสดงความถี่ของ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 2	236
10 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 1	237
11 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 2	237
12 กราฟแสดงความถี่ของ atti (เจตคติ)	238
13 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ atti (เจตคติ) ของกลุ่มที่ 1	238
14 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ atti (เจตคติ) ของกลุ่มที่ 2	239

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษานับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในปัจจุบันและในอนาคตเนื่องจากรูปแบบการจัดการศึกษาแปรเปลี่ยนไปจากเดิม ด้วยองค์ความรู้ที่เปลี่ยนไป เทคโนโลยีที่พัฒนามากขึ้น และได้มีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนให้กับผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้มากขึ้นจากการนำเทคโนโลยีไปใช้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เข้าใจ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้มากขึ้น เด็กไทยยุคใหม่ต้องมีทักษะ การทำงานร่วมกับผู้อื่น รับผิดชอบงาน และรู้จักประยุกต์ใช้กระบวนการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพและยังต้องมีทักษะ ด้านภาษา สามารถพูดหรือใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาไทยได้ด้วย ภาษาอังกฤษถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งทักษะทั้ง 4 ล้วนมีความสำคัญเท่าๆกัน ดังนั้นในการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ ภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เรียนในทุกช่วงชั้น โดยสถานศึกษาสามารถจัดการเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ทุกคนต้องเรียนตามความถนัด ความต้องการ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ขึ้นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะ กระบวนการทั้ง 4 ทักษะ เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องจากประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะเกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษและสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ในระดับสูง เข้าใจเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถ ถ่ายทอดความคิด วัฒนธรรมไทยสู่สังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 : 2) ข้อมูลด้านการประเมินการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ยังพบว่า สาเหตุ ของปัญหาคือนักเรียนมีปัญหาด้านการสะกดคำ นักเรียนเขียนสะกดคำตามที่กำหนดให้ได้้น้อยมาก จำคำศัพท์ไม่ได้ และเมื่อครูบอกให้นักเรียนไปท่องคำศัพท์ นักเรียนไม่ยอมปฏิบัติเพราะเกียจคร้าน หรือเบื่อ ทำให้มีข้อจำกัดด้านวงคำศัพท์มีวงคำศัพท์น้อยมากไม่สามารถสื่อความหมายได้ (ดาวนภา บุญทอง. 2553 : 2)

ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ สิ่งสำคัญ ในการพัฒนาการอ่านคือการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ คำศัพท์ยังมีความสำคัญและสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการฟัง การพูด และการเขียนด้วย ในด้านการฟัง และการพูด ถ้านักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ ฟังไม่รู้เรื่อง จับใจความไม่ได้ ใช้คำผิด ความหมาย ทำให้การสื่อสารไม่ประสบผลสำเร็จ ส่วนทางด้านเขียนนั้นผู้เรียนจะเขียนสะกดคำ ไม่ถูก และเขียนไม่ได้ใจความชัดเจน กล่าวคือ ถ้านักเรียนไม่มีความแม่นยำหรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับ คำศัพท์แล้ว นักเรียนจะเรียนภาษาให้ได้ดีทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้ยาก

(เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2531 : 84) เจตคตินับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สามารถทำให้การเรียนภาษาอังกฤษสัมฤทธิ์ผลหรือล้มเหลว กล่าวคือ หากผู้เรียนมีเจตคติเชิงบวกในการเรียน ก็จะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะนำมาศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งนี้เจตคติที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญซึ่งสามารถชี้ให้เห็นว่านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากน้อยเพียงใด กล่าวคือถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูต่อวิชา ที่เรียนแล้ว จะทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกไม่เบื่อหน่าย ซึ่งจะมีผลต่อคะแนนสอบด้วยตนเองเดียวกัน หากนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนหรือวิชาที่เรียนแล้ว ก็ทำให้มีความรู้สึกไม่อยากเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อคะแนนสอบด้วย (วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงพล. 2538 : 218)

ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน ยังพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางภาษาอยู่ในระดับต่ำ ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นทักษะที่เกิดยากกว่าทักษะอื่น และเป็นทักษะที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้พบว่าผู้เรียนส่วนมากยังอ่านเขียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร จึงส่งผลให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจและบรรลุผล ในขณะที่ผู้เรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถอ่านและเขียนเป็นประโยคสั้นๆ ได้ อีกหนึ่งสาเหตุเนื่องมาจากตัวผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจได้ จากรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำปีของโรงเรียน พบว่านักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน ประกอบกับการพูดคุย สอบถามกับผู้เรียนแล้วพบว่า ผู้เรียนไม่เห็นความจำเป็นของการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่ทราบว่าจะต้องเรียนภาษาอังกฤษไปเพื่ออะไร เรียนแล้วนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้ และภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อเจตคติที่ดีที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ ผลการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ค้นหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดใหม่ๆ มาพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้มากขึ้นเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้จากผลการประเมินผลความรู้ในระดับประเทศการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนในตำบลลำห้วยหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวนทั้งสิ้น 4 โรง มีผลการประเมินปรากฏดังนี้ คือ โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 36.19 โรงเรียนบ้านสร้างแสนได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 33.93 โรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยาได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 50.00 และโรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อยได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 28.33 ตามลำดับ (จิณัฐตา วรรณเกษม. 2557) สรุปผลการทดสอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 32.11-42.11 เท่านั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นคะแนนที่ต่ำพอสมควร เมื่อเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ทั้งหมด 204 โรงเรียน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 56.63 จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานสามารถช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถทั้งด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอีกด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นกลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา และตั้งอยู่บนฐานแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษา คือ ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้ อภิปัญญากับการอ่านนั้น หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ความตระหนักรู้และการควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน รวมถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ จนกว่าจะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน มีการควบคุมและตรวจสอบตนเองในระหว่างการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนการอ่านและการพูด คำตอบออกมาจากความจำของตนเอง รวมถึงการประเมินผลหลังจากอ่านเรื่องนั้นๆ จบแล้ว คือในขั้นตอนการทบทวน หากยังจำเรื่องราวทั้งหมดไม่ได้ก็จะกลับไปสู่ขั้นตอนการอ่านอีกครั้งเพื่อรวบรวมข้อมูล (พนิตนาฎ ชูฤกษ์. 2551 : 117-123) การจัด การเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยใช้เป็น การสอนอ่านที่มีกระบวนการขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) ขั้นที่ 4 ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record) ขั้นที่ 5 ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน (Reflect)

การเรียนรู้โดยใช้สมอง Brain Based Learning (BBL) เป็นการใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของสมอง มนุษย์นำมาออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสูงสุดของสมองในการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน สมองสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต แต่ประสิทธิภาพอาจไม่ดีเท่ากับการได้รับการกระตุ้นและพัฒนาตั้งแต่แรกในช่วงโอกาสทอง การเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิด ถึงวัย 10-11 ขวบ เซลล์ประสาทจะเติบโต และเรียนรู้ได้ไว และมีการเชื่อมต่อสร้างเครือข่ายเส้นใยประสาทได้ในอัตราสูงกว่าวัยอื่นและเมื่อสมองมีการพัฒนาดี ก็จะไปสู่การพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ (วิลลาร์ด สุนทรโรจน์. 2545 : 47-48) การเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการวางแผน เพื่อนำไปสู่การลงมือทำจริงตามหลักการของสมองกับการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้แบบนี้ส่งผลให้เซลล์สมอง 100,000 ล้านเซลล์ ได้รับการกระตุ้นให้ทำงานและเกิดพัฒนาการทำให้เกิดปัญหาการคิดวิเคราะห์และปัญหาในระดับที่สูงขึ้นๆ ครอบคลุมตามหลักการพหุปัญญาและเก็บความรู้ไว้ในความจำระยะยาวที่พร้อมนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ และในการสอน แต่ละครั้งจะต้องคำนึงถึงความคิดพื้นฐานตามหลักการของสมองกับการเรียนรู้คือ อารมณ์เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ทุกขั้นตอนการเรียนรู้ต้องใช้ทุกส่วนทั้งการคิด ความรู้สึก และการลงมือปฏิบัติจริงไปพร้อมกันจึงเป็นการเรียนรู้ที่ดีที่สุด กระบวนการและลีลาการเรียนรู้นำไปสู่การสร้างแบบแผนอย่างมีความหมาย (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2549 : 8-12) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แล้วนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แล้วกำหนดเป็น 6 ขั้นดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอความรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความรู้ ขั้นที่ 6 ขั้นนำไปใช้

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน และเพื่อใช้ประโยชน์เป็นสารสนเทศสำหรับการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการอ่านอย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน จับใจความได้ดี จึงทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย ผู้เรียนเกิดความศรัทธาและยอมรับที่จะเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี และยังทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการใช้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของสมองผ่านการเผชิญสถานการณ์การเรียนรู้ในบทเรียนเดิมซ้ำ ครึ่งแล้วครึ่งเล่าผ่านประสาทสัมผัสและเกิดการตอบสนองที่หลากหลายจนสรุปเป็นความคิดรวบยอดได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองแบบ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ได้พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งบริบทสถานการณ์การเรียนมากยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการสอนของทั้งสองกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การแนะแนวทางในการอ่านซึ่งผู้สอนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถามนำทางเพื่อให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจน การอ่านเนื้อเรื่องทบทวนซ้ำๆ รวมทั้งการเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการทางสมองในการเรียนรู้ ทำให้ให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด ซึ่งจะทำให้การอ่านการเขียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดเกิดความคิดวิเคราะห์และเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วนอีกด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนตำบลลำห้วยหลวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3 จำนวน 92 คน จาก 4 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งพิจารณาจากผลการประเมินความรู้วิชาภาษาอังกฤษในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา และปรากฏว่าโรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา โรงเรียนบ้านสร้างแสน โรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา และโรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อย ได้คะแนนทดสอบในระดับใกล้เคียงกัน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา และโรงเรียนบ้านสร้างแสนจำนวน 50 คน จาก 2 ห้องเรียน คือ นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา จำนวน 26 คน และนักเรียนโรงเรียนบ้านสร้างแสนจำนวน 24 คน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบละความรู้ความสามารถในระดับสูงปานกลางและต่ำ ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และจับสลากเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏดังนี้
 - 1.1.1 กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยาได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 26 คน

1.1.2 กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสร้างแสน ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 24 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถด้านการอ่าน ความสามารถด้านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม ๆ ละ 8 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวมกลุ่มละ 16 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาบทเรียน และตอบคำถามในประเด็นที่สำคัญ บันทึกข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้อง และประเด็นที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอความคิดรวบยอดจากเนื้อเรื่อง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และการเรียนรู้ในสถานการณ์อื่นต่อไป ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เผชิญบรรยากาศรู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียดผ่านสิ่งเร้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่านโดยผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนจัดเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันผ่านสถานการณ์จริง

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นสำรวจ (Survey) หมายถึง กิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป

2.2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) หมายถึง กิจกรรมที่ผู้สอนตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านและผู้เรียนฝึกการตอบคำถาม ซึ่งคำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจในเนื้อเรื่องเร็วขึ้น

2.3 ขั้นอ่าน (Read) หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนอ่านข้อความในบทหรือเนื้อหาในตอนนั้นช้าอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบ สำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยแท้จริง และตอบคำถามที่ตั้งไว้

2.4 ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record) หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้คำตอบแล้ว ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถจำคำตอบนั้นได้ โดยคำตอบนั้นต้องคงความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้

2.5 ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เขียนสรุปใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและใจความรอง โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ซึ่งถ้ายังไม่แน่ใจทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 ขั้นทบทวน (Reflect) หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่เรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้องเป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทนในการจดจำอีกด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนสรุปความรู้ในบทเรียน ครั้งนั้น และดำเนินกิจกรรมการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการเผชิญสถานการณ์การเรียนรู้และให้ผู้เรียนรับรู้และสร้างความเข้าใจเหตุการณ์ในบทเรียนผ่านประสาทสัมผัสและการตอบสนองเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอดควบคู่กับการฝึกและการนำความรู้ไปใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมแล้วนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วกำหนดเป็น 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนกระตุ้นเร้าความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้และแสดงออกถึงความต้องการ และเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่เรียนได้

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอความรู้ หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากง่ายไปหายาก เป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาสร้างองค์ความรู้ใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่ม ร่วมมือกันเรียนรู้และสร้างผลงาน ได้แก่ การค้นคว้า ข้อมูลความรู้ การฝึกปฏิบัติ การสังเกตจากสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ในบทเรียน การทำแบบฝึก และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบการซักถามและแสดงความคิดเห็น เพื่อความเข้าใจในบทเรียนเพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความรู้ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ และให้ผู้เรียนทำใบงานเพื่อสรุปบทเรียนรายบุคคล แล้วสรุปเป็นข้อมูลของกลุ่มเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน

ขั้นที่ 6 ขั้นนำไปใช้ หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนจับคู่หรือกลุ่ม นำเสนอเงื่อนไขและวิธีการนำความรู้ที่ได้จากบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นหรือบทเรียนในครั้งต่อไป รวมทั้งประเด็นที่นักเรียนอยากรู้เพิ่มเติม อาจนำเสนอเป็นโครงการแผนผังความคิด หรือรายงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3. ความสามารถด้านการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย การอ่านออกเสียง อ่านคำศัพท์ การอ่านข้อความหรือประโยคสั้นๆ ให้ตรงตามภาพ การอ่านบทสนทนา และเหตุการณ์ที่สั้น ได้ถูกต้องตามหลักการอ่านและสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่ปรากฏได้ ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน จำนวน 20 ข้อ

4. ความสามารถด้านการเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การเขียนคำศัพท์ที่ได้จากภาพ นำคำศัพท์มาเขียนให้อยู่ในรูปแบบของประโยคที่ถูกต้องตามโครงสร้างและไวยากรณ์จากเนื้อหาที่ได้เรียนในแต่ละแผนการสอนได้ รวมทั้งเขียนเครื่องหมายต่าง ๆ การเขียนเรื่องราวสั้น ๆ เพื่อการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งวัดได้โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน จำนวน 20 ข้อ

5. เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง มุมมองด้านความรู้ ความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งแนวโน้มพฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะความชอบหรือไม่ชอบ ความสนใจใคร่รู้ พร้อมทั้งจะปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภายหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

6. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบและวางแผนรายละเอียดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสำหรับนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีรายละเอียดของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยความคิดรวบยอด มาตรฐานการเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียน สื่อการเรียน การวัดประเมินผล และภาคผนวก ที่นำเสนอไว้ในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพการเรียน ภาษาอังกฤษ ที่พิจารณาจากคะแนนผลการเรียนรู้ด้านกระบวนการและผลลัพธ์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ ที่วิเคราะห์จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดจากการประเมินพฤติกรรม การเรียน ประเมินผลงานใบงานและการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ ที่วิเคราะห์จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทั้งหมดทำได้ จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษหลังเรียนเมื่อเทียบกับคะแนนเต็มทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 75

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงสาระสำคัญต่างๆ และได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
4. การอ่านภาษาอังกฤษ
5. การเขียนภาษาอังกฤษ
6. เจตคติ
7. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
8. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย และสมรรถนะของผู้เรียน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4-55)

1. วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น คนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลกดังนี้

- 5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 5.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 5.3 มีวินัย
- 5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 5.7 รักความเป็นไทย
- 5.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 1-71) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความสำคัญ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์

ของชุมชนโลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเอง และผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กับสังคม และวัฒนธรรมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่นเพิ่มเติมจากภาษาแม่ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ได้เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษา การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสามารถสื่อสารกับ ชาวต่างประเทศได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อ ภาษาต่างประเทศสามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบ อาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอัน หลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้ อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิด รวบรวมและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของ ภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศ ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศ ในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐาน ในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

2. คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องที่ฟัง อ่านออกเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยคง่ายๆ และบทพูดเข้าจังหวะง่ายๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน บอกความหมายของคำและ กลุ่มคำที่ฟังตรงตามความหมาย ตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยค บทสนทนาหรือนิทานง่ายๆ

2. พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารระหว่างบุคคลตามแบบที่ฟัง ใช้คำสั่งและคำขอร้องง่ายๆ บอกความต้องการง่ายๆ ของตนเอง พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และเพื่อนบอกความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ใกล้ตัวหรือกิจกรรมต่างๆ ตามแบบที่ฟัง

3. พูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว จัดหมวดหมู่คำตามประเภทของบุคคล สัตว์และสิ่งของตามที่ฟังหรืออ่าน

4. พูดและทำท่าทางประกอบตามมารยาทสังคม/วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา บอกชื่อและคำศัพท์ง่ายๆ เกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย

5. บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำกลุ่มคำและประโยคง่ายๆ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

6. บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

7. ฟัง/พูดในสถานการณ์ง่ายๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

8. ใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัว

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหาร เครื่องดื่ม และเวลาว่างและนันทนาการภายในวงคำศัพท์ ประมาณ 300-450 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม)

10. ใช้ประโยคคำเดียว (One Word Sentence) และประโยคเดียว (Simple Sentence) ในการสนทนาโต้ตอบตามสถานการณ์

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง ประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก/ระบุประโยคและข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่ายๆ และเรื่องเล่า

2. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตและให้คำแนะนำ พูด/เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่ายๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด/เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัวกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

3. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ที่ฟังและอ่าน พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

4. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศ

และภาษาไทยเปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณี
ของเจ้าของภาษากับของไทย

6. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่ง
การเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

8. ใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสาร
ตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและ
นันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย และลมฟ้า อากาศ ภายในวงคำศัพท์ ประมาณ
1,050-1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

10. ใช้ประโยคเดียวและประโยคผสม (Compound Sentence)
สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน
อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน
เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
และอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว
สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ
เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอ
และให้ข้อมูลบรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน
อย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ
กิจกรรม/ประสบการณ์และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

3. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/
ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่อง
ที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส
ตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่
ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
ตามความสนใจ

5. เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง
การออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศ
และภาษาไทยเปรียบเทียบและ อธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่
และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

6. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
 7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม
 8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ
 9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100–2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)
 10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
1. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้นถูกต้องตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
 2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เลือกและใช้คำขอรู้เรื่อง คำชี้แจง คำอธิบาย และให้คำแนะนำ พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล
 3. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่อง และประเด็นต่างๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
 4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับของบุคคล เวลา โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต

ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และบทกลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปราย ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

6. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียนใช้ ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

7. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติ เป็นภาษาต่างประเทศ

8. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง -พูด -อ่าน-เขียน) สื่อสาร ตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 3,600-3,750 คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน)

9. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำ (Instructions) ที่ฟังและอ่าน

2. อ่านออกเสียง ข้อความ นิทานและบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

3. เลือกระบุประโยคหรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน

4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังหรืออ่าน บทสนทนา นิทานง่ายๆ หรือเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตให้คำแนะนำ
3. พูด/เขียนแสดงความต้องการขอความช่วยเหลือ ตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว
5. พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
2. เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่างๆ ที่ฟังหรืออ่าน
3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา
3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ (Order) ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
2. เปรียบเทียบความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้
จากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/เขียน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา
ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและ
สถานศึกษา

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษา
ต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

4. คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ปฏิบัติตามและพูด เขียนโต้ตอบ คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาต และคำแนะนำ
ง่ายๆ จากการฟังและอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้นๆ ตามหลักการอ่าน
และเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่างระหว่างการอ่านออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ
การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การลำดับคำ ระบุและวาดภาพสัญลักษณ์ทั่วไป และป้ายสัญลักษณ์
ในท้องถิ่น หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยคและข้อความสั้นๆ ตลอดจนความเหมือน
ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองของเจ้าของภาษากับของไทย เขียนแผนผัง แผนภูมิ
แสดงข้อมูลจากเรื่องที่ฟังหรืออ่าน บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบท
สนทนา และนิทานง่ายๆ เรื่องสั้นทั่วไป และเรื่องสั้นในท้องถิ่น ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและกิริยาท่าทาง
อย่างสุภาพตามมารยาทตอบคำถาม บอกความสำคัญของเทศกาล วันสำคัญ งานฉลองและชีวิต
ความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้
นำเสนอด้วยการพูดและการเขียน ใช้ภาษาในการฟัง พูด อ่าน เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับสถานการณ์
ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนในสถานศึกษาและในท้องถิ่น พูดและเขียนแสดงความต้องการ
แสดงความรู้สึก ขอความช่วยเหลือ ตอบรับ ปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ แสดงความรู้สึกของตนเอง
พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ และขอให้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว เรื่องใกล้ตัว และบุคคลในชุมชน
ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสืบค้น รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวทั่วไปและในท้องถิ่น มีความรัก
ในชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง
มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นเทคนิคในการอ่านที่มีผู้นิยมใช้กันมาก โดยผู้ริเริ่มคือ โรบินสัน
(Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจากมหาวิทยาลัยโอไฮโอ (Ohio University) ซึ่งได้แนะนำ
เทคนิคนี้กับนักศึกษา มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ Survey (S) ขั้นตั้งคำถาม Question
(Q) ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ Read (R1) ขั้นจดจำ Recite (R2) ขั้นทบทวน Review (R3)

ในปัจจุบันนี้ได้นักการศึกษาค้นคว้าและปรับปรุงขั้นตอนในการอ่านแบบ SQ4R เพื่อให้เกิดความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ SQ4R ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดการคิดวิเคราะห์ และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านสูงขึ้น โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ดังนี้

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545 : 287-291) ได้สรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ว่าหมายถึง เทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนอย่างคร่าวๆ เพื่อสำรวจใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน แล้วตั้งคำถามโดยการเปลี่ยนใจความสำคัญในเนื้อเรื่องให้เป็นคำถาม จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องโดยละเอียด และจดบันทึกข้อมูลต่างๆ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านที่นักเรียนได้บันทึกไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง แต่ความชำนาญขึ้นอยู่กับการฝึกฝนและขึ้นอยู่ กับความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจะต้องปูพื้นฐานเดิมให้กับผู้เรียนก่อนที่จะถึงบทเรียนนั้น อีกอย่างที่คุณสอนควรคำนึงถึงคือต้องเข้าใจว่าการอ่านเป็น การอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ มิใช่สนใจที่ตัวภาษา

อีกทั้งยังได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการอ่านแบบ SQ4R ไว้ดังนี้

S ย่อมาจาก Survey หมายถึง การสำรวจ

Q ย่อมาจาก Question หมายถึง การตั้งคำถาม

4R ย่อมาจาก Read - การอ่าน Recite - การท่องจำ Record - การจดบันทึก และ Review - การทบทวน

กันนิง (Gunning. 1996 : 196-197) ได้ให้ความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ว่าหมายถึง วิธีการสอนอ่านที่เป็นระบบ เป็นวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การตีความ ขยายความ สรุป และจับใจความสำคัญจากการอ่านด้วยตนเอง ซึ่งการสอนแบบ SQ4R เน้นการอ่านซ้ำๆ จนกว่าจะเข้าใจและจดจำเรื่องราวที่อ่านได้ ถึงแม้จะเป็นการสอนเน้นทักษะการอ่าน แต่ผู้สอนจะต้องสอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารคือ ประกอบด้วย การฟัง พูด อ่าน และเขียนและในชีวิตประจำวันของเราจะอ่านสิ่งใดก็จะอ่านอย่างมีจุดประสงค์ และมักจะอ่านจากสื่อต่างๆ

พนิตนาฏ ชูฤกษ์ (2551 : 117-123) ได้สรุปความหมายการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ว่าเป็นกลวิธีสอนที่จะช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยสร้างนิสัยในการอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ การสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นการสอนที่ได้รับการพัฒนา และตั้งอยู่บนรากฐานแนวคิดทางการเรียนการสอนภาษา คือ ทฤษฎีอภิปัญญา (Metacognition Theory) ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของจิตวิทยาการเรียนรู้ อภิปัญญากับการอ่านนั้น หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ความตระหนักรู้และการควบคุมกลไกที่ใช้ในกระบวนการอ่าน รวมถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ จนกว่าจะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน มีการควบคุมกระบวนการต่างๆ อย่างเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน มีการควบคุมและตรวจสอบตนเอง ในระหว่างการอ่าน คือ ขั้นตอนการอ่านและการพูด คำตอบออกมาจากความจำของตนเอง

รวมถึงการประเมินหลังจากอ่านเรื่องนั้นๆ จบแล้ว คือในขั้นตอนการทบทวน หากยังจำเรื่องราวทั้งหมดไม่ได้ก็จะกลับไปสู่ขั้นตอนการอ่านอีกครั้งหนึ่งเพื่อรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545 : 287-291) ได้อธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ไว้ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นขั้นที่จัดทำบรรยากาศให้ผู้รู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด เสนอสิ่งเร้าให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน ผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้นำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสื่อที่นำมาใช้เป็นของจริง เช่น ใบโฆษณา ข่าว จดหมาย ใบสมัครงาน จุลสาร ฯลฯ

2. ขั้นสอน

ซึ่งกระทำการสอนตามระบบของวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ

2.1 Survey (S) ผู้สอนสอนให้ผู้อ่านอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้ ผู้สอนควรจำกัดเวลาให้ไม่ควรใช้เวลาเกินไป ผู้สอนสอนการเรียบเรียงแนวคิดต่างๆ จากสิ่งที่ได้อ่านคร่าวๆ

2.2 Question (Q) การตั้งคำถาม ในขั้นนี้ทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้ อยากเห็น ดังนั้น จึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว และที่สำคัญคือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองดูว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหน และเมื่อไร อย่างไรก็ตามควรพยายามตั้งคำถามให้ได้เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด

2.3 Read (R) ผู้สอนการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นซ้ำๆ อย่างละเอียดและในขณะเดียวกัน ก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้จะเป็นการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญๆ โดยแท้จริงขณะที่กำลังอ่านอยู่ ถ้านึกถึงคำถามได้อีกก็อาจใช้วิธีจดบันทึกไว้ในที่ว่างริมหน้าหนังสือก่อนแล้วตั้งใจอย่างต่อไปจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

2.4 Record (R) สอนผู้อ่านจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อมูลอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

2.5 Recite (R) สอนผู้อ่านให้เขียนสรุปใจความสำคัญ โดยพยายามใช้ภาษาของตนเองถ้ายังไม่แน่ใจในบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

2.6 Reflect (R) สอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่านโดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

3. ขั้นสรุปและประเมินผล

เมื่อจบขั้นตอนการสอนแบบ SQ4R แล้วผู้สอนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมินความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติมให้แบบฝึกมากขึ้น หรือสำหรับผู้ที่ยังเรียนดีก็อาจจะให้แบบฝึกเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีก

ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม (2553 : 1) ได้กล่าวอธิบายถึงเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กิจกรรมก่อนอ่าน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นที่จัดทำให้บรรยากาศรู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียดเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่านผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้ เพราะการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะฉะนั้นสิ่งที่นำมาใช้เป็นของจริง

2. กิจกรรมขณะอ่าน กระทำการสอนตามระบบวิธีการสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นสำรวจ (Survey) ขั้นที่ผู้สอนให้นักเรียนสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป

2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) ขั้นที่ผู้สอนควรตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านนักเรียนเพื่อฝึกการตอบคำถาม คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว

3) ขั้นอ่าน (Read) ขั้นการอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยแท้จริงและตอบคำถามที่ตั้งไว้

4) ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record) ขั้นกิจกรรมที่เมื่อผู้เรียนได้คำตอบแล้วก็จะจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และสามารถจำคำตอบนั้นได้ โดยคำตอบนั้นต้องคงความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้

5) ขั้นสรุป เป็นขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) ขั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและใจความรอง โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6) ขั้นฝึกทักษะ เป็นขั้นทบทวน (Reflect) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่าน แล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่มีความคิดเห็นสอดคล้องหรือเห็นแตกต่างเพื่อใช้ประกอบการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทนในการจดจำอีกด้วย

3. กิจกรรมหลังอ่าน

ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง เมื่อจบขั้นตอนการสอนแบบ SQ4R แล้วผู้สอนจะต้องมีการวัดผลและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เป็นการประเมิน

ความสามารถเพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน โดยอธิบายเพิ่มเติมให้ทำแบบฝึกมากขึ้น หรือสำหรับผู้เรียนดีก็อาจจะให้แบบฝึกเพื่อเสริมให้มีทักษะเพิ่มขึ้นอีกก็ได้

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบ SQ4R ดังกล่าวสามารถ เป็นแนวคิดสำหรับผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการจัดการแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เผชิญ บรรยากาศรู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด ผ่านสิ่งเร้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียนใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน โดยผู้สอนอาจกำหนดให้ผู้เรียนจัดเตรียมมาเองหรือผู้สอน จะเป็นผู้จัดเตรียมก็ได้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผ่านสถานการณ์จริง

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรม ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นสำรวจ (Survey) หมายถึง ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจเรื่องราว ที่ได้อ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป
2) ขั้นตั้งคำถาม (Question) หมายถึง ผู้สอนควรตั้งคำถามเกี่ยวกับ บทอ่านกับผู้เรียนเพื่อฝึกการตอบคำถาม คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเร็ว

3) ขั้นอ่าน (Read) หมายถึง การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นนี้เป็นการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญโดยแท้จริง และตอบคำถามที่ตั้งไว้

4) ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record) หมายถึง เมื่อได้คำตอบแล้ว ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย ขึ้น และสามารถจำคำตอบนั้นได้ โดยคำตอบนั้นต้องคงความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้

5) ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) หมายถึง ให้ผู้เรียนเขียนสรุป ใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและใจความรอง โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง โดยถ้ายังไม่แน่ใจบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6) ขั้นทบทวน (Reflect) หมายถึง ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิจารณ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือ ความคิดเห็นไม่สอดคล้องเป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ ของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทน ในการจดจำอีกด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนสรุปความรู้ ในบทเรียนครั้งนั้น และดำเนินกิจกรรมการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้บรรลุผล ตามจุดประสงค์

3. ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2545 : 291) กล่าวว่า การสอนแบบ SQ4R จะช่วยให้นักเรียนสามารถสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่องที่อ่าน มีความเข้าใจที่ถูกต้องในเนื้อหา สามารถตีความ วิเคราะห์ข้อความ และสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ที่อ่านได้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพในการอ่านได้ดีขึ้นเนื่องจากการตั้งคำถามล่วงหน้าจะเป็นการกำหนดขอบเขตในการอ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจนว่าต้องการอะไรจากการอ่าน ไม่ใช่อ่านโดยไร้จุดมุ่งหมาย ไม่รู้ว่าต้องจับประเด็นตรงไหน อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามอ่านเพื่อหาคำตอบ หาข้อมูล และจับประเด็นหรือเหตุการณ์สำคัญของเรื่องที่อ่านได้

4. ข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

1. ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้โครงสร้างภาษาและคำศัพท์ แต่การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไม่มีขั้นตอนสำหรับสอนโครงสร้างภาษาและคำศัพท์ใหม่โดยตรง ครูผู้สอนจึงต้องสอดแทรกขั้นตอนการสอนอย่างเหมาะสม
2. ผู้สอนจะต้องมีความรู้ และคล่องทางด้านภาษาพอสมควรในการที่จะช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน
3. ผู้สอนจะต้องกำหนดเนื้อหาและจัดเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความน่าสนใจและทันสมัย อีกทั้งต้องคำนึงถึงความสามารถและความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญอีกด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เคน และเคน (Caine and Caine. 1989 : Web Site) ได้สรุปการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานว่า เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานของโครงสร้างและหน้าที่การทำงานของสมอง หากสมองยังปฏิบัติตามกระบวนการทำงานปกติ การเรียนรู้ก็ยังคงเกิดขึ้นต่อไป โดยทฤษฎีนี้เป็นสหวิทยาการเพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด ซึ่งมาจากงานวิจัยทางประสาทวิทยาคำกล่าวที่ว่าคนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เป็นคำกล่าวที่ถูกต้องเพราะในความเป็นจริงคนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ ทุกคนเกิดมาพร้อมสมองที่มีหน้าที่เหมือนผู้ดำเนินการที่มีพลังมหาศาล แต่อย่างไรก็ตามบ่อยครั้งที่กระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมองถูกกีดกัน ไม่เอาใจใส่ หรือถูกลดโทษ จากรูปแบบของการให้การศึกษาแบบเดิมๆ

เจนเซ่น (Jensen. 2000 : 6) ได้สรุปความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานว่า เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของสมอง เป็นการนำเอาการทำงานหรือธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของสมองให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2551 : 112) ได้สรุปหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง รู้จักฝึกฝน ศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้หรือผลงาน โดยการร่วมคิดร่วมทำ และยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ

ชนาธิป พรกุล (2554 : 34-35) ได้สรุปความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain Based Learning) ไว้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างโอกาสในการรับความรู้และเก็บความรู้ไว้ได้มากที่สุด เป็นการใช้สมองให้เกิดประโยชน์เต็มที่

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นการการออกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการเผชิญสถานการณ์การเรียนรู้ การได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง และให้เรียนรู้และสร้างความเข้าใจเหตุการณ์ในบทเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการสรุปความคิดรวบยอดควบคู่กับการฝึกฝนและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้

2. หลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เคน และเคน (Caine and Caine. 1989 : Web Site) ได้อธิบายไว้ว่า หลักการสำคัญของการการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไม่ใช่ให้ใช้เพียงข้อเดียว แต่ให้เลือกใช้ข้อที่ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นมากที่สุดและการเรียนการสอนบรรลุผลสูงสุดเท่าใดก็ได้ เป็นการเพิ่มทางเลือกให้ผู้สอน ซึ่งหลักการสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมี 12 ประการ ดังนี้

1. สมองเรียนรู้พร้อมกันทุกระบบ แต่ละระบบมีหน้าที่ต่างกันและสมองเป็นผู้ดำเนินการที่สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน โดยผสมผสานทั้งด้านความคิด ประสพการณ์ และอารมณ์ รวมถึงข้อมูลที่มีอยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น สามารถชิมอาหารพร้อมกับได้กลิ่นของอาหาร การกระตุ้นสมองส่วนหนึ่งย่อมส่งผลกับส่วนอื่นๆ ด้วยการเรียนรู้ทุกอย่างมีความสำคัญ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2. การเรียนรู้มีผลมาจากด้านสรีระศาสตร์ทั้งสุขภาพพลานามัย การพักผ่อนนอนหลับ ภาวะโภชนาการ อารมณ์ และความเหนื่อยล้า ซึ่งต่างส่งผลกระทบต่อการทำงานของสมอง ผู้สอนควรให้ความใส่ใจมิใช่สนใจเพียงเฉพาะความรู้สึนึกคิดหรือสติปัญญาด้านเดียว

3. สมองเรียนรู้โดยการหาความหมายของสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ การค้นหาความหมายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญตั้งแต่เกิด สมองจำเป็นต้องเก็บข้อมูลในส่วนที่เหมือนกันและค้นหา ความหมายเพื่อตอบสนองกับสิ่งเร้าที่เพิ่มขึ้นมา การสอนที่มีประสิทธิภาพต้องยอมรับว่าการให้ ความหมายเป็นเอกลักษณ์แต่ละบุคคล และความเข้าใจของนักเรียนอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ แต่ละคน

4. สมองค้นหาความหมายโดยการค้นหาแบบแผน (Pattern) ในสิ่งที่เรียนรู้ การค้นหาความหมาย เกิดขึ้นจากการเรียนรู้แบบแผนขั้นตอนการจัดระบบข้อมูล เช่น $2+2 = 4$, $5+5 = 10$, $10+10 = 20$ แสดงว่าทุกครั้งที่เราบวกลบของมันเป็นเพิ่มขึ้นตามจำนวนเราสามารถเรียนรู้แบบแผนของความรู้ได้ และตรงกันข้ามเราจะเรียนรู้ได้น้อยลงเมื่อเราไม่ได้เรียนแบบแผน การสอนที่มีประสิทธิภาพต้องเชื่อมโยงความคิดที่กระจัดกระจาย และข้อมูลที่หลากหลายมาจัดเป็นความคิดรวบยอดได้

5. อารมณ์มีผลต่อการเรียนรู้อย่างมาก อารมณ์เป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ เราไม่สามารถแยกอารมณ์ออกจากความรู้ความเข้าใจได้ และอารมณ์เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจากอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ

6. กระบวนการทางสมองเกิดขึ้นทั้งในส่วนรวมและส่วนย่อยในเวลาเดียวกัน หากส่วนรวมหรือส่วนย่อยถูกมองข้ามไปในส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ยาก

7. สมองเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การสัมผัส จะต้องลงมือกระทำ จึงเกิดการเรียนรู้ หากได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งแวดล้อมมากเท่าใดจะยิ่งเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น การเรียนรู้จากการบอกเล่า จากการฟังอย่างเดียว อาจทำให้มีปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมน้อยส่งผลให้สมองเกิดการเรียนรู้น้อยลง

8. สมองเรียนรู้ทั้งในขณะรู้ตัวและไม่รู้ตัว ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากการได้รับประสบการณ์และสามารถจดจำได้ ไม่เพียงแต่ฟังจากคนอื่นบอกอย่างเดียว นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องการเวลาเพื่อจะเรียนรู้ด้วย รวมทั้งผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ด้วยว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไรเท่าๆ กับจะเรียนรู้อะไร

9. สมองใช้การจำอย่างน้อย 2 ประเภท คือ การจำที่เกิดจากประสบการณ์ตรง และการท่องจำ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นหนักด้านการท่องจำทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสและเรียนรู้โดยตรง ผู้เรียนจึงไม่สามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากสิ่งที่ท่องจำมาได้

10. สมองเข้าใจและจดจำเมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นได้รับการปลูกฝังอย่างเป็นธรรมชาติ เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุดเกิดจากประสบการณ์

11. สมองจะเรียนรู้มากขึ้นจากการท้าทายและการไม่ข่มขู่ บรรยากาศในชั้นเรียนจึงควรจะเป็นการทำท้าทายแต่ไม่ควรข่มขู่ผู้เรียน

12. สมองแต่ละคนเป็นลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน (Every Brain Uniquely Organized) ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้และวิธีการ เรียนรู้จึงเป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคล ในการสอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ชอบ บางคนชอบเรียนเวลาครุพาไปดูของจริง แต่บางคนชอบนั่งฟังชอบจดบันทึก บางคนชอบให้เงียบๆ แล้วจะเรียนได้ดี แต่บางคนชอบให้มีเสียงเพลงเบาๆ เพราะสมองทุกคนต่างกัน

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยการประยุกต์ความรู้เรื่องสมองไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนในแง่มุมสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ระบบสมองพยายามอยู่รอดและปกป้องตัวเอง นักการศึกษา และครอบครัว ต้องทบทวนดูว่าการที่เด็กประสบการณ์ความล้มเหลวด้านการศึกษามากขึ้น เด็กเลือกทำในสิ่งที่ไร้สาระมากขึ้นเกิดขึ้นมาจากอะไร เกิดขึ้นกับสมองของเด็กทุกคนที่มีความสามารถตามธรรมชาติที่จะพัฒนาได้ มนุษย์สามารถพัฒนาผ่านยุคดึกดำบรรพ์มาได้ แต่ดูเหมือนว่าจะเสื่อมถอยลงไป อะไรคือปัญหาหรืออุปสรรคของการพัฒนาของเด็ก

2. ระบบสมองเจริญเติบโตปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ยุคที่ผ่านมาสังคมค่อนข้างเงียบสงบ โลกแคบ จิตใจของเด็กนิ่ง และมีความจดจ่อในการศึกษาสูง ปัจจุบันสังคมและสิ่งแวดล้อมพัฒนาความสนุกขึ้นมามากเกินไป สังคมมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักการศึกษาจึงจำเป็นต้องพิจารณาออกแบบการเรียนรู้ เพราะสมองมีศักยภาพที่จะเติบโตและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

3. ระบบสมองสามารถดูดซับเอามวลความรู้มากมายกว้างขวางจากสิ่งแวดล้อม เด็กเจริญเติบโตผ่านสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ระบบสมองสามารถรับข้อมูลใหม่และจัดระบบการเชื่อมโยงในแบบต่างๆ กัน สมองมีธรรมชาติของการเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเอง

4. สมอญญอกออกแบบมำให้เข้าใจประสบกการณั ดั่งนั้นภะวะเรียนไม่รู้อะไรเรื่องการสอบตก เป็นปัญหามุมมองและวิธีการจัดการศึกษามากกว่าสมอญญองเด็ก ในกระบวนการของการศึกษาขังไม่ได้ ใช้ความรู้เรื่องหลักการทำงานของสมอญญ เน้นสอนความรู้แบบเป็นขั้นๆ เป็นหัวข้อแยกกัน มิได้ให้ ความสนใจต่อสภะวะอารมณ์ หรือการตอบสนองทางอารมณ์ของเด็ก ความรู้ใหม่จากงานวิจัย ด้านสมอญญช่วยให้การออกแบบบรรยากาศการเรียนรู้อัน แนวทางขั้นตอน ระบบ และหลักสูตรได้ ใกล้เคียงกับระบบการทำงานของสมอญญมากขึ้นและใช้ประสิทธิภาพของสมอญญให้เป็นประโยชน์

เจนเซน (Jensen. 2000 : 201) ได้กล่าวถึงวิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการประยุกต์ความรู้เรื่องสมอญญไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา ต้องคำนึงถึงผู้เรียนในแง่มุมสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ระบบสมอญญพยายามอยู่รอดและปกป้องตัวเอง นักการศึกษาและครอญญคว่ำต้อง ทบทวนดูว่าการที่เด็กประสบความล้มเหลวด้านการศึกษามากขึ้น เด็กเลือกทำในสิ่งที่ไร้สาระมากขึ้น เกิดขึ้นมาจากอะไร เกิดขึ้นกับสมอญญองเด็กทุกคนที่มีความสามารถตามธรรมชาติที่จะพัฒนาได้ มนุษย์สามารถพัฒนาผ่านยุคดึกดำบรรพ์มาได้ แต่ดูเหมือนว่าจะเสื่อมถอยลงไป อะไรคือปัญหา หรืออุปสรรคของการพัฒนาเด็ก

2. ระบบสมอญญเจริญเติบโตปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ยุคที่ผ่านมาสังคมค่อนข้าง เจียบสงบ โลกแคบ จิตใจของเด็กนึ่งและมีความจดจ่อในการศึกษาสูง ปัจจุบันสังคมและสิ่งแวดล้อม พัฒนาความสนุกขึ้นมามากเกินไป สังคมมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักการศึกษา จึงจำเป็นต้องพิจารณาออกแบบการเรียนรู้เพราะสมอญญมีศักยภาพที่จะเติบโตและปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมได้

3. ระบบสมอญญสามารถดูดซับเอามวลความรู้มากมายกว้างขวางจากสิ่งแวดล้อม เด็กเจริญเติบโตผ่านสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ระบบสมอญญสามารถรับข้อมูลใหม่ และจัดระบบการเชื่อมโยงในแบบต่างๆ กัน สมอญญมีธรรมชาติของการเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเอง

4. สมอญญอกออกแบบมำให้เข้าใจประสบกการณั ดั่งนั้นภะวะเรียนไม่รู้อะไรเรื่อง การสอบตก เป็นปัญหามุมมองและวิธีการจัดการศึกษามากกว่าสมอญญองเด็ก

วิลลัรตัน สุนทรโรจน์ (2545 : 47-48) ได้อธิบายถึงความสำคัญของแนวคิด โดยใช้สมอญญเป็นฐานไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้สมอญญ Brain Based Learning (BBL) เป็นการใช้อยู่ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการการเรียนรู้ของสมอญญ มนุษย์นำมาออกแบบกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพสูงสุดของสมอญญในการเรียนรู้ของเด็ก และเยาวชน สมอญญสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต แต่ประสิทธิภาพอาจไม่ดีเท่ากับการได้รับการกระตุ้น และพัฒนาตั้งแต่แรกในช่วงโอกาสทอง การเรียนรู้ตั้งแต่แรกเกิด ถึงวัย 10-11 ขวบ เซลล์ประสาท จะเติบโตและเรียนรู้ได้ไว และมีการเชื่อมต่อสร้างเครือข่ายเส้นใยประสาทได้ในอัตราสูงกว่าวัยอื่น และเมื่อสมอญญมีการพัฒนาดี ก็จะไปสู่การพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์

ส่วนการเรียนรู้โดยใช้สมอญญเป็นฐาน คือ การเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้าง และหน้าที่ของสมอญญส่วนต่างๆ วัยต่างๆ กัน ทราบใดที่สมอญญไม่ถูกขัดขวาง การดำเนินหน้าที่เป็นไป ตามปกติ การเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้น ถ้าต้องการให้นักเรียนมีความรู้ที่เก็บไว้ได้นานเรียกมาใช้ได้ทันที ครูก็ต้องยึดหลักการทำงานของสมอญญที่จะต้องใช้กระบวนการทบทวนแบบถักทอ ทำให้ข้อมูลที่รับเข้า มาสัมผัสได้ มีความหมาย มีความสำคัญต่อตัวเขา มีอารมณ์ทางบวก ข้อมูล และความรู้ที่สร้างขึ้น

มาใหม่นี้ก็จะเก็บไว้ได้นาน เป็นความรู้ที่นำไปไว้ในความจำระยะยาว ความรู้ที่ดีที่จำได้นาน เรียกใช้ได้ทันทีซึ่งเกิดจากข้อมูลเนื้อหาที่ติดกับอารมณ์ทางบวก สัมผัสได้ มีความหมาย ผ่านการถก ทอสร้างความรู้เพิ่มพูนความสำคัญด้วยการร่วมกันเรียนรู้ เกิดเป็นความรู้ใหม่มีความหมายต่อผู้เรียน เพราะเขาเป็นผู้สร้างเอง จึงจำได้นานนำมาใช้ได้ทันที

3. ทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

วิโรจน์ ลักษณะอดิศร (2550) ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐานไว้ ดังนี้

ทฤษฎีที่ 1 การเรียนรู้อย่างมีความสุข เด็กแต่ละคนต้องได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์ที่มีหัวใจ เด็กมีสิทธิ์ที่จะเป็นตัวของตัวเองไม่เหมือนใคร

1. เน้นการสอนด้วยการตั้งคำถาม อธิบายด้วยคำถาม
2. เปิดโอกาสให้เด็กได้ลอง แต่อาจจะมีสัญญาณในการจำกัดความเสียหาย
3. เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกแนวทางในการเรียนรู้ของตนเองตามความถนัด

และความสนใจ

4. ทำให้สิ่งที่เรียนรู้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันหรือสามารถเปรียบเทียบได้ ในชีวิตประจำวัน

5. เรียนรู้จากง่ายไปหายาก
6. วิธีการเรียนรู้ต้องสนุกสนานไม่น่าเบื่อ
7. เน้นให้เด็กๆ ได้ใช้ความคิด ทั้งคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และใช้

จินตนาการ

8. การประเมินผลต้องมุ่งประเมินผลในภาพรวมและให้เด็กได้ประเมินผลตนเอง

ทฤษฎีที่ 2 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม รูปแบบการถ่ายทอดความรู้

1. การเรียนรู้เป็นกลุ่ม
2. ใช้คำถามเป็นสื่อการเรียนรู้ให้คิด
3. การจำลองสถานการณ์ (What if ?)
4. เน้นให้เด็กทำกิจกรรมและสร้างผลงาน
5. เน้นให้เด็กใช้จินตนาการ
6. เน้นการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง
7. เน้นการใช้กิจกรรมกลุ่ม เกม การอภิปราย ฯลฯ
8. การสร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
9. การประเมินผล สนับสนุนให้เด็กไม่กลัวการแข่งขันด้วยการทดสอบบ่อยๆ

การให้เด็กยอมรับผลการประเมินและวางแผนในการแก้ไขปรับปรุงด้วยตนเอง การประเมินผล จากผลงานของเด็กและพฤติกรรม

ทฤษฎีที่ 3 การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด

1. การคิดเชิงวิเคราะห์ มีความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริง หรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

2. การคิดเปรียบเทียบ มีความสามารถในการพิจารณาเปรียบเทียบได้สองลักษณะ คือ การเทียบเคียงความเหมือนและหรือความแตกต่างระหว่างสิ่งหนึ่งกับสิ่งอื่นๆ ตามเกณฑ์

3. การคิดสังเคราะห์ มีความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อยต่างๆ มาหลอมรวมได้อย่างผสมผสานจนกลายเป็นสิ่งใหม่

4. การคิดเชิงวิพากษ์ มีความสามารถในการพิจารณา ประเมิน และตัดสินสิ่งต่างๆ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นที่มีข้อสงสัยหรือข้อโต้แย้ง โดยการพยายามแสวงหาคำตอบที่มีความสมเหตุสมผล

5. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ และหลักฐานอ้างอิงก่อนตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อ

6. การคิดเชิงประยุกต์ มีความสามารถทางสมองในการคิดนำความรู้มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

7. การคิดเชิงโน้ตส์ มีความสามารถในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งหมดโดยมีการจัดระบบ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล เพื่อสร้างความคิดรวบยอด (Concept)

8. การคิดเชิงกลยุทธ์ มีความสามารถในการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุด โดยใช้จุดแข็งที่ตัวเองมี มีความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ภายใต้สภาวะการณ์ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

9. การคิดเพื่อแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการขจัดสถานะความไม่สมดุลที่เกิดขึ้น โดยพยายามปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้กลับเข้าสู่สภาวะสมดุล

10. การคิดเชิงบูรณาการ มีความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลหรือแนวคิดหน่วยย่อยๆ ทั้งหลายที่ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเข้าด้วยกันกับเรื่องหลักได้อย่างเหมาะสมกลมกลืนเป็นองค์รวมหนึ่งเดียวที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์

11. การคิดเชิงสร้างสรรค์ มีความสามารถในการขยายขอบเขตความคิดที่มีอยู่เดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่ โดยเป็นความคิดที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

12. การคิดเชิงอนาคต มีความสามารถในการคาดการณ์แนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างชัดเจน และสามารถนำสิ่งที่คาดการณ์นั้นมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม โดยจะต้องฝึกนักเรียนในสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

12.1 ฝึกสังเกต

12.2 ฝึกบันทึก

12.3 ฝึกการนำเสนอ

12.4 ฝึกการฟัง

12.5 ฝึกการอ่าน การค้นคว้า

12.6 ฝึกการตั้งคำถามและตอบคำถาม

12.7 ฝึกการเชื่อมโยงทางความคิด

12.8 ฝึกการเขียนและเรียบเรียงความคิดเป็นตัวหนังสือ

ทฤษฎีที่ 4 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ศิลปะ ดนตรี กีฬา โดยควรจะมีการสอดแทรกหลักการของความเหมือน หลักการของความแตกต่าง หลักการของความเหมือน เป็นต้น

การผ่อนคลายทางอารมณ์ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ความสำคัญก็คือการสร้าง ความสมดุลระหว่างความท้าทาย อยากรู้ กับความผ่อนคลาย มีระเบียบวินัยในตนเอง การใช้คำถาม เพื่อให้ค้นหาคำตอบว่าทำไมต้องมีระเบียบวินัย การฝึกระเบียบและวินัยย่อมต้องมีเหตุผล แต่เหตุผล ไม่ใช่ตัวตัดสินถูกผิด

ทฤษฎีที่ 5 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย การฝึกฝนกาย วาจา ใจ

1. สอนโดยใช้อุทาหรณ์แล้วตั้งคำถามให้เด็กตอบ แล้วให้เด็กสรุปด้วยตัวเอง
2. สอนโดยใช้การแผ่สสาร การพูดคุยถามความเห็นไม่ใช่ให้เด็กจนในสิ่งที่สั่ง ฟังในสิ่งที่พูด

ชนาธิป พรกุล (2554 : 26-37) ได้อธิบายไว้ว่า ความสามารถในการคิดเป็น ลักษณะพิเศษของมนุษย์ที่ทำให้แตกต่างจากสัตว์อย่างชัดเจน มนุษย์จึงมีความสามารถสร้างสรรค์ สิ่งต่างๆ ขึ้นมาใช้เพื่อให้สะดวกในการดำเนินชีวิต จากงานวิจัยพบว่า สมองของมนุษย์โดยทั่วไป ประกอบด้วยเซลล์ประสาทประมาณหนึ่งแสนล้านเซลล์ ทำหน้าที่รับข้อมูลเข้าและส่งข้อมูลออก สมองมีความกว้างประมาณ 140 มิลลิเมตร ความยาวประมาณ 167 มิลลิเมตร และมีน้ำหนัก ประมาณ 1.3 กิโลกรัม ถูกห่อหุ้มด้วยเซลล์ประสาทต่างๆ มีการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ แบบต่างๆ ตลอดชีวิต สมองมีส่วนประกอบและหน้าที่ดังนี้

1. เซรีบรัม (Cerebrum) เป็นสมองส่วนใหญ่ที่สุด ห่อหุ้มด้วยเซลล์ประสาท ที่มีลักษณะเป็นเนื้อเยื่อบางๆ ประมาณร้อยละ 70 ของระบบประสาท เนื้อเยื่อนี้เรียกว่า คอร์เทกซ์ (Cortex) หรือนีโอคอร์เทกซ์ (Neocortex) สมองแบ่งออกเป็น 4 ส่วน แต่ละส่วนเรียกว่าลอน (Lobe) ได้แก่

- 1.1 ฟรอนทอลลอน (Frontal Lobe) เป็นสมองส่วนหน้า ทำหน้าที่เกี่ยวกับการคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ การวางแผน การจัดการ การพิจารณาตัดสิน

- 1.2 เทมโปรอลลอน (Temporal Lobes) เป็นสมองที่อยู่บริเวณขมับซ้าย และขวาทำหน้าที่เกี่ยวกับการได้ยิน การเข้าใจภาษา และความจำ

- 1.3 พารายทอลลอน (Parietal Lobe) เป็นสมองด้านข้างส่วนบน ทำหน้าที่รับความรู้สึกทางประสาทสัมผัส มาเข้ากระบวนการในสมองและความจำระยะสั้น

- 1.4 ออกซิพิทอลลอน (Occipital Lobe) เป็นสมองส่วนท้ายทอย ทำหน้าที่ส่วนใหญ่เกี่ยวกับการมองเห็น

นักวิทยาศาสตร์บางคนเชื่อว่า สมองมีส่วนที่ 5 ตั้งอยู่บริเวณกลางสมอง มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 20 ของสมอง สมองส่วนนี้เรียกว่า ระบบลิมบิก (Limbic System) ประกอบด้วย ทาลามัส (Thalamus) ไฮโปทาลามัส (Hypothalamus) ฮิปโปแคมปัส (Hippocampus) และ อมิกดาลา (Amygdala) ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของร่างกาย ควบคุมปริมาณอาหารที่จัดเก็บไว้ภายในเซลล์และผลิต และควบคุมพฤติกรรมที่กระทำเพื่อความอยู่รอดของมนุษย์ เช่น การกิน การดื่ม การมีเพศสัมพันธ์

2. เซรีเบลลัม (Cerebellum) มีหน้าที่ควบคุมความสมดุลของร่างกาย ตรวจตราปฏิบัติการตอบรับจากกล้ามเนื้อ และควบคุมการทรงตัว

3. เบรินสเต็ม (Brain Stem) หรือก้านสมองอยู่บนสุดของกระดูกสันหลัง หรือฐานกะโหลกตรงท้ายทอย ทำหน้าที่พื้นฐานของสมอง เช่นเดียวกับสัตว์ทั่วไป เช่น ควบคุม การหายใจ การกิน การนอน การสืบพันธุ์ เป็นต้น

คนเรามีคลื่นสมองที่ส่งผลต่อการทำงานของสมองในลักษณะต่างๆ คลื่นสมองแบ่งเป็น 4 ชนิด คือ

1. บีตาเวฟ (Beta Waves) เป็นคลื่นที่มีความเร็วสูงสุด มีความถี่ประมาณ 13-25 รอบ/วินาที เกิดเมื่อร่างกายและจิตใจไม่สงบ รู้สึกสับสน ทำให้เรียนรู้ได้ยากหรือซ้ำ และจำไม่ได้ดี

2. แอลฟาเวฟ (Alpha Waves) เป็นคลื่นที่มีความถี่ประมาณ 8-12 รอบ/วินาที เกิดเมื่อร่างกายและจิตใจสงบ ทำให้เรียนรู้ได้ง่าย หรือเร็วขึ้น และจดจำได้ดี

3. ธีตาเวฟ (Theta Waves) เป็นคลื่นที่มีความถี่ประมาณ 4-7 รอบ/วินาที เกิดเมื่อร่างกายได้พักผ่อนมาก จิตใจสงบ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

4. เดลตาเวฟ (Delta Waves) เป็นคลื่นที่มีความถี่ประมาณ 0.5-3 รอบ/วินาที เกิดขึ้นเวลานอนหลับ สมองทำงานน้อย

เนื่องจากสมองเป็นอวัยวะสำคัญที่ควบคุมการทำงานของร่างกายเกือบทั้งหมด หากสมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่างกายจะทำกิจกรรมได้เป็นปกติ สมองต้องการการดูแลในเรื่องต่อไปนี้

1. อาหาร นอกจากรับประทานอาหารหลัก 5 หมู่แล้ว สมองและระบบประสาทยังต้องการสารอาหารโคลีนและแมงกานีส โคลีนมีมากในข้าวกล้อง ข้าวโพด โดยเฉพาะจมูกข้าวโพด ถั่วลิสง ผลไม้รสเปรี้ยว ผักใบเขียว ส่วนแมงกานีสมีมากในอาหารทะเล เนื้อหมู ตับหมู เนื้อไก่ ผักใบเขียวเข้ม เมล็ดทานตะวัน มะม่วง แอปเปิล อาหารเหล่านี้เป็นมื้อสำคัญไม่ควรงด โดยเฉพาะเด็กวัยเรียน อาหารที่เด็กควรรับประทาน ได้แก่ ข้าว ผัก และผลไม้ และควรรับประทานน้ำตาล ไขมัน เกลิตแต่น้อย

2. น้ำ สมองประกอบด้วยน้ำ 85% ถ้าสมองขาดน้ำจะทำให้คิดช้า น้ำที่ควรดื่มควรเป็นน้ำที่บริสุทธิ์ อุณหภูมิปกติ ควรดื่มบ่อยๆ ตลอดวันให้ได้วันละ 10-12 แก้ว

3. การหายใจ สมองใช้ออกซิเจน 20-25% ของออกซิเจนที่เข้าสู่ร่างกาย การหายใจที่ถูกต้องทำให้สมองได้รับออกซิเจนเพียงพอ ควรหายใจเข้าลึกๆ กลั้นไว้สักครู่ แล้วหายใจออกยาวๆ เวลานั้นควรนั่งหลังตรง เพื่อให้ออกซิเจนเข้าสู่ร่างกายได้มากขึ้น ถ้าต้องทำงานนานๆ ควรลุกขึ้นยืนหรือเดินเพื่อให้ปอดขยาย สามารถหายใจเอาออกซิเจนเพิ่มเข้าปอด

4. การคลายเครียด โดยการพักผ่อนให้เพียงพอ ทำให้สงบด้วยการฝึกสมาธิ และเจริญสติอยู่เสมอ ฟังดนตรีที่มีทำนองสงบ สมองจะเกิดคลื่นอีตา กระตุ้นการหลั่งสารความสุข (Endorphin) การมองโลกในแง่ดี เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ไม่เครียด

5. การบริหารสมอง (Brain Gym) คือการบริหารร่างกายในส่วนที่สมองควบคุม ทำให้กล้ามเนื้อที่เชื่อมอยู่ตรงกลางระหว่างสมองสองซีก (Corpus Collosum) มีความแข็งแรงและเชื่อมสมองสองซีกให้ทำงานประสานกันอย่างคล่องแคล่วขึ้น เมื่อสมองเกิดการตื่นตัว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ การมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด

ลดความตึงต้าน และทำให้จิตใจสงบ เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ มีแรงจูงใจ เพิ่มความจำระยะสั้นและระยะยาว การบริหารสมองแบ่งเป็น 4 กลุ่มท่า คือ

5.1 การเคลื่อนไหวสลับข้าง (Cross-over Movement) เป็นท่าที่ช่วยให้การทำงานของสมองสองซีกถ่ายโอนข้อมูลกันได้ เช่น สมองซีกซ้าย สามารถนำจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากสมองซีกขวามาใช้ช่วยในการอ่าน เขียน และช่วยให้กล้ามเนื้อทำงานประสานกันได้ดี การให้ผู้เรียนท่าท่าเหล่านี้จะทำให้ทราบว่า มีปัญหาในเรื่องการทำงานประสานกันของตา มือและเท้าหรือไม่ หากพบจะได้ช่วยเหลือได้ทันที่

5.2 การยืดส่วนต่างๆ ของร่างกาย (Lengthening Movement) เป็นท่าที่ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมองส่วนหน้า และส่วนหลัง ทำให้มีสมาธิในการเรียนรู้และการทำงาน

5.3 การเคลื่อนไหวเพื่อกระตุ้น (Energizing Movement) เป็นท่าที่ช่วยกระตุ้นการทำงานของกระแสประสาท ทำให้เกิดการกระตุ้นความรู้สึกทางอารมณ์ เกิดแรงจูงใจเพื่อช่วยให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น

5.4 ท่าบริหารร่างกายง่าย (Useful Exercise)

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 เป็นต้นมา เป็นยุคที่ผู้คนให้ความสนใจในเรื่องสมอง มีการศึกษาอย่างจริงจังในเรื่อง Neuroscientific ซึ่งเป็นศาสตร์ของชีวิตที่เกี่ยวกับสรีระวิทยา กายวิภาค และชีววิทยา ในส่วนของสมองที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ และมีการวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างและการทำงานของสมอง ศึกษาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและความรู้ทางวิจัยที่ศึกษาการเรียนรู้เกี่ยวกับสมอง ได้เปิดเผยให้เห็นความมหัศจรรย์ของสมองว่ามีพัฒนาการคิด เรียนรู้ และจดจำข้อมูลได้อย่างไร

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามศักยภาพสมอง (BBL) ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้างโอกาสในการรับรู้ และเก็บความรู้ไว้ได้มากที่สุด กุญแจสำคัญของการใช้ทฤษฎีนี้ คือการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นับตั้งแต่ผู้สร้างหลักสูตร ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจส่วนประกอบ และการทำงานของสมอง ในการสอนครูต้องค้นหาจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคน ระบุเรื่องที่ต้องการพัฒนา แล้วเลือกวิธีฝึกที่สอดคล้อง ทั้งนี้ต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความต้องการ และลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงจะทำให้รูปแบบการสอน และกิจกรรมประสบความสำเร็จ

การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ต้องทำให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีชีวิตชีวา (Active) บทเรียน หรือกิจกรรมต้องท้าทาย ชัดเจน ไม่คลุมเครือ ใช้สถานการณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยมีกิจกรรมฝึกซ้ำทวนบ่อยๆ ทุกครั้งที่ฝึกการคิดทักษะใหม่ควรใช้เนื้อหา หรือทักษะที่ผู้เรียนคุ้นเคยเป็นสื่อสำหรับการคิด ผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงทักษะใหม่กับทักษะที่เคยฝึกแล้ว การเชื่อมโยงจะทำให้ดีเมื่อครูใช้การเปรียบเทียบสถานการณ์จำลอง อุปมาอุปไมย เรื่องขบขัน บทความ ตัวอย่าง และเทคนิคการปฏิสัมพันธ์แบบต่างๆ การพัฒนากระบวนการคิดมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การใช้คำถาม การมีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และการใช้ข้อมูลย้อนกลับ

ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น จึงต้องจัดสภาพแวดล้อมอุปกรณ์หรือสื่อให้อื้อต่อการคิด การสอนใช้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กิจกรรมมีความสนุก มีความหมาย และกระตุ้นการเรียนรู้รายบุคคล ครูให้ออกาสผู้เรียนมีเวลาได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรมที่ใช้สมอง และเรียนรู้เนื้อหาด้วยวิธีการสอนลักษณะนี้ ผู้เรียนจะสามารถเพิ่มพูนความเข้าใจ เก็บประเด็นสำคัญ และเพิ่มศักยภาพในการนำความรู้ไปใช้

สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) กล่าวถึง สมองของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยเซลล์ประสาทประมาณหนึ่งแสนล้านเซลล์ ซึ่งทำหน้าที่รับข้อมูลเข้าและข้อมูลออก ปัจจัยที่ทำให้สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ น้ำ อาหาร การหายใจ การคลายเครียด และการบริหารสมอง ส่วนโครงสร้างและการทำงานของสมองนั้นล้วนมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งสิ้น การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางสมองของแต่ละช่วงวัย และยังคงคำนึงถึงพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตรให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความต้องการ ลิสลา การเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดและการทำงานของสมอง จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา (Active) ด้วยกิจกรรมที่ทำหาย ใช้สถานการณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

4. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เจนเซ่น (Jensen. 2000 : 200) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานว่ามี 5 ขั้นตอนเรียงลำดับ ดังนี้

1. Preparation เป็นการเตรียมสมองสำหรับการเชื่อมโยงการเรียนรู้ ผู้สอนอาจจะให้กำลังใจหรือกระตุ้นผู้เรียนด้วยการอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว และสอบถามความต้องการของผู้เรียนว่าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับอะไรในหัวข้อนั้นอีกบ้าง
2. Acquisition เป็นการเตรียมสมองเพื่อซึมซับข้อมูลใหม่ สมองจะเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลความรู้เพิ่มเติมกับข้อมูลใหม่ตามความเป็นจริงอย่างสร้างสรรค์
3. Elaboration ผู้เรียนจะเรียนรู้โดยการใช้ข้อมูลและข้อคิดเห็น เพื่อสนับสนุนเชื่อมโยงการเรียนรู้ และเพื่อตรวจสอบแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด
4. Memory Formation สมองจะทำงานภายใต้สถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยดึงข้อมูลจากการเรียนรู้รวมทั้งอารมณ์และสภาพทางร่างกายของผู้เรียนในเวลานั้นมาใช้แบบไม่รู้ตัว เป็นไปโดยอัตโนมัติ การสร้างความจำเกิดขึ้นทั้งในขณะที่ผู้เรียนพักผ่อนและนอนหลับ
5. Functional Integration ผู้เรียนจะประยุกต์ข้อมูลเดิมมาใช้กับสถานการณ์ใหม่ เช่น ผู้เคยเรียนการซ่อมเครื่องมือ อุปกรณ์ โดยการดูการซ่อมเตาอบที่บ้านพักมาแล้ว เขาต้องสามารถประยุกต์ทักษะการซ่อมเตาอบไปซ่อมอุปกรณ์ชนิดอื่นๆ ได้ด้วย

เคน และเคน (Caine and Caine. 1989 : Web Site) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ ผู้สอนควรจะตระหนักถึงกระบวนการเกิดการเรียนรู้ของสมอง ศึกษาให้เกิดความเข้าใจและชัดเจน ซึ่งในการออกแบบเป็นไปตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน (ADDIE) ดังนี้

1. Assess ผู้สอนต้องสำรวจความรู้เพิ่มเติมที่ผู้เรียนมีอยู่ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจ แรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เดิมนั้นขึ้นมา และหาวิธีการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ที่ผู้เรียนชอบมากกว่า ผู้สอนพึงระมัดระวังในเรื่องข้อมูลที่ขาดหายไป ความรู้ที่ไม่ปะติดปะต่อและขั้นตอนการเรียนรู้ จะต้องวิเคราะห์ระหว่างความรู้ที่ผู้เรียนได้รับกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้

2. Design ผู้สอนสามารถกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ โดยการออกแบบให้ผู้เรียนได้ค้นพบวิธีการแก้ปัญหา หาคำตอบที่เป็นทางออกของปัญหา ซึ่งผู้สอนสามารถกำหนด โปรแกรมการเรียนรู้ที่มีช่วงเวลาสำหรับให้ผู้เรียนได้ซึมซับสิ่งใหม่ๆ โดยการจัดช่วงเวลาให้พัก และมีเวลาให้ซึมซับระหว่างเนื้อหาแต่ละตอน รูปแบบการจัดอาจจะเป็นชั้นเรียน หรือโปรแกรมออนไลน์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือการทำงานร่วมกันในรูปแบบของโครงการ

3. Develop ผู้สอนสามารถสร้างแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้เกิดการค้นพบ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการรวบรวมสรุปเนื้อหาของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนค้นพบรูปแบบ ของการเรียนรู้สามารถใช้เนื้อเรื่องมาช่วยเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับความรู้ ผู้สอนต้องสร้างความชำนาญด้านเนื้อหาหลักที่สำคัญแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ และการนำเสนอที่ทำมานั้น บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของรายวิชาที่ตั้งไว้ และทำให้เกิด ความมั่นใจในเนื้อหาอีกด้วย

4. Implement ผู้สอนมั่นใจได้ว่าสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ของสมอง สามารถจัดหาเสียงเพลง กิจกรรมสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย แต่รู้สึกปลอดภัย ผู้สอนอาจจะจัดให้ผู้เรียนอยู่ในชั้นเรียน อ่านคู่มือ ทำแบบทดสอบแบบประเมินที่ได้รับ ทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอะไรก็ได้ขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง

5. Evaluate ผู้สอนสามารถตรวจสอบดูว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและตอบคำถาม เลือกตัวเลือกได้ถูกต้อง แต่สามารถนำมาอภิปรายถึงเนื้อหาใหม่ เพื่อนำมาสู่การปฏิบัติได้หรือไม่ ส่วนใหญ่ในการสอนผู้สอนมักจะหวังคะแนนที่สูงๆ แต่ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงหรือไม่ ผู้สอนต้องมองให้ลึกซึ้งกว่านั้น จนถึงพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ว่าบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้หรือไม่ ผู้เรียนได้รับความรู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทัศนคติ หรือได้รับทักษะตามที่ต้องการ หรือไม่

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551 : 114-115) ได้ประยุกต์หลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานมาจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง รู้จักฝึกฝน ศึกษา ค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ หรือผลงานโดยการร่วมคิดร่วมทำ และยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะ ซึ่งได้มาจากแนวคิดทั้ง 5 แนวคิด คือ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการศึกษา ค้นคว้าต่างๆ การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ผู้เรียนได้ร่วมมือกันศึกษาค้นคว้าจนได้ความรู้และผลงาน การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการคิดสังเคราะห์ ทำให้เข้าใจ และจำเรื่องที่เรียนได้ การจัดกิจกรรมโดยใช้เกมส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมมือกันเรียนรู้สูงสุดเพื่อชัยชนะ ของกลุ่ม และการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการสอนย้ำ ซ้ำทวน ด้วยกิจกรรมหลากหลาย โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ซึ่งมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

เป็นขั้นการสร้างความสนใจของนักเรียนให้อยากรู้ และเกิดความคุ้นเคย ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุข ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยศิลปะ ดนตรี กีฬา (โดยใช้เพลง ภาพ การแสดงท่าทาง การวาดรูป การเล่าเรื่อง การใช้คำถาม ฯลฯ)

2. ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้

เป็นการให้เด็กได้แสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึกเกี่ยวกับวิธีการเรียน ที่ครูและนักเรียนตกลงร่วมกัน ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย การฝึกฝน กาย วาจา ใจ สอนโดยใช้การแฝงสาระ การพูดคุยถามความเห็น ไม่ใช่ให้เด็กจำในสิ่งที่สั่ง ฟังในสิ่งที่พูด

3. ขั้นเสนอความรู้

ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความสุขโดยเรียนรู้จากง่ายไปหายากเป็นขั้นสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียน

4. ขั้นฝึกทักษะ

ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เป็นการลดความเครียด นักเรียนจะช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่ม และสร้างผลงานคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล ทำให้เกิดความหลากหลายและมีทักษะทางสังคม

5. ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด โดยนักเรียนนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม มีการเคลื่อนไหวยืดเส้นยืดสาย เป็นการฝึกการสังเกต การฟัง การบันทึก การนำเสนอ การอ่าน การตั้งคำถาม และตอบคำถาม

6. ขั้นสรุปความรู้

ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด โดยใช้ Mind Mapping วิธีนี้จะทำให้เกิดการสรุปรวบยอดและเข้าใจความจำได้ดีที่สุด เป็นการฝึกการเชื่อมโยงทางความคิด การเขียน และเรียบเรียงเป็นตัวหนังสือ และใช้ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัย ศิลปะ ดนตรี กีฬา โดยใช้ศิลปะเข้ามาตกแต่งช่วยทำให้ เกิดการผ่อนคลายทางอารมณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

7. ขั้นกิจกรรมเกม (ทดสอบ)

เป็นขั้นวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เป็นขั้นที่ประเมินนักเรียนว่าเกิดการเรียนรู้หรือไม่ โดยใช้การสอบเป็นเกมการแข่งขัน เพื่อให้การเรียนรู้สนุกสนาน ไม่เครียด ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยสนับสนุนให้เด็กไม่กลัวการแข่งขันด้วยการทดสอบ รวมทั้งให้เด็กยอมรับผลการประเมินและวางแผนในการแก้ไขปรับปรุงด้วยตนเอง

8. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

เป็นขั้นที่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำเดี่ยว เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยให้นำหัวข้อหรือประเด็นที่นักเรียนอยากรู้ไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นผลงาน อาจเป็นโครงงาน แผนผังความคิด หรือรายงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการสืบเสาะหาความรู้

กิจกรรมทั้งหมดนี้เป็นกิจกรรมประสมประสานระหว่างการใช้กระบวนการกลุ่ม แผนผังความคิด ใบงานและเกม เป็นหลักการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือทำเองได้ฝึกฝนซ้ำในเรื่องเดิม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และจดจำได้แม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับหลักการเรียนของ BBL (Brain Based Learning) คือการเรียนเรื่องเดิมโดยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ แม่นยำและจำได้นาน โดยการจัดกิจกรรมเช่นนี้ควรใช้เวลาต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอน การจัดกิจกรรมแล้วนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วกำหนดเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ผู้สอนวางแผนในการสนทนาเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้และแสดงออกถึงความต้องการ และเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าใจ ในสิ่งที่จะเรียนและสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่เรียนได้

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอความรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากง่ายไปหายาก เป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาสร้างองค์ความรู้ ใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ เป็นขั้นที่มีการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้ช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่ม ร่วมมือกัน เรียนรู้ และสร้างผลงาน เช่น การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติการทดลอง การสังเกตจากสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ การทำแบบฝึก การวาดภาพ และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการจับสลาก ออกมาเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ที่ต้องจับสลากเพื่อให้คนเก่งช่วยฝึกฝน คนปานกลางและคนอ่อน ให้มีความรู้ใกล้เคียงกับตนเอง)

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความรู้ เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้แล้วให้ผู้เรียน ทำใบงานเป็นรายบุคคล แล้วเปลี่ยนกันตรวจโดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเฉลย ให้ผู้เรียนแต่ละคน ปรับปรุงผลงานตนเองให้ถูกต้อง ผู้สอนรับทราบแล้วเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นที่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำเดี่ยว เป็นคู่ หรือเป็น กลุ่มก็ได้ โดยให้นำหัวข้อหรือประเด็นที่นักเรียนอยากรู้ไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นผลงาน อาจเป็น โครงงาน แผนผังความคิด หรือรายงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้

5. สมองกับการเรียนรู้

ความสัมพันธ์ของสมองกับการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยศึกษาไว้มีดังต่อไปนี้

ธรรมรัฐ วงศ์ศรีสกุล (2538 : 35-39) ได้อธิบายว่านอกจากสมองจะถูกแบ่ง ออกเป็น 3 ส่วนแล้ว สมองยังถูกแบ่งออกเป็น 2 ซีก คือ ซีกซ้ายและซีกขวา โดยแต่ละซีก มีความรับผิดชอบต่อการงานและความชำนาญในทักษะบางอย่างไม่เหมือนกัน แม้บ่อยครั้ง มีการทำงานที่สัมพันธ์กันและปฏิภานบางอย่างร่วมกัน ถ้าเมื่อไรใช้สมองซีกซ้ายมากเกินไปความ ไม่สมดุลก็เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความเครียดและสุขภาพจิตไม่ดี

พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์ (2540 : 14) ได้อธิบายว่าสมองเป็นอวัยวะที่สำคัญที่สุดในร่างกายของคนเรา ภายในสมองจะมีเส้นประสาทจำนวนมากที่คอยควบคุมการทำงานต่างๆ ของร่างกาย การที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ นั้นต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐาน

ของการรับรู้ (Perception) รับความรู้สึกจากอวัยวะรับความรู้สึก ซึ่งได้จำแนกความถนัดของสมอง ซีกซ้ายและสมองซีกขวา ดังตาราง 1

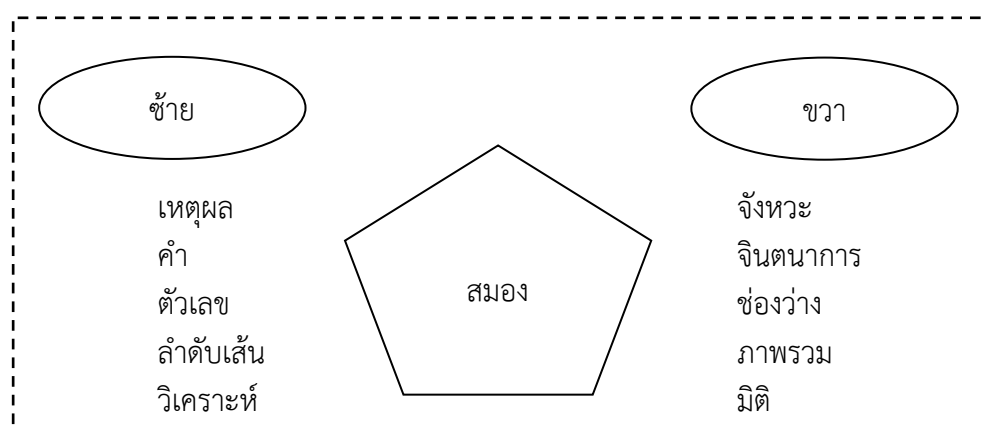
ตาราง 1 ความถนัดของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา

ประเภท	สมองซีกซ้าย	สมองซีกขวา
กระบวนการทางสมอง	เหตุผล การกระระยะแนวนอน ให้คำตอบที่ถูกที่สุดคำตอบเดียว แนวคิดแบบโลกตะวันตก	อารมณ์ มิติสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดแบบโลกตะวันออก
การรับรู้	รับรู้เป็นบางส่วน การวิเคราะห์ภาษา มีลำดับก่อน-หลัง	รับรู้ภาพรวม ทันทีทันใด ความรู้สึกสัมผัส
ด้านวิชาการ	มีแบบแผนแน่นอน การบรรยาย การอ่าน เหตุผลเชิงอรรถ วิทยาศาสตร์ การคำนวณ	อิสระ สัญชาตญาณและอภิปรัชญา สุนทรียภาพ ศิลปะ
ด้านสังคม	จำชื่อคน / สิ่งของได้ดี วางแผนล่วงหน้า คำสั่งที่เป็นข้อความ มีการใช้ภาษาร่วมกัน	ประสบการณ์ ทันทีทันใด / ปัจจุบัน คิดเป็นรูปภาพ การมองและมิติสัมพันธ์
ด้านอารมณ์และจิตใจ	ภาษา ความเข้าใจความหมายของบทเพลง มีเหตุผล / คิดเป็นคำพูด / สถิติปัญหา	ด้านสายตา ดนตรี / เพลงบรรเลง ความคิดเห็นธรรมชาติอารมณ์
กระบวนการทางสมอง	เหตุผล การกระระยะแนวนอน ให้คำตอบที่ถูกที่สุดคำตอบเดียว แนวคิดแบบโลกตะวันตก	อารมณ์ มิติสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดแบบโลกตะวันออก

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 13-21) ได้อธิบายความสัมพันธ์ของสมองกับการเรียนรู้ ไว้ว่าความสามารถของมนุษย์ในการแก้ปัญหา หรือกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีคุณค่าทางสังคม ความสามารถนั้นจะต้องมีส่วนของสมองเป็นฐานรองรับ เพราะสมองของมนุษย์เป็นโครงสร้าง ที่มีหัตถกรรม สามารถเรียนรู้ให้บรรลุอะไรก็ได้ การที่มนุษย์จะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้นั้นต้องอาศัย สมองและระบบประสาทพื้นฐานของการรับรู้ ซึ่งจะรับความรู้สึกจากอวัยวะรับความรู้สึก คือ การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส และการรับกลิ่น การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องใส่ใจ

และให้ความสำคัญกับสมองส่วนที่มีความสำคัญในการเรียนรู้ โดยแบ่งสมองออกเป็น 3 ส่วน คือ สมองส่วนแกน (Stem) สมองส่วนกลาง (Limbic) และสมองส่วนนอก (Cerebrum) และได้จำแนก ความถนัดของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาไว้ ดังภาพประกอบ 1 (อุษณีย์ โพธิสุข. 2536 : 83-84)

ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์ของสมองกับการเรียนรู้

อุษณีย์ โพธิสุข (2536 : 83-84) ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมองซีกซ้ายกับสมองซีกขวาวีว่า สมองซีกซ้ายรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องภาษา ระยะเวลา ความคิดเชิงเหตุผล ตรรกศาสตร์ และการวิเคราะห์ สมองซีกขวามีความสามารถในเรื่องการรับรู้ที่เหนือประสาทสัมผัสทั้ง 5 ความรู้สึก และการสังเคราะห์ อารมณ์สุนทรียภาพ ดนตรี และศิลปะ ดังนั้นในการทำกิจกรรมใดๆ ต้องใช้สมองทั้งสองซีกประสานกันอย่างเป็นขั้นตอน การทำงานของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา ทำให้คนแตกต่างกันทั้งบุคลิกภาพ ความคิด ความถนัด จึงเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน

การอ่านภาษาอังกฤษ

1. ความหมายของการอ่าน

กูดแมน (Goodman. 1982 : 5-6) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดและภาษา การอ่านที่มีประสิทธิภาพไม่ใช่เป็นผลมาจากความสามารถในการอ่านทุกตัวอักษรหรือเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมดของภาษา แต่เป็นผลมาจากทักษะในการใช้ตัวชี้แนะในบริบทนั้นๆ ให้เกิดประโยชน์ในการคาดเดาความหมายโดยรวมมากที่สุด

เมอร์ริส และสตีวาร์ท (Morris and Stewart. 1984 : 4) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผู้เขียนเป็นผู้ส่งข่าว ผู้อ่านจึงเป็นผู้รับข้อมูล แล้วแปลงข้อมูลเหล่านั้นตามความรู้ และประสบการณ์เดิมของตน อันจะก่อให้เกิดการนำไปสู่เป้าหมายหลักของการอ่านที่ว่า ผู้อ่านต้องคิดเป็นและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

คูเปอร์ (Cooper. 1988 : 3) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสร้างความหมายจากตัวอักษรที่ปรากฏการเกิดกระบวนการเช่นนี้ ผู้อ่านจะต้องเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์ของตนเข้ากับเนื้อหาที่อ่าน โดยใช้ตัวชี้แนะทางภาษาเข้ามาช่วยเท่าที่จำเป็น

สมุทร เชินเชาวนิช (2542 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือการสื่อความหมาย ซึ่งเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนพูด ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบและอาจจะตอบโต้กับผู้อื่นด้วยการสื่อความหมาย

สุพน ทิมอำ (2542 : 11) ได้กล่าวว่า การอ่าน หมายถึงกระบวนการซึ่งประกอบด้วย การแปลความของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และนำความคิดนั้นไปพัฒนาต่อไป

ลินจง จันทรวราทิพย์ (2542 : 12) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายและความเข้าใจจากตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่นๆ จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

นพดล จันทรเพ็ญ (2542 : 73) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า คือการแปลความหมายของตัวอักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์ เครื่องสื่อความหมายต่างๆ ที่ปรากฏแก่สายตาออกมาเป็นความคิด ความเข้าใจเชิงสื่อสารแล้วผู้อ่านสามารถนำความคิด ความเข้าใจนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สุพรรณสิริ วัฒนกานนท์ (2545 : 11) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ ความเข้าใจความหมายของข้อเขียน เป็นหน้าที่ที่ผู้อ่านจะต้องดึงเอาความหมายออกมาจากเรื่องที่อ่านให้ได้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 29) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นรูปแบบของการสื่อความหมายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข่าวสารความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน

บัญชา อิงสกุล (2545 : 68) ได้สรุปความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ กระบวนการในการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เมื่อเด็กแปลงเสียงตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด ถ้าหากไม่เข้าใจคำพูดนั้น จัดว่าไม่ใช่การอ่านที่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการอ่าน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1364) ได้กำหนดความหมายไว้ว่า ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง, ถ้าไม่ต้องออกเสียง เรียกว่าอ่านในใจ ; สังเกตหรือพิจารณา ดูเพื่อให้เข้าใจ

บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์ (2549 : 3) ได้ได้อธิบายความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง กระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ทางภาษา โดยผ่านการบวนการคิดวิเคราะห์ตามความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน และตีความเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านตามความต้องการของผู้เขียน

ศิธร แสงธนู และคิต พงศทัต (2516 : 56) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือการแปลสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวอักษรให้ความหมายตรงตามทีผู้เขียนตั้งใจ

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิด สติปัญญา การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนในด้านของความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ที่เมื่อผู้อ่านเจอสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียนที่ผู้เขียนสื่อสาร โดยจะใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ ตามความรู้และ

ประสบการณ์เดิมของตนเพื่อตีความ จดจำ เรียนรู้ และทำความเข้าใจความหมายตามความต้องการของผู้เขียน

2. ความสำคัญของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537 : 6) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหา สารความรู้ มากกว่าการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
3. หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าอย่างอื่น
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้สมองดี มีสมาธิมากกว่าอย่างอื่น
6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง
7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น
8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตัวของตัวเองในขณะที่อ่าน
9. ผู้รักการอ่านจะรู้สึกมีความสุข

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 149) ได้อธิบายทักษะการอ่านไว้ว่า เป็นทักษะที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากปัจจุบันโอกาสที่เราจะได้เห็นและอ่านภาษาอังกฤษมีมากขึ้น เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การรับเอาเทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ รวมทั้งเครื่องอุปโภคและบริโภคจากต่างประเทศจึงเข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตของคนไทย ทักษะ การอ่านจึงมีความสำคัญมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการติดต่อ ทำสัญญา คำขาย หรือแม้แต่การอ่านฉลากสินค้า ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยความเข้าใจในการอ่านทั้งสิ้น การอ่านไม่ใช่แต่เพียงต้องอ่านตัวอักษรออกเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจด้วย ดังนั้นทักษะอ่านจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนจากการเรียนในห้องเรียน จากครูผู้สอนให้เกิดความชำนาญก่อนแล้วจึงไปฝึกเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ซึ่งต่างจากทักษะการฟัง – พูด ซึ่งสามารถฝึกได้เองจากเทป หรือแหล่งต่างๆ รอบตัวซึ่งอยู่นอกห้องเรียน ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่อยู่ติดทนกับผู้เรียนได้มากที่สุด

บำรุง โตรัตน์ (2542 : 111) ได้อธิบายว่า สถานการณ์ที่ช่วยนักเรียนในการเรียนภาษาต่างประเทศมากที่สุดคือจากการอ่าน เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ฟัง พูด หรือใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนได้โดยตรงเหมือนกับเจ้าของภาษาเอง และนอกจากนี้เมื่อนักเรียนจบการศึกษาจากโรงเรียนไปแล้วทักษะการอ่านจะเป็นทักษะที่ติดตัวนักเรียนออกไป นักเรียนสามารถใช้ทักษะนี้ในการประกอบอาชีพได้ เนื่องจากความสามารถในการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกือบทุกแขนง อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาระดับสูงๆ และการศึกษาค้นคว้าต่อไปไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงวัฒนธรรมของชาติต่างๆ และเข้าใจสถานการณ์ และข่าวสารโลกก็ต้องอาศัยการอ่านทั้งสิ้น ดังนั้น ทักษะการอ่านจึงนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนเป็นอย่างยิ่ง

กรมวิชาการ (2546 : 26) ได้อธิบายว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยการแปลความตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ให้มีความหมายที่ถูกต้อง ชัดเจน การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้เครื่องมือพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนทุกระดับ ทั้งใน

ห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพราะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่ผู้เรียนจะรักษาไว้ตลอดไป และคงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุด และยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้อีก

คลิฟฟอร์ด (ปิติมาส จีวีเศษ. 2555 : 41 ; อ้างอิงมาจาก Clifford. 1966 : unpagged) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความพึงพอใจให้แก่ชีวิต
2. ช่วยในการพบปะสังสรรค์
3. พาผู้อ่านท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ ที่ไม่สามารถไปได้ด้วยตัวเอง
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
5. ทำให้เกิดความสนใจใหม่ๆ ขึ้นมา
6. ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
7. ได้รู้เรื่องราวต่างๆ ที่ผู้เขียนได้บันทึกไว้
8. ช่วยในการแก้ปัญหาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และส่วนตัว
9. ให้ความรู้และทักษะเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน
10. พัฒนาคุณค่าทางจริยธรรม และช่วยให้ผู้อ่านเกิดความมั่นใจในตัวเอง

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านความคิด และก่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวาง และสามารถเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตได้ ในสังคมที่มีความเจริญมากเพียงใดการอ่านก็จะทวีความสำคัญมากขึ้นเพียงนั้น

3. ประเภทของการอ่าน

สมุทร เช่นเชาวนิช (2542 : 3) ได้แบ่งประเภทของการอ่านโดยใช้ความเร็วต่างกัน ดังนี้

1. การอ่านเพื่อการศึกษา (Work-study Type Reading) เป็นการอ่านโดยใช้ความเร็วสูงพอประมาณ การอ่านแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ ต้องการจะครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ดังนั้นในขณะที่อ่านจึงจำเป็นต้องพิจารณาคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่พบให้ละเอียดถี่ถ้วน นอกจากจะต้องรู้ความหมายแฝงหรือความหมายตามนัยประวัติ (Connotation) ของคำนั้นๆ อีกด้วย

2. การอ่านเพื่อการพักผ่อนและความบันเทิง (Recreatory Reading) เป็นการอ่านเพื่อความรื่นรมย์ เป็นส่วนตัว หรือพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนให้ เช่น การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น หรือหนังสือพิมพ์ที่ไม่มีคำศัพท์เฉพาะมากมายนัก เป็นต้น การอ่านประเภทนี้มักไม่ต้องการความเข้าใจอะไรที่ลึกซึ้งมากนัก จะอ่านโดยใช้ความเร็ว ช้าหรือเร็วอย่างไร สุดแต่แต่ความพึงพอใจของผู้อ่านเป็นสำคัญ บางทีหากชอบตอนไหนมากอาจจะกลับมาอ่านซ้ำอีกก็ได้ แต่มีข้อสังเกตอยู่อย่างหนึ่งคือ การอ่านประเภทนี้ตามปกติแล้วมักจะอ่านได้เร็วกว่าประเภทแรก

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (2540 : 86) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เป็นการอ่านเพื่อศึกษาความเป็นไปของโลก และพัฒนาความรู้ของตนเอง การอ่านเพื่อจุดประสงค์ข้อนี้ต้องอ่านทุกวันเพื่อจะได้สะสมข้อมูลไว้ใช้ วิธีการอ่านแบบกวาดสายตา และอ่านแบบคร่าวๆ เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้น หากมีข้อมูลที่น่าสนใจจึงค่อยปรับเปลี่ยนวิธีการอ่านเป็นการอ่านอย่างละเอียดแทน ได้แก่ การอ่านข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารสาร แผ่นพับและแผ่นปลิวต่างๆ

2. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้ของนักเรียนศึกษาและบุคคลทั่วไป การอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับผู้อ่านจะต้องเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมตามความมุ่งหมายแต่ละตอน

3. อ่านเพื่อใช้ในวิชาชีพ เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาการทำงานตามอาชีพของแต่ละคน รวมทั้งเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องศึกษาความก้าวหน้าเกี่ยวกับศาสตร์ในอาชีพของตนในรูปแบบของบทความหรือวิทยุเคราะห์ตามนิตยสารและวารสารต่างๆ

4. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านตามความพอใจของตนเอง เพราะการอ่านหนังสือจัดเป็นงานอดิเรก ซึ่งเป็นที่นิยมมากชนิดหนึ่ง ผู้อ่านจะได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านสิ่งที่ตนชอบและสนใจ เช่น การอ่านสารคดี นวนิยาย เรื่องสั้น บทร้อยกรอง และการ์ตูน

5. อ่านเพื่อผ่อนคลายความทุกข์ใจ เป็นการอ่านเพื่อให้ตนเองมีความรู้สึกที่ดีขึ้น เพราะบางช่วงชีวิตของคน อาจพบปัญหาและอุปสรรค บางครั้งปัญหาอาจแก้ไขได้ด้วยสติปัญญาของตนเอง บางครั้งอาจต้องขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น หนังสืออาจจะช่วยผ่อนคลายความทุกข์ใจได้ เช่น หนังสือเกี่ยวกับหลักคำสอนของศาสนา หนังสือเกี่ยวกับปรัชญา หนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยา หรือหนังสือประเภทกำลังใจ

บัณฑิต ฉัตรวิโรฒ (2549 : 11-13) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

1. แบ่งตามลักษณะสถานที่อ่าน มีอยู่ 2 ประเภท

1.1 การอ่านในชั้นเรียน (Intensive Reading) คือการอ่านโดยละเอียดเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยตลอด มีการเรียนรู้คำศัพท์และโครงสร้างของประโยคต่างๆ สามารถนำคำศัพท์และโครงสร้างไปใช้ได้ โดยมีครูเป็นผู้ช่วยแนะแนวในการอ่าน

1.2 การอ่านนอกชั้นเรียน (Extensive Reading) เป็นการอ่านที่นำเอาหลักและวิธีการอ่านที่เรียนรู้จากชั้นเรียนมาใช้จริงๆ โดยไม่มีครูช่วยแนะนำอย่างใกล้ชิด

2. แบ่งตามวิธีการอ่าน มีอยู่ 2 ประเภท คือ

2.1 การอ่านในใจ (Silent Reading) คือ การอ่านโดยไม่มีการออกเสียง ซึ่งมุ่งเน้นให้เข้าใจเรื่องและความคิดสำคัญๆ ในเรื่องที่อ่านเป็นสำคัญ และการอ่านในใจต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี จึงจะเกิดทักษะและกระบวนการที่นำไปสู่ความเข้าใจในสาระที่อ่าน

2.2 การอ่านออกเสียง (Oral Reading) คือ การอ่านออกเสียงให้ถูกต้องในเรื่องเสียงต่างๆ การออกเสียงหนัก จังหวะ ระดับเสียงสูงต่ำ การอ่านออกเสียงนี้แม้จะมุ่งที่การออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน เพื่อให้ผู้ฟังได้รับเรื่องราวได้อย่างสะดวกและถูกต้อง แต่ก็ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเรื่องราว ซึ่งเกิดจากการอ่านในใจเสียก่อน ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

3. แบ่งตามความสำคัญและจุดมุ่งหมายในการอ่าน คือ

3.1 การอ่านสิ่งต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ (Reading for practical purposes) การอ่านประเภทนี้อาจจะต้องมีการเปรียบเทียบไปด้วย จึงจะทำให้เข้าใจและเห็นภาพได้ดียิ่งขึ้น หากเรื่องที่อ่านเป็นเหตุการณ์หรือเรื่องราวของบุคคล สังคม และการเมือง ผู้อ่านควรทำความเข้าใจให้เป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปตามที่ผู้เขียนเสนอ ควรตระหนักเสมอว่าการอ่านชนิดนี้เป็นการอ่านเพื่อที่ผู้อ่านจะได้รู้อะไรจากที่ผู้เขียนได้นำเสนอและมีความเข้าใจอย่างไรบ้าง จึงจะทำให้การอ่านประเภทนี้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

3.2 การอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญ (Reading for Academic Purposes) คือ ต้องการที่จะอ่านให้ครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุด เก็บรายละเอียดปลีกย่อย เนื้อหาย่อย ด้วยความระมัดระวัง ในขณะที่อ่านพิจารณาคำศัพท์และความหมายของคำที่พบโดยละเอียดถี่ถ้วน นอกจากนั้นผู้อ่านต้องเข้าใจถึงความหมายที่ผู้เขียนต้องการแสดงถึงนัยตรงนัยประหวัดของคำอธิบายบริบทนั้นๆ

3.3 การอ่านเพื่อความบันเทิงและพักผ่อน (Reading for Pleasure) ซึ่งอาจไม่ต้องอาศัยความลึกซึ้งในการอ่าน อารมณ์และความเร็วในการอ่านขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้อ่านเป็นหลัก จะพบในการอ่าน นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือพิมพ์ สารคดี การ์ตูน เป็นต้น

4. แบ่งตามจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละครั้ง มีอยู่ 6 ประเภท

4.1 การอ่านแบบคร่าวๆ (Skimming) คือการอ่านแบบผ่านไปเร็วๆ ผู้อ่านต้องมีจุดมุ่งหมายหรือคำถามที่ต้องการคำตอบเฉพาะเจาะจงสำหรับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในใจแล้ว การอ่านในลักษณะนี้ผู้อ่านต้องรู้จักใช้ชื่อเรื่อง หัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยให้เป็นประโยชน์ การอ่านแบบนี้จะช่วยให้รู้จักการคาดคะเน การเลือกจับใจความและทำให้สามารถอ่านได้รวดเร็วขึ้น

4.2 การอ่านแบบรวดเร็ว เพื่อเก็บความคิดสำคัญ (Scanning) คือ การอ่านที่จะจับใจความให้ได้รวดเร็ว จุดประสงค์ของการอ่านต้องการข้อมูลทีเฉพาะเจาะจงกว่าแบบแรก เช่น ตัวเลข หรือสถานที่ เป็นต้น การอ่านแบบนี้จะใช้ตัวเลข ตัวอักษรที่เป็นตัวใหญ่ หรือวลีสั้นๆ ที่มีความสำคัญอยู่ด้วยให้เป็นประโยชน์

4.3 การอ่านแบบค้นคว้าหารายละเอียด (Reading for Detail) คือ การอ่านเพื่อค้นหาความคิดที่สำคัญๆ ของเรื่องนั้นโดยตลอดและเพื่อศึกษารายละเอียดรวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ซึ่งต้องอ่านแบบระมัดระวัง หนังสือหรือบทความที่จะต้องอ่านแบบนี้มักจะไม่ค่อยมีหัวข้อเรื่องที่จะแนะนำให้ผู้อ่านทราบแนวทางของหนังสือ

4.4 การอ่านแบบศึกษา (Study Reading) คือ การอ่านที่จะต้องเข้าใจความคิดที่สำคัญๆ และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความคิด เมื่ออ่านเข้าใจในปัจจุบันแล้วต้องสามารถจดจำไปใช้ในเวลาต่อไปอีกด้วย วิธีอ่านแบบนี้ต้องอ่านแบบคร่าวๆ เสียก่อน แล้วใช้ความคิดพร้อมตั้งคำถามไว้ หลังจากนั้นจึงอ่านอย่างตั้งใจ

4.5 การอ่านแบบวิเคราะห์ (Analytical Reading) คือ การอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมายทางวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีทางคณิตศาสตร์ บทความสำคัญและปัญหาต่างๆ จึงต้องอ่านด้วยความรอบคอบทุกคำที่อ่าน ผู้อ่านจะต้องตั้งปัญหาไว้ในใจขณะที่อ่านและหาทางแก้ปัญหาให้ชัดเจน

4.6 การอ่านแบบวิจารณ์ (Critical Reading) การอ่านแบบนี้ถือว่าการอ่านที่ต้องใช้ทักษะการอ่านระดับสูงสุด คือ ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่ตนอ่านไปแล้วได้สามารถใช้เหตุผลตรรกะกับสิ่งที่ปรากฏในข้อเขียนนั้นว่า ผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่ การอ่านแบบนี้ผู้อ่านต้องเฉลียวฉลาดมีความระมัดระวังในการอ่าน ที่สำคัญต้องระมัดระวังในเรื่องความไม่สมเหตุสมผลและพยายามจับจุดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการพูดหรือต้องการให้ผู้อ่านเชื่อ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549 : 2) ได้จำแนกประเภทของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านคร่าวๆ เป็นการอ่านเพื่อสำรวจ จะอ่านชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำและอ่านบางตอนเพื่อดูสำนวน และข้อความ

2. อ่านเก็บแนวคิด เป็นการอ่านเพื่อต้องการอ่านสรุปสาระสำคัญของข้อความ
3. อ่านแบบตรวจตรา เป็นการอ่านเฉพาะส่วนที่สำคัญเป็นหลัก
4. อ่านอย่างศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่องนั้นๆ ต้องอ่านอย่างละเอียดทุกบททุกตอนตั้งแต่ต้นจนจบให้ได้ความ
5. อ่านเชิงวิเคราะห์หรืออ่านตีความ เป็นการอ่านที่ต้องใช้วิธีอ่านอย่างศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย การอ่านอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะออกเป็นส่วนต่างๆ มีเนื้อหาและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละส่วนสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร
6. อ่านเก็บข้อมูล เป็นการอ่านเพื่อศึกษาเอกสารหลายๆ เรื่อง เพื่อค้นหาข้อมูลเรื่องเดียวกันจากหลายๆ แหล่ง เพื่อคัดเลือก เปรียบเทียบ และนำส่วนที่ต้องการมาใช้ต่อไป
7. อ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยวิธีการอ่านทั้งหมดร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดปัญญาสันนิษฐานหาเหตุผลได้

ลาวัญย์ สังขพันธานนท์ และคณะ (2549 : 18) ได้จำแนกประเภทของการอ่านดังนี้

1. การแบ่งตามลักษณะการอ่าน มี 2 แบบ ดังนี้
 - 1.1 การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านโดยวิธีการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือเสียง แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นความคิด การอ่านออกเสียงเป็นการอ่านที่ยุ่งยาก เนื่องจากต้องคำนึงถึงผู้ฟังเป็นหลัก
 - 1.2 การอ่านในใจ หมายถึง การอ่านที่ถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิดโดยตรง ซึ่งในชีวิตประจำวันของคนเรา การอ่านในใจกล่าวได้ว่าเป็นความจำเป็นมากกว่าการอ่านออกเสียง โดยเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาหาความรู้ทุกระดับการศึกษา
2. แบ่งตามวิธีการอ่าน มี 5 แบบ ดังนี้
 - 2.1 การอ่านอย่างคร่าวๆ เป็นการอ่านที่ใช้เมื่อต้องการสำรวจว่า จะอ่านหนังสือนั้นอย่างละเอียดหรือไม่ จะตัดสินใจยืม ชื้อ หรือจะนำเอาเอกสารเฉพาะตอนที่ต้องการการอ่านอย่างคร่าวๆ นั้น จะอ่านเพียงชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สารบัญ คำนำ หรืออาจเป็นการอ่านเพียงบางตอนเพื่อสังเกตเนื้อหา หรืออ่านเพื่อดูดัชนีซึ่งใช้ค้นคว้าหาหัวข้อที่ต้องการค้นคว้าว่ามีหรือไม่
 - 2.2 การอ่านแบบตรวจตรา เป็นการอ่านอย่างละเอียดในข้อความที่ต้องการรู้สำหรับในส่วนที่ไม่ต้องการรายละเอียดของเนื้อหาที่อ่านเข้าไป อาจเป็นการอ่านเพื่อเก็บข้อมูลหรือเป็นการอ่านในหัวข้อเรื่องเดียวกันจากหนังสือหลายๆ เล่ม เพื่อเปรียบเทียบคัดเลือก แล้วสรุปและนำส่วนที่ตนเองต้องการมาใช้ วิธีอ่านลักษณะนี้จะใช้ในการอ่านเพื่อทำรายงานหรือการวิจัย
 - 2.3 การอ่านแบบศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านอย่างละเอียด ลำดับแรกอ่านคร่าวๆ แล้วย้อนกลับมาอ่านอย่างละเอียด อีกแบบหนึ่ง คือ อ่านแบบสรุปสาระสำคัญของข้อความหรือเนื้อหาประโยคใจความสำคัญของย่อหน้าแล้วทำบันทึกย่อ แล้วจึงสรุปแนวคิดแต่ละย่อหน้าเพื่อรวบรวมเป็นสาระสำคัญของเนื้อหาทั้งหมด
 - 2.4 การอ่านเชิงวิเคราะห์หรือการอ่านตีความ เป็นการอ่านที่ต่อเนื่องมาจากการอ่านแบบศึกษาค้นคว้า โดยอ่านอย่างละเอียดให้ได้ใจความครบถ้วน แล้วจึงจำแนกส่วนประกอบเหล่านั้นว่ามีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง
 - 2.5 การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ คือ การอ่านโดยมีการสอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อ่านร่วมด้วย ผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นหรือหัวข้อนั้นมาก

และต้องใช้เทคนิคการอ่านทุกวิธีที่กล่าวไว้ข้างต้นอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วจึงสรุปประมวลเป็นความคิดรวบยอด สามารถวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

สรุปได้ว่า การอ่านสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านและลักษณะของสื่อที่ใช้ในการอ่านเป็นหลัก การเลือกประเภทการอ่านที่เหมาะสมกับผู้อ่านและสื่อที่ต้องการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านประสบผลสำเร็จในการอ่านได้ดีมาก โดยสามารถแบ่งประเภทของการอ่านได้ดังนี้

1. แบ่งตามสถานที่อ่าน
2. แบ่งตามลักษณะและวิธีการอ่าน
3. แบ่งตามความสำคัญและจุดมุ่งหมายในการอ่าน
4. แบ่งตามจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละครั้ง

4. ทฤษฎีการสอนอ่าน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 151-152) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับวิธีสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่านไว้ ดังนี้

1. ส่งเสริมนักเรียนให้มีการเพิ่มพูนคำศัพท์ ด้วยการแนะนำคำศัพท์ที่มีรากศัพท์เดียวกันรวบรวมคำที่คล้ายคลึงกันเป็นกลุ่ม หาคำที่อยู่ในประเภทเดียวกัน ฝึกให้นักเรียนเดาความหมายของคำใหม่โดยอาศัยตัวชี้แนะจากบริบท (Context Clues)

2. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้าง หรือแบบประโยค ใช้วิธีการทำนองเดียวกันกับการเพิ่มพูนคำศัพท์

3. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อที่จะได้เข้าใจความหมายของคำได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ด้วยการใช้อุปกรณ์เท่าที่ทำได้ เช่น รูปภาพ ของจำลอง หรือสิ่งของอื่นๆ ครูอาจจะอธิบายเป็นภาษาแม่ (ภาษาไทย) ก็ได้

4. ใช้คำถามเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อความที่อ่านยิ่งขึ้น คำถามนำของครูควรเริ่มต้นจากคำถามง่ายๆ ประเภทตอบรับหรือปฏิเสธ (Yes/No Questions) ก่อน ต่อไปจึงใช้คำถามประเภทที่มีคำตอบคำถามนำ (Wh-Questions) นอกจากนี้ยังมีคำถามให้นักเรียนบอกใจความสำคัญ (Main Idea) ของข้อความที่อ่าน หรือหาคำที่บรรยายลักษณะเหตุการณ์ เกี่ยวกับคน สิ่งของ จากเรื่องที่อ่าน

5. ช่วยฝึกให้นักเรียนสามารถอ่านเร็ว และรู้จักปรับอัตราเร็วในการอ่านตามแต่ละประเภทของเรื่องที่อ่าน และวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วยวิธีการต่อไปนี้

- 5.1 จับเวลาหรือกำหนดเวลาสั้นๆ ทุกครั้งที่นักเรียนอ่านในใจ
- 5.2 พยายามลดเวลาที่กำหนดให้อ่านข้อความหนึ่งๆ ให้เหลือน้อยลง
- 5.3 ระวังไม่ให้นักเรียนอ่านโดยทำปากขมุบขมิบ หรือใช้นิ้วชี้ไปตามที่ข้อความกำลังอ่าน

5.4 บอกวัตถุประสงค์ของการอ่านทุกครั้ง เช่น ให้อ่านเพื่อหาคำตอบ หาคำที่ต้องการ หาข้อความที่ช่วยเฉลยปัญหา หาใจความสำคัญ (Main Idea หรือ Central Thought) หรืออ่านเพื่อตั้งชื่อเรื่อง เป็นต้น

5.5 ให้นักเรียนมีสมุดบันทึกความก้าวหน้าในการอ่านเร็ว (Speed Reading) รวมทั้งคะแนนสอบที่ได้จากความเข้าใจในการอ่านเรื่อง หากทำเป็นสมุดกราฟจะช่วยให้เห็นความก้าวหน้าในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนได้เป็นอย่างดีและเด่นชัดยิ่งขึ้น

วิสาข์ จิตวิตร (2541 : 4-7) ได้กล่าวว่าแบบจำลองการอ่านที่สำคัญๆ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. แบบจำลองการอ่านที่เน้นกระบวนการอ่านในระดับพื้นฐานไปสู่กระบวนการอ่านในระดับสูง (Bottom-Up Model of Reading) แบบจำลองการอ่านนี้ได้รับแนวคิดมาจากทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้กลุ่มที่เน้นพฤติกรรมหรือการสร้างสมนัย ซึ่งมีความเชื่อว่า การให้สิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรงในความถี่ที่เหมาะสมจะทำให้เกิดการเรียนรู้ พฤติกรรมซับซ้อนที่เกิดขึ้นก็คือ การเพิ่มพูนของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า การตอบสนอง และการเสริมแรงนั่นเอง ดังนั้น ในการสอนอ่านครูจึงควรสอนทักษะง่ายๆ หรือทักษะพื้นฐานก่อนที่จะค่อยๆ เรียนรู้ทักษะที่ซับซ้อน หรือยากขึ้น

2. แบบจำลองการอ่านที่เน้นกระบวนการอ่านในระดับสูงไปสู่กระบวนการอ่านในระดับพื้นฐาน (Top-down Model of Reading) แบบจำลองการอ่านนี้ได้รับแนวคิดมาจากทฤษฎีทางจิตวิทยาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Psychology) ซึ่งมีแนวคิดว่าการเรียนรู้ คือ การที่เด็กๆ ต้องการเข้าใจสภาพของสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยจะคัดเลือก ตีความ และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ นั้น เขาจะตั้งสมมติฐานและเดาว่าสมมติฐานที่ตั้งถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้องสมมติฐานย่อมได้รับการยืนยันจากข้อมูลต่างๆ ถ้าไม่ถูกต้องก็จะต้องมีการตั้งสมมติฐานใหม่ขึ้นมา เกสตัลท์ (Gestalt) เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญทางทฤษฎีจิตวิทยากลุ่มความรู้ความเข้าใจ กล่าวว่าการเรียนรู้ที่ดีควรจะเรียนรู้จากส่วนใหญ่ไปหาส่วนย่อยมากกว่าจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ แบบจำลองการอ่านนี้จะเน้นทักษะในระดับสูง คือ การอ่านเพื่อหาความหมายมากกว่าการไต่หาค่ หรือทักษะพื้นฐาน เนื่องจากเมื่อผู้อ่านอ่านเพื่อหาความหมายเขาไม่จำเป็นต้องเข้าใจคำทุกคำหรือตัวอักษรทุกตัว

3. แบบจำลองการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive of Reading) แบบจำลองการอ่านนี้ได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) ซึ่งเน้นความสำคัญของประสบการณ์และความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่ สรุปว่าแบบจำลองการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์นี้ไม่ได้เน้นเฉพาะการประมวลผลความจากข้อมูลรับพื้นฐานไปสู่ระดับสูง (Bottom-Up Processing) หรือการประมวลผลความจากข้อมูลระดับสูงไปสู่ข้อมูลระดับพื้นฐาน (Top-Down Processing) อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะเป็นการสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้งในระดับพื้นฐานไปสู่ระดับสูง และจากระดับสูงมาสู่ระดับพื้นฐาน

5. จุดประสงค์ของการสอนอ่าน

ศิธร แสงธนู และคิด พงศทัต (ม.ม.ป. : 1) อธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงให้สัมพันธ์กับอักษรได้อย่างถูกต้อง สามารถออกเสียงเน้นการขึ้นลงเสียงและจังหวะ ได้อย่างถูกต้องตามลักษณะและความนิยมของเจ้าของภาษา

2. ให้นักเรียนสามารถอ่านในใจ เพื่อความเข้าใจและเก็บใจความ จะได้ใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากการอ่านด้วยตนเอง

3. ให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อจะได้เพิ่มพูนความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการใช้ศัพท์สำนวน และแบบประโยคต่างๆ

4. ฝึกฝนการอ่านเร็วของนักเรียน เพื่อจะได้อ่านหนังสือได้มากขึ้น

5. ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่าน ให้ถือว่าการอ่านมากเป็นกำไรชีวิต

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 53) ได้เสนอแนวคิดว่าการสอนทักษะอ่านผู้สอนควรให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับข้อเขียนที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน ทั้งในรูปของข้อเขียนประเภทร้อยแก้ว (Prose) และข้อเขียนประเภทร้อยกรอง (Poetry) ทั้งนี้ผู้สอนควรเน้นการพัฒนาทักษะอ่านให้แก่ผู้เรียนควบคู่ไปกับการสอนเนื้อหาในบทเรียน โดยตัวผู้สอนเองจะต้องศึกษาหาความรู้ เกี่ยวกับทักษะการสอนอ่าน ตลอดจนวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาให้พร้อมก่อนเสมอ จุดประสงค์การสอนทักษะอ่านมีดังนี้คือ

1. รู้ตัวอักษรที่ใช้ในภาษานั้น และออกเสียงคำให้ถูกต้อง
2. บอกความหมาย และวิธีใช้ศัพท์ใหม่ที่ได้ปรากฏในเรื่องได้
3. บอกความหมายทั้งที่กล่าวไว้ในเรื่อง และความหมายแฝงในเรื่องได้
4. บอกหน้าที่ของประโยค หรือข้อความที่ใช้ในการสื่อสารได้
5. รู้ความสัมพันธ์ระหว่างรูปประโยคแบบต่างๆ และความหมายได้
6. เติมคำในข้อความ หรือบทสนทนาได้เหมาะสม
7. ตีความหมายของประโยค หรือข้อความได้
8. บอกแนวความคิดของเรื่องได้
9. อ่านแบบกวาดสายตาผ่านตัวอักษรอย่างคร่าวๆ เพื่อจับใจความสำคัญได้
10. อ่านเฉพาะส่วนที่มีข้อความที่ต้องการ
11. นำข้อมูลและสิ่งที่อ่านมาแสดงในรูปอื่น เช่น แผนภูมิได้
12. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
13. บอกลำดับเหตุการณ์เรื่องที่อ่านได้
14. สรุปเรื่องในบทสนทนา หรือข้อความที่อ่านได้
15. รายงานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
16. ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ เช่น แนวการดำรงชีวิต แนวคิด

หรือความเชื่อ เป็นต้น

17. อ่านข้อเขียนหรือคำชี้แจงการใช้เครื่องมือแล้วปฏิบัติตามได้
18. บอกบทบาทที่สำคัญของตัวละครในเรื่องได้

สรุปได้ว่า การสอนการอ่านมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้องตามลักษณะและความนิยมของเจ้าของภาษา สามารถอ่านในใจเพื่อความเข้าใจและเก็บใจความได้ อีกทั้งทำให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกฝนการอ่านเร็วของนักเรียน เพื่อที่จะได้อ่านหนังสือได้มากขึ้น และยังส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่านอีกด้วย

6. องค์ประกอบของการสอนอ่าน

สนิท ฉิมเล็ก (2540 : 150) ได้สรุปองค์ประกอบทางการอ่านของเด็กได้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย คือ สายตา ปาก หู
2. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ คือ ความต้องการ ความสนใจ ความศรัทธา

3. องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา คือ ความสามารถในการรับรู้ ความสามารถในการนำประสบการณ์เดิมไปใช้ ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ความสามารถในการเรียน
4. องค์ประกอบทางด้านประสบการณ์พื้นฐาน
5. องค์ประกอบทางวุฒิภาวะ อารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ
6. องค์ประกอบทางสิ่งแวดล้อม

สุมิตรา อังวัฒนากุล (2540 : 150-151) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านที่จะทำการวัดได้อย่างน่าเชื่อถือดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับคำโดยทั่วๆ ไป หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับคำ ได้แก่ ความกว้างความลึกและขอบเขตของคำศัพท์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับคำอย่างกว้างขวางหรือความชำนาญในการใช้คำ เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่จะนำไปสู่การบรรลุถึงความระดับสูงของทักษะการอ่านทุกชนิด

2. ความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งรวมถึงทักษะอื่นๆ ด้วย เช่น การรู้ตำแหน่งของข้อความที่กล่าวถึงอย่างเจาะจง การเข้าใจความหมายตามตัวอักษรและความสามารถในการติดตามเรื่องที่อ่านตามลำดับ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แบบสอบถามที่ยอมรับกันเป็นจำนวนมากมักจะวัดความสามารถในการอ่านทางด้านนี้มากกว่าทางด้านอื่น

3. ความเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ รวมถึงความมีเหตุผลในการอ่าน ความสามารถในการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ตลอดจนสามารถเดาเหตุการณ์เกี่ยวกับผลที่ตามมา การเข้าใจความหมายของคำจากเนื้อเรื่อง เข้าใจการจัดลำดับของเรื่องที่อ่าน ทราบถึงความสำคัญและการจัดลำดับความคิด เข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความที่อ่าน โดยการได้ข้อสรุปหรือหลักเกณฑ์จากเรื่องที่อ่าน

4. ความซาบซึ้ง หมายถึง ความสามารถในการทราบถึงความตั้งใจหรือจุดมุ่งหมายของผู้เรียน การทราบถึงอารมณ์หรือแนวรสของเรื่อง ความสามารถในการเข้าใจกลไกทางวรรณคดีที่ทำให้ผู้เขียนบรรลุจุดมุ่งหมาย

กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 25-27) การอ่านของเด็กขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ดังนี้

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) ระยะแรกผู้อ่านจะเรียนรู้ความสัมพันธ์เกี่ยวกับตัวอักษรและความหมายของคำ เมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้นก็จะสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

2. ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน (Schema) ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและความรู้เดิมที่ผู้อ่านมีอยู่

3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรืองานเขียนนั้น (Conceptual or Semantic Completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน หากเนื้อเรื่องนั้นไม่มีความสมบูรณ์ของเนื้อหา ยกเว้นในกรณีที่ผู้อ่านนั้นมีพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนั้นมาก่อน

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของงานเขียนนั้น (Text Schema) งานเขียนแต่ละชิ้นมีลักษณะและโครงสร้างที่แตกต่างกันและยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อตลอดจนวัฒนธรรมและประสบการณ์ของผู้เขียน ดังนั้น หากงานเขียนเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านจะไม่ประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการอ่านประกอบด้วยการจำแนกความแตกต่าง การสังเกตทางสายตา และการจำแนกเสียงจากการฟัง การเรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ เพื่อความคุ้นเคยจนเข้าใจความหมายของคำนั้นๆ เด็กจะสร้างความคิดรวบยอดจากประสบการณ์ที่เรียนรู้ เพื่อเกิดความเข้าใจในลักษณะของนามธรรม หรือแปลความหมายของคำจากสัญลักษณ์

7. การสอนอ่าน

กู๊ดแมน (Goodman. 1982 : 13-68) กล่าวว่า กระบวนการสอนอ่าน (Reading Process) มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระลึกหรือจำตัวอักษรได้ตามที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ (Recognition Initiation) เป็นการมองเห็นคำแล้วจำได้ว่าคำนั้นเขียนแทนคำพูดว่าอะไร และการอ่านก็จะเริ่มขึ้นเป็นการเริ่มการอ่านอีกแบบหนึ่งตามความคิดของเขาหรือการอ่านจะเริ่มด้วยการมองเห็นรูปภาพ รูปภพนั้นก็จะเป็นตัวเริ่มในการอ่านได้อีกลักษณะหนึ่ง
2. เป็นการคาดคะเน-คาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่จะอ่านนั้นเป็นอย่างไร จะดำเนินไปในลักษณะใด (Prediction)
3. เป็นการทำข้อมูลยืนยันว่าสิ่งที่ตนคาดการณ์ไว้นั้นถูกต้องไหม เป็นการหาคำยืนยันในความคาดคิดของผู้อ่าน (Confirmation)
4. เป็นการแก้ไขหรือปรับ หรือจัดกระบวนการความคิดอีกครั้งหนึ่งเมื่อผู้อ่านพบว่าสิ่งที่คาดการณ์นั้นไม่ถูกต้อง เป็นการแก้ความคิดของผู้อ่านให้ถูกต้องนั่นเอง (Correction)
5. เป็นการสิ้นสุดการอ่าน คนเราจะยุติการอ่านเมื่อได้ทำกิจกรรมทั้งหมดเรียบร้อยแล้วหรืออาจไม่ใช้การอ่านจบแล้ว แต่เป็นเพราะผู้อ่านจับความหมายในการอ่านได้น้อยหรือผู้อ่านทราบเรื่องที่จะอ่าน มิฉะนั้นก็เป็นเพราะเรื่องนั้นไม่น่าสนใจก็ได้

การอ่านตามความคิดของ กู๊ดแมน นั้นถือเป็นเกมการเดาทางจิตวิทยา ภาษาศาสตร์ อย่างหนึ่ง (A Psycholinguistic Guessing Game) กล่าวคือ เริ่มจากผู้อ่านรับสัญญาณ (Signals) ไปสู่ตัวอย่าง (Samples) เดา (Guesswork) หาข้อยืนยัน (Confirm) แก้ไข (Correction) เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้อธิบายหลักการสอนอ่านภาษาที่สองว่า ครูผู้สอนควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ในการอ่านภาษาที่สองสำหรับบางคนนั้น จะรู้สึกลำบากขึ้นหากได้มีการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันกับภาษาของตัวเอง
2. เด็กจะรู้สึกยากหากไม่มีการคุมโครงสร้างไวยากรณ์ของเนื้อหาที่อ่านทำให้ท้อแท้ใจและเบื่อหน่ายที่จะอ่าน
3. ในการอ่านสิ่งที่มีความหมายแม้จะเขียนด้วยโครงสร้างง่ายๆ ก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถทางการอ่านเช่นกัน กล่าวคือสิ่งที่แนะนำให้อ่านควรเป็นสิ่งที่น่าสนใจมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับภูมิหลังและประสบการณ์เดิมด้วย
4. บทความที่ใช้ในการฝึกอ่านไม่ควรเป็นบทความที่มีภาษาเป็นพิเศษเฉพาะตัว เช่น หลีกเลี่ยงเรื่องเกี่ยวกับวรรณคดีแต่ควรเป็นเรื่องทั่วไป เช่น ป้ายต่างๆ คำสั่ง คำบรรยาย บทสนทนาโดยคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนเป็นหลัก
5. การอ่านจะง่ายขึ้นถ้าได้พูดสิ่งที่อ่านเสียก่อน ควรจัดเนื้อหาให้เป็นขั้นตอนสำหรับพูดก่อนหลังจากนั้นจึงได้อ่าน

6. สำหรับผู้ที่เริ่มเรียนภาษา การสอนอ่านควรเป็นไปตามธรรมชาติ มุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่าน หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่นๆ มุ่งเพียงกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น

อัลเวอร์แมน (Alvermann. 1994 : 49) กล่าวถึงการสอนอ่านและสรุปสิ่งที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงในการอ่านไว้ 2 ประการ ได้แก่

1. สิ่งที่มีผลกระทบต่อกระบวนการอ่าน ซึ่งสิ่งที่เน้นที่สุดคือความรู้ที่ผู้อ่านมีมาก่อน
2. การพัฒนาให้ผู้เรียนรายบุคคลมีแรงจูงใจ ยุทธวิธีการเรียน และเห็นคุณค่าของการอ่านตลอดชีวิต

คาร์โบ และโคลล์ (Carbo and Cole. 1995 : 29) ได้นำเสนอข้อมูลจาก The National Assessment of Education Progress (NAEP) ประเทศสหรัฐอเมริกา สรุปได้ว่าการสอนอ่านที่ดีจะต้องจัดสภาพการเรียนรู้ที่จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สูงสุดแก่ผู้เรียนใน 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้อ่านสื่อที่หลากหลายจำนวนมากๆ เช่น หนังสือพิมพ์ บทประพันธ์ เรื่องราวต่างๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน
2. ไม่เน้นการทำงานในสมุดแบบฝึกหัด
3. มีการอภิปรายเกี่ยวกับสื่อที่อ่านโดยเน้นการใช้ความคิดในระดับสูง
4. มีกิจกรรมการอ่านและการเขียนต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
5. มีการสนับสนุนการอ่านที่บ้าน

สมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 178-179) ได้กล่าวถึงการสอนทักษะการอ่านเพื่อการสื่อสารไว้ว่า ในขั้นตอนการสอนทักษะการอ่านสามารถจัดกิจกรรมได้เป็น 3 ช่วง คือ

1. กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities) สำหรับขั้นนี้เป็นขั้นสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่อ่าน ตัวอย่างกิจกรรมในขั้นนี้ได้แก่

1.1 ให้คาดคะเนเรื่องที่จะอ่าน เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้เดิมแล้วนำมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน การคาดคะเนอาจจะผิดหรือถูกก็ได้

1.2 ให้เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียง หรือจากรูปภาพ และการแสดงท่าทาง

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While-Reading Activities) ขั้นนี้เป็นขั้นทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่านกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่

2.1 ให้ลำดับเรื่องโดยให้ตัดเรื่องออกมาเป็นส่วนๆ (Strip Story) อาจเป็นย่อหน้าหรือประโยคก็ได้ แล้วให้ผู้เรียนในกลุ่ม ลำดับข้อความกันเอง

2.2 เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง (Semantic Mapping)

2.3 เติมข้อความลงในแผนผังของเนื้อเรื่อง (Graphic Organizer)

2.4 เล่าเรื่องโดยสรุป

3. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading Activities) ขั้นนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน กิจกรรมที่ทำได้จะเป็นการถ่ายโยงไปสู่ทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการพูดและทักษะการเขียนก็ได้

3.1 ให้แสดงบทบาทสมมติ

3.2 ให้เขียนเรื่องหรือเขียนโต้ตอบ เช่น เขียนจดหมาย เขียนบทสนทนา เขียนแบบฟอร์ม วาดรูป เป็นต้น

3.3 พุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

เสาวภา ฉายะบุระกุล (2546 : 95-97) ได้กล่าวถึงหลักการสอนอ่านดังนี้

1. การอ่านมิใช่ทักษะแบบเฉื่อยๆ (Passive) ต้องมีกิจกรรมที่มีอะไรทำมากมายและตื่นตัว (Active) เพื่อจะอ่านให้รู้เรื่อง จำเป็นต้องเข้าใจว่าคำต่างๆ หมายความว่าอย่างไร

2. นักเรียนต้องรู้สึกสนใจและอยากติดตามเรื่องที่กำลังอ่าน เพราะหากผู้เรียนไม่สนใจเรื่องที่กำลังอ่าน ก็จะได้ประโยชน์ใดๆ จากการอ่านเลย

3. นักเรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ตอบสนองต่อเนื้อหาของเรื่องที่อ่านมิใช่เพียงเฉพาะความรู้ด้านภาษาเท่านั้น ที่สำคัญมากไปกว่านั้นคือ ต้องให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจยิ่งขึ้นทั้งด้านเนื้อเรื่องและภาษา

4. การคาดคะเนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการอ่านทันทีที่เราเห็นสิ่งที่บอกเป็นนัย ไม่ว่าจะเป็นปกหนังสือหรือหัวข้อเรื่อง สมมุติของนักเรียนก็สามารถเริ่มทำนายสิ่งที่กำลังจะอ่านและเริ่มที่จะคาดเดา เป็นกระบวนการอ่านแบบตื่นตัวต้องใช้ความคิดที่พร้อมจะทำงานอยู่ตลอดเวลา

5. เลือกงานให้เหมาะกับเรื่อง เมื่อผู้สอนตัดสินใจว่านักเรียนควรอ่านเรื่องอะไรผู้สอนต้องเลือกงานประกอบการอ่านที่ดี เป็นต้นว่าคำถามที่เหมาะสม น่าสนใจมีประโยชน์ เพราะเรื่องที่สนุกสนานอาจจบลงได้ด้วยคำถามที่น่าเบื่อและไม่เหมาะสม หรือเรื่องธรรมดาอาจเป็นเรื่องที่สนุกสนานด้วยคำถามที่น่าตื่นเต้นประทับใจ หรือจากภาระงานที่ได้ทำนั้นทำลายและได้ใช้จินตนาการ

6. ครูที่ดีต้องใช้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่านให้เต็มที่ ครูต้องผนวกเรื่องที่อ่านเข้ากับขั้นตอนต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยใช้หัวเรื่องเป็นประเด็นสำหรับการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

กุสุยา แสงเดช (2548 : 139-143) ได้กล่าวว่า ในการสอนทักษะการอ่านเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย ขั้นตอนการอ่าน ขั้นระหว่างอ่าน และขั้นหลังการอ่าน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 Personalization เป็นการสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้เรียนโดยถาม-ตอบ สนทนา เพื่อทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน เป็นการเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน

1.2 Prediction เป็นการเดาเรื่องราวที่จะอ่านจาก Picture Diagrams หรือ Title ของเรื่องโดยให้ผู้เรียนทายหรือเดาเรื่องราวที่จะอ่านว่าเป็นอย่างไร และควรอธิบายคำศัพท์ใหม่ให้กับผู้เรียนโดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. Vocabulary Predicting
2. Vocabulary Matching
3. Vocabulary Dictionary Working

2. ขั้นระหว่างการอ่าน (While-Reading) ในระหว่างการอ่าน ครูสามารถดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้เพื่อส่งเสริมและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน เช่น

- 2.1 Matching เป็นกิจกรรมการจับคู่
- 2.2 Ordering เป็นกิจกรรมการเรียงเหตุการณ์ให้สมบูรณ์ ถูกต้อง
- 2.3 Completing เป็นกิจกรรมการเติมข้อความให้สมบูรณ์
- 2.4 Correction เป็นกิจกรรมการแก้ไขข้อความ รูปภาพ Diagram

ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- 2.5 Deciding เป็นการเลือกว่าอย่างไรดี
- 2.6 Supplying/Identifying เป็นการหาความคิดรวบยอด

การสอน While-Reading ขั้นตอนนี้เป็นการนำเสนอเรื่องที่อ่านเป็นครั้งแรก ในขั้นนี้ควรตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน โดยการตั้งคำถามและควรทำกิจกรรมต่อเนื่องกับขั้น Pre-reading

3. ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading) เป็นขั้นสุดท้ายในการสอนอ่านเช่นเดียวกับการสอนฟัง คือ มีจุดประสงค์ที่จะย้ำความเข้าใจของเรื่องราวที่อ่านให้มากขึ้น สร้างเจตคติที่ดีให้กับผู้เรียนโดยดำเนินกิจกรรมให้สนุกสนานและสามารถแสดงออกเกี่ยวกับความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน

ข้อควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการอ่าน

- 1. การอ่านเน้นความเข้าใจ (Comprehension) มีโครงสร้างเรื่อง (Structure)
- 2. ใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและความเข้าใจ ไม่มุ่งเน้นการทดสอบคำศัพท์
- 3. คำถามที่เกี่ยวข้องควรเกี่ยวเฉพาะเรื่องที่อ่าน
- 4. ไม่ควรใช้เวลามากเกินไป ควรใช้เวลาในการคิดและเรียบเรียงคำตอบ
- 5. คำถามที่ใช้ควรแตกต่างจากบทเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
- 6. ใช้คำถามที่หลากหลาย เช่น Free Response, True-False คละกันไป

นอกจากนี้ยังได้เสนอวิธีสอนในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจให้ได้ผลดีที่สุด คือ วิธีการสอนอ่านโดยให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง โดยกล่าวไว้ว่าในการเรียนการสอนทักษะการอ่านนั้น โดยปกติครูจะเป็นผู้ตั้งคำถาม และให้นักเรียนตอบคำถาม เพื่อเป็นการประเมินผลว่า เข้าใจเรื่องหรือข้อความที่ตัดตอนมาให้อ่านหรือไม่ และจากความคิดที่ใช้คำถามช่วยในการอ่านเพื่อความเข้าใจนี้เอง จึงทำให้เกิดวิธีการสอนที่ให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง เพราะการที่เราจะตั้งคำถามใคร่นั้น ตัวคนตั้งคำถามจะต้องมีความรู้และความเข้าใจเรื่องที่ถามเป็นอย่างดี แต่ในครั้งแรกก่อนเริ่มเรียน ครูควรจะสอนวิธีการตั้งคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญและรายละเอียดที่สำคัญให้แก่ก่อนเรียนก่อนว่า คำถามมีอยู่ 2 ประเภท คือ

- 1. คำถามที่ต้องตอบรับหรือปฏิเสธ (Yes/No Questions)
- 2. คำถามที่ต้องการคำตอบที่เป็นข้อมูลหรือเหตุผล (Wh-Questions) เช่น

Who, What, When, Where, Why, และ How เป็นต้น

เมื่อได้ฝึกการตั้งคำถามทั้ง 2 ประเภทจนเป็นที่เข้าใจกันแล้ว ครูก็จะเริ่มยุทธวิธีการสอนอ่าน โดยให้นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเองตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูสอนคำศัพท์และโครงสร้างที่นักเรียนควรรู้จากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน และให้นักเรียนฝึกใช้จนเข้าใจความหมายและหน้าที่ของคำและโครงสร้างนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องหรือข้อความที่ตัดตอนมาให้อ่านนั้น และให้นักเรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยลำพัง

ขั้นตอนที่ 3 ให้นักเรียนจับกลุ่มช่วยกันเลือกคำถามที่ดีที่สุด เพื่อเป็นคำถามของกลุ่ม จากนั้นส่งตัวแทนออกมาถามคำถามของกลุ่มตน และให้นักเรียนที่เหลือเป็นผู้ตอบคำถาม

ขั้นตอนที่ 4 ช่วยกันวิจารณ์คำถามของแต่ละกลุ่มว่าคำถามข้อใดเป็นคำถามที่ดีถูกต้องทั้งไวยากรณ์และมีรายละเอียดของเรื่องครบถ้วน

สรุปได้ว่า การสอนทักษะการอ่านประกอบด้วย ขั้นตอนการอ่าน (Pre-reading) เป็นขั้นสร้างความสนใจและปูพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่อ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading) เป็นขั้นทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่าน และขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ซึ่งในแต่ละขั้นล้วนเป็นกระบวนการที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากยิ่งขึ้น

8. การวัดและประเมินทักษะการอ่าน

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 154-155) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านว่า สามารถพิจารณาได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. เกณฑ์ที่กำหนดตามส่วนประกอบของภาษาแบบแยกย่อย ประกอบด้วย

1.1 ความรู้ในด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวนต่างๆ

1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม คำเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่น การใช้คำสันธาน คำบุพบท ที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ หรือขออนุญาต เป็นต้น

2. เกณฑ์ที่กำหนดตามความสามารถทางการอ่านแบบรวม ประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการอ่านแล้วเข้าใจบทอ่าน โดยการตอบคำถามที่ให้เรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้ โดยใช้ความรู้ในด้านคำศัพท์ และความรู้ในด้านไวยากรณ์

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่าเป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่แย้งกันเพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดนั้นด้วย

2.3 ความสามารถอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อหา และสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ สัทภาษาที่ใช้ในบทอ่าน ที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปได้ว่า สารที่อ่านนั้นเป็นสารประเภทใด สัทภาษาที่ใช้เป็นทางการหรือไม่ เป็นทางการ เจตนา ทศนคติของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นต่อความมั่นคงน่าเชื่อถือของสมมติฐานที่ผู้เขียนตั้งไว้ ความเป็นไปได้ของข้อสรุป ตลอดจนสามารถประเมินประสิทธิผลของบทอ่านนั้นได้ว่า มีความชัดเจนเข้าสู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อมและใช้ภาษาได้อย่างกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ ความสามารถในระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับต้นๆ เป็นพื้นฐาน

นอกจากนี้ยังได้สรุปมาตรการประเมินผลทักษะอ่านตามความสามารถของผู้ใช้ภาษาไว้ 7 ระดับ (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2544 : 250) ดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถอ่านตัวอักษรภาษาอังกฤษได้ และมีความเข้าใจประกาศสาธารณะง่ายๆ ทั่วๆ ไปได้

ระดับที่ 2 สามารถบอกได้ว่า ข้อความนั้นๆ มีหัวเรื่องอะไร พอบอกได้ว่า ประกาศสาธารณะที่มีเนื้อความซับซ้อนเกี่ยวกับอะไรได้อย่างคร่าวๆ และมีความเข้าใจตารางตัวเลขและแผนภูมิต่างๆ ซึ่งไม่มีตัวหนังสือภาษาอังกฤษได้

ระดับที่ 3 สามารถเข้าใจหัวเรื่องและเนื้อหาคร่าวๆ ของสิ่งที่อ่านได้ โดยไม่ต้องใช้พจนานุกรมช่วย และจะเข้าใจรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เมื่อเปิดพจนานุกรมบ่อยครั้ง มีการอ่านที่ช้ามาก และถ้าอ่านเร็วขึ้นกว่านี้จะทำให้ไม่เข้าใจข้อความส่วนใหญ่ที่อ่านอยู่

ระดับที่ 4 มีความเข้าใจเพียงพอในเนื้อหาที่อ่าน และต้องอ่านซ้ำเมื่อมีใจความซับซ้อน แต่สามารถได้ใจความจากเรื่องเล่าหรือเรื่องทั่วๆ ไปได้ ยังไม่สามารถสังเกตการเปลี่ยนวิธีการเขียนในเนื้อความที่อ่าน เพียงแต่ทราบว่าคำศัพท์คนละประเภทกับคำศัพท์ในตอนอื่นๆ ปรากฏในข้อความ และยังจำเป็นต้องใช้พจนานุกรมช่วยให้เข้าใจรายละเอียด อ่านยังค่อนข้างช้า

ระดับที่ 5 สามารถอ่านข้อความทุกชนิดด้วยความเข้าใจอย่างดี สังเกตเห็นและเข้าใจวิธีการเขียนแบบต่างๆ มีการอ่านช้าบ่อยครั้ง ยังต้องใช้พจนานุกรมช่วยเมื่ออ่านเนื้อหาในสาขาที่ตนไม่คุ้นเคย อ่านเนื้อความทั่วไปอย่างสะดวก แต่ยังไม่เข้าใจเจ้าของภาษา มีการอ่านช้าๆ เฉพาะเนื้อความในสาขาที่ไม่คุ้นเคย ส่วนใหญ่จะอ่านได้เร็วขึ้นกว่าระดับต้นๆ

ระดับที่ 6 สามารถอ่านเนื้อความทุกชนิดด้วยความเข้าใจดีมาก จะต่างจากเจ้าของภาษาเฉพาะความเร็วและความคล่องในการอ่าน ระดับนี้เป็นระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาอังกฤษบ่อยครั้ง

ระดับที่ 7 มีความเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างไม่บกพร่อง อัตราการอ่านและความเข้าใจในการอ่านเหมือนกับเจ้าของภาษา ระดับนี้เป็นระดับความสามารถของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำเพื่อการสื่อความหมายทุกอย่าง คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

อารีย์ วชิรวารการ (2542 : 36) กล่าวว่า การประเมินผลทักษะการอ่านมีดังนี้

1. ความสามารถในการแปลความ หรือการแปลความหมายของเรื่องราวที่อ่านโดยใช้ถ้อยคำของตนเองได้อย่างถูกต้อง เช่น การแปลคำศัพท์ การแปลความหมายจากรูปภาพ

2. ความสามารถในการตีความ หรือความสามารถในการจับใจความสำคัญ โดยการค้นหา เปรียบเทียบ ทั้งความหมาย ความสำคัญ ความสัมพันธ์ เช่น การค้นหาความหมาย หรือคตินิยมของผู้แต่ง การตีความจากกราฟ สถิติ และการค้นหาความหมายที่ซ่อนอยู่

3. ความสามารถในการขยายความ หรือความสามารถในการคิดด้านจินตนาการอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นการขยายความคิดออกมาโดยใช้ข้อเท็จจริงที่มีอยู่เพื่อพยากรณ์เหตุการณ์ต่อไป เช่น การให้ข้อมูลที่เหตุการณ์เรื่องราวแล้วขยายความไปสู่เหตุการณ์หรือเรื่องราวอื่นๆ

กรมวิชาการ (2546 : 34) ได้กล่าวถึงความหมายการทดสอบทักษะการอ่านจับใจความว่า เป็นการทดสอบ การรับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศ โฆษณา ตารางเวลารถไฟ จดหมาย ฯลฯ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสม ที่เป็นงานเขียนประเภทต่างๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสารรายงานต่างๆ ข่าว สภาพดินฟ้าอากาศ จดหมาย ภาพชุดพร้อมกับคำบรรยายภาพ หรือภาพเหตุการณ์ พร้อมกับคำบรรยาย กราฟ ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ

2. กิจกรรมที่เป็นตัวสนองตอบผู้เข้าสอบจะต้องใช้ความสามารถด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ศัพท์ สำนวน และไวยากรณ์ ประกอบกับความสามารถที่ได้จากโครงสร้างความรู้ ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มากับการใช้ภาษา กลวิธีในการหาความหมายจากการใช้บริบททางภาษาและอุปนิสัยที่เอื้อต่อความสามารถทางภาษา มาใช้ร่วมกับความสามารถคาดเดาเกี่ยวกับความหมายของสารที่ได้รับด้วยการเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่ให้โยงลูกศร ลากเส้น วาดภาพ ขีดเส้นใต้ จับคู่ เรียงลำดับ ข้อความใหม่ หรือเติมคำหรือข้อความให้ถูกต้องและเหมาะสม ได้ใจความ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 73-74) ได้อธิบายการประเมินผลการอ่าน ดังนี้

1. ทักษะสำคัญที่ใช้ในการอ่าน แบ่งเป็น

1.1 ทักษะหลักในการอ่าน เช่น

- 1.1.1 การกวาดสายตาเพื่อหาข้อมูลที่ต้องการ
- 1.1.2 การกวาดสายตาเพื่อหาประเด็นสำคัญของข้อความที่อ่าน
- 1.1.3 การระบุขั้นตอนของการโต้แย้งความคิดในข้อความที่อ่าน
- 1.1.4 การจับใจความสำคัญ
- 1.1.5 การคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้น
- 1.1.6 การแยกประเด็นความจริงออกจากความคิดเห็นของผู้เขียน
- 1.1.7 การสรุปข้อความที่อ่านได้
- 1.1.8 การสังเคราะห์หรือรวบรวมประเด็นความรู้ที่ได้จากการอ่าน

1.2 ทักษะย่อยในการอ่าน เช่น

- 1.2.1 การทำความเข้าใจ หรือคำที่ใช้แทนคำอื่นๆที่ได้กล่าวไปแล้ว
- 1.2.2 การคาดเดาความหมายคำศัพท์จากบริบท
- 1.2.3 การทำความเข้าใจวิธีการเรียงเรียงเนื้อหาและความสัมพันธ์ของเนื้อหา

แต่ละตอน

1.2.4 ทักษะด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ การรู้ความหมายของรูปกริยาบางรูป

2. ประเภทของแบบทดสอบทักษะอ่าน

2.1 แบบเลือกตอบ

2.2 การตอบคำถามแบบสั้น

2.3 การถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น การเติมคำหรือข้อมูลในแผนภูมิ แผนผัง ตาราง เป็นต้น

2.4 การจดบันทึก

2.5 การเติมคำที่เว้นว่าง โดยใช้ข้อมูลจากบทอ่าน

3. การประเมินการอ่าน อาจมีประเด็นการประเมิน ดังนี้

3.1 ความถูกต้อง

3.2 กลไกทางภาษา

- 3.3 ความคล่องแคล่ว
4. ระดับชั้นความสามารถของทักษะการอ่าน
 - 4.1 ระดับกลไก
 - 4.1.1 สามารถบอกได้ว่ากลุ่มคำ หรือประโยคที่ให้มาเหมือนกันหรือต่างกัน
 - 4.2 ระดับความรู้
 - 4.2.1 สามารถเลือกภาพที่มีความหมายตรงกับคำที่ขีดเส้นใต้ของประโยคได้
 - 4.2.2 สามารถเลือกประโยคที่มีข้อความตรงกับข้อมูลที่แสดงไว้ในแผนที่
แผนภูมิ และกราฟได้
 - 4.2.3 สามารถเลือกคำที่มีความหมายตรงกับภาพที่กำหนดให้ได้
 - 4.3 ระดับถ่ายโอน
 - 4.3.1 สามารถเลือกคำที่เหมาะสมเติมลงในช่องว่างของข้อความที่ให้มาได้
 - 4.3.2 สามารถเลือกคำหรือวลีที่มีความหมายเหมือนคำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคได้
 - 4.3.3 สามารถเลือกข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับ
ประโยคหรือวลีที่ขีดเส้นใต้ได้
 - 4.3.4 สามารถเลือกคำหรือข้อความที่อ้างอิง โดยคำที่ขีดเส้นใต้ในข้อความ
ที่กำหนดให้ได้
 - 4.4 ระดับสื่อสาร
 - 4.4.1 สามารถอ่านข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อนแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่อง
ที่อ่านได้
 - 4.4.2 สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกคำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่อง (Topic) ได้
 - 4.4.3 สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกประโยคที่มีใจความต่อเนื่องและสัมพันธ์
กับข้อความนั้นได้
 - 4.4.4 สามารถอ่านข้อความแล้วเลือกประโยคที่มีใจความต่อเนื่องและสัมพันธ์
กับข้อความนั้นได้
 - 4.4.5 สามารถเลือกประโยคที่นำมาเติมในบทสนทนาได้ถูกต้อง
 - 4.5 ระดับวิเคราะห์วิจารณ์
 - 4.5.1 สามารถอ่านประโยค บทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับ
อารมณ์หรือความคิดของตัวละครได้
 - 4.5.2 สามารถอ่านประโยคบทสนทนาหรือข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับ
สถานการณ์หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์หรือบุคคลในเรื่องที่อ่านได้
 - 4.5.3 สามารถอ่านข้อความแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับจุดประสงค์และ
ความคิดเห็นของผู้เรียนได้
5. ประเภทของแบบทดสอบการอ่าน
 - 5.1 อ่านคำแล้วเลือกข้อที่มีคำประเภทเดียวกัน
 - 5.2 อ่านคำแล้วเลือกคำที่เป็นพวกเดียวกับคำที่กำหนดให้
 - 5.3 อ่านคำแล้วเลือกคำที่มีความหมายต่างพวก
 - 5.4 อ่านคำแล้วเลือกข้อที่มีคำที่ไม่เข้าพวก

- 5.5 อ่านข้อความแล้ววาดภาพ
- 5.6 อ่านเรื่องแล้วตอบคำถาม
- 5.7 อ่านข้อความแล้วเลือกการกระทำที่เนื่องกัน
- 5.8 อ่านเรื่องแล้วแต่งเรื่องให้จบ
- 5.9 อ่านเรื่องแล้วเติมคำที่เหมาะสม หรือเลือกคำที่กำหนดให้
- 5.10 อ่านเรื่องแล้วเรียงลำดับภาพหรือเหตุการณ์
- 5.11 อ่านแล้วเลือกคำที่เหมือนกับคำที่ขีดเส้นใต้ได้
- 5.12 อ่านเรื่องแล้วบอกอารมณ์ขอ

ไมล์ (กรมวิชาการ. 2551 : 134 ; อ้างอิงมาจาก Miles. 1997) ได้กล่าวถึงกระบวนการอ่านหมายถึงกระบวนการคิด การจินตนาการ การหาเหตุผล การแก้ปัญหาและการประเมินข้อความที่อ่าน กระบวนการอ่านประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนคือ

1. มองเห็นและรับรู้ถ้อยคำที่ปรากฏในรูปตัวอักษร
2. ทำความเข้าใจความหมายของคำในบริบท (Context) นั้นๆ
3. ตอบสนองความคิดของผู้เขียน
4. นำความรู้ใหม่ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม

ในการสอนการอ่านผู้จัดหลักสูตรและผู้สอนควรทำความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้และเรื่องที่ผู้เรียนจะต้องอ่านในชีวิตจริง รวมทั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน ทักษะ และกลวิธี (Strategy) ในการอ่านให้สมกับจุดมุ่งหมายในการอ่านและประเภทของสื่อที่อ่าน

ประเภทของแบบทดสอบทักษะการอ่าน

1. แบบเลือกตอบ (Multiple Choice, True/false)
2. การตอบคำถามแบบสั้น (Short Answer)
3. การถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จากการอ่านในรูปแบบต่างๆ เช่น การเติมคำหรือข้อมูลในแผนภูมิ แผนผัง ตาราง เป็นต้น
4. การจดบันทึกข้อความ (Note-taking)
5. การเติมคำที่เว้นว่างโดยใช้ข้อมูลจากบทอ่าน (Cloze)

การประเมินผล

การประเมินผลทักษะการอ่านจะเป็นการประเมินจากคำตอบที่ได้ ซึ่งจะมีความเป็นปรนัย (Objective) มากกว่า นอกจากนี้ครูอาจประเมินคำตอบซึ่งมีลักษณะเป็นอัตนัย (Subjective) ด้วย หากกิจกรรมในห้องเรียนบางขั้นตอนเน้นที่คำตอบในลักษณะดังกล่าว เช่น การให้ผู้เรียนเดาเนื้อหาล่วงหน้าจากหัวข้อหรือรูปภาพประกอบ การให้ผู้เรียนเดาเนื้อหาตอนต่อไปหลังจากอ่านบทอ่านตอนแรกแล้ว การให้ผู้เรียนสร้างเรื่องต่อจากบทอ่านโดยใช้จินตนาการของตนเอง หรือการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อบทอ่าน อย่างไรก็ตาม การประเมินคำตอบลักษณะอัตนัย (Subjective) เช่นนี้ ครูต้องใช้วิจารณญาณของตนเองเพื่อประเมินว่าคำตอบของผู้เรียนสมเหตุสมผลและเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์หรือไม่

รูปทอง กว้างสวาสดี (2554 : 358) ได้กล่าวสรุปว่าการวัดและประเมินความสามารถทางภาษาของผู้เรียนเป็นงานที่สำคัญของผู้สอน เพราะการประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญต่อทั้งผู้เรียนและผู้สอน การประเมินทำให้ผู้เรียนรู้ความก้าวหน้าและรู้ข้อบกพร่อง

ของตนในการเรียนรู้ภาษาผลการประเมินนำไปสู่การปรับปรุงตนเองทั้งผู้สอนและผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวัดการอ่านมีระดับการวัดหลายระดับ สามารถทำได้ครอบคลุมถึงด้าน คำศัพท์ ด้านสำนวน ด้านประโยคหรือข้อความ ด้านไวยากรณ์ ใจความสำคัญ และการตีความด้วย ซึ่งการประเมินสามารถใช้เกณฑ์แบบแยกย่อย ใช้เกณฑ์แบบรวม หรือจะประยุกต์ใช้ทั้งสองแบบ รวมกันก็ได้ ส่วนรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้มีอยู่ 2 แบบ คือ แบบทดสอบปรนัยกับแบบทดสอบ อัตนัยนั่นเอง

การเขียนภาษาอังกฤษ

การเขียน เป็นทักษะสุดท้ายทางการสื่อสาร เป็นทักษะที่สอนยากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในการใช้เทคนิคการเขียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างของคำในประโยค และไวยากรณ์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณา เพราะถ้าเขียนผิดจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิดได้

1. ความหมายและความสำคัญของการเขียน

การเขียนจำเป็นต้องถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จึงมีผู้ให้ความหมายของการเขียนไว้ อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

เทเลอร์ (Taylor. 1984 : 1-15) ได้สรุปความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน เป็นการสำรวจความคิดและการเรียนรู้ทางด้านความคิด เป็นกระบวนการแสวงหาเชิงสร้างสรรค์ (Discovery Creative Procedure) โดยมีลักษณะผสมผสานระหว่างเนื้อหาและภาษา เป็นการใช้ภาษาเพื่อค้นหาสิ่งทีนอกเหนือความรู้เดิมที่มีอยู่ การเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการค้นหาความหมายจากประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อจะได้นำสิ่งเหล่านั้นมาเสนอผู้อ่าน Taylor คิดว่าการเขียนมิใช่เป็นเพียงเครื่องสะท้อนความคิดของผู้เขียน หากแต่ยังเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดได้อีกด้วย การเขียนจึงเป็นกระบวนการทั้งการให้และการรับ

เพตตี้ (Petty. 1985 : 182) ได้สรุปความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน เป็นทักษะทางภาษาที่มีความยุ่งยากเพราะต้องใช้ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ และความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละคน

ชินน์ (Shinn. 1986 : 121) ได้สรุปความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด สำหรับการศึกษาในระดับสูง เช่น การเขียน ข้อสอบแบบบรรยายความสั้นๆ (Short Easy Test) การเขียนย่อความ (Summaries) การวิจารณ์ (Criticism) และการเขียนรายงานวิจัย (Research Report) เพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนและได้ศึกษาค้นคว้า นอกจากนี้ทักษะการเขียนยังเป็นทักษะที่สำคัญที่ใช้ควบคู่กับทักษะอื่นๆ ได้แก่ ทักษะการอ่าน การฟัง และการพูด

กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 7) ได้กำหนดความหมายของทักษะการเขียนว่าเป็น การแสดงออกของผู้เขียนสื่อผ่านข้อความให้ผู้อ่าน เป็นภาษาเขียนที่รวมทักษะการเขียนด้วยลายมือ สะอาดเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์หรือตัวเขียน การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง รวมทั้งการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสม และการนำเสนอ เรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ

สเวลส์ (Swales. 1991) ได้ให้นิยามการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่ปรากฏตามตัวอักษร คำศัพท์ ไวยากรณ์ ที่ได้รับการเรียบเรียงไว้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่จะสื่อสารไปยังผู้อ่าน

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 185-194) ได้กล่าวสรุปทักษะการเขียนว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การฝึกทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารจะเป็นการเขียนในระดับสูงกว่าการเขียนประโยค แต่เป็นการเขียนถ้อยคำและสำนวนในรูปแบบของประโยคที่เป็นที่ยอมรับ และเรียบเรียงประโยคให้เหมาะสมและสามารถสื่อความหมายได้

กรมวิชาการ (2542 : 7) ได้กำหนดความหมายของการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนคือการแสดงความคิดของผู้เขียนสื่อผ่านข้อความให้ผู้อ่านเป็นภาษาที่รวมทักษะการเขียนด้วยลายมือ สะอาดเรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นตัวพิมพ์ หรือ ตัวเขียน การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้องรวมทั้งการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสมและการนำเสนอเรียบเรียงเนื้อหาอย่างมีระบบ

นพดล จันทรเพ็ญ (2542 : 9) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในมนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์

อวยพร พานิช และคณะ (2543 : 95) ได้อธิบายไว้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะการส่งสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสาร ในการสื่อสารผู้ส่งสารจะตั้งวัตถุประสงค์ในการสื่อสารว่าจะส่งข้อมูลข่าวสารนั้นๆ เพื่ออะไร ไม่ว่าจะเป็นการเขียนหรือพูด วัตถุประสงค์ของการสื่อสาร สรุปได้ 3 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร คือ การส่งสารด้วยการถ่ายทอดเรื่องราวเหตุการณ์ไปให้ผู้รับสารได้ทราบในรูปแบบต่างๆ เช่น ข่าว ตำรา บันทึกประวัติศาสตร์ เป็นต้น ผู้ส่งสารมุ่งหวังให้ผู้รับสารมีความรู้เพิ่มขึ้น มีความเข้าใจกระจ่างขึ้น
2. วัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใจ คือ การส่งสารที่มุ่งชักจูงใจผู้รับสารให้คล้อยตามเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความเชื่อ รวมทั้งปฏิบัติตามที่ผู้ส่งสารเสนอ เช่น การเขียนบทความชักจูงใจ การเขียนโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ
3. วัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิง คือ การส่งสารที่มุ่งให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ความผ่อนคลาย มุ่งสร้างจินตนาการให้แก่ผู้รับสาร ได้แก่ การเขียนเรื่องสั้น บทกวี นวนิยาย ละคร เพลง เป็นต้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2545 : 1) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความคิดเห็น ทรรศนะ อารมณ์ จินตนาการและที่ต้องการสื่อสารอื่นๆ ของตนเองผ่านงานเขียน โดยใช้สัญลักษณ์ที่กำหนดรู้ร่วมกันเป็นสื่อกลางของการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 203) ได้กำหนดความหมายของการเขียนไว้ว่า หมายถึง การขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข ขีดให้เป็นเส้นหรือรูปร่างต่างๆ วาดแต่งหนังสือ

พระพงษ์ สุขแก้ว (2548 : 184-185) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนว่า การเขียนนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญยิ่ง เพราะการเขียนเป็นวิธีการถ่ายทอดความคิดในการติดต่อสื่อสาร เป็นการแสดงออกทางด้านความคิด ในบรรดาทักษะทั้งสี่ อันได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน การเขียนนั้นเป็นทักษะที่มีความซับซ้อนมากที่สุด เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ผู้เขียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองสื่อความหมายโดยปราศจากความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ก่อนที่จะลงมือเขียนนั้นผู้เขียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ไว้มาก แล้วจึงกลั่นกรองความรู้ความเข้าใจออกเป็นลายลักษณ์อักษร

พรสวรรค์ สิปโป (2550 : 195) ได้ให้ความหมายของการเขียนว่า เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และเจตคติ ออกมาเป็นข้อความที่มีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ และเข้าใจตรงกับเจตนาของผู้เขียน ดังนั้น การเขียนจึงมิใช่เป็นความสามารถในการเรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์เท่านั้นที่แทนมโนภาพ และเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลายขั้นตอน เช่น การตั้งจุดประสงค์ การคิด การเรียบเรียง การเลือกภาษาให้เหมาะสมกับข้อความ การร่าง การอ่าน การทบทวน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเขียน เป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของผู้เขียนที่สื่อสารออกมาตามวัตถุประสงค์ของตนในลักษณะต่างๆ กัน เพื่อให้ผู้รับได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของตน อาจกล่าวได้ว่า การเขียนนั้นเป็นทักษะที่มีความสำคัญ และมีความซับซ้อนมากกว่าทักษะด้านอื่นๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ทักษะการเขียนควบคู่ไปกับทักษะการอ่าน การเขียนจึงเป็นการแสดงออกทางด้านความคิดนั่นเอง

2. จุดประสงค์ของการสอนทักษะเขียน

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531 : 77-80) ได้อธิบายจุดประสงค์ของการสอนการเขียนว่า ในการสอนทักษะการเขียนนี้ เน้นให้เขียนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง สถานการณ์ต่างๆ ที่นำมาเป็นบทเรียนและแบบฝึกหัด เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ศัพท์และสำนวนต่างๆ ที่ใช้ในแต่ละบทเรียนและแบบฝึกหัด เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของบทนั้นๆ บทเรียนแต่ละบทจึงไม่เน้นการสอนไวยากรณ์โดยตรง คือ มุ่งให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ศัพท์และสำนวนที่จำเป็นในแต่ละสถานการณ์ ผู้เรียนจะมีโอกาสพัฒนาทักษะการเขียน โดยให้ผู้เรียนเขียนตามตัวอย่าง และลองฝึกเขียนโดยใช้ความคิดของตนเองเพิ่มเติม โดยจุดประสงค์ของทักษะการเขียนมีดังต่อไปนี้

1. ให้เขียนโดยใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง
2. ให้เขียนต่อเติมประโยคและข้อความจากสิ่งที่อ่าน
3. ให้เติมข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น เขียนในโทรเลข ไปรษณียบัตรและ

บัตรเชิญ

4. ให้จดโน้ตจากข้อความที่อ่านหรือฟัง
5. ให้เขียนสรุปสิ่งที่ฟังหรืออ่าน
6. ให้เขียนเรียงความในหัวข้อและขอบข่ายของภาษาที่กำหนด
7. ให้เขียนโน้ตสั้นๆ ถึงเพื่อน
8. ให้เขียนจดหมายส่วนตัว
9. ให้เขียนจดหมายธุรกิจ

วินัย รอดจ่าย (2540 : 25-26) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ว่าการเขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อบันทึกความทรงจำในเยาว์วัยไว้ไม่ให้ลืม เพื่อแบ่งความนึกคิดบางสิ่งบางอย่างในหัวใจให้ผู้อื่นรับรู้ เพื่อดำรงอารมณ์บางอย่างให้คงอยู่ เช่น อารมณ์รัก อารมณ์สุขเศร้า โกรธเคือง เพื่อแสดงความประทับใจ เพื่อย้ายทอดประสบการณ์ เพื่อผ่อนคลายความเครียด เพื่อแสดงความรักในเรื่องที่เขียน

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2548 : 2) กล่าวถึงการเขียนว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเขียนในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนด้วยลายมือที่มีระเบียบ และถูกต้องตามลักษณะของอักษรไทยประเภทต่างๆ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเขียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับเทศกาลเทศะและบุคคล
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตน เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้วิจารณ์งานในการเขียนเชิงวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างมีเหตุผล
6. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการเขียนประเภทต่างๆ และสามารถนำหลักเกณฑ์การเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน
7. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการเขียน สามารถสร้างสรรค์งานการเขียนได้ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตลอดจนจนถึงการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเขียน

วรรณิ์ โสมประยูร (2553 : 148) ได้สรุปความมุ่งหมายในการเขียนไว้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดีและถูกต้องตามวิธีและตามลำดับสากลนิยม
2. เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิดและสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้
3. ให้รู้จักสังเกตและเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวนโวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษาและที่นิยมกัน
4. เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อสารความหมาย และเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาเขียน และภาษาพูด
5. ส่งเสริมการเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่ายชัดเจนและสะอาดเรียบร้อย
6. ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความนึกคิดออกเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง
7. ฝึกการเขียน คัดลายมือและอ่านง่าย ชัดเจนสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย
8. ให้รู้จักเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายและการเขียนประเภทอื่นๆ ที่ควรทราบสามารถเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมาย

9. ให้รู้จักลำดับความคิด และสาระสำคัญตลอดจนให้มีศิลปะในการเขียนเพื่อให้เข้าใจลำดับในการสอนการเขียน และการฝึกทักษะพื้นฐานดังนี้

9.1 ก่อนสอนครูควรจูงใจให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้อง ชัดเจน สวยงาม เป็นการแสดงว่าผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี

9.2 พยายามสอนให้การเขียนสัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่าน

9.3 นักเรียนที่เขียนตัวสะกดผิดพลาด ครูควรใช้วิธีพูดให้นักเรียนรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของตน จัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ประกวดเขียนนิทาน ประกวดคัดลายมือ ประกวดเรียงความ ก็เป็นการส่งเสริมได้อย่างหนึ่ง

10. การจัดสอนวิชาต่างๆ จัดให้ฝึกทักษะการเขียนได้เสมอ การฝึกทักษะพื้นฐานในการเขียน ควรฝึกดังนี้

10.1 ฝึกสายตา ให้สังเกตความเหมือน ต่าง ขนาด เกิน ฯลฯ ของสิ่งต่างๆ

10.2 ฝึกบังคับกล้ามเนื้ออย่างอิสระ โดยให้ปั้น วาด ลากเส้น ตามใจชอบ ฝึกบังคับกล้ามเนื้อสัมพันธ์กับตา เช่น การโยงเส้น การต่อภาพตามรอยและอิสระ

10.3 ฝึกบังคับกล้ามเนื้อกับตาในการเขียนหนังสือ โดยลากเส้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเขียนสระ พยัญชนะ

10.4 ฝึกทำนั่ง ทำจับดินสอ สมุด

10.5 ทำนั่งควงนั่งตัวตรงไม่เกรงตัว หรืออาจจะกลับตัวเล็กน้อย

10.6 ทำจับดินสอควรใช้นิ้วกลางจับดินสอ นิ้วชี้และหัวแม่มือจับพอยุ่ไม่แน่นเกินไป และนิ้วห่างจากปลายดินสอประมาณครึ่งนิ้ว วางสมุดควมเอียงไปทางด้านซ้ายเล็กน้อย

10.7 ฝึกเขียนพยัญชนะ สระ ตามแบบ ตามรอยและเขียนเอง

10.8 ฝึกเขียนคำเพื่อให้รู้จักวางสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

สรุปได้ว่า การเขียนมีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาเขียน ในการติดต่อสื่อสารความหมาย และเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาเขียน และภาษาพูด รวมทั้งสามารถเขียนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล สามารถลำดับความคิดและสาระสำคัญ รู้จักใช้จินตนาการ แสดงความคิดเห็น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตน เพื่อสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการเขียน เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเขียน สามารถสร้างสรรคงานการเขียนได้และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อีกทั้งเพื่อให้มีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รวมไปถึงรู้จักลำดับและถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. องค์ประกอบของการเขียน

สนธิ นิยมเล็ก (2540 : 181-182) ได้อธิบายไว้ว่าการเขียนมีองค์ประกอบสำคัญ

4 ประการ คือ

1. ผู้เขียนหรือผู้ส่งสาร ผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดที่ทำให้เกิดงานเขียนขึ้น ลักษณะต่างๆ ของผู้เขียนที่ช่วยให้เกิดงานเขียน ได้แก่ ความรู้ การแสดงความคิดเห็น ความสามารถในการใช้ภาษา ลำดับความคิด ลักษณะท่าทางการเขียนที่ส่งผลไปถึงลายมือ และความมีมารยาทในการเขียน

2. ภาษา ภาษาที่ใช้ในการเขียนมี 3 ระดับ คือ ภาษาพูด ภาษาเขียนแบบแผน และภาษามีแบบแผนสามารถสอนผู้เรียนเขียนภาษาได้ทั้ง 3 ระดับ แต่ความสำคัญอยู่ที่การเลือกใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล จุดมุ่งหมาย สถานที่ เวลา และสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

3. เครื่องมือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร คือ เครื่องเขียน เช่น ดินสอ ปากกา กระจกตา หรืออื่นๆ ที่ใช้แทนกันได้ และตัวอักษรที่อาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลายมือ ถ้าลายมือสะอาดเรียบร้อย ถูกต้อง และชัดเจน ถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

4. ผู้อ่าน ผู้อ่านเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้เขียนต้องคำนึง เพราะเป้าหมายสำคัญของการเขียน คือ มุ่งให้ผู้อ่านเกิดการรับรู้และเข้าใจในสิ่งที่สื่อสารออกไป ดังนั้นผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา ภาษา วิธีเขียน รูปแบบการเขียนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้อ่าน จึงจะทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ

แม็กโกว์ ฮิล (พีระพงศ์ สุขแก้ว. 2548 : 185 ; อ้างอิงมาจาก McGraw-Hill. 1969 : 18-21) ได้สรุปองค์ประกอบของการเขียนทั่วไปไว้ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ สารการเขียน ตลอดจนความนึกคิดที่ผู้เขียนแสดงออกมา
2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน
3. ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้
4. สีสภาษา (Style) ได้แก่ การเลือกถ้อยคำสำนวนโวหารต่างๆ เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน

5. กลไกด้านการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ของภาษาในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ตัวอักษรให้ถูกต้องตามเกณฑ์

สรุปได้ว่า การเขียนมีองค์ประกอบดังนี้ เนื้อหา (Content) รูปแบบ (Form) ไวยากรณ์หรือหลักภาษา (Grammar) สีสภาษา (Style) และกลไกด้านการเขียน (Mechanics) ซึ่งนอกจากองค์ประกอบด้านต่างๆ ของการเขียนแล้ว สิ่งหนึ่งที่ต้องมีนั้น คือ ความสามารถในการเขียน

4. การสอนเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่เกิดยากที่สุดในการฝึกทักษะทั้ง 4 ทักษะ ผู้สอนจึงมีความจำเป็นต้องฝึกการเขียนให้ผู้เรียน ทั้งนี้มีนักวิชาการและนักศึกษาลายท่านได้ให้ความหมายของการสอนเขียนไว้ ดังต่อไปนี้

สุมิตร อังวัฒนกุล (2540 : 163-164) กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ว่าการเขียนจัดเป็นทักษะที่ยากที่สุด ต้องผ่านกระบวนการทางความคิดหลายขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมความคิด การลำดับเรียบเรียงความคิด หรือการเลือกสรรถ้อยคำถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือข้อความที่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกับความต้องการ

นอกจากนี้ยังได้จำแนกกิจกรรมการสอนเขียนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การกำหนดขอบข่ายการเขียน (Controlled Writing) เป็นกิจกรรมการเขียนที่ผู้สอนคัดเลือกรูปแบบและเนื้อหาการเขียนสำหรับผู้เรียน เช่น เปลี่ยนกาลกริยา เปลี่ยนคำเอกพจน์

เป็นพหุพจน์ การเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์ การเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ กิจกรรมแบบควบคุมนี้จะใช้เพื่อเสริมการใช้คำศัพท์ และโครงสร้างประโยคแก่ผู้เรียน

2. การชี้แนะแนวทางให้เขียน (Guided Writing) ครู อาจารย์ อาจจะให้คำแนะนำในการเขียนข้อความหรือเรื่องสั้นๆ โดยให้อิสระผู้เขียนมากกว่าการกำหนดขอบข่ายการเขียน ผู้สอนอาจจะให้เฉพาะประโยคเริ่มต้น หรือประโยคสุดท้าย และข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการเขียน การเขียนแบบนี้อาจใช้ข้อความจากสื่อต่างๆ เช่น รูปภาพ ตาราง แผนที่ แผนภูมิ

3. การเขียนแบบอิสระ (Free Writing) การเขียนแบบนี้จะมีการแนะนำน้อยที่สุด นักเรียนมีอิสระในการแสดงความคิด และในการเขียนอย่างเต็มที่ นักเรียนจะใช้ลีลาการเขียนของตนเองโดยครูอาจจะเป็นผู้กำหนดหัวข้อเรื่อง หรือให้นักเรียนนึกหัวข้อเรื่องเอง และครูผู้สอนคอยดูว่านักเรียนแต่ละคนมีปัญหาในการเขียนอย่างไร และคอยช่วยแก้ไข

อีกทั้งยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเขียนและจัดได้เป็น 3 ระยะ คือ

1. กิจกรรมก่อนการเขียน เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกลไกทางการเขียนในเรื่องต่างๆ เช่น การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้กาล (Tense) และคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะเขียน ครูผู้สอนหากิจกรรมช่วยแนะแนวทางให้ เช่น การระดมความคิด (Brainstorming) เกี่ยวกับศัพท์ที่จะใช้เขียนในหัวข้อต่างๆ

2. กิจกรรมระหว่างเขียน เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ในการฝึกทักษะการเขียน เช่น นำภาพภาพประกอบมาให้ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพ นำเทปทสนทนามาให้ให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนเขียนเป็นเรื่องราว หรือสรุปเรื่องที่ได้อ่าน

3. กิจกรรมหลังการเขียน เมื่อผู้เรียนเขียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว อาจให้นำมาอ่านในชั้นเรียนให้เพื่อนร่วมชั้นฟัง ตลอดจนนำมาแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ว่าข้อเขียนนั้นดี ถูกต้อง ในการสื่อความมากน้อยเพียงไร และการใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ และมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 178) ได้สรุปว่าการสอนเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนจะฝึกช่ำกว่าทักษะอย่างอื่นๆ และทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอย่างอื่น เด็กจึงต้องมีความพร้อม โดยการฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อนแล้วจึงเริ่มฝึกทักษะการเขียน

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่เกียติยากที่สุด การสอนเขียนจึงมีความจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ซึ่งในการฝึกการเขียนนั้น สำหรับตัวผู้เรียนเองสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เริ่มเรียน กลุ่มผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษมาพอประมาณแล้ว และกลุ่มผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษดีแล้ว ซึ่งจะต้องใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันตามความรู้ความสามารถของผู้เรียนเอง ซึ่งอาจจำแนกกิจกรรมการสอนทักษะเขียนได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ การกำหนดขอบข่ายการเขียน (Controlled Writing) การชี้แนะแนวทางให้เขียน (Guided Writing) และการเขียนแบบอิสระ (Free Writing) นอกจากนี้แนวทางในการสอนเขียนยังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ การสอนเขียนแบบเดิม (Traditional Approach) และการสอนเขียนแบบเน้นการสื่อสาร (Communicative Approach)

5. ปัญหาและข้อควรคำนึงในการสอนเขียน

บันลือ พฤษะวัน (2553 : 3) ได้สรุปปัญหาในการสอนเขียนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาที่สัมพันธ์กับการสร้างพื้นฐานในการเขียน นับแต่เริ่มต้นคงจะหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะกล่าวถึงก็คือการสอนอ่านและวิธีซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การสอนอ่านที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่หรือใช้ความเข้าใจในเรื่องของธรรมชาติของการสอนอ่านและวิธีเรียนอ่านของเด็ก ซึ่งจะศึกษาได้จากมิติใหม่ในการสอนอ่านหรือมิติใหม่ในการสอนภาคปฏิบัติ ที่ว่าด้วยเรื่องธรรมชาติของการเรียนการสอนอ่าน (อันดับที่ 1) ซึ่งในหนังสือเล่มนี้จะกล่าวถึงแนวทางการเสริมสร้างการฝึกเขียนเท่านั้น
2. ปัญหาการสอนคัดไทย นับเป็นพื้นฐานสำคัญเบื้องต้นที่จะต้องนำเด็กไปสู่การพัฒนาความเข้าใจความหมาย ที่นอกเหนือกว่าการเน้นเพียงรูปแบบการคัดตัวอักษร
3. ปัญหาการสอนเขียนไทยที่จำเป็นต้องอาศัยลำดับขั้นตอนในการสอนเขียนที่จะต้องฝึกสอนเขียนที่สอดคล้องกับการสอนอ่าน
4. ปัญหาการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจหรือการอ่านเอาเรื่อง ที่เน้นแต่เพียงการใช้แบบฝึกทักษะเพียงด้านเดียว ซึ่งไม่สามารถที่จะฝึกหรือช่วยให้เด็กผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้การเขียนเพื่อฝึกความคิดได้เพียงพอ
5. ปัญหาการนำประสบการณ์ของเด็กผู้เรียนมาใช้ในการอ่านที่ผ่านกระบวนการคิด ซึ่งมักจะขาดตกบกพร่องหรือไม่ได้รับการเอาใจใส่ที่จะสอนอ่านโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์ อันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะฝึกเด็กให้สามารถใช้การพูดเพื่อสื่อความคิด เป็นแนวพัฒนาไปสู่การเขียนเพื่อสื่อความคิดได้ดี
6. ปัญหาการพัฒนาการสอนเขียนที่ยังมีความบกพร่องในเรื่องการพัฒนาโลกที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านในรูปแบบต่างๆ เพื่อการใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตและวัยของผู้เรียน
7. ปัญหาการจัดกิจกรรมการสอนเขียนในลักษณะต่างๆ ที่จะนำไปสู่การเขียนที่เสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่ขาดเครื่องขึ้นนำ หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของเด็กผู้เรียน

สรุปได้ว่า ปัญหาในการสอนเขียนเป็นปัญหาที่สัมพันธ์กับการสร้างพื้นฐานในการเขียนและการสอนคัดตัวอักษร โดยการสอนเขียนต้องสอดคล้องกับการสอนอ่าน ซึ่งการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ หรือการอ่านเอาเรื่องนั้นไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้การเขียนเพื่อฝึกความคิดได้อย่างเพียงพอ รวมไปถึงการนำประสบการณ์ของผู้เรียนมาใช้ในการอ่านที่ผ่านกระบวนการคิดนั้น มักขาดตกบกพร่องหรือไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร ทำให้การพัฒนาการสอนเขียนยังมีความบกพร่องในเรื่องการพัฒนาโลกที่สัมพันธ์กับการสอนอ่านในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งการจัดกิจกรรมการสอนเขียนควรเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การเสริมสร้างจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และต้องเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียนด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 7) ได้กำหนดควรคำนึงถึงในการสอนการเขียนไว้ว่าต่อไปนี้

1. ทักษะการเขียนก็เช่นเดียวกับการอ่าน คือเป็นทักษะที่ต่อจากกระบวนการเรียนรู้ในการฟังและการพูด ฉะนั้น ก่อนที่ผู้สอนจะให้ผู้เรียนเขียนอะไรจะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนสามารถ

พูดออกเสียงคำหรือประโยค ข้อความนั้นๆ ได้อ่านคำ ข้อความหรือประโยคนั้นออก และเข้าใจ ความหมายของคำ ข้อความหรือประโยคนั้นก่อนที่จะเขียน

2. การเขียนเป็นทักษะที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ และจำในสิ่งที่เรียนได้ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้การสะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ไวยากรณ์ และคำศัพท์สำนวน ดังนั้นถ้าผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้เรียนจะเรียนรู้และจำสิ่งที่เขาเรียน ได้ดียิ่งขึ้น ผู้สอนจึงควรจัดให้มีกิจกรรมการเขียนเป็นระยะๆ สม่ำเสมอ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝน สิ่งที่ยังเรียนมาและยังสามารถเก็บงานเขียนสะสมไว้เพื่อกลับมาทบทวนดูได้ในภายหลัง

3. ดังได้กล่าวแล้วในการสอนการอ่านว่า ทักษะการอ่านและการเขียน มีความสัมพันธ์กันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียน ให้ต่อเนื่องและเกี่ยวเนื่องกัน เช่น ให้เขียนเรื่องปรุ้งต่างๆ หลังจากอ่านวิธีการปรุ้งอาหาร ให้เขียนข้อความเกี่ยวกับตัวละครในเรื่อง เป็นต้น

4. ถ้าผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์และขอบข่ายการเขียน ผู้เรียนจะเขียน ได้ตรงประเด็น ฉะนั้นก่อนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเขียนใดๆ ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเขียน อย่างชัดเจน และกำหนดขอบข่ายการเขียนนั้นๆ เช่น ต้องการให้เขียนคำ ข้อความ หรือประโยค จำนวน ความยาว เท่าไหร่ เขียนเรื่องอะไร และอย่างไร เช่น เขียนโดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ ในบทที่เรียนมา

วรรณิ โสมประยูร (2553 : 148-149) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงในการสอนทักษะ การเขียน คือ

1. การฝึกการเขียนส่วนใหญ่ควรเป็นการฝึกนอกห้องเรียนมากกว่า เพราะเวลาสอนส่วนใหญ่ในห้องเรียนควรใช้ในการฝึกทักษะ การฟัง และการพูด ซึ่งเป็นทักษะ ที่ผู้เรียนไม่สามารถมีโอกาสดูฝึกด้วยตนเองได้นอกห้องเรียน
2. การเขียนภาษาอังกฤษ (Dictation) และแบบฝึกปากเปล่าที่ง่ายๆ ควรนำมาเป็นแบบฝึกเขียนในห้องเรียนบ้าง
3. สิ่งที่ทำให้ผู้เรียนฝึกเขียนนั้น ควรจะเป็นสิ่งที่เขาได้ฝึกด้วยปากเปล่ามาแล้ว การเขียนเป็นการเสริมสิ่งที่ฝึกปากเปล่ามานั้น
4. งานทุกครั้งที่ทำให้ผู้เรียนเขียน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนในห้องหรือการบ้านก็ตาม ครูต้องตรวจอย่างละเอียดและส่งคืนผู้เรียนโดยเร็วที่สุด

สรุปได้ว่าข้อควรคำนึงในการสอนทักษะการเขียน ควรมีดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนจะต้องแน่ใจว่าผู้เรียนสามารถอ่าน-พูดออกเสียงคำหรือประโยค ข้อความนั้นๆ ได้ รวมถึงเข้าใจความหมายก่อนที่จะเขียน
2. ผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมการเขียนเป็นระยะๆ สม่ำเสมอ เพราะการเขียน เป็นทักษะที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ และจำในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งควรจัดกิจกรรมการอ่าน และการเขียนให้ต่อเนื่องและเกี่ยวเนื่องกันด้วย
3. ผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ และกำหนดขอบข่ายการเขียนอย่างชัดเจนก่อน ทำกิจกรรมการเขียนทุกครั้งเพื่อให้ผู้เรียนจะเขียนได้ตรงประเด็น

4. การเขียนภาษาอังกฤษ (Dictation) อาจนำเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องเขียนมาสอน โดยทำเป็นแบบฝึกปากเปล่าที่ง่ายๆ แล้วนำสิ่งที่ผู้เรียนได้ฝึกด้วยปากเปล่ามาแล้วมาฝึกเขียน โดยทำเป็นแบบฝึกเขียนในห้องเรียน

5. การฝึกการเขียนส่วนใหญ่ควรเป็นการฝึกนอกห้องเรียน และผู้สอนควรตรวจงานอย่างละเอียดละส่งคืนผู้เรียนโดยเร็ว

6. การวัดและประเมินทักษะการเขียน

ฮีตัน Heaton (1988 : 26) ได้เสนอวิธีการประเมินการเขียน 2 วิธีดังนี้

1. วิธีการใช้ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ประเมินเป็นเกณฑ์ (Impression Method) คือ วิธีที่ใช้ผู้ตรวจ 1 คน หรือมากกว่านั้น การประเมินการเขียนนั้นให้คะแนน โดยภาพรวม (Holistic) ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้สอน โดยทั่วไปส่วนใหญ่จะใช้ ผู้ตรวจ 3 คน หรือ 4 คน ให้คะแนนงานเขียนแต่ละส่วน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมารวมกัน หรือคะแนนทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนที่ได้ของผู้เรียน ซึ่งการประเมินหลายๆ ครั้งจะทำให้มีความน่าเชื่อถือ

2. วิธีใช้การวิเคราะห์ (Analytic Method) วิธีที่ขึ้นอยู่กับแผนการประเมินให้คะแนนของผู้ประเมินหรือคณะของผู้ประเมินที่สร้างขึ้น โดยมีการแยกคุณลักษณะต่างๆ ของการเขียนที่เป็นหัวข้อเพื่อที่จะให้คะแนน ทั้งนี้ผู้เรียนสามารถเห็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับชัดเจนขึ้น

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2531 : 86-90) ได้กล่าวถึงการประเมินผลทักษะการเขียนว่า อาจดำเนินการในระหว่างการเรียนรู้การสอน เพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถที่จะสื่อสารโดยการเขียน และประเมินผลปลายภาค เหมือนทักษะอื่นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ให้เลือกคำหรือกลุ่มคำมาเติมในจดหมายให้ถูกต้อง

Choose the Right Words form the Following Phrases to Complete Dara's Letter to Margaret.

2. ผู้สอนอาจประเมินผลความสามารถของผู้เรียนโดยเปลี่ยนเสียงที่ได้ยินให้เป็นภาษาเขียน เพื่อการสะกดตัวเขียน คำศัพท์ และอื่นๆ โดยหาวิธีควบคุมคำตอบจากผู้เรียน เช่น ให้เขียนตามคำบอก (Dictation) โดยใช้เรื่องที่ทุกคนไม่ว่าจะเก่งหรืออ่อนพอจะเขียนได้

3. ใช้ภาพเกี่ยวกับเรื่องแต่งตัว แล้วให้เขียนคำถามคำตอบเกี่ยวกับราคาสินค้าเหล่านั้น เช่น Write questions and answers on the price of each thing in the pictures: Example: How much does a shirt cost?

4. ให้สถานการณ์แล้วเขียนโดยกำหนดขอบข่ายให้ เช่น You are at a department store. You want to get a lipstick, a tie, a box of golf balls, a teddy bear and a birthday card for your friend. Describe what you do. Use Laddawan's diary as your example.

5. ให้ต่อข้อความจากประโยคที่กำหนดให้ เช่น Somchit went to the hospital to visit her aunt who had been very sick. When she was back home she wrote in her diary. Today I went to visit your aunt at the hospital.

.....

6. ให้เปลี่ยนบทสนทนาเป็นเรื่องเล่า เช่น Write what Sombat and Wanida were talking about.

7. ให้ฟังข้อความจากเทป แล้วสรุปเรื่องที่ได้ยินด้วยตนเอง เช่น Summarize what you heard from the tape.

8. ให้ดูภาพแล้วบรรยาย เช่น Write a description of the picture given.

9. ให้ฟังคำบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของคนแล้วให้เขียนลงตารางให้ตรงกับคำบรรยาย เช่น Listen to a series of short descriptions of people. In front of them have a table with some information missing, which you have to fill in from the information given in the description.

Name	Age	Hair	Height	Clothes
Malee	15	long black	shorten	a black skirt and a white blouse

10. ให้ประโยคนำ 2-3 ประโยค และมีคำถามนำแล้วให้เขียนเรื่อง เช่น Tomorrow is Sunday. You are going to Pattaya.

a) What would you like to do there?

b) Who would like to go with you?

c) What should each one take?

d) How will you get there?

e) How long will the trip take?

การตรวจให้คะแนนทักษะการเขียนมีอยู่หลายวิธี ผู้สอนอาจเลือกใช้ให้ตรงตามจุดประสงค์และตามความเหมาะสม ขั้นตอนการตรวจงานเขียน มีดังนี้ คือ

1. ชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดจากการใช้ตัวย่อหรือเครื่องหมายที่ผู้เรียนเข้าใจดีแล้ว

sp = spelling error

p = punctuation error

v = error in verb form or tense

^ = missing letter or word

2. แก้ไขข้อผิดพลาดให้ เพื่อผู้เรียนจะได้เขียนให้ถูกต้อง เช่น He ^ short.

He have gone.

3. อธิบายข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล หรือพร้อมกันทั้งห้อง

4. ถ้าผิดพลาดเหมือนกัน และเกิดขึ้นบ่อยๆ ครูต้องทบทวนหรืออธิบายใหม่

การให้คะแนนมีหลายวิธี ผู้สอนอาจเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการเขียนที่ตั้งไว้ เช่น

mechanics 20%

vocabulary choice 20%

grammar and usage 30%

organization	30%
total	100%

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลในการทำงานเดียวกัน ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rating Scale) เป็นแนวทางการให้คะแนนแบบภาพรวม โดยนำองค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอกถึงผลงานที่คาดหวังมาจัดทำเป็นรายการระบุคำอธิบายที่บรรยายลักษณะของเกณฑ์ในแต่ละรายการเรียงต่อกันมีระดับคะแนนที่ชัดเจน ซึ่งกำหนดเพียงคะแนนเดียวและมีความสะดวกในการตรวจให้คะแนน

เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rating Scale) เป็นแนวทางให้คะแนนแบบแยกส่วน กล่าวคือพิจารณาแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาประเด็นแต่ละส่วนของงานที่ลักษณะการตอบจำกัด ซึ่งแต่ละส่วนต้องกำหนดแนวทางการให้คะแนนโดยมีนิยามคำศัพท์หรือคำอธิบายลักษณะของงานในส่วนนั้นๆ ในแต่ละระดับชัดเจนและการกำหนดเกณฑ์ส่วนใหญ่จะไม่เกิน 4 ด้าน เกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วนนี้ง่ายต่อการประเมินค่าและความน่าเชื่อถือในการประเมิน

รีเบกกา (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2539 : 221-223 ; อ้างอิงมาจาก Rebecca. 1977 : 248-260) ได้แนะนำการทดสอบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. การเขียนเรียงความโดยมีการแนะแนวทาง (Directed Composition) อาจทำดังนี้คือ

1.1 ให้ตัวแนะที่มองเห็นได้ (Visual Cues) วิธีนี้ผู้สอนควรฝึกผู้เรียนก่อนเพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าผู้สอนต้องการอะไรจากการทดสอบ เช่น

1) ให้ผู้เรียนดูภาพชุดทุกชุดแสดงการกระทำ จากนั้นให้ดูทีละภาพเพื่อให้ผู้เรียนเขียนบรรยาย แล้วให้ผู้เรียนดูทั้งเรื่องอีกครั้งเพื่อตรวจสอบคำตอบ

2) ฉายภาพยนตร์เงียบยาวประมาณ 4 นาที หรือภาพยนตร์การ์ตูนฉายภาพให้ดูโดยหยุดเป็นช่วงๆ เพื่อให้ผู้เรียนเขียน หรือถ้าไม่มีภาพยนตร์อาจใช้ภาพชุดที่ตัดจากวารสารก็ได้

1.2 ให้ตัวแนะโดยการพูด (Oral Cues) การให้ตัวแนะโดยการพูดอาจเกี่ยวข้องกับทักษะการฟังด้วย ดังนั้นการให้คะแนนควรคำนึงด้วยว่าทักษะทั้งสองชนิดเกี่ยวข้องกัน ถ้าต้องการเน้นที่ทักษะการเขียน การให้ตัวแนะด้วยการพูดจะต้องให้เข้าใจง่าย เช่น

1) ให้ผู้เรียนฟังการสัมภาษณ์ เช่น การสัมภาษณ์ระหว่างนายจ้างกับผู้มาสมัครงาน ให้ผู้เรียนเขียนบรรยายเกี่ยวกับผู้มาสมัครงาน

2) ให้ผู้เรียนเขียนจดหมาย โดยสมมุติว่าผู้เรียนเป็นเลขานุการ นายจ้างต้องการให้เขียนจดหมายไปถึง Mr.George Johnson ว่าจะส่งหนังสือไปให้ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ผู้เรียนจะต้องจดจำคำพูดและรายละเอียดที่นายจ้างบอก (โดยฟังจากเทป) การเขียนในลักษณะนี้อาจใช้ในรายวิชาที่เกี่ยวกับการโต้ตอบจดหมายธุรกิจ

3) ให้ผู้เรียนเขียนสรุปจากเรื่องที่เล่าให้ฟัง ผู้สอนอาจจะใช้ภาพชุดประกอบการเล่าเรื่องด้วยก็ได้

1.3 ให้ตัวแนะโดยตัวเขียน (Writing Cues) โดยปกติแล้วทักษะการเขียนมักให้ตัวแนะที่เป็น ตัวเขียนที่เป็นภาษาแม่หรือภาษาที่เรียนก็ได้ เช่น

- 1.1 ให้ผู้เรียนเขียนบทสนทนาจากคำสำคัญ (Key Word) ที่ให้มาทั้งหมด
 - 1.2 ให้เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ หรือจดหมายสมัครงานตามคำแนะนำที่ให้มา หรือดูจากประกาศโฆษณาในหน้าหนังสือพิมพ์
 - 1.3 ให้เขียนเติมข้อความในใบสมัครงาน
2. การเขียนอย่างอิสระ ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการลำดับความคิดการใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม ในการเลือกหัวข้อสำหรับผู้เรียนเขียน ควรเป็นหัวข้อที่ไม่ยากนักเพราะผู้เรียนควรใช้ความพยายามแสดงความคิดมากกว่าการแสดงเนื้อหา ลักษณะของการเขียนอาจเป็นดังนี้

2.1 การเขียนที่มีพื้นฐานมาจากคำศัพท์ วัตถุประสงค์หลักของการเขียนแบบนี้เพื่อวัดความเหมาะสมของการใช้คำศัพท์

2.2 การเขียนที่มีพื้นฐานมาจากไวยากรณ์ งานที่ให้เขียนจะเกี่ยวกับโครงสร้างที่ต้องการทดสอบ เช่น Past Tense ก็อาจให้เขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นอดีต เช่น Your Last Christmas เป็นต้น

2.3 การเขียนข้อความเบื้องต้นๆ การเขียนชนิดนี้เน้นความสามารถในการเขียนข้อความที่รวมเป็นความคิดหลักเพียงความคิดเดียวในแต่ละย่อหน้า

2.4 การเขียนเรียงความที่เกิดจากการกระตุ้นความคิด (Thought Provoking Essays) เป็นหัวข้อการเขียนเรียงความที่อาจได้จากเหตุการณ์ทางการเมือง ข้อโต้แย้ง เหตุการณ์ในโรงเรียนหรืออื่นๆ การให้คะแนนอาจเน้นในเรื่องการให้เหตุผล การลำดับความคิด การใช้ถ้อยคำและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนควรจะเน้นผู้ที่มีความรู้เรื่องไวยากรณ์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน รู้จักเลือกใช้คำศัพท์ สามารถเรียบเรียงข้อความเป็นความเรียงที่ดี ซึ่งเป็นผลจากการฝึกทักษะการเขียนและฝึกอย่างเป็นระบบ รวมทั้งการเป็นผู้สนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอและการประเมินความสามารถในการเขียนควรมีเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ซึ่งอาจจะเป็นเกณฑ์การประเมินในภาพรวม หรือเกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน เลือกให้เหมาะสมกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด (พวงเพชร พฤติกุล. 2548 : 20)

สรุปได้ว่า การประเมินทักษะการเขียนสามารถทำได้โดยวิธีการใช้ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ประเมินเป็นเกณฑ์ (Impression Method) ทำการประเมินการให้คะแนนโดยภาพรวม (Holistic) และวิธีใช้การวิเคราะห์ (Analytic Method) ซึ่งขึ้นอยู่กับแผนการประเมินที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น โดยรูปแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลอาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rating Scale) และเกณฑ์การประเมินแบบแยกส่วน (Analytic Rating scale) โดยการประเมินผลทักษะการเขียนนั้นจะดำเนินการระหว่างการเรียนการสอน และประเมินผลปลายภาคเหมือนกับทักษะอื่นๆ และเลือกใช้วิธีการตรวจให้คะแนนให้ตรงตามวัตถุประสงค์และตามความเหมาะสมนั่นเอง

เจตคติ

1. ความหมายของเจตคติ

เจตคติมาจากภาษาอังกฤษว่า “Attitude” ซึ่งเดิมเราจะใช้คำว่า “ทัศนคติ” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “เจตคติ” และในปัจจุบันจะใช้คำว่า “เจตคติ” (วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. 2538 : 218) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

เซฟเวอร์ (Shaver. 1977 : 796) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า หมายถึง สภาพความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งเกิดจากการได้รับประสบการณ์อันมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลต่อสรรพสิ่ง และสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

เมเร็นส์ และ เลแมนน์ (Mehrens and Lehmann. 1978 : 375) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึง รูปแบบของความรู้สึก หรือพฤติกรรมที่บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อวัตถุทางสังคม

ฟิชบิน และ เอเจเซน (Fishbein and Ajzen. 1980 : 6) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึง แนวโน้มที่เกิดจากการเรียนรู้ในอันที่จะตอบสนองอย่างถาวรต่อสิ่งเร้าให้เห็นด้วยกับท่าทีที่ชอบหรือไม่ชอบ

อนาสตาซี (Anastasi. 1982 : 552) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้นว่า กลุ่มชน ประเพณี หรือสถาบันต่างๆ ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ (2531 : 180) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นกริยาท่าทีรวมๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจ ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่ง เช่น ต่อวัสดุสิ่งของและสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคม โดยแสดงออกมาในทางสนับสนุนซึ่งมีความรู้สึกเห็นดี เห็นชอบต่อสิ่งเร้านั้น หรือในทางต่อต้าน ซึ่งมีความรู้สึกที่ไม่ดี ไม่เห็นชอบต่อสิ่งเร้านั้น

วิลสัน (Wilson. 1988 : 685-689) ได้ให้ความหมายเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจ (Willingness) เป็นสภาวะที่เกิดความอยากจะรับสิ่งที่มีมากระตุ้นความรู้สึก เช่น ได้รับรู้เนื้อหาใหม่ หรือรูปแบบศิลปะที่ตื่นตาตื่นใจ

2. ความสนใจ (Interest) เป็นสภาวะต่อเนื่องจากความพึงพอใจที่สะสมในตัวมากขึ้นแตกต่างกันไป เช่น เนื้อหาในแต่ละระดับ วิธีสอน บุคลิกของครู ฯลฯ

3. แรงจูงใจ (Motivation) ในกรณีที่นักเรียนสนใจวิชาที่จะเรียน พฤติกรรมต่างๆ ที่จะตามมา คือพยายามทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จโดยไม่ท้อถอย ไม่สนใจก็จะแสดงพฤติกรรมในทางตรงกันข้าม

4. ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นสภาวะจิตที่มีความตึงเครียดซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการตั้งความหวังไว้แล้วกลับทำไม่ได้ หรือทำแล้วไม่ประสบความสำเร็จ หรือความไม่พร้อมแต่ต้องทำ

5. มโนภาพแห่งตน (Self-concept) เป็นความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพของตนเอง หลังจากที่ได้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้สิ่งนั้น

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541 : 366) ให้ความหมายไว้ว่า เจตคติเป็นแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด ที่อาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลที่มีทัศนคติบวกก็จะมีพฤติกรรมที่เผชิญกับสิ่งนั้น แต่ถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยงกับสิ่งนั้น

สุวิมล ต่อกษิชาติตระกูล และคณะ (2549 : 32) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ คือความคิดหรือความรู้สึกของบุคคลๆ หนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดและส่งผลให้พฤติกรรม การแสดงออกอื่นๆ เป็นไปในทางบวกหรือทางลบ โดยขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งที่มากระทบ เจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่สุดที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนภาษาอังกฤษ เพราะเมื่อผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จะทำให้ผู้เรียนพยายามตั้งใจเรียน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ

อภิวรรณ วีระสมิทธิ์ (2550 : 34-36) ได้สรุปความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถประมาณค่าได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ และมีอิทธิพลที่จะทำให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่แตกต่างกัน และยังอธิบายเพิ่มเติมอีกว่าเจตคติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ เป็นความโน้มเอียงทางความรู้สึกที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการกระทำ แสดงพฤติกรรมเมื่อบุคคลมีความรู้สึกและความคิดเห็นต่อสิ่งใด บุคคล หรือสถานการณ์ใด ไม่ว่าจะเป็นด้านกรยอมรับและไม่ยอมรับ เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ ดังนั้นการสร้างสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่ดี ย่อมเปลี่ยนเจตคติจากไม่ดี ไม่ชอบ เป็นการชอบ และความรู้สึกด้านดีได้

นงลักษณ์ เล็ดรอด (2550 : 40) ได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกทางสภาพจิตใจของคนเราที่มีลำดับความเข้มข้นต่อสิ่งใด หรือสถานการณ์ใดก็ตาม โดยมีทิศทางแนวโน้มพฤติกรรมเป็นบวกหรือลบแล้วแต่มวลประสบการณ์ของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางจิต อันจะมีผลทำให้แสดงพฤติกรรมภายในหรือภายนอกตามความรู้สึกนั้น ซึ่งมีลักษณะค่อนข้างคงที่ และพัฒนาเป็นบุคลิกภาพได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 64-65) ได้สรุปความหมายของเจตคติ (Attitude) ว่าเป็นเรื่องราวของความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจ ที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

สรุปได้ว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกทางสภาพจิตใจ ความคิด ลักษณะ กริยาท่าทาง มุมมองที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งต่างๆ รอบตัวที่บุคคลนั้นๆ แสดงออกมาในทางบวกหรือทางลบ เช่น ชอบหรือไม่ชอบ รู้สึกดีหรือไม่ดี มีความสุขหรือไม่มีความสุข ซึ่งขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งที่มากระทบ โดยผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติทางบวกต่อตัวเองรวมทั้งสิ่งต่างๆ รอบตัวด้วย

2. ความสำคัญของเจตคติ

มีนักจิตวิทยาและนักศึกษามากมายท่าน เช่น ประสาน ทิพย์ธารา, กมลรัตน์ หล้าสุขษ์, และมอร์แกน และคิง (Morgan and King) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเจตคติซึ่งสอดคล้องกัน 6 ประการ คือ

1. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ (Learning) เริ่มจากวัยเด็กมีประสบการณ์ (Experience) ภายในบ้าน ทำให้เกิดการเรียนรู้ ขณะที่การเรียนรู้ย่อมมีความรู้สึก (Feeling) และมีความคิดเห็น (Opinion) เกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ ซึ่งหมายความว่าเกิดเจตคติ (Attitude)
 2. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน (Complex) ความรู้สึกและความคิดเห็นในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับสิ่งใด บุคคลใด สถานการณ์ใด สถาบันใด และข้อเสนอใดๆ เป็นสิ่งที่ซับซ้อนมาก บางทีมีข้อยกเว้นต่างๆ หลายประการ
 3. เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ (Imitation) การกระทำบางอย่างเด็กจะสามารถเลียนแบบ หรือเอาอย่างจากพ่อแม่และครู เพราะเด็กต้องการเป็นที่ยอมรับ จึงเอาอย่างพฤติกรรมของพ่อแม่และครู
 4. เจตคติอาจเกิดจากจิตสำนึกอย่างบริบูรณ์ (Consciousness) หรือปราศจากจิตสำนึก (Unconsciousness) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์หรือการเรียนรู้กับบุคคลใด สถานที่ใด ข้อเสนอแนะใด หรือสถาบันใด บุคคลที่มีจิตสำนึกบริบูรณ์ จะใช้การสังเกตพิจารณาการคิดหาเหตุผล คิดเปรียบเทียบ ตลอดจนพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เจตคติเกิดขึ้นเรียกว่าเจตคติจากจิตสำนึก (Consciousness)
 5. เจตคติเป็นตัวกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรม (Behavior) เมื่อบุคคลมีความรู้สึก และความคิดเห็นต่อสิ่งใด บุคคลใด สถานการณ์ใดหรือข้อเสนอแนะใด ไม่ว่าจะเข้าไปในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ตาม เราสามารถรับรู้ได้โดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมา
 6. เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ (Changeable) เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ ถ้าสภาพแวดล้อมสถานการณ์ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปเจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงได้จากเจตคติที่ยอมรับ (Positive Attitude) ไปสู่เจตคติไม่ยอมรับ (Negative Attitude) หรือจากเจตคติที่ไม่ยอมรับไปสู่เจตคติที่ยอมรับได้
- จะเห็นว่าเจตคติ เกิดจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ การเลียนแบบจากบุคคลใกล้ชิด พร้อมทั้งจะแสดงออกทางพฤติกรรมและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (อภิวรรณ วีระสมิทธิ์. 2550 : 36) ความสำคัญและประโยชน์ของเจตคติจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาด้วยเหตุผล 7 ประการ (บุญส่ง นิลแก้ว. 2541 : 134) คือ
1. เจตคติเป็นเสมือนกุญแจอย่างดีเพราะเพียงแต่รู้ว่าเรามีเจตคติอย่างไร เราก็สามารถที่จะสรุปพฤติกรรมต่างๆ ของเขาได้
 2. เจตคติทำให้เราสามารถพิจารณาตัดสินหาสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่น หรือต่อสิ่งอื่นได้
 3. ความเข้าใจเรื่องเจตคติ ช่วยให้อธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งได้ ซึ่งอัลพอร์ทกล่าวว่าความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของแต่ละคนและบุคคลจะช่วยอธิบายถึงสภาพของสังคมได้
 4. เจตคติเป็นความสำคัญที่บุคคลพึงมี และเขาเห็นว่าถูกต้องโดยไม่คำนึงถึง ความเกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นและเจตคติของเขาจะมีส่วนทำให้บุคคลอื่นและสถาบันต่างๆ ในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง
 5. ในทางจิตวิทยา ความเข้าใจเรื่องเจตคติเป็นการจัดเตรียมจุดสำคัญที่จะทำให้เกิดความสนใจในลักษณะต่างๆ อันจะเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและพฤติกรรม

6. ในทางสังคมวิทยา เจตคติเป็นศูนย์กลางของความเข้าใจ และพื้นฐานของพฤติกรรมทางสังคม

7. ในทางรัฐศาสตร์ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเห็นโดยทั่วไป มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคม

จะเห็นได้ว่า เจตคติมีความสำคัญอย่างมากต่อการกระทำต่อสิ่งต่างๆ เจตคติเป็นความสำคัญที่บุคคลพึงมีทั้งในทางจิตวิทยา ทางสังคมวิทยา และทางรัฐศาสตร์ เพียงแค่เรารู้ว่าใครมีเจตคติอย่างไรก็เป็นเสมือนกุญแจสำคัญให้เรารู้ พิจารณา ตัดสิน หาสาเหตุ และสรุปพฤติกรรมต่างๆ ของเขาได้ ถ้าเรามีความเข้าใจเรื่องเจตคติ ก็สามารถอธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคลนั้นได้

3. องค์ประกอบของเจตคติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 210-211) ได้สรุปว่าเจตคติประกอบด้วย

3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปความและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้นๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากที่บุคคลประเมินค่าสิ่งเร้านั้น แล้วพบว่าพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว องค์ประกอบทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กัน เจตคติบางอย่างจะประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจมาก แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์น้อย เช่น เจตคติที่มีต่องานที่ทำ ส่วนเจตคติที่มีต่อแพชชั่นเสื้อผ้าจะมีองค์ประกอบด้านความรู้สึกและอารมณ์สูง แต่องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจต่ำ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกของบุคคล ที่ได้รับการประเมินค่าให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่

เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ต้องประกอบด้วยทั้งสามองค์ประกอบเสมอ แต่จะมีปริมาณมากน้อยแตกต่างกันไป โดยปกติบุคคลมักแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สอดคล้องกับความรู้สึกที่มีอยู่ แต่ก็ไม่เสมอไปทุกกรณี ในบางครั้งเรามีเจตคติอย่างหนึ่งแต่ก็ไม่ได้แสดงพฤติกรรมตามเจตคติที่มีอยู่ก็ได้

ธีรวิทย์ เอกะกุล (2549 : 10) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบทางเจตคติว่าประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้ (Cognitive Component) คือ การที่บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใด บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน เพื่อใช้เป็นรายละเอียดสำหรับใช้เป็นเหตุผลในการที่จะสรุปเป็นความเชื่อต่อไป

2. ความรู้สึก (Feeling Component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหลังจากรับรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว กล่าวคือเมื่อบุคคลใดรู้และเข้าใจ

เรื่องใด จะสรุปเป็นความเห็นในรูปการประเมินผลว่าสิ่งนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือเลวซึ่งเท่ากับเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ (Action Tendency Component) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่รวมตัวมาจากความรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทางที่สนับสนุน คล้อยตาม หรือขัดแย้งตามความรู้และความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

รังสรรค์ โฉมยา (2553 : 328-329) ได้กล่าวถึงเจตคติไว้คล้ายๆ กัน ว่า เจตคติประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) ซึ่งหมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าของบุคคลต่อสิ่งใดๆ ว่ามีประโยชน์หรือโทษ มีผลดีหรือผลเสียต่อตนเองอย่างไร ซึ่งความรู้เชิงประมาณค่าจะทำให้บุคคลเกิดเจตคติต่อสิ่งนั้นๆ ในทิศทางที่เป็นบวกหรือทิศทางที่เป็นลบตามการประเมินคุณค่าของบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดๆ ในความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ หรือเรียกว่า การตอบสนองทางอารมณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดๆ ก็ตาม ความรู้สึกนี้มักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับองค์ประกอบด้านความรู้เชิงประเมินค่า ตัวอย่างเช่น เมื่อบุคคลประเมินค่าต่อสิ่งใดๆ ในทางที่มีประโยชน์ต่อตนเองแล้ว บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกชอบหรือพอใจต่อสิ่งนั้นๆ ตามมา ในทางตรงกันข้าม เมื่อบุคคลประเมินค่าต่อสิ่งใดๆ ในทางที่มีโทษต่อตนเองแล้ว บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ ตามมาด้วยเช่นเดียวกัน

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะกระทำของบุคคล หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ทั้งนี้เป็นผลมาจาก 2 องค์ประกอบแรก ซึ่งอธิบายได้ว่า เมื่อบุคคลประเมินค่าต่อสิ่งใดๆ ในทิศทางหนึ่งแล้ว บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกที่ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมเพื่อนสนองตอบต่อความรู้สึกและการประเมินค่าของตนตามแบบนั้นๆ เช่น อาจจะยอมรับ หรือ ปฏิเสธที่จะทำการเพื่อตอบสนองต่อสิ่งใด

สรุปได้ว่า เจตคติดีมีองค์ประกอบหลักๆ อยู่ 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) องค์ประกอบด้านความรู้สึกนึกคิด (Affective Component) และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) ซึ่งบุคคลใดจะเกิดเจตคติในเชิงบวกหรือเชิงลบนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้รวมกัน

4. การสอนและการส่งเสริมเพื่อให้เกิดเจตคติ

ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ นั้น จะต้องมีการปลูกฝังผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนควบคู่กับการสอนเนื้อหาสาระไปด้วย เนื่องจากการที่ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาใดๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน ชอบแสวงหาความรู้ และสนใจเนื้อหาในการเรียน รวมไปถึงการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอนได้เป็นอย่างดี และจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งในการสอนเพื่อให้เกิดเจตคตินั้นมีผู้อธิบายวิธีการไว้ดังต่อไปนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 54) ได้กล่าวถึงการพัฒนาเจตคติโดยอาศัยทฤษฎีการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. การให้การเสริมแรงกับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนแล้วครูต้องให้ความสนใจ ให้กำลังใจ ให้คำชม จะทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มมากขึ้น
 2. การให้การเลียนแบบเจตคติ โดยดูจากบุคคลสำคัญที่นักเรียนรักและชื่นชอบเป็นตัวอย่างเพื่อจะได้รับเอาเจตคตินั้นมาเป็นของตน
 3. การพิจารณาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เช่น การได้รับข่าวสาร การรับข่าวสาร การสื่อความหมาย ครูจะต้องระมัดระวังและควบคุมองค์ประกอบเหล่านี้ให้ดี จึงจะบังเกิดผลในการสร้างหรือปรับเปลี่ยนเจตคติของนักเรียน
 4. ครูอาจต้องให้ข่าวสาร และสร้างสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดความสอดคล้องและขัดแย้ง เมื่อต้องการจะเสริมเจตคติให้เข้มข้น หรือเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ไม่ต้องการจนกว่านักเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความรู้สึกร่วมด้วย และมีเจตคติที่ถูกต้องตามความต้องการของครู
 5. การเปลี่ยนเจตคติของกลุ่มจะง่ายกว่าการเปลี่ยนแปลงทีละคน เพราะบุคคลชอบการเลียนแบบ เอาอย่าง และต้องการการเข้ากลุ่ม ด้วยเหตุนี้สิ่งแวดล้อมที่ดีก็จะมีผลต่อการเปลี่ยนเจตคติ
 6. หลักการและวิธีการในการเปลี่ยนต้องพิจารณาให้เหมาะสม เพราะอาจใช้ได้กับสถานการณ์หนึ่ง แต่อาจใช้ไม่ได้กับอีกสถานการณ์หนึ่งก็ได้
 7. หาวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนอยากเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยให้เขามีส่วนในการตัดสินใจเปลี่ยนเจตคติ หรือเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติด้วยตัวของเขาเอง
 8. เจตคติที่ดีต่อตนเองโดยการที่มีความรู้ความเข้าใจในความสามารถของตน มีความพึงพอใจในบุคลิกภาพของตนเอง และการรู้จักแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นเรื่องที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน เพราะคนเรามักแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติต่อตนเอง
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545 : 116) ได้กล่าวถึงกระบวนการสร้างเจตคติว่า กระบวนการสร้างเจตคติมีแทรกได้กับทุกเนื้อหา เน้นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียน อาจเป็นความคิด หลักการ การกระทำ เหตุการณ์ สถานการณ์ เป็นต้น มีขั้นตอนดังนี้
1. สังเกต พิจารณาข้อมูล เหตุการณ์ การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการมีเจตคติที่ดีและเจตคติที่ไม่ดี
 2. วิเคราะห์ พิจารณาผลที่จะเกิดขึ้นตามมา แยกเป็นการกระทำที่เหมาะสมได้ผลที่น่าพอใจ และการกระทำที่ไม่เหมาะสมได้ผลที่ไม่น่าพอใจ
 3. สรุป รวบรวมข้อมูลเป็นหลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติด้วยเหตุผลของความพอใจ

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนของกระบวนการสร้างเจตคติ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 65-66) ได้อธิบายไว้ว่าการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอน ต่อวิชาที่เรียน และต่อโรงเรียนนั้น บุคลิกภาพและวิธีการสอนของผู้สอนเป็นส่วนสำคัญ กล่าวคือ ผู้สอนต้องมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู ทำให้ผู้เรียนเกิดความเคารพ ศรัทธา และยินดี เต็มใจ ที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้สอน ส่วนวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้อย่างกระจ่างแจ้งให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ให้ได้คิด ได้ทดลอง ได้แสดงออก สิ่งเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีได้เช่นกัน และยังได้อธิบายถึงวิธีการส่งเสริมเพื่อให้เกิดเจตคติไว่ว่า ครูผู้สอนจัดเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอน วิธีการส่งเสริมมีหลายวิธี แต่จะขอกล่าวสรุปเพียง 7 วิธี ดังนี้

1. ให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน โดยวิธีการอธิบาย หรือจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนนำไปพิจารณาไตร่ตรอง จนเกิดการยอมรับเจตคตินั้น
2. ชักจูงให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ โดยการให้คำแนะนำ บอกเล่า หรือให้ความรู้เพิ่มเติมจากที่ผู้เรียนเคยรู้มา อาจให้ชมภาพยนตร์ หรือฟังปาถกฐา เมื่อผู้เรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญก็จะยอมรับเจตคตินั้น
3. จัดกิจกรรมที่เร้าให้เกิดการยอมรับ เช่น การให้ชมภาพยนตร์ ดูละคร หรือรูปภาพผู้เรียนจะได้เปลี่ยนเจตคติได้ เช่น ไม่ต้องการให้ผู้เรียนรับประทานลูกกวาด ก็ให้ชมภาพยนตร์หรือรูปภาพเกี่ยวกับโทษของลูกกวาด ผู้เรียนไม่ยอมกินจุพินเสีย ก็เปลี่ยนเจตคติได้
4. ให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้พบ ได้สัมผัสด้วยตนเองย่อมเปลี่ยนเจตคติ หรือยอมรับเจตคติใหม่ได้ เช่น การจัดเข้าค่าย ผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ตรงหลายด้าน มีผลต่อเจตคติที่มีอยู่
5. สร้างความประทับใจแก่ผู้เรียน เช่น นักเรียนที่เริ่มเข้าโรงเรียนเมื่อมาพบกับครูที่ใจดี โรงเรียนที่สะอาดสวยงาม ย่อมมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน
6. ส่งเสริมให้อ่านหนังสือ เพราะการอ่านหนังสือจะช่วยเปลี่ยนเจตคติได้บ้าง เนื่องจากผู้อ่านมักจะนำตนเองเข้าไปสวมบทบาทตัวเองในเรื่อง ทำให้คล้อยตามแนวความคิดต่างๆ ถ้าผู้สอนจัดหนังสือที่ดีให้อ่าน ผู้เรียนย่อมได้เจตคติที่ต้องการ
7. จัดสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ให้ใหม่ เช่น ให้เข้าชมรมสร้างสรรค์สิ่งที่ดี ผู้เรียนก็จะยอมรับหรือเปลี่ยนเจตคติไปดังที่ต้องการได้

สรุปได้ว่า การสอนและการส่งเสริมเพื่อให้เกิดเจตคติมีหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งบุคลิกภาพ และวิธีการสอนของผู้สอนเป็นส่วนสำคัญ ผู้สอนสามารถแทรกกระบวนการสร้างเจตคติได้กับทุกเนื้อหา เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งที่เรียนไม่ว่าจะเป็น ความคิด หลักการ การกระทำ เหตุการณ์ สถานการณ์ เป็นต้น อีกทั้งควรพยายามยกตัวอย่างที่โน้มน้าวจิตใจให้คล้อยตาม มีความเป็นกันเอง สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในชั้นเรียน ให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน ชักจูงและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน เกิดการยอมรับ เสริมสร้างความประทับใจให้แก่ผู้เรียน และควรใช้กระบวนการกลุ่มให้มากและให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือปฏิบัติจริงบ่อยๆ รวมทั้งพยายามกระตุ้นและส่งเสริมการกระทำของผู้เรียนในสิ่งที่ถูกต้องดีงามอยู่เสมอ

นอกเหนือจากนี้ยังมีผู้กล่าวสรุปเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้
จาโคโบวิทซ์ (อุษณี วรรณจิตติ. 2536 : 82 ; อ้างอิงมาจาก Jakobovits. 1971 : 49) ได้สรุปว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ เป็นความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบ หรือเป็นกลางต่อการเรียนภาษา การสอนภาษาต่างประเทศต่อเจ้าของภาษาและต่อวัฒนธรรม เจ้าของภาษา

แครชเชน (อุษณี วรรณจิตติ. 2536 : 82 ; อ้างอิงมาจาก Krashen. 1981 : 23) ได้สรุปว่า เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อชั้นเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ภาษาที่สอง กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีความรู้สึกว่าการเรียนในชั้นเรียนมีความสนุกสนาน และมีความรู้สึกชอบผู้สอน จะส่งผลให้ผู้เรียนใช้ความพยายามในการเรียนภาษานั้นมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ หมายถึง ความรู้สึกที่ผู้เรียนมีต่อชั้นเรียน ผู้สอน และการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศว่าชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สนใจหรือไม่สนใจ สนุกหรือไม่สนุก ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและพยายามขวนขวายในการเรียนภาษาต่างประเทศมากยิ่งขึ้น

5. การสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน

วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล (2538 : 218) กล่าวถึงเรื่องการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนว่า เจตคติเป็นเรื่องที่นักศึกษาสำหรับพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะเจตคติที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ที่จะสามารถชี้ให้เห็นว่านักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากหรือน้อยเพียงใดได้ กล่าวคือ ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู ต่อวิชาที่เรียนแล้วจะทำให้นักเรียนอยากที่จะเรียน ไม่เบื่อหน่าย เรียนด้วยความสนุก ซึ่งจะมีผลคะแนนที่สอบด้วย และทำนองเดียวกันถ้าหากนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนหรือวิชาที่เรียนแล้วก็จะทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน เกิดความเบื่อหน่าย อาจถึงกับหนีเรียนทำให้คะแนนในการสอบไม่ดี

อารณ ใจเที่ยง (2553 : 64-65) ได้กล่าวสรุปถึงการสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้เรียนไว้
7 วิธี ดังต่อไปนี้

1. ให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน โดยวิธีการอธิบายหรือจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนนำไปพิจารณาไตร่ตรอง จนเกิดการยอมรับเจตคตินั้น
2. ชักจูงให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับโดยการให้คำแนะนำบอกเล่า หรือให้ความรู้เพิ่มเติมจากที่ผู้เรียนเคยรู้มา

3. จัดกิจกรรมที่เร้าใจให้เกิดการยอมรับ เช่น การให้ชมภาพยนตร์ ดูละคร หรือดูรูปภาพ

4. ให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ผู้เรียนได้พบได้สัมผัสด้วยตัวเอง ย่อมเปลี่ยนเจตคติหรือยอมรับเจตคติใหม่ได้

5. สร้างความประทับใจให้แก่ผู้เรียน

6. การอ่านหนังสือจะช่วยเปลี่ยนเจตคติได้บ้าง เพราะผู้อ่านมักนำตัวเองเข้าไปสวมบทบาทตัวเองในเรื่อง ทำให้คล้อยตามแนวคิดต่างๆ ถ้าผู้สอนจัดหนังสือที่ดีให้ผู้อ่าน ผู้เรียนย่อมได้เจตคติที่ต้องการ

7. จัดสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ใหม่

สรุปได้ว่า เจตคติต่อวิชาที่เรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียน ว่าผู้เรียนสนใจวิชาที่เรียน ชอบ สนุก หมกมุ่นในการเรียน หรือไม่สนใจวิชาที่เรียน ไม่ชอบ ไม่สนุกในการเรียน หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนในวิชาที่เรียนแล้ว ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น การสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนให้แก่ผู้เรียนจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง

6. การวัดเจตคติ

ไพศาล หวังพานิช (2543 : 147-148) กล่าวถึงการวัดเจตคติว่า เป็นสิ่งที่ยุ่งยากพอสมควร เพราะเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึก หรือเป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวเกิดการแปรเปลี่ยนได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตามเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ยังสามารถวัดได้ โดยอาศัยหลักสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็น ความรู้สึก หรือเจตคติของบุคคลนั้นจะคงที่อยู่ในช่วงหนึ่งนั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือแปรผันตลอดเวลา อย่างน้อยจะต้องมีช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งที่ความรู้สึกของคนเรามีความคงที่ทำให้สามารถวัดได้

2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อม โดยวัดแนวโน้มที่บุคคลแสดงออกหรือประพฤติอยู่เสมอ

3. เจตคตินอกจากแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมีขนาดหรือปริมาณของความคิด ความรู้สึกนั้นอีกด้วย ดังนั้นในการวัดเจตคตินอกจากจะทำให้ทราบลักษณะหรือทิศทางแล้ว ยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มข้นของเจตคติได้ด้วย

4. การวัดเจตคติด้วยวิธีใดก็ตาม จะต้องมียสิ่งประกอบ 3 อย่าง คือ ตัวบุคคลที่จะถูกวัดมีสิ่งเร้า เช่น การกระทำ เรื่องราวที่บุคคลแสดงเจตคติตอบสนอง และสุดท้ายต้องมี การตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับต่ำ สูง มาก น้อย

5. สิ่งเร้าที่จะนำไปใช้เร้าที่นิยม คือ ข้อความเจตคติ (Attitude Statements) ซึ่งเป็นสิ่งเร้าทางภาษาที่ใช้อธิบายคุณค่า คุณลักษณะของสิ่งเร้านั้นเพื่อให้บุคคลตอบสนองออกมาเป็นระดับความรู้สึก (Attitude Continuum หรือ Scale) เช่น มาก ปานกลาง น้อย เป็นต้น

6. การวัดเจตคติคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) ของการวัดเป็นพิเศษต้องพยายามให้ผลของการวัดที่ได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของบุคคลทั้งในแง่ทิศทางและระดับ

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549 : 19-20) ได้สรุปวิธีการวัดเจตคติ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีที่ง่ายและตรงไปตรงมามากที่สุด ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมข้อรายการที่จะซักถามไว้อย่างดี ต้องเน้นเน้นความรู้สึกลึกที่สามารถวัดเจตคติได้ตรงเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์จะได้ทราบความรู้สึก หรือความคิดเห็นของผู้ตอบ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่มีข้อเสียว่าผู้ถามอาจจะไม่ได้รับคำตอบที่จริงใจจากผู้ตอบ เพราะผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เนื่องจากเกิดความเกรงกลัวต่อการแสดงความคิดเห็น วิธีแก้ไข คือ ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เป็นกันเอง ให้ผู้ตอบรู้สึกสบายใจไม่เคร่งเครียดเป็นอิสระแนใจในคำตอบว่าจะเป็นความลับ

2. การสังเกต เป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบบุคคลอื่น โดยการเฝ้ามองและจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีเจตคติ ความเชื่อ อุปนิสัยเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จะถูกต้องใกล้เคียงกับความจริง หรือเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใดนั้น มีข้อควรคำนึงหลายประการ กล่าวคือ ควรมีการศึกษาหลายๆ ครั้ง เพราะเจตคติของบุคคลมาจากหลายๆ สาเหตุนอกจากนี้ตัวผู้สังเกตจะต้องทำตัวเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียงและควรสังเกตหลายๆ ช่วงเวลา ไม่ใช่สังเกตเฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. การรายงานตนเอง ต้องให้ผู้ถูกสอวัดแสดงความรู้สึกของตนเอง ตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่น คือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา อาจเป็นแบบทดสอบ หรือใช้มาตรวัดของ Thurstone ; Guttman ; Likert และ Osgood เป็นต้น

4. เทคนิคจินตนาการ ต้องอาศัยสถานการณ์หลายอย่างเป็นสิ่งเร้าให้ผู้สอ เช่น ประโยคไม่สมบูรณ์ ภาพแปลกๆ เรื่องราวแปลกๆ เมื่อผู้สอเห็นสิ่งเหล่านี้จะจินตนาการออกมา แล้วนำมาตีความหมายจากการตอบนั้นๆ พอจะได้อธิบายว่ามีเจตคติต่อสิ่งเร้าอย่างไร

5. การวัดทางสรีระภาพ การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้า แต่สร้างเฉพาะเพื่อจะวัดความรู้สึก อันจะทำให้พลังไฟฟ้าในร่างกายเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าจิตใจเข้มจะช้อย่างหนึ่ง เสียใจเข้มจะช้อย่างหนึ่ง ใช้หลักการเดียวกันกับเครื่องจับเท็จ เครื่องมือแบบนี้ยังพัฒนาไม่เสร็จยังไม่นิยมใช้เท่าใดนัก

รังสรรค์ โสมยา (2553 : 342-346) ได้อธิบายถึงการวัดเจตคติว่า มีวิธีวัดที่สำคัญ

6 วิธีการ คือ การสังเกต (Observation) การสัมภาษณ์ (Interview) การใช้แบบวัดทางจิตวิทยา (Psychology Testing) การวัดทางอ้อม (Indirect Technique) การวัดด้วยหลักสมดุล (Balance Technique) และการวัดทางสรีระ (Biofeedback) ซึ่งแต่ละวิธีมีรายละเอียดโดยย่อ ดังนี้

1. การสังเกต (Observation) หมายถึง การพิจารณาสรพสิ่งใดๆ ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ประการของผู้สังเกต ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวสัมผัส เป็นการพิจารณาถึงพฤติกรรมของบุคคลที่เราต้องการศึกษา เพื่อหาข้อสรุปหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ การสังเกตอาจใช้การสังเกตโดยตรงโดยไม่ผ่านสื่อหรือเครื่องมือใดๆ กับ การสังเกตโดยอ้อมที่ผ่านสื่อหรือเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เป้าหมายแสดงพฤติกรรมออกมา การสังเกตจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่สังเกต เพื่อทำความเข้าใจ และค้นหาสาเหตุบางประการ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

2. การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง เทคนิคการเก็บข้อมูลที่มีการพบปะพูดคุยกัน อย่างมีเป้าหมายด้วยการถามตอบกันโดยตรง และถามซ้ำได้หากไม่เข้าใจหรือยังไม่มั่นใจในคำตอบ เป็นวิธีการที่สำคัญในการวัดเจตคติ ซึ่งหากทำได้ตามเทคนิคและวิธีการของการสัมภาษณ์แล้วนอกจาก

จะได้ข้อมูลที่ต้องการแล้ว ยังช่วยให้สร้างสัมพันธภาพที่ดีได้อีกด้วย การสัมภาษณ์ช่วยให้มองเห็นเจตคติในทางลึกมากขึ้น

3. การใช้แบบวัดทางจิตวิทยา (Psychology Testing) หมายถึง เทคนิคการตรวจสอบคุณลักษณะของบุคคลหรือพฤติกรรมของบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วยชุดของสิ่งเร้าหรือข้อคำถามชุดหนึ่งที่ตั้งไว้เป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดทั้งหมดที่ทฤษฎีหรือนิยามตัวแปรกำหนดไว้ ดังนั้นจะใช้สิ่งเร้าเพียงบางส่วนหรือข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้หากในแบบวัดนั้นกำหนดสิ่งที่ต้องการวัดอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการวัดเจตคติด้วยแบบวัดนั้นจำต้องวัดครอบคลุมใน 3 องค์ประกอบ โดยให้น้ำหนักขององค์ประกอบทั้งสามเท่าเทียมกัน การวัดเจตคติด้วยแบบวัดจะมีเทคนิคต่างๆ มากมาย เช่น การใช้แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Scale) มาตราส่วนประมาณค่าของเธอร์สโตน (Thurstone Scale) มาตราวัดความแตกต่างแห่งความหมายของออสกู๊ด (Osgood Semantic Differential Scale) และมาตราวัดของกัตต์แมน (Guttman)

4. การวัดทางอ้อม (Indirect Technique) หมายถึง เทคนิคในการเก็บข้อมูลชนิดหนึ่งสำหรับศึกษาพฤติกรรมภายในของบุคคลที่บางครั้งไม่สามารถตอบสนองต่อข้อคำถาม หรือการวัดตามปกติได้ (เนื่องมาจากข้อจำกัดทางภาษา จินตนาการ ความเข้าใจ หรือคุณลักษณะบางประการที่ไม่ปรากฏในสิ่งเร้าในแบบวัดตามปกติ) การค้นหาสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในของบุคคล จำเป็นต้องมีตัวกระตุ้นที่มีความเหมาะสม ในทางจิตวิทยาเรียกเทคนิคนี้ว่า การฉายภาพ (Projective Technique) เป็นเทคนิคที่ถูกนำมาใช้กว้างขวางในวงการจิตวิทยา ซึ่งการใช้เทคนิคนี้จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ ผ่านการอบรมในเรื่องดังกล่าวมาโดยเฉพาะ เทคนิคนี้จะกระตุ้นให้บุคคลระบายความในใจออกมาเป็นคำพูด การเขียน การวาด การเล่น โดยอาศัยสิ่งเร้าต่างๆ มาใช้ในการกระตุ้นเพื่อให้บุคคลเกิดการตอบสนอง และเปิดเผยสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ตัวกระตุ้นที่นำมาใช้ เช่น ภาพหยดหมึก (Inkblots Tests) ภาพปริศนา (Thematic Apperception Tests : TAT) การเชื่อมโยงคำ (Word Association) การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) การเล่าหรือการเขียนเรื่องราว (Oral and Written) การเล่น (Playing Situation) ละคร (Dramatic Episodes) การวาดภาพด้วยนิ้ว (Finger Painting) หรือการใช้งานศิลปะ เช่น การใช้น้ำมัน สี กระดาษ ดินสอ ตึกตา ของเล่น ซึ่งสิ่งกระตุ้นเหล่านี้จะทำให้บุคคลระบายสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในจิตใจออกมา

5. การวัดด้วยหลักสมดุล (Balance Technique) หรือวิธีการวัดที่ไม่ยุ่งยาก หมายถึง การเก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่พอจะมีอยู่เพื่อต่อเติมส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ เช่น วิธีการใช้บันทึกเหตุการณ์และการประมวลข้อมูล คือ การนำข้อมูลที่จัดบันทึกไว้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นมาใช้ในการวินิจฉัยทางจิตวิทยา หรือวิธีการวัดความรู้สึกหรือ ซึ่งเป็นการวัดความรู้สึกกร่อนของวัตถุต่างๆ อันเป็นผลมาจากการกระทำของบุคคล เพื่อพิจารณาคุณลักษณะทางจิตใจของบุคคล หรือการวัดร่องรอย ซึ่งเป็นการวัดโดยอาศัยการเปรียบเทียบปริมาณของวัตถุไร้ค่าที่ทิ้งอยู่ตามสถานที่ต่างๆ เช่น ก้นบุหรี่ (วัดระดับความเครียด ความวิตกกังวล) ถูพลาสติก (วัดความมีวินัยของคน) เป็นต้น

6. การวัดทางสรีระ (Biofeedback) หมายถึง วิธีการวัดเจตคติของบุคคล โดยอาศัยการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยในการตรวจสอบปฏิกิริยาต่างๆ ของร่างกาย เช่น ชีพจร การหายใจ ความตึง อุณหภูมิของร่างกายในภาวะต่างๆ กัน เพื่อให้บุคคลได้ทราบถึงพฤติกรรม

สรุปได้ว่า เจตคติของบุคคลสามารถวัดได้โดยอาศัยหลักสำคัญที่ว่า ความรู้สึกนึกคิดของคนเราไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือแปรผันตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาหนึ่งที่คงที่ ทำให้สามารถวัดได้ แต่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตเห็นได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อม โดยเจตคติจะแสดงออกในรูปทิศทางของความรู้สึกนึกคิด มีขนาดหรือปริมาณของความคิด ความรู้สึกนั้น อีกทั้งยังสามารถบอกระดับความมากน้อยหรือความเข้มข้นได้ด้วย และในการวัดเจตคติจะคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) ของการวัดเป็นพิเศษ ทั้งนี้มาตรวัดเจตคติ (Attitude Scale) จะประกอบด้วยข้อคำถาม ซึ่งการวัดเจตคติจะได้ผลถูกต้องและเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดล้วนแต่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้อคำถามที่ใช้ถามทั้งสิ้น

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นว่า เป็นสิ่งสำคัญต่อผู้สอนเป็นอย่างมาก เพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบถึงเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องสอน รู้วิธีการสอนว่าจะสอนโดยใช้กิจกรรมอะไรและใช้การวัดผลและประเมินผลโดยวิธีใด ผู้สอนจะมีเวลาเตรียมตัวล่วงหน้าทำให้รู้แนวทางการสอนและมีความมั่นใจในการสอน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมไปถึงหลักการเขียนแผน องค์ประกอบของแผน ข้อควรคำนึงในการเขียนแผน หรือลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน

1. ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการเรียนรู้ เดิมเรียก “แผนการสอน” ซึ่งเกิดขึ้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2521 แต่ถูกเปลี่ยนมาใช้คำว่า “แผนการจัดการเรียนรู้” ตั้งแต่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เนื่องจากต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการเน้นบทบาทของผู้เรียนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตัวเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญสูงสุด” และมีผู้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนการสอน ไว้อย่างมากมายดังต่อไปนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1) ได้สรุปความหมายของแผนการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการเรียนรู้หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้สามารถพัฒนาจัดการเรียนการสอนไปสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิร ภูสาระ (2545 : 78) ได้สรุปความหมายแผนการเรียนรู้ว่าเป็นการนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดประเมินผลเพื่อใช้สอนในช่วงหนึ่งๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการเรียนย่อยๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

กรมวิชาการ (2546 : 5-93) ได้กำหนดความหมายของแผนการสอนไว้ว่า แผนการสอน คือ การนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่ต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียนและความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงของท้องถิ่น ซึ่งกล่าวอีกนัยหนึ่งแผนการสอนคือ การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือบันทึกการสอน นอกจากนี้ยังให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นเอกสารแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนของตนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย มีครูเป็นผู้แนะนำหรือจัดแนวการเรียนแก่นักเรียน กิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนรู้จักคิดศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ข้อมูล จากครู วิทยากรท้องถิ่น สถานที่ต่างๆ ในชุมชนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และสังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 25) ได้กำหนดความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วพิจารณาการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

ชนาธิป พรกุล (2552 : 54) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือแผนการสอนที่ผู้สอนเคยทำเป็นรายชั่วโมงหรือครั้ง ในหลักสูตรใหม่เปลี่ยนชื่อเรียกใหม่ แต่ยังคงสาระเหมือนเดิม และมีจุดหมายเหมือนเดิม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 216) ได้สรุปความหมายแผนการจัดการเรียนรู้มีความหมายเช่นเดียวกับแผนการสอน กล่าวคือ เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ประสาธ เนืองเฉลิม (2556 : 293) ได้ให้นิยามแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้คือเอกสารที่เขียนโครงร่างหรือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ภารกิจ แผนการหรือการวางแผนโครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในระดับชั้นและวิชาที่ตนเองสอนให้เข้าใจอย่างละเอียด แล้วออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเลือกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้ผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะต้องสอนเรื่องอะไร สาระสำคัญเป็นอย่างไร จุดประสงค์อะไร ใช้สื่อ/

แหล่งการเรียนรู้ใด ใช้การวัดผลและประเมินผลอย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้สอนมีความพร้อมในการสอน
 ทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญๆ หลายหัวข้อดังนี้
 นักวิชาการและนักศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545 : 81-86) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า แผนการจัดการเรียนรู้
 มีส่วนประกอบเนื้อหาสาระหลัก ดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดผลประเมินผล
7. กิจกรรมเสนอแนะ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข (2550 : 12) สรุปองค์ประกอบ
 สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่ามี 3 ประการ ได้แก่

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) ควรเขียน
 เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective) โดยเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความรู้ (Knowledge : K)
- 1.2 ทักษะกระบวนการ (Process : P) ทักษะกระบวนการคิด

และการปฏิบัติรวมทั้งการแสดงออก

- 1.3 เจตคติ (Attitude : A) คือ ความสนใจ พอใจ รวมทั้งลักษณะ

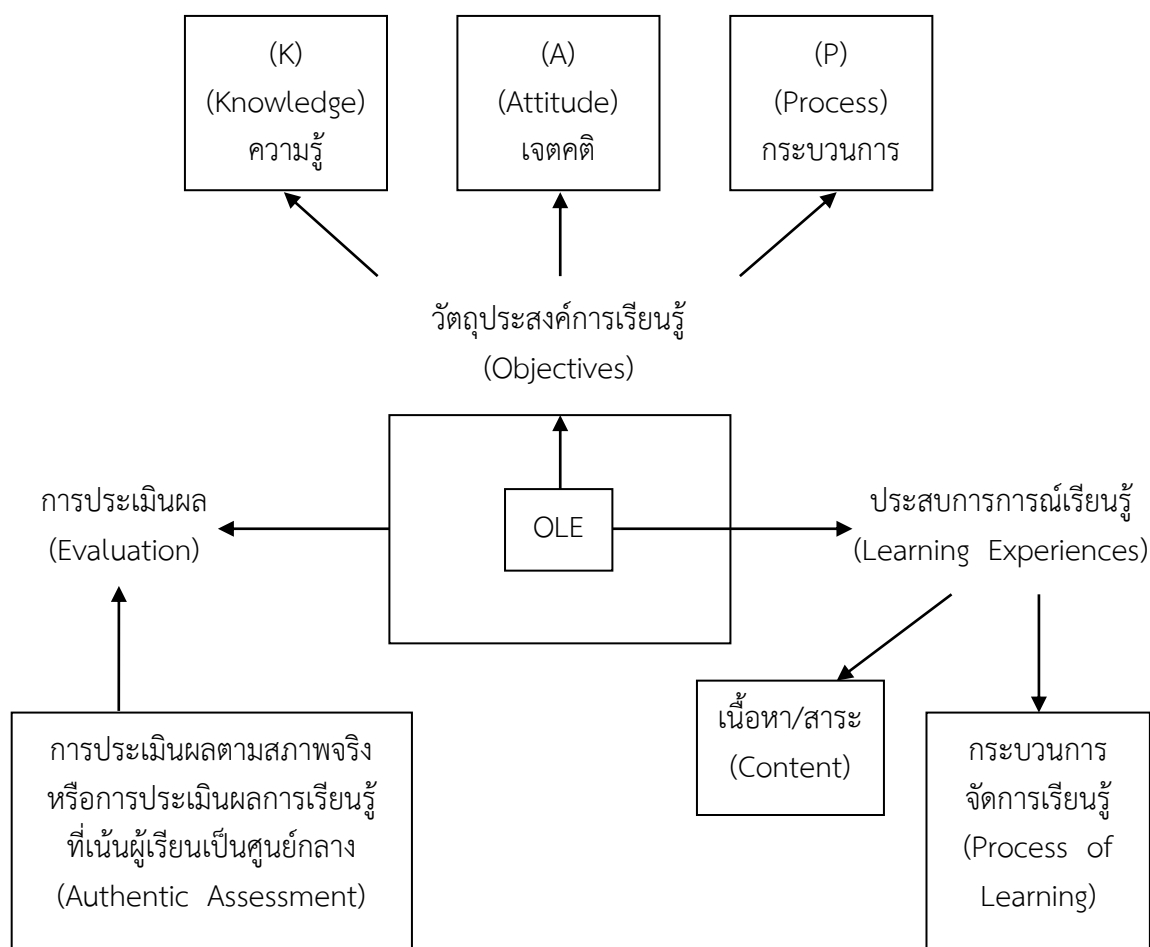
นิสัย

2. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) ในส่วนนี้
 ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

- 2.1 เนื้อหาสาระ (Content) ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
- 2.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process of Learning) เป็นขั้นตอน
 การจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ขั้นนำ ขั้นกิจกรรม ขั้นสรุป

3. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตีค่าผลการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งต้อง
 ใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic -
 Assessment) หรือการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง องค์ประกอบทั้ง 3 ข้างต้น
 ปรากฏในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551 : 106-107) สรุปแผนการจัดการเรียนรู้
ว่ามีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบดังนี้

ของเรื่อง

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด)
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. สาระการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อการเรียนรู้
6. วัดผลประเมินผล

ชนาธิป พรกุล (2552 : 54) สรุปแผนการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน
ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 7 ประการ ได้แก่

1. เรื่องและเวลาที่ใช้สอน
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/จุดประสงค์การเรียนรู้
3. สาระสำคัญ
4. เนื้อหา (สาระ)
5. กิจกรรมการเรียนรู้ (กิจกรรมการเรียนการสอน)
6. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ (สื่อการเรียนการสอน)
7. การวัดผลและประเมินผล

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 216-217) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้

ส่วนนำ : รายวิชา/กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน เวลาที่ใช้สอน

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัดชั้นปี
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. การวัดผลประเมินผล
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้
9. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญหลักๆ คือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัดชั้นปี
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. เนื้อหาสาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนการสอน
7. สื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้
8. การวัดผลและประเมินผล

ซึ่งในแผนการสอนจะสามารถเพิ่มหรือแบ่งรายละเอียดย่อยๆ

ในบางองค์ประกอบออกไปได้อีกตามความเหมาะสม

3. ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ทั้งต่อตัวครูผู้สอนเอง และตัวนักเรียนเอง ทั้งนี้มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้คล้ายๆ กันดังต่อไปนี้

ละออง จันทรเจริญ (2540 : 475-476) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอน
2. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ของกระบวนการเรียนการสอนอย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน
3. ทำหน้าที่เสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ครูผู้สอน
4. ป้องกันการใช้เวลาอย่างไร้ประโยชน์ เพราะการวางแผนการสอนช่วยให้ครูผู้สอนคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการสอน การเตรียมบทเรียนมากเกินไปก็จะเป็นการยืดเหนี่ยวความรู้ให้แก่ผู้เรียนถ้าเตรียมบทเรียนน้อยเกินไป จะทำให้ครูผู้สอนทบทวนซ้ำซากไปจนหมดเวลา
5. ช่วยให้การบริหารการสอนเป็นไปด้วยดี เพราะหัวหน้าสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศการศึกษา
6. มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ครูผู้สอนประจำไม่สามารถทำการสอนได้ แต่ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ซึ่งเพื่อนครูผู้สอนแทนก็สามารถนำไปใช้สอนแทนได้

วัฒนพร ระวังทุกข์ (2542 : 2) ได้สรุปความสำคัญของแผนการเรียนรู้ว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้จะเกิดประโยชน์ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ
2. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ
3. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

กรมวิชาการ (2545 : 125) ได้กำหนดความสำคัญของการจัดทำแผนการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสในการพิจารณาส่วนประกอบต่างๆ ของบทเรียนได้อย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. แผนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนทำขึ้นเอง เป็นการสร้างครูที่ดี เพราะครูผู้สอนมีโอกาสคาดการณ์ล่วงหน้าในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนมีความคิดสร้างสรรค์
3. แผนการเรียนรู้ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ผู้สอนสามารถสอนได้ตามจุดประสงค์ จัดกิจกรรมได้ตามขั้นตอน ใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
4. ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอน
5. ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยดี เพราะผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ก็มีส่วนในการใช้แผนการเรียนรู้ของครูเป็นข้อมูลในการวางแผนและการนิเทศการศึกษา
6. มีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนแทน ในกรณีที่ครูผู้สอนประจำไม่สามารถทำการสอนได้ ครูที่สอนแทนสามารถนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ได้

7. ป้องกันการใช้เวลาอย่างไรประโยชน์ การทำแผนการเรียนรู้ช่วยให้ครูผู้สอน คำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ การเตรียมบทเรียนมากเกินไปจนเป็นการยึดเยียดความรู้ใหม่ให้แก่ผู้เรียน ไม่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ และการเตรียมบทเรียนน้อยเกินไป อาจทำให้ครูผู้สอนทบทวนซ้ำซากไปจนหมดเวลา

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 78) ได้สรุปถึงความสำคัญของแผนการเรียนรู้ ว่ามีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีวัดผลประเมินผลการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องและบูรณาการกับวิชาอื่น
2. เป็นเครื่องมือของครูในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
3. ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลที่ต้องการ เที่ยงตรง เสนอแนะแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเพื่อครูที่สอนวิชาอื่น
4. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทน
5. เป็นการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครู ที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝนโดยเฉพาะ มีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพด้วย

ชนัท ธาตุทอง (2550 : 267) อธิบายถึงความสำคัญของแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ทำให้จัดการเรียนการสอนที่มีความหมายยิ่งขึ้น
2. ครูมีคู่มือการสอนที่มีคุณภาพ
3. เป็นผลงานที่มีศักยภาพการเป็นครูมืออาชีพ
4. ครูคนอื่นใช้สอนแทนเราได้
5. ทำให้จัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง
6. ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลายอย่าง ในขณะเดียวกัน

7. ทำให้ขยายขอบเขตการศึกษาไปได้อย่างไม่จำกัด โดยมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่นๆ ได้อย่างกลมกลืน

8. ช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา
9. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนโดยไม่จำกัดระยะเวลา

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 203) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกร หรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักการควบคุมงานก่อสร้าง วิศวกรหรือสถาปนิกจะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็จะขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ดังนั้นแผนการสอนจึงเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พอสรุปความสำคัญได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเขียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและสอนได้ตรงเวลา

3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้

4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถสอนได้

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสำคัญมากมายหลายประการด้วยกัน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมีแบบแผนที่แน่ชัด แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของครูที่เป็นผู้จัดทำแผนขึ้นมา โดยทำให้ครูผู้สอนมีแนวทางในการสอนสามารถสอนตามจุดประสงค์ มีการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการสอน และมีการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อครูที่สอนแทนในการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการสอนได้อย่างมั่นใจ อีกทั้งยังใช้เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการสอน อันจะนำไปสู่การเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพนั่นเอง

4. หลักการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 31) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วพิจารณาจัดทำแผนการเรียนรู้
 2. ตั้งชื่อหน่วยแผนตามสาระการเรียนรู้
 3. กำหนดจำนวนเวลา ระดับชั้น
 4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาค ที่เลือกไว้ เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นรายวิชา โดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของลินน์ เมเกอร์ (Lynn Mager) ที่ว่าจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.1 บรรยายจุดประสงค์ไม่ใช่วิธีการ
 - 4.2 สะท้อนถึงระดับต่างๆ ของทักษะที่เกิดขึ้น
 - 4.3 ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรม และใช้องค์ประกอบ 3 ส่วน ตามแนวของโรเบิร์ต เมเกอร์ (Robert Mager)
 - 4.3.1 พฤติกรรม (Behavior)
 - 4.3.2 สถานการณ์หรือเงื่อนไข (Important Conditions)
 - 4.3.3 เกณฑ์ (Criterion)
 5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้ว เฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับหัวข้อสาระการเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชา
 6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ จะเป็นเนื้อหาใหม่ของมวลเนื้อหาที่กำหนดไว้ ที่จำเป็นต้องสอน
 7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหานั้นๆ
 8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม
 9. เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์

10. จัดทำตามลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการสอนตามธรรมชาติวิชา ตามจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิคและกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งสาระการเรียนรู้อื่นๆ เข้าไว้แต่ละขั้นตอน

11. กำหนดและประเมินผล โดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งที่เกิดระหว่างเรียนตามจุดประสงค์ย่อย จุดประสงค์นำทาง และที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการเรียนรู้โดยวิธีการวัดหลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ปฏิบัติจริง การทดสอบความรู้ทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ ดังที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับรูปแบบและผลการเรียนรู้ว่า ควรประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการประเมินผลแหล่งการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 83-136) ได้สรุปขั้นตอนการเขียนแผนการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรจะต้องศึกษาตั้งแต่หลักการ โครงสร้าง จุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของวิชาและคำอธิบายรายวิชา เพื่อจะนำไปสู่การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ได้
2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระและกิจกรรม การวิเคราะห์จะต้องวิเคราะห์จากจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาแล้วนำไปสัมพันธ์กับจุดหมายและหลักการของหลักสูตร เพื่อดูว่าจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมครบถ้วนตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่
3. หากกลวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คือการเตรียมการสอน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาวิธีการสอน เพื่อให้การสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง มีการฝึกทักษะเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนและทฤษฎีการเรียนรู้มีมากมายที่จะเลือกมาใช้ในการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งกระบวนการที่ให้นักเรียนวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. จัดทำสื่อการเรียนการสอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องจัดหาสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกลวิธีสอนที่คิดขึ้น
5. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องคิดวางแผนให้ครบวงจรคือจะต้องวางแผนทางให้ครอบคลุมถึงการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน เพื่อดูว่าการเรียนการสอนนั้นบรรลุผลหรือไม่ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั้นจะต้องทำทั้งประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย

6. กำหนดโครงสร้างการทำแผนการจัดการเรียนรู้ นั้น โดย 1 ภาคเรียน โครงสร้างประกอบด้วยเวลาเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ แนวการสอนสื่อและอุปกรณ์ ตลอดจนการวัดและประเมินผล

ชนาธิป พรกุล (2552 : 54) ได้อธิบายถึงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ว่าทำได้ 2 วิธี คือ

1. ผู้สอนที่ชำนาญการสอน มีความรู้เรื่องรูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคต่างๆ มองเห็นขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละรูปแบบ วิธีหรือเทคนิค รวมถึงวิธีการบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสามารถดำเนินการดังนี้

1.1 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้ เวลาสอนจริงผู้สอนต้องเพิ่มคำอธิบายหรือรายละเอียด หรือ

1.2 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับรายชั่วโมงหรือครั้ง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบ/วิธีสอน/เทคนิคการสอนที่ระบุไว้ในกำหนดการสอน พร้อมกับบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียนเข้าไปในกิจกรรมต่างๆ

2. ผู้สอนที่ยังไม่มั่นใจในวิธีการต่างๆ ให้ดำเนินการดังนี้

2.1 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับหน่วยการเรียนรู้

2.2 นำกิจกรรมแต่ละชั่วโมง/ครั้ง มาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ระดับรายชั่วโมง/ครั้ง เขียนกิจกรรมย่อย และเพิ่มรายละเอียด เช่น คำสั่ง คำถาม คำอธิบาย ตัวอย่าง ชื่อบุคคล หรือสถานที่ สื่อที่นำมาใช้ในกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

เมื่อผู้สอนมีแผนการจัดการเรียนรู้ระดับรายชั่วโมง/ครั้ง ผู้สอนจะมีความพร้อมในการสอน ผู้เรียนจะเรียนรู้เป็นลำดับขั้น ผู้สอนมีโอกาสดูแลผู้เรียนในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

ประสาท เนืองเฉลิม (2556 : 169-172) กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ อาจมีลักษณะแตกต่างกันไปบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม หลักการเขียนมีลักษณะที่สามารถสังเกตใหญ่ๆ แล้วไม่แตกต่างกัน โดยมีหลักการเขียน ดังนี้

1. ส่วนหัวเรื่อง เป็นส่วนแรกของแผนการจัดการเรียนรู้ที่บอกรายละเอียดเบื้องต้นของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ระบุกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้

1.4 ระบุหัวข้อเรื่อง

1.5 ระบุเวลาที่ใช้จัดการเรียนรู้

1.6 ระบุวันที่ เดือน ปี และช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้

2. สาระสำคัญ เป็นส่วนที่นำเสนอข้อความที่เขียนเพื่อระบุให้เห็นแก่นหรือเห็นข้อสรุปที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีแนวการเขียนดังต่อไปนี้

2.1 เขียนในลักษณะของการสรุปเนื้อหาความรู้ ทักษะ หรือเจตคติ ที่เป็นเป้าหมายด้วยภาษาที่รัดกุม และชัดเจน

2.2 เขียนในลักษณะความเรียงหรือเขียนเป็นข้อในกรณีที่จัดการเรียนรู้ครั้งนั้นมีมากกว่าหนึ่งสาระสำคัญ

2.3 การจัดการเรียนรู้ในระดับขั้นต้นๆ ควรมีสาระสำคัญเดียวในการเรียนรู้ครั้งหนึ่ง

3. จุดประสงค์ เป็นข้อความระบุคุณลักษณะด้านเนื้อหา ความรู้ด้านทักษะ หรือด้านเจตคติที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเขียนจุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีวิธีการเขียนหลายลักษณะ แต่โดยทั่วไปนิยมเขียนในลักษณะของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือในลักษณะของจุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คือ จุดประสงค์ที่บ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกหลังจากที่ได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้ พฤติกรรมดังกล่าวต้องเป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนสามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์ควรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ สถานการณ์หรือเงื่อนไขที่ผู้สอนตั้งขึ้น (Condition) พฤติกรรมของผู้เรียนที่คาดหวังให้แสดงออก (Terminal Behavior) และเกณฑ์บ่งชี้ (Criteria) ความสามารถของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรม

สถานการณ์ที่ผู้สอนตั้งขึ้น

มักจะใช้คำว่า : หลังจากที่ได้.....เมื่อกำหนด.....

เมื่อนำ.....เมื่อ..... ฯลฯ

พฤติกรรมของผู้เรียนที่ผู้สอนคาดหวังให้แสดงออกมา

มักจะใช้คำว่า : อธิบาย บรรยาย บอก เขียน วาด ชี้ คำนวณ ระบุ ตอบ

ท่อง เปรียบเทียบ สร้าง ทดลอง วิเคราะห์ ยกตัวอย่าง

สาธิต ฯลฯ

เกณฑ์ของระดับความสามารถของพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก

มักจะใช้คำว่า : ได้ถูกต้อง ได้ทุกข้อ ได้ 8 ข้อใน 10 ข้อ อย่างน้อย 5 ข้อ

ภายใน 10 นาที ฯลฯ

3.2 จุดประสงค์ปลายทางและจุดประสงค์นำทาง

จุดประสงค์ปลายทาง คือ ข้อความที่ระบุถึงสิ่งที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้หรือแต่ละเรื่อง ลักษณะของแต่ละจุดประสงค์ปลายทางจะเป็นจุดประสงค์ที่ไม่เฉพาะเจาะจงถึงรายละเอียดของพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก

จุดประสงค์นำทาง คือ จุดประสงค์ย่อยที่แตกออกจากจุดประสงค์ปลายทางเพื่อแสดงให้เห็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมได้ตามกำหนดไว้ ก็จะบรรลุตามเป้าหมายของจุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทางนิยมเขียนในรูปแบบของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. กิจกรรมการเรียนรู้ คือ สภาพการณ์ที่ผู้สอนออกแบบเพื่อนำเสนอเนื้อหาวิธีการหรือการปฏิบัติให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา วิธีการหรือการปฏิบัติ

4.2 เขียนเป็นข้อตามลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้หรือเขียนโดยแบ่งเป็นขั้น ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ และขั้นสรุปบทเรียน โดยเขียนเป็นข้อเรียงตามลำดับขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้น หากขั้นใดมีกิจกรรมเดียวไม่ต้องใส่เลขลำดับหัวข้อ

4.3 เขียนโดยระบุว่ากิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นใครเป็นผู้มีบทบาท ผู้เรียน ผู้จัดการเรียนรู้และผู้เรียนร่วมกันกระทำ เป็นต้น

4.4 ไม่ควรบรรยายละเอียดของคำพูดทั้งคำพูดของผู้จัดการเรียนรู้และผู้เรียน
 5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการกระทำเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียน
 เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดเป็นการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือและ
 วิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การตรวจผลงาน และการตรวจสอบ
 ฯลฯ ส่วนการประเมินผลเป็นการกำหนดค่าหรือตัดสินสิ่งที่วัด เช่น ผ่าน-ไม่ผ่าน, ดี-ปานกลาง-อ่อน
 หรือกำหนดค่าเป็นระดับ 3 2 1 ฯลฯ

สรุปได้ว่า หลักการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร
 2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระและกิจกรรม
 3. หากลวิธีสอน
 4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน
 5. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล
 6. กำหนดโครงสร้างการทำแผนการจัดการเรียนรู้
5. ข้อควรคำนึงในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชนัท ธาตุทอง (2550 : 267) ได้สรุปปัญหาของการสร้างแผนการสอนไว้ดังนี้

1. ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการสอน
2. ครูไม่สามารถถ่ายทอดหลักสูตรออกมาเป็นแผนการสอนได้
3. ครูขาดความเข้าใจในรายละเอียดของแผนการสอน
4. แผนการสอนกับการสอนจริงไม่เหมือนกัน
5. โรงเรียนไม่เคร่งครัดในเรื่องแผนการสอน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 215-216) ได้จำแนกข้อคำนึงถึงในการเขียนแผน
 การสอนไว้ดังต่อไปนี้

1. เขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกหัวข้อ เพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่าน
 มีรายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อเยิ่นและไม่ละเอียดมากเกินไป
2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน เป็นประโยคที่ได้ใจความ
 ไม่ใช่ความคั่ง ไม่ยาวเยิ่นเย้อ และไม่ใช่วรรณคดี
3. เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่องให้สอดคล้องกัน เช่น
 - 3.1 สาระสำคัญจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
 - 3.2 จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล
 - 3.3 สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล
4. เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนการสอนก่อน-หลัง ในทุกหัวข้อ
5. เขียนทุกหัวข้อให้ถูกต้อง เช่น จุดประสงค์ต้องเขียนให้เป็นจุดประสงค์
 เชิงพฤติกรรม
6. จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้
7. คิดจัดกิจกรรมให้น่าสนใจอยู่เสมอ ไม่ควรใช้วิธีเดียวกันทุกครั้งการสอน
8. เขียนให้เป็นระเบียบ อ่านง่ายแก่การอ่าน และสะดวกชวนอ่าน
9. เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริง และสอนตามที่ได้วางแผนไว้

สรุปได้ว่า ในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องเขียนแผนให้ละเอียดและชัดเจน ใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน ความเป็นลำดับขั้นตอนและสอดคล้องในหัวข้อและเนื้อหา รวมทั้งตัวกิจกรรมที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนซึ่งจะต้องมีความน่าสนใจ และผู้สอนจะต้องเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง และสามารถสอนตามที่วางแผนไว้ได้

6. ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

รุจิร ภูสาระ (2545 : 159) ได้สรุปเกี่ยวกับแผนการเรียนรู้ที่ดีว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ

1. เป็นแผนการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการเรียนรู้ สามารถจัดหาสื่อการเรียนการสอนได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

กรมวิชาการ (2545 : 7) ได้กำหนดไว้ว่า แผนการสอนที่ดีจะต้องรวมสิ่งที่เด็กต้องกระทำจริงในชีวิตประจำวัน มีประสบการณ์ทั้งหลายให้เด็กกระทำ และแผนการสอนที่ควรตอบคำถามดังนี้

1. ในการสอนเรื่องนั้น ต้องการให้นักเรียนบังเกิดคุณสมบัติอะไร นั่นคือ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ต้องชัดเจน
2. นักเรียนต้องทำอะไรบ้างจึงจะบรรลุผล นั่นคือ กิจกรรมการเรียนการสอนต้องชัดเจน และนำไปสู่ผลการเรียนตามจุดประสงค์ได้จริง
3. ผู้สอนมีบทบาทอย่างไร นั่นคือ ระบุพฤติกรรมผู้สอนในการอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนไว้ชัดเจน
4. จะใช้สื่อหรืออุปกรณ์อะไรช่วยบ้างและใช้อย่างไร นั่นคือ กำหนดสื่อและอุปกรณ์การเรียนไว้ชัดเจน
5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนบังเกิดคุณสมบัติที่ต้องการแล้ว นั่นคือ วิธีการวัดผลต้องชัดเจนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ชนาธิป พรกุล (2552 : 86) ได้สรุปว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วนทุกองค์ประกอบมีความสอดคล้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ผู้สอนสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งความถูกต้องหมายถึง ข้อความในแต่ละองค์ประกอบ มีความถูกต้องตามลักษณะขององค์ประกอบนั้น ส่วนความสอดคล้อง หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องอย่างสมเหตุสมผลเป็นเรื่องเดียวกัน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2552 : 92-94) ได้สรุปลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่กำหนดทุกข้อโดยกิจกรรมนอกจากจะต้องสร้างเสริมพฤติกรรมและทักษะที่มุ่งเน้นทุกด้านตามจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วจะต้องสร้างมโนทัศน์ในสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่กำหนดอย่างชัดเจน ครบถ้วนและทันสมัย
2. ฝึกกระบวนการที่สำคัญให้ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรเป็นกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการที่สำคัญ ซึ่งกระบวนการในที่นี่หมายถึง
 - 2.1 การฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงออกหรือปฏิบัติ โดยใช้ร่างกาย ความคิด การพูด ในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ คือ ได้ความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติหลังจากทำกิจกรรม
 - 2.2 การปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ติดตัวผู้เรียนตลอดไป เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชีวิตจริง สภาพแวดล้อม หมายถึงในห้องเรียน ในโรงเรียน และในชุมชน ครูต้องพยายามใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ให้มากที่สุด การช่วยเหลือให้ผู้เรียนพบความถนัด ความสามารถและความสนใจ เพื่อพัฒนาตนเองทั้งด้านวิชาการ การประกอบอาชีพ การดำรงตนในสังคมและบุคลิกภาพส่วนตน
4. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทเป็นผู้กระทำในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553 : 216) ได้สรุปถึงแผนการสอนที่ดีว่าจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดี ซึ่งมีดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวทางการสอนของกรมวิชาการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

และยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
2. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยผู้สอนต้องลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหา ให้ผู้เรียนคิดแก้ไขไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3. เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้ และเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ และสามารถนำกระบวนการไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
4. เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนได้ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และผู้เรียน
5. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน สามารถบอกได้ว่าผู้เรียนจะเกิดคุณสมบัติใดหลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นลง รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ จะต้องนำผู้เรียนไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด อีกทั้งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดียังต้องเป็นแผนการจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับสภาพโรงเรียน และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน คือมีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ราคาแพง

ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน (E_1/E_2) เป็นขั้นตอนทำการจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว การที่จะสรุปได้ว่านวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาและยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.50 (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 114)

ตาราง 2 ตัวอย่างการหาค่า E_1/E_2

คนที่	Pretest	แผน 1		แผน 2		แผน 3		แผน 4		แผน 5		แผน 6		แผน 7	
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1	7	3	4	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4
2	5	3	5	4	5	3	4	4	3	3	4	4	5	3	4
3	5	4	5	3	3	3	4	4	3	5	3	3	3	5	4
4	6	3	3	4	3	4	5	4	5	3	4	3	3	3	4
5	7	4	3	6	3	3	4	4	4	4	3	4	3	4	4
6	7	5	4	4	3	4	3	4	3	3	3	5	5	3	5
7	7	3	5	3	3	3	5	4	3	5	4	4	3	3	4
8	6	4	5	3	3	5	3	4	5	4	5	3	5	5	3
9	6	5	3	3	5	3	3	5	4	3	4	4	4	3	5
10	5	3	5	3	4	4	3	4	3	3	4	5	5	5	5
11	7	4	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4	4	3	4
12	7	5	4	4	5	4	4	4	3	4	5	3	5	3	3
13	6	3	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4	3	5
14	6	4	3	3	5	3	3	4	3	3	4	3	3	5	5
15	6	5	4	5	5	3	5	4	4	5	4	5	4	5	3
16	5	4	5	3	5	5	3	4	3	5	4	5	4	5	3
17	5	5	5	4	4	4	3	3	3	3	4	5	5	4	4
18	7	4	4	5	4	5	5	5	4	3	5	4	4	3	3
19	6	5	4	4	5	4	4	4	5	5	4	4	5	4	5
20	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5
รวม	121	81	84	80	84	79	81	82	75	80	82	83	82	79	82
$\bar{X}$	6.05	4.05	4.20	4.00	4.20	3.95	4.05	4.10	3.75	4.00	4.10	4.15	4.10	3.95	4.10
S.D.	0.83	0.83	0.77	0.86	0.89	0.83	0.89	0.45	0.79	0.92	0.64	0.81	0.79	0.94	0.79
%	60.50	81.00	84.00	80.00	84.00	79.00	81.00	82.00	75.00	80.00	82.00	83.00	82.00	79.00	82.00

1 แทน คะแนนประเมินพฤติกรรม 2 แทน คะแนนทดสอบย่อย

การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนมีกระบวนการที่สำคัญ
 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical approach) (ประสาธน์ เนืองเฉลิม. 2556 : 212-215)

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของนวัตกรรมการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of experts) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$CVR = \frac{2N_e}{N} - 1$$

เมื่อ	CVR	แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล
	N_e	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินนวัตกรรมการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น ในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับได้จะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่านวัตกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องแก้ไขปรับปรุงนวัตกรรมการเรียนการสอนและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ วิธีการนี้จะนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะ ฯลฯ ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากร้อยละของกระบวนการเรียนระหว่างเรียน โดยแสดงค่าเป็นตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$
 $E_1/E_2 = 85/85$ $E_1/E_2 = 90/90$

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียนโดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้อ่อนเรียน

เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบใดถูกมีจำนวนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่านวัตกรรมการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีข้อบกพร่อง)

การยอมรับประสิทธิภาพ

1. สูงกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 90/90 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพพบที่เรียนสำเร็จรูปได้ 95/95

2. เท่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้พอดี เช่น ตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ 90/90 แล้วคำนวณค่าประสิทธิภาพพบที่เรียนสำเร็จรูปได้ 90/90

3. ต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ตั้งเกณฑ์ E_1/E_2 ไว้แล้วได้ค่าประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน $\pm 2.5\%$

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ปรารธนา สุขประเสริฐ (2555 : 5-92) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizer วิชาภาษาอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizers วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizers และ 3) เปรียบเทียบทักษะการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และการคิดวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และโดยใช้ Graphic Organizers 2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.24-0.75 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.73 3) แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบวัดภาคปฏิบัติโดยให้คะแนนแบบรูปริกส์ จำนวน 6 รายการ และ 4) แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20-0.63 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.23-0.96 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (KR-20) เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย F-test (One-way MANOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizer มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.81/87.04 และ 81.84/84.52 ตามลำดับ 2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธี มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7580 และ 0.7179 ตามลำดับ 3. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีทักษะการอ่าน ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และการคิดวิเคราะห์ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizer อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัชชา กริรัมย์ (2555 : 64-96) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด และวิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธี 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธี 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนเรืองเจริญพัฒนา จำนวน 24 คน และโรงเรียนบ้านเกษตรถาวร จำนวน 21 คน อำเภอท่งเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ปีการศึกษา 2554 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และจัดเป็นกลุ่มทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิดและวิธีการเรียนรู้แบบ SQ4R ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิดและแบบ SQ4R 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 3) แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ และ 4) แบบสอบถามวัดการยอมรับนับถือตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานด้วย F-test (One-way MANOVA) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิดและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.79/77.63 และ 78.24/88.09 ตามลำดับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิดและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.4842 และ 0.7024 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 48.42 และ 70.24 ตามลำดับ และยังทำให้นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการยอมรับนับถือตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01 แต่นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีการคิดวิเคราะห์หลังเรียนไม่แตกต่างกัน

สายชล ปิ่นชัยมูล (2555 : 87-94) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างก่อนกับหลัง และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนหลังได้รับการสอนกับเกณฑ์ 3.50 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 38 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนนครไตรตรึงษ์ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 7 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ การทดสอบค่าทีแบบ Dependent Sample t-test และแบบ One Sample t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ 86.81/76.14 ซึ่งเท่ากับเกณฑ์ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R หลังได้รับการสอนสูงกว่าเกณฑ์ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรีย์ เตียศิริ (2555 : 47-68) ได้การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 23 คน โรงเรียนเทศบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามี 3 ชนิดได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.22/88.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจรายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ณภัทร ทิพนามาศ (2556 : 86-92) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนประโคนชัยวิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ห้อง รวม 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ 1) แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ t-test (Dependent Samples and Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.68/98.08 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีค่าดัชนีเท่ากับ 0.5128 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

จุไรวรรณ เสาสูงยาง (2553 : 102-135) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานกับแบบ 4MAT โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธี 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนทั้งสองวิธี 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทรายทองวิทยา อำเภอโพธาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 75 คน จำนวน 2 ห้อง ซึ่งได้มา

โดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานและแบบ 4MAT วิธีการสอนละ 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษ ชนิด เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และ แบบวัดความพึงพอใจ ต่อการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย (Independent t-test) ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.94/83.04 และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4MAT มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.14/78.88 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 70/70 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ทั้งสองวิธีมีค่าเท่ากับ 0.6562 และ 0.5847 ตามลำดับ อีกทั้งนักเรียนที่เรียนด้วยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานยังมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ สูงกว่าการเรียนรู้แบบ 4MAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งนักเรียนทั้งหมด ยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ศศิโสภา แสงกมล (2553 : 69-101) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ ทฤษฎีพุทปัญญา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง เป็นฐานและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทปัญญาที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแผนทั้งสองรูปแบบ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนทั้งสองรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ห้อง 3/1 และห้อง 3/2 โรงเรียนบ้านนาแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 2 ห้องๆ ละ 23 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดย ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทปัญญา จำนวนรูปแบบละ 10 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนชนิดปรนัยเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติ พื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทปัญญา มี ประสิทธิภาพเท่ากับ 78.90/76.23 และ 79.13/77.10 ตามลำดับ ดัชนีประสิทธิผลของแผนทั้งสอง รูปแบบมีค่าเท่ากับ 0.6281 และ 0.6409 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน นอกจากนี้ทั้งสองกลุ่มยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

เขมรศมี สุบันนารถ (2555 : 74-106) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจ ในการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ KWL Plus โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนทั้งสองวิธี และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประสาทวิทยาคาร อำเภอปราสาท สำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา เขต 33 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2 ห้องๆ ละ 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus จำนวนรูปแบบละ 8 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ชนิดปรนัยเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ชนิดปรนัย เลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 4 อันดับ จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และทดสอบสมมุติฐานด้วย F-test (One-way MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.13/81.08 และ 80.63/78.33 ตามลำดับ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองวิธีมีดัชนีประสิทธิผลค่าเท่ากับ 0.6637 และ 0.6226 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน นอกจากนี้ นักเรียนกลุ่มที่เรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานยังมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนและการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนรู้แบบ KWL Plus แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชรินทร์ธรณ์ คัญทัพ (2555 : 57-69) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านธาตุพนม (พิทักษ์วิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้นแบบ One-Shot Case Study เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก เรียงลำดับความพึงพอใจ 3 อันดับแรกคือ นักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียน ($\bar{X}$ = 4.60) นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ($\bar{X}$ = 4.60) และกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 4.50) ตามลำดับ

ณิชากร พลเยี่ยม (2555 : 4-85) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ โดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาดัชนีประสิทธิผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจ

ของนักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนคานาดีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มี 3 ชนิด คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ โดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.6575 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 65.75 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากนักเรียนสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนสามารถตอบคำถามทำกิจกรรมอย่างมีความสุข สนุกสนานในการเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งนักเรียนยังมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถตอบคำถาม และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

เวนดี้ (Wendy. 2005 : Web Site) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการอ่านแบบเอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้นักเรียนได้ฝึกอ่านเป็นคู่ๆ และเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนผลการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์หลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอ่านแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R)

เคราซ์ (Krause. 2001 : unpaged) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีสอนที่อาศัยทฤษฎีการนำเสนอผลงานเพื่อความเข้าใจ ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และทฤษฎีการนำเสนอผลงาน จากการทดลองไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มทดลองของคะแนนหลังการทดลองมีค่าคะแนนแตกต่างกันเล็กน้อย ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของข้อมูลชี้ให้เห็นว่าถ้าเพิ่มเวลาในการสอนให้มากขึ้นทฤษฎีการนำเสนอผลงานจะมีประโยชน์ แต่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ไม่ต้องเพิ่มเวลา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ช่วยให้นักเรียนพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น

แบรดชอว์ (Bradshaw. 1998 : unpaged) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) เพื่อทำการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนในมหาวิทยาลัย โดยผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ เอส คิว โฟร์ อาร์ (SQ4R) มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ฟอร์ทเนอร์ (Fortner. 2005 : 2882-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการตรวจแบบฝึกหัดของครู โดยอาศัยการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมองในทฤษฎีพหุปัญญา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างแบบฝึกและการสอนของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับกลาง และผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 6 - 8 จากโรงเรียน

นอร์ฟอร์ด พบบลิก โดยใช้วิธีการกรอกแบบสอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประชากร และใช้แบบสำรวจ ผลการใช้แบบฝึกการสอนที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัยเพื่อวัดแบบฝึกหัดของครูและวัดทักษะ การสื่อสารของนักเรียน พบว่า การใช้ทฤษฎีพหุปัญญาในแบบฝึกของครูมีส่วนในการพัฒนานักเรียน ได้ดียิ่งขึ้น

ฮอยแลนด์ (Hoiland. 2005 : 2153-A) ได้ศึกษาเพื่อให้ทราบขอบเขต ที่วิธีการสอนอ่านสะท้อนให้เห็นข้อค้นพบการวิจัยสมองในการเรียนรู้หนังสือ และระดับที่ครูผู้สอนอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระบุว่า การเตรียมการการใช้วิธีการเรียนการสอนที่ทำหายโดยนำเอาวิธีการสอน อ่านเกี่ยวกับการใช้สมองเพื่อรับรู้ การอาศัยสมองในการเรียนรู้ตามที่ตนรับรู้ โดยส่งแบบสำรวจไปยัง กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มที่ระบุวิธีการสอนอ่าน แล้วประเมินความรู้และการประยุกต์ใช้สมอง และ การวิจัยการอ่านของครูประถมศึกษาตามที่รับรู้ ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 72.80 ของครูผู้ตอบ แบบสำรวจรายงานว่า วิธีสอนในห้องเรียนของตนสอดคล้องกับผลการวิจัยทางสมองในการเรียนรู้ หนังสือ และมีโครงสร้างอยู่รอบทั้งหลักสูตรที่อาศัยสมองเป็นฐานในระดับเห็นด้วยถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนในแบบจำเพาะ พบว่า ลักษณะของหลักสูตรที่อาศัยสมองเป็น ฐานจำนวนมากกว่าร้อยละ 63.00 ของคำตอบของครูสอดคล้องกันอย่างยิ่ง และยังพบอีกว่าคำตอบ ของครูร้อยละ 64.00 รู้สึกว่าเตรียมตัวไม่มากพอที่จะกล่าวถึง ทำหาย หรือจะรับเอาวิธีการสอนอ่าน ที่อาศัยสมองเป็นฐานและรู้สึกว่าการฝึกอบรมเพิ่มเติม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำกัดจึงอาจทำ ให้ผลการศึกษาไม่เที่ยงตรงได้

สเตฟานี (Stephanie Ann Clemons. 2005 : unpagged ; อ้างอิงใน อัญชลี เฟื่องฟูชาติ. 2552 : 34-35) ได้ทำการวิจัยโดยการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ทางออนไลน์ จากการวิจัยพบว่ามีอุปสรรคในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ทางออนไลน์หลายอย่าง เช่น งบประมาณในการทำสื่อออนไลน์ การประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) ทางออนไลน์ เป็นต้น นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจใน การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานทางออนไลน์มาก เพราะผู้เรียนสามารถค้นหาแหล่งข้อมูลได้ง่าย ทางอินเทอร์เน็ตและยังทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มากขึ้นด้วย

โฮก และพามেলা ทอมป์สัน (Hoge and Pamela Thompson. 2003 : 3884-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรวบรวมผลของการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) และการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน การเรียนรู้ตามแนวคิดพัฒนาการ และการเรียนรู้ของสมอง การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูอนุบาลได้ใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตาม แนวคิดพัฒนาการและการเรียนรู้ของสมองในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นให้ อ่านออกเขียนได้ โดยใช้วิธีการวิจัยในโรงเรียนตำบลเล็กๆ ด้วยรูปแบบการสอนแบบสืบสวนด้วย การออกแบบเทคนิคการศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติของสัตว์และพืช ในปีการศึกษา 2544 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2545 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทุกคนสามารถอ่านออกเขียนได้ ทำให้เห็นความสำคัญ ของสมองที่พัฒนาตามธรรมชาติทางการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้โดยอาศัยแนวคิดพัฒนาการและ การเรียนรู้ของสมองเป็นตัวช่วยส่งเสริมและพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาได้อย่างแน่นอน ดังนั้นครูและผู้บริหารควรร่วมมือจัดสภาพบรรยากาศของโรงเรียน เรื่องการเรียนการสอน และฝึกหัดให้นักเรียนพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น

คาร์เร็น แอล ฮาร์ทเลพ (Karen L. Hartlep. 1978 : 269-271) ได้ศึกษาผลกระทบของการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบการจดจำคำศัพท์ การทดลองนี้เมื่อเปรียบเทียบ 2 วิธี การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาสามกลุ่ม ศึกษาบทจากข้อความจิตวิทยาเด็ก คนกลุ่มหนึ่งที่ใช้วิธีการอ่านแบบ SQ4R สรุจ, คำถาม, อ่าน, แสดงสะท้อนผล, และวิธีการตรวจสอบ กลุ่มที่สองใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองรูปแบบปกติและไม่มีคำแนะนำพิเศษในการศึกษาอื่นๆ ไปกว่าคำว่า "ทำด้วยตนเองดีที่สุด" นักเรียนทุกคนใช้เวลาสอบทันทีหลังจากที่ศึกษาบทเรียน และทำการทดสอบอีกครั้งในเวลา 2 สัปดาห์ต่อมา ผลการสอบสนับสนุนสมมติฐานที่อ้างอิงตัวเองช่วยเพิ่มความคงทน อย่างไรก็ตามไม่พบว่ามีความแตกต่างระหว่าง 2 วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อศึกษาผลกระทบการอ้างอิงตัวเอง โดยใช้เครื่องมือแบบฝึกหัด โดยคาดการณ์ว่าการเรียนจากการสอนกลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยเครื่องมือแบบฝึกหัดจะทำได้ดีเท่ากับการเรียนจากการสอนกลยุทธ์ SQ4R และการเก็บข้อมูลเปรียบเทียบกันแล้วการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งสองรูปแบบสามารถใช้เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่ดีที่สุด

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่กล่าวมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เป็นการเน้นให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด การเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามธรรมชาติของสมอง ส่งเสริมสมองในทุกส่วนไปพร้อมๆ กัน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน การเขียนสูงขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและยังทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสังคม และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการออกแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่าน โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการคิดขณะที่อ่าน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน มีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่าน การเขียน และเจตคติ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการอ่าน และการเขียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งใจที่จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ โดยเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2 รูปแบบ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการเลือกใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ความสามารถด้านการเขียน และเจตคติในโอกาสต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. รูปแบบของการวิจัย
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
6. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
7. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในตำบลลำห้วยหลวง อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3 จำนวน 92 คน จาก 4 โรงเรียน 4 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในรายวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งพิจารณาได้จากผลการประเมินความรู้ในระดับประเทศการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมา และผลการประเมินปรากฏว่า โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา โรงเรียนบ้านสร้างแสน โรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา และโรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อย ได้คะแนนทดสอบในระดับใกล้เคียงกัน (จิณัฐตา วรรณเกษม. 2557)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา และโรงเรียนบ้านสร้างแสน จำนวน 42 คน จาก 2 ห้องเรียน คือ นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา จำนวน 26 คน และนักเรียนโรงเรียนบ้านสร้างแสน จำนวน 24 คน ที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละความรู้ความสามารถในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) และจับสลากเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ปรากฏดังนี้

1.2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านบอนวิทยา ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 26 คน

1.2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสร้างแสน ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ความสามารถด้านการอ่านการเขียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 2 แบบ ได้แก่

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 8 แผนฯ ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ซึ่งมีเครื่องมือในการวัดท้ายแผน 3 ชนิด ดังนี้

1.1.1 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน

1.1.2 แบบประเมินผลงาน

1.1.3 แบบทดสอบย่อย

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 8 แผนฯ ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ซึ่งมีเครื่องมือในการวัดท้ายแผน 3 ชนิด ดังนี้

1.2.1 แบบประเมินพฤติกรรมการเรียน

1.2.2 แบบประเมินผลงาน

1.2.3 แบบทดสอบย่อย

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน จำนวน 20 ข้อ

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน จำนวน 20 ข้อ

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) จำนวน 1 ฉบับ 15 ข้อ

วิธีการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ โดยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ศึกษาหลักการและแนวคิดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

1.2 ศึกษาผังมโนทัศน์ สารการเรียนรู้แกนกลาง มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 ศึกษาสารการเรียนรู้จากหนังสือ แบบเรียน และคู่มือครู สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อทำการวิเคราะห์และคัดเลือกเนื้อหา กำหนดจุดประสงค์ เพื่อกำหนดการเรียนรู้ ดังนี้ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
Unit 1 : Family Topic : About my family	1. อ่านออกเสียงคำศัพท์ บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง 2. เขียนประโยคเกี่ยวกับการขอและให้ข้อมูลบุคคลได้	2
Unit 2 : My Entertainment Topic : Sports	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ เกี่ยวกับกีฬาบางประเภทได้อย่างถูกต้อง 2. อ่าน/เขียนโต้ตอบประโยคที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกีฬา การแข่งขันกีฬา และกฎกติกาในการแข่งขันกีฬาต่างๆ	2
Unit 3 : Places Topic : Love our environment	1. อ่านออกเสียง/เขียน และบอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะต่างๆ และการกระทำที่ก่อให้เกิดมลภาวะ 2. พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเรื่องการกระทำที่ก่อให้เกิดมลภาวะ สิ่งที่ดีควรทำ และไม่ควรรทำเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	2
Unit 4 : Free Time Topic : My Collections	1. พูด/เขียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น และได้ว่ามีความสนใจที่จะสะสมอะไร 2. บอกรายละเอียดของสิ่งของที่สะสม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่สะสมได้	2

ตาราง 3 (ต่อ)

เรื่อง/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
Unit 5 : Travel Topic : On holiday	1. พูด/เขียนคำศัพท์ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และผู้อื่นเกี่ยวกับสิ่งที่ทำในวันหยุดได้ 2. เขียนประโยคบอกรายละเอียดของสิ่งที่ทำในวัน หยุดได้	2
Unit 6 : Out and about Topic : Direction	1. อ่าน/เขียนคำศัพท์ และประโยคเพื่อขอและให้ ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและสถานที่ได้ 2. บอกชื่อของสถานที่จากข้อมูลที่ได้รับได้	2
Unit 7 : Around the world Topic : High up in the sky	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ และบอก ความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับระบบสุริยะ 2. พูด/เขียนประโยคที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับดาวเคราะห์ต่างๆ ในระบบสุริยะได้	2
Unit 8 : Festival Topic : The Chinese New Year	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ และบอก ความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวันตรุษจีนได้ 2. บอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและความฝันได้ 3. พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลได้ว่าตนจะทำอะไร ก่อนและทำสิ่งใดภายหลัง จะทำสิ่งนี้หรือสิ่งนั้น	2

1.4 ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ องค์ประกอบของแผนตาม
หลักแผนการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

1.5 ดำเนินการสร้างแผนการเรียนรู้ด้านการอ่าน และการเขียนโดยใช้การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานจำนวนรูปแบบละ
8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โดยให้สอดคล้องกับวิธีดำเนินการทดลอง ยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การวัดผลประเมินผล และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
โดยมีรายละเอียดดังตาราง 4

ตาราง 4 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

แผนที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	Family	2
2	My Entertainment	2
3	Places	2
4	Free Time	2
5	Travel	2
6	Out and about	2
7	Around the world	2
8	Festival	2

1.5.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบ SQ4R จำนวน 8 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสอน 3 ขั้น

1.5.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน
การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 8 แผนๆ ละ 2 ชั่วโมง โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามขั้นตอนการสอน 6 ขั้น ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนแตกต่างกัน ดังนี้

ตาราง 5 เปรียบเทียบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง เป็นฐาน
กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Reading) (10 นาที) <u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ จัดให้ผู้เรียนได้เผชิญบรรยากาศรู้สึกสบาย ไม่เคร่งเครียด ผ่านสิ่งเร้าที่สนับสนุนให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนบทเรียน ใหม่ การเสนอเนื้อหาใหม่สำหรับการอ่าน โดยผู้สอน อาจกำหนดให้ผู้เรียนจัดเตรียมมาเองหรือผู้สอนจะเป็นผู้ จัดเตรียมก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ผ่านสถานการณ์จริง	กิจกรรมก่อนอ่าน (Pre-reading) <u>ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5</u> <u>นาที)</u> เป็นขั้นที่ผู้สอนวางแผนในการ สนทนาเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้เรียนอยากรู้ และแสดงออกถึงความต้องการ และเพื่อ เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ จะเรียนและสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะ เรียนได้

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - Reading) ขั้นกิจกรรม <u>ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey)</u> หมายถึง ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจเรื่องราวที่ได้อ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง การอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลานานเกินไป <u>ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question)</u> หมายถึง ผู้สอนควรตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านกับผู้เรียนเพื่อฝึกการตอบคำถาม คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องเร็ว <u>ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read)</u> หมายถึง การอ่านข้อความในบทหรือตอนนั้นๆ ช้าอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นนี้เป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญโดยแท้จริงและตอบคำถามที่ตั้งไว้ <u>ขั้นที่ 4 ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record)</u> หมายถึง เมื่อได้คำตอบแล้ว ให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ภาษาของตนเองเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถจำคำตอบนั้นได้ โดยคำตอบนั้นต้องคงความหมายเดิมของเรื่องเอาไว้ <u>ขั้นที่ 5 ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite)</u> หมายถึง ให้ผู้เรียนเขียนสรุปใจความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและใจความรอง โดยพยายามใช้ภาษาของตนเอง โดยถ้ายังไม่แน่ใจบทใดหรือตอนใดให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่ <u>ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน (Reflect)</u> หมายถึง ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ วิพากษ์ บทอ่านที่ผู้เรียนได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ผู้เรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่	กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-reading) <u>ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอความรู้</u> เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากง่ายไปหายากเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาสร้างองค์ความรู้ใหม่

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
สอดคล้องเป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำและทบทวน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่ชัดเจนและมีความคงทนในการจดจำอีกด้วย	
กิจกรรมหลังอ่าน (Post-reading) <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นสรุปและประเมินผล</u> หมายถึง ขั้นกิจกรรมที่ผู้สอนสรุปความรู้ในบทเรียนครั้งนั้น และดำเนินกิจกรรมการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้บรรลุผลตามจุดประสงค์	กิจกรรมหลังอ่าน (Post-reading) <u>ขั้นที่ 3</u> <u>ขั้นฝึกทักษะ</u> เป็นขั้นที่มีการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้ช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่ม ร่วมมือกันเรียนรู้ และสร้างผลงาน เช่น การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติการทดลอง การสังเกตจากสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ การทำแบบฝึก การวาดภาพ และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ <u>ขั้นที่ 4</u> <u>ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้</u> เป็นขั้นที่ตัวแทนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการจับสลากออกมาเสนอผลงานของกลุ่มเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ที่ต้องจับสลากเพื่อให้คนเก่งช่วยฝึกฝน คนปานกลางและคนอ่อน ให้มีความรู้ใกล้เคียงกับตนเอง) <u>ขั้นที่ 5</u> <u>ขั้นสรุปความรู้</u> เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้แล้วให้ผู้เรียนทำใบงานเป็นรายบุคคล แล้วเปลี่ยนกันตรวจโดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันเฉลย ให้ผู้เรียนแต่ละคนปรับปรุงผลงานตนเองให้ถูกต้อง ผู้สอนรับทราบแล้วเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง เป็นฐาน
	ชั้นที่ 6 ชั้นนำไปใช้ เป็นชั้นที่ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำเดี่ยว เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยให้นำหัวข้อหรือประเด็นที่นักเรียนอยากรู้ไปค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นผลงาน อาจเป็นโครงการ แผนผังความคิด หรือรายงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยการสืบเสาะหาความรู้

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จสิ้นแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง ความครอบคลุมของรูปแบบ และข้อเสนอแนะทั้งในด้านจุดประสงค์และเนื้อหา หลักการและแนวคิด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำในเรื่องความสอดคล้องของจุดประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.7 แก้ไขปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

1.8 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาหลักแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้ สำนวนภาษาที่ใช้ สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.8.1 อาจารย์ ดร.สุริยาวัธ สุวรรณบุบผา ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ

1.8.2 อาจารย์ประสิทธิ์ ไขยกาล ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ

1.8.3 อาจารย์จำสิบเอกประคอง พรหมมา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.8.4 อาจารย์อนุชิต กอศักดิ์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ 3 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

1.8.5 ว่าที่ร.ต.หญิง เนตรนิยมาศ วรรณพยนต์ ตำแหน่ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาจากแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 65)

ระดับคะแนน 5 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
 ระดับคะแนน 4 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
 ระดับคะแนน 3 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
 ระดับคะแนน 2 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
 ระดับคะแนน 1 คะแนน หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแบบประเมิน
 มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ทั้งนี้พิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพและความเหมาะสมมีตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป
 เป็นเกณฑ์ยอมรับว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้สอนได้ (รายละเอียด
 ในภาคผนวก ค)

1.10 นำผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาแปลความหมายตามเกณฑ์
 โดยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-5.00 จึงจะถือว่าแผนการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้มีคุณภาพ แสดงว่าองค์ประกอบของแผนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกัน

ผลการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็น
 ฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และมีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.46 (รายละเอียดในภาคผนวก ค)
 เมื่อนำมาแปลผลระดับคุณภาพ พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความเหมาะสม
 ระดับมาก และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มีความเหมาะสม
 ระดับมาก สามารถนำไปใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า
 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของทฤษฎีการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา
 มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขปรับลดเนื้อหา
 ลงเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาการวัดและประเมินผลควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.11 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
 และผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้ว มาปรับปรุง แก้ไข จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับทดลอง

1.12 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ไปทดลองใช้
 (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา จำนวน 22 คน
 และทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อย จำนวน 24 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เพื่อทำการ
 หาประสิทธิภาพและแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น
 ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษ และการเขียนภาษาอังกฤษ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ (ขวลิต ชูกำแพง. 2553 : 96-99)

2.1 ศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลจากแผนการเรียนรู้อิงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารประกอบหลักสูตรเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.2 ศึกษารายละเอียดทฤษฎีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือวัดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 155-232) การวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 81-101) พื้นฐานวิจัยการศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวนข้อสอบ ที่ออกและข้อสอบที่ต้องการ เพื่อให้สามารถออกข้อสอบได้ครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 63 ข้อ ต้องการจริง 40 ข้อ ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาย่อยและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อกับจำนวนข้อสอบ

เรื่อง/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่ใช้	
		ทั้งหมด	ใช้
Unit 1 : Family Topic : About my family	1. อ่านออกเสียงคำศัพท์ บอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับบุคคลในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง	1	1
	2. เขียนประโยคเกี่ยวกับการขอและให้ข้อมูลบุคคลได้	5	3
Unit 2 : My Entertainment Topic : Sports	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ เขียนโต้ตอบประโยคที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกีฬา การแข่งขันกีฬา และกฎกติกาในการแข่งขันกีฬาต่างๆ	7	4
Unit 3 : Places Topic : Love our environment	1. อ่านออกเสียง/เขียน และบอกความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับมลภาวะต่างๆ และการกระทำที่ก่อให้เกิดมลภาวะ	2	1
	2. พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเรื่องการกระทำที่ก่อให้เกิดมลภาวะ สิ่งที่ดีควรทำ และไม่ควรมีทำ เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	5	3

ตาราง 6 (ต่อ)

เรื่อง/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบที่ใช้	
		ทั้งหมด	ใช้
Unit 4 : Free Time Topic : My Collections	1. พูด/เขียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น และได้ว่ามีความสนใจที่จะสะสมอะไร	3	2
	2. บอกรายละเอียดของสิ่งของที่สะสม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่สะสมได้	5	3
Unit 5 : Travel Topic : On holiday	1. พูด/เขียนคำศัพท์ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นเกี่ยวกับสิ่งที่ทำในวันหยุดได้	5	3
	2. เขียนประโยคบอกรายละเอียดของสิ่งที่ทำในวันหยุดได้	3	2
Unit 6 : Out and about Topic : Direction	1. อ่าน/เขียนคำศัพท์ และประโยคเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและสถานที่ได้	7	6
	2. บอกชื่อของสถานที่จากข้อมูลที่ได้รับได้	2	2
Unit 7 : Around the world Topic : High up in the sky	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับระบบสุริยะ	2	1
	2. พูด/เขียนประโยคที่ใช้ในการขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับดาวเคราะห์ต่างๆ ในระบบสุริยะได้	5	3
Unit 8 : Festival Topic : The Chinese New Year	1. อ่านออกเสียง สะกดคำศัพท์ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวันตรุษจีนได้	2	1
	2. บอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตได้	5	3
	3. พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลได้ว่าตนจะทำอะไรก่อนและทำอะไรภายหลัง	4	2
รวม		63	40

2.4 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ ด้านการอ่านและการเขียนตามเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

2.5 นำแบบทดสอบการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง ความครอบคลุมของรูปแบบ และข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแผน

การเรียนรู้ เพื่อทำการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2553 : 220)

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม

2.7 นำผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC แล้วเลือกข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ซึ่งผลการประเมินความสอดคล้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 เป็นข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อย จำนวน 24 คน และโรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา จำนวน 22 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหาความถูกต้อง ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ จากแผนการจัดการเรียนรู้มาแล้ว จากนั้นนำผลการทดลองมาหาคุณภาพแบบทดสอบ

2.9 หาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และด้านการเขียนภาษาอังกฤษ โดยการมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) (ขวลิต ชูกำแพง. 2553 : 118) และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) (ขวลิต ชูกำแพง. 2553 : 119) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ คือ มีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ 0.20 -0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 ไว้ใช้ พบว่า แบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.69 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

2.10 นำข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ มาหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษทั้งฉบับโดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett Method) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 96) พบว่า แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

2.11 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษ เป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในการทําวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ แบบวัดเจตคติชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากตำราว่าดผลการศึกษา (สมนึก ภัททิยธนี. 2551 : 40-43) และการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 66-80) ที่เกี่ยวข้องกับ

การสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

3.2 กำหนดรูปแบบของแบบวัดเจตคติที่จะสร้างขึ้น โดยกำหนดเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้ทำแบบวัดเจตคตินี้ต้องอ่านข้อความในแบบวัดที่ละข้อ พิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด หากเห็นด้วยมากที่สุดให้กาลงในช่อง “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถ้าหากเห็นด้วย แต่ไม่ถึงกับเห็นด้วยที่สุดก็ให้กาในช่อง “เห็นด้วย” ตามลำดับ

การให้คะแนนแบบวัดเจตคติ มี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ข้อความแสดงความคิดเห็นทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

กรณีที่ 2 ข้อความแสดงความคิดเห็นทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การแปลผล โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553 : 102)

ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติ
4.51-5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51-4.50	เห็นด้วยมาก
2.51-3.50	เห็นด้วยปานกลาง
1.51-2.50	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 เขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมพฤติกรรมชีวิตเจตคติที่จะวัดตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ และต้องการใช้จริง 15 ข้อ

3.4 นำแบบวัดเจตคติดังกล่าว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง รวมทั้งพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ชัดเจน ของภาษาที่ใช้ในแบบวัดเจตคติ และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมทางด้านเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ต้องการวัด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมชี้วัดเจตคติต่อการเรียน
 ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตรงตามพฤติกรรมชี้วัด
 เจตคติต่อการเรียน
 ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตรงตามพฤติกรรมชี้วัด
 เจตคติต่อการเรียน

3.5 นำข้อมูลผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้อง หรือค่า IOC เลือกข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.5-1.00 (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 217-220)

3.6 นำแบบวัดเจตคติที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองป่าอ้อย จำนวน 24 คน และโรงเรียนบ้านค้อราษฎร์บำรุงวิทยา จำนวน 22 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบวัดเจตคติ

3.7 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดเจตคติมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม รายข้อโดยใช้วิธี Item Total Correlation ใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 110-111) แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์หรือข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ 15 ข้อ ปรากฏว่าข้อคำถามเข้าเกณฑ์ จำนวน 19 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.82 จึงคัดเลือกไว้จำนวน 15 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

3.8 นำแบบวัดเจตคติจำนวน 15 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 (รายละเอียดในภาคผนวก ง)

3.9 จัดทำแบบวัดเจตคติฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำไปใช้ในการทดลองจริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียน และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยใช้แบบแผนการศึกษาแบบ Two-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 248-249) ดังตาราง 7

ตาราง 7 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
G ₁	T ₁	X ₁	T ₂
G ₂	T ₁	X ₂	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- G₁ แทน กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
 G₂ แทน กลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
 T₁ แทน การทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ
 ต่อวิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียน
 T₂ แทน การทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ
 ต่อวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียน
 X₁ แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R จำนวน 8 แผน
 X₂ แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จำนวน 8 แผน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เวลาระยะเวลาในการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 ชั่วโมง ซึ่งดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ทั้งนี้ไม่รวมเวลาการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

1. ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลอง
 2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม โดยทดลองทำการสอนที่ละแผน ทำการเก็บคะแนนระหว่างเรียนจากการประเมินพฤติกรรม ประเมินผลงาน และทำแบบทดสอบย่อย
 3. ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลอง (ข้อสอบที่ใช้เป็นข้อสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน)
 4. หาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน กับนักเรียนทั้งสองกลุ่มทดลอง
- การวิจัยครั้งนี้ ใช้เวลาระยะเวลาในการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 ชั่วโมง ดังตาราง 8

ตาราง 8 ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

รูปแบบ การเรียนรู้	ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	แผนการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ SQ4R	1	22 ก.ค. 2558	แบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ	2
	2	29 ก.ค. 2558	Family	2
	3	5 ส.ค. 2558	My Entertainment	2
	4	11 ส.ค. 2558	Places	2
	5	19 ส.ค. 2558	Free time	2
	6	26 ส.ค. 2558	Travel	2
	7	2 ก.ย. 2558	Out and about	2
	8	9 ก.ย. 2558	Around the world	2
	9	16 ก.ย. 2558	Festival	2
	10	23 ก.ย. 2558	แบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ	2
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตาม แนวคิดสมอง เป็นฐาน	1	23 ก.ค. 2558	แบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ	2
	2	30 ก.ค. 2558	Family	2
	3	6 ส.ค. 2558	My Entertainment	2
	4	14 ส.ค. 2558	Places	2
	5	20 ส.ค. 2558	Free time	2
	6	27 ส.ค. 2558	Travel	2
	7	3 ก.ย. 2558	Out and about	2
	8	10 ก.ย. 2558	Around the world	2
	9	17 ก.ย. 2558	Festival	2
	10	24 ก.ย. 2558	แบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ	2

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ด้านการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (เผชญิ กิจระการ. 2544 : 44-45)
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีของกูดแมน (Goodman) เฟรเซอร์ (Fletchers) และชไนเดอร์ (Schneider) (เผชญิ กิจระการ. 2544 : 44-51)
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยใช้สถิติทดสอบ F-test (One-way MANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 101-102) ผู้วิจัยจึงนำคะแนนผลการสอนผู้เรียนมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย สำหรับเกณฑ์การประเมินเจตคติ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนนการตอบคำถามในแบบวัดเจตคติไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	แปลความหมายว่า ดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	แปลความหมายว่า ดี
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	แปลความหมายว่า พอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	แปลความหมายว่า ค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	แปลความหมายว่า ต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษที่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC : Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 107)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้
ที่คาดหวัง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษแบบอิงค์เกณฑ์ โดยใช้สูตรของ Brennan ดังนี้
(สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 89)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
U แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
N₁ แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
N₂ แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรของโลเวท (Lovett) ดังนี้
(สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 106)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ r_{cc} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
K แทน จำนวนข้อสอบ
Xi แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
C แทน คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

1.4 สถิติที่หาคุณภาพของแบบวัดเจตคติ

1.4.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดเจตคติโดยใช้วิธี Item-Total Correlation ใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 110)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
$\sum X$	แทน ผลรวมของค่าตัวแปร X
$\sum Y$	แทน ผลรวมของค่าตัวแปร Y
$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างตัวแปร X กับ Y
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร X
$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร Y
N	แทน จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

1.4.2 การหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ของแบบวัดเจตคติ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum s_i^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 119)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่หรือคะแนนที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือคะแนนเต็ม

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 119)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่ากลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
 (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 140)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน ค่าคะแนนแต่ละตัว
 $\sum$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และ เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีสูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2552 : 113-114)

$$\text{สูตร 1 } E_1 = \frac{\left(\frac{\sum x}{N} \right)}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน คะแนนรวมของการฝึกปฏิบัติกิจกรรมย่อยในแต่ละครั้ง
 A แทน คะแนนเต็มของทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร 2} \quad E_2 = \frac{\left(\frac{\sum F}{N} \right)}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ที่ผู้เรียนทุกคนทำได้
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 N แทน จำนวนผู้เรียน

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมอง
 เป็นฐาน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ F-test (One-way MANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในการแปลความหมาย และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ถูกต้อง ตลอดจนการสื่อความหมาย ข้อมูลที่ตรงกัน ดังนี้

ΣX	แทน ผลรวม
n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย(Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
E1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการของแผน
E2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผน
t	แทน สถิติทดสอบที่จะเปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
F	แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
df	แทน ระดับขั้นของความเสรี (Degrees of Freedom)
P-value	แทน ค่าความน่าจะเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ภาษาอังกฤษ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติ ต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ และผลลัพธ์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากคะแนนการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงาน และการทดสอบย่อยท้ายแผนในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 16 แผน รวมทั้งคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนตามเกณฑ์ 75/75ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ผลปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของการประเมินพฤติกรรมการเรียนการประเมินผลงานนักเรียนและการทำแบบทดสอบย่อย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

เลขที่.	Pre-test	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post-test
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
		พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย		
	40	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	8	15	15	10	15	15	20	15	15	20	378	40
1	25	13	13	14	15	13	16	15	14	16	14	12	14	14	14	8	14	13	7	14	14	16	12	12	16	323	31
2	25	13	13	14	15	13	15	15	14	16	14	12	14	14	13	8	14	13	7	14	14	16	12	12	14	319	31
3	28	15	13	14	12	13	15	13	14	16	14	12	14	12	14	8	14	13	8	13	14	18	15	12	14	320	31
4	16	13	11	10	15	12	12	15	14	14	14	12	14	14	12	8	14	12	6	14	12	14	12	11	12	297	26
5	19	15	12	10	12	12	13	13	13	14	14	11	12	12	13	7	14	12	6	13	12	14	15	11	14	294	27
6	32	13	14	18	15	13	16	15	14	18	14	13	16	14	15	8	14	14	9	14	15	18	12	13	18	343	37
7	26	15	13	12	12	14	16	13	14	16	14	12	14	12	14	8	14	12	7	13	14	16	15	12	14	316	33
8	34	15	14	20	12	14	17	13	15	18	14	14	18	12	15	8	14	14	10	13	15	20	15	13	18	351	37
9	29	10	13	16	14	13	16	15	14	16	13	12	14	10	14	8	15	12	7	12	14	16	11	12	14	311	31
10	32	10	14	16	14	14	16	15	14	18	13	12	16	10	15	8	15	14	8	12	15	18	11	13	16	327	36
11	17	10	12	10	14	12	12	15	13	14	13	11	14	10	13	6	15	12	6	12	12	14	11	11	12	284	25
12	35	14	14	20	10	14	16	14	15	18	14	14	16	14	15	8	13	14	10	15	15	16	11	13	18	341	38

ตาราง 9 (ต่อ)

เลขที่	Pre- test	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post test
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
		พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย		
	40	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	8	15	15	10	15	15	20	15	15	20	378	40
13	30	14	14	16	14	13	16	15	14	18	14	13	14	11	15	7	13	13	8	11	15	16	12	13	16	325	33
14	23	14	12	10	10	12	14	14	14	14	14	11	12	14	13	7	13	12	6	15	13	12	11	11	12	290	31
15	33	15	14	20	15	14	16	11	15	18	14	14	18	13	15	8	14	14	10	13	15	20	14	13	18	351	36
16	27	10	13	16	14	14	16	15	14	16	13	12	14	10	14	8	15	12	8	12	14	16	11	12	14	313	32
17	22	10	12	10	14	11	12	15	14	14	14	11	14	11	13	8	13	12	6	11	12	14	12	11	12	286	29
18	27	14	13	14	10	12	16	14	14	16	14	12	14	14	14	8	13	13	7	15	13	18	11	12	14	315	32
19	16	10	12	10	15	12	13	11	13	14	12	12	12	13	13	7	14	13	6	13	12	14	14	11	12	288	27
20	31	18	14	18	14	14	16	15	14	18	16	13	16	11	15	8	13	14	9	11	15	18	12	13	18	343	35
21	29	14	13	14	10	13	15	14	13	16	14	12	14	14	14	8	13	12	8	15	14	16	11	12	14	313	31
22	28	12	13	12	14	13	16	15	14	16	14	12	14	11	15	8	13	12	8	11	14	16	12	12	14	311	31
23	30	14	13	14	15	13	16	11	14	16	14	12	14	13	14	8	14	13	8	13	13	16	14	12	14	318	33

ตาราง 9 (ต่อ)

ร้อยละ	S.D.	X	รวม	26	25	24	เลขที่	Pre-test	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post-test
									แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
									พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียนรู้	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย		
66.54	4.03	26.62	692	26	26	26		40	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	378	40			
87.95	1.62	13.19	343	26	26	26		26	14	13	14	15	12	16	11	13	16	14	12	14	13	14	8	15	15	10	13	13	18	14	12	14	317	32
86.67	0.54	13.00	338	26	26	26		26	14	13	14	15	13	16	15	14	16	14	12	14	14	14	8	14	12	8	14	14	16	12	12	14	322	33
71.15	2.46	14.23	370	26	26	26		26	14	13	14	15	13	15	11	14	18	14	12	14	13	14	8	14	12	8	13	14	16	14	12	14	319	31
89.74	1.51	13.46	350						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
86.15	0.64	12.92	336						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
75.58	1.17	15.12	393						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
91.79	1.30	13.77	358						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
92.82	0.36	13.92	362						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
80.77	1.14	16.15	420						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
92.31	0.40	13.85	360						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
81.28	0.60	12.19	317						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
71.92	1.05	14.38	374						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
82.82	1.31	12.42	323						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
93.33	0.62	14.00	364						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
97.12	0.37	7.77	202						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
92.31	0.52	13.85	360						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
84.87	0.73	12.73	331						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
76.54	1.01	7.65	199						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
86.92	0.97	13.04	339						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
91.54	0.89	13.73	357						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
81.15	1.40	16.23	422						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
83.59	1.32	12.54	326						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
80.26	0.52	12.04	313						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
73.08	1.62	14.62	380						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
83.81	14.13	316.81	8237						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829
79.71	2.50	31.88	829						343	338	370	350	336	393	358	362	420	360	317	374	323	364	202	360	331	199	339	357	422	326	313	380	8237	829

จากตาราง 9 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงานนักเรียน และการทดสอบย่อยของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 316.81 คิดเป็นร้อยละ 83.81 แสดงว่าประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 83.81 และคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.88 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.71 แสดงว่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 79.71

ตาราง 10 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

รายการ	คะแนน เต็ม	คะแนน รวม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	378	8237	316.81	14.13	83.81
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	40	829	31.88	2.50	79.701
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.81/79.71					

จากตาราง 10 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.81/79.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ผลปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของการประเมินพฤติกรรมการเรียนการประเมินผลงานนักเรียนและการทำแบบทดสอบย่อย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เลขที่	Pre- test	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post- test
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
		พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย		
	40	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	8	15	15	10	15	15	20	15	15	20	378	40
1	27	12	13	14	12	14	15	12	14	16	15	13	14	14	14	8	13	13	8	15	14	16	14	12	14	319	33
2	21	12	12	20	12	12	13	12	14	14	15	11	14	14	13	7	13	12	6	15	12	14	14	11	12	304	29
3	31	15	13	14	15	14	16	13	14	16	10	12	14	15	14	8	14	13	8	14	14	18	14	12	14	324	35
4	27	15	13	14	15	13	16	13	14	16	10	12	14	15	14	8	14	13	8	14	14	18	14	12	14	323	32
5	33	12	14	20	12	14	18	12	15	18	15	14	16	14	15	8	13	14	10	15	15	20	14	13	18	349	37
6	33	15	14	18	15	14	17	13	15	18	10	14	18	15	15	8	14	14	10	14	15	20	14	13	18	351	37
7	22	15	12	10	15	12	13	13	14	14	10	12	14	15	13	8	14	12	6	14	12	14	14	11	12	299	26
8	22	11	12	10	14	12	12	15	13	14	15	11	12	14	13	7	15	12	6	13	13	16	13	11	12	296	27
9	31	11	13	14	14	14	16	15	14	18	15	13	16	14	15	8	15	14	9	13	15	18	13	12	18	337	32
10	29	12	14	18	13	14	16	12	14	16	12	13	18	12	15	8	11	14	9	13	15	18	11	13	16	327	35

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่.	Pre- test	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post- test
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
		พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย	พฤติกรรม การเรียนรู้	ผลงาน นักเรียน	การทดสอบ ย่อย		
	40	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	20	15	15	8	15	15	10	15	15	20	15	15	20	378	40
11	25	11	14	16	14	13	16	15	14	16	15	12	14	14	14	8	15	12	8	13	14	16	13	13	14	324	33
12	26	14	13	14	13	14	15	14	14	18	12	12	16	11	15	8	14	14	8	13	15	18	13	12	16	326	32
13	25	11	14	14	14	13	16	15	14	16	15	12	14	14	14	8	15	13	8	13	14	18	13	13	16	327	33
14	26	12	13	12	13	13	16	12	14	16	12	12	14	12	14	8	11	13	8	13	14	16	11	12	14	305	31
15	21	12	12	10	13	12	13	12	13	14	12	11	14	12	13	6	11	12	7	13	12	14	11	11	12	282	27
16	28	12	13	14	13	14	16	12	14	18	12	12	14	12	14	8	11	13	8	13	13	18	11	12	14	311	31
17	26	14	13	14	13	13	16	14	14	16	12	12	14	11	14	7	14	13	8	13	14	18	14	12	14	317	32
18	32	11	14	16	13	14	16	13	14	18	13	13	16	12	15	8	12	14	9	13	15	18	16	13	16	332	37
19	29	11	14	16	13	14	16	13	14	16	13	13	16	12	15	8	12	14	9	13	15	16	16	13	16	328	35
20	28	14	13	14	13	13	15	14	14	16	12	12	14	11	14	8	14	13	8	13	14	18	14	12	14	317	33

ตาราง 11 (ต่อ)

ร้อยละ	S.D.	X̄	รวม	21	22	23	24	Pre-test	เลขที่	คะแนนระหว่างเรียน																								รวม	Post-test
										แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4			แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8				
										พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย	พฤติกรรมการเรียน	ผลงานนักเรียน	การทดสอบย่อย		
68.54	2.87	27.42	658	40	27	27	33	29	40	15	15	20	15	15	20	15	15	8	15	15	10	15	15	20	15	15	20	378	40						
76.92	1.33	12.50	300	27	27	33	29	29	27	14	13	14	13	13	15	14	14	8	13	14	18	14	12	14	14	12	14	317	33						
81.03	0.56	13.17	316	27	27	33	29	29	27	14	13	14	13	13	15	14	14	8	13	14	16	14	12	14	14	12	14	311	31						
67.31	1.94	14.58	350	33	33	33	29	29	33	12	14	16	12	14	16	12	14	9	15	15	16	16	13	16	16	13	16	336	37						
82.05	0.78	13.33	320	29	29	33	29	29	29	11	13	14	13	14	16	13	14	8	13	14	16	14	12	14	14	12	14	313	33						
82.05	0.67	13.33	320	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	300	316	350	320	320	369	316	336	390	308	295	354	312	340	187	316	315	194	324	336	7675	781				
70.96	1.03	15.38	369	X̄	X̄	X̄	X̄	X̄	X̄	27.42	12.50	13.17	14.58	13.33	13.33	15.38	13.17	14.00	16.25	12.83	12.29	14.75	13.00	14.17	7.79	13.17	13.13	8.08	13.50	14.00	319.79	32.54			
81.03	0.89	13.17	316	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	2.87	1.33	0.56	1.94	0.78	0.67	1.03	0.89	0.17	1.02	1.50	0.64	1.17	1.33	0.56	0.35	1.17	0.58	0.70	0.67	1.42	1.07	12.21	2.33		
78.97	1.50	12.83	308	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	68.54	76.92	81.03	67.31	82.05	82.05	70.96	81.03	86.15	75	78.97	75.64	68.08	80	87.18	89.9	81.03	80.77	74.62	83.08	86.15	78.46	83.33	84.60	81.35	

จากตาราง 11 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพฤติกรรมการเรียน การประเมินผลงานนักเรียน และการทดสอบย่อยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 319.79 จากคะแนนเต็ม 378 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.60 แสดงว่า มีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 79.72 และคะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 32.54 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.35 แสดงว่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 81.35

ตาราง 12 ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	คะแนน เต็ม	คะแนน รวม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของ คะแนนเฉลี่ย
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	378	7675	319.79	12.21	84.60
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	40	781	32.54	2.33	81.35
ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1 / E_2) เท่ากับ 84.60/81.35					

จากตาราง 12 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.60/81.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียน ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความเป็นโค้งปกติของการแจกแจงคะแนนทดสอบปรากฏดังนี้

ตาราง 13 การวิเคราะห์การทดสอบการเป็นโค้งปกติ (Normality) หลังเรียนของคะแนนการอ่าน และการเขียน ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง

	group	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
test1	1	.221	26	.002	.934	26	.095>0.05
(การอ่าน)	2	.186	24	.032	.956	24	.367>0.05
test2	1	.146	26	.163	.940	26	.133>0.05
(การเขียน)	2	.209	24	.008	.897	24	.019*<0.05

a. Lilliefors Significance Correction

จากตาราง 13 จากการทดสอบแจกแจงแบบปกติของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน และการเขียนหลังเรียน ของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ค่าสถิติทดสอบของ Shapiro-Wilk ของการอ่าน มีค่า Sig. หรือ P-value มากกว่า 0.05 ($0.095 > 0.05$, $0.367 > 0.05$) และ ค่าสถิติทดสอบของ Shapiro-Wilk ของการเขียน กลุ่มที่ 1 มีค่า Sig. หรือ P-value มากกว่า 0.05 ($0.133 > 0.05$) แต่ ค่าสถิติของ Shapiro-Wilk ของการเขียน กลุ่มที่ 2 ค่า Sig. หรือ P-value น้อยกว่า 0.05 ($0.019 < 0.05$) จึงอนุมานให้คะแนนทั้งสองกลุ่มแจกแจงเป็นโค้งปกติโดยประมาณและใช้ t-test ได้

ผู้วิจัยนำคะแนน ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วย t-test (Dependent Sample) ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบ SQ4R

รายการ		$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
การอ่าน	ก่อนเรียน	13.61	2.67	25	7.60*	0.000* <.05
	หลังเรียน	15.81	1.57			
การเขียน	ก่อนเรียน	13.04	2.81	25	10.61*	0.000* <.05
	หลังเรียน	16.04	1.88			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่า p-value น้อยกว่า 0.05)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ผู้วิจัยนำคะแนนความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วย t-test (Dependent Sample) ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

รายการ		$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
การอ่าน	ก่อนเรียน	14.00	1.69	23	9.64*	0.000
	หลังเรียน	15.91	1.47			
การเขียน	ก่อนเรียน	13.17	2.18	23	15.95*	0.000
	หลังเรียน	16.62	1.76			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามทั้งสามตัว ก่อนทดสอบด้วยสถิติทดสอบเอฟ F-test (One-way MANOVA) ผลปรากฏ ดังตาราง 16-18

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ตัวแปร	ความสามารถด้านการอ่าน	ความสามารถด้านการเขียน	เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
ความสามารถด้านการอ่าน	-	0.841**	0.850**
ความสามารถด้านการเขียน			0.835**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 16 พบว่า ตัวแปรด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียน ภาษาอังกฤษหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงดำเนินการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรตามทั้งสาม ด้วย F-test (One-way MANOVA)

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีที่แตกต่างกันด้วย F-test (One-way MANOVA)

ตัวแปร	สถิติทดสอบ	Value	Hypothesis	Error df	F	p
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	Pillai's Trace	.062	3.00	46.00	1.007	.398
	Wilks's Lambda	.938	3.00	46.00	1.007	.398
	Hotelling's Trace	.066	3.00	46.00	1.007	.398
	Roy's Largest Root	.066	3.00	46.00	1.007	.398

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถในการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน ไม่แตกต่างกันดังปรากฏเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตาราง 18

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ผลการเรียน	กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R (n=26)		กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (n=24)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ความสามารถด้านการอ่าน	15.81	1.57	15.92	1.47
ความสามารถด้านการเขียน	16.04	1.89	16.63	1.76
เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	66.08	4.64	67.04	4.57

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หลังเรียนในระดับที่ใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองแบบ

สรุปผล

การวิจัยเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.81/79.71 และ 84.60/81.35 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีความสามารถในการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีผลการวิจัยที่น่าสนใจ และนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.81/79.71 แสดงว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนมีผลงานระหว่างเรียน และการทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผนทั้ง 8 แผน คิดเป็นร้อยละ 83.81 และมีคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 79.71 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ที่ปรากฏผลเช่นนี้ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจและมีมุมมองในข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ได้แก่ ขั้นตอนการตั้งคำถามของผู้เรียนและให้สอดคล้องกับบริบทการเรียน ถึงแม้การดำเนินกิจกรรมจะประสบปัญหาความยุ่งยากในการตั้งคำถามที่ดีที่เกี่ยวข้องกับบริบทการเรียนครั้งนั้นๆ แต่ก็ยังช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จด้านความคิดรวบยอด และเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการอ่าน โดยมุ่งเน้นการรับรู้กิจกรรมการปฏิบัติของตนที่แสดงให้เห็นถึงการหยั่งรู้ในแบบแผนการกำหนดข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ให้เชื่อมโยงกับการอธิบายและการเสนอความคิดเห็นของผู้เรียน (Wander. 1996 : 4) และเห็นว่าเป็นกลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในบริบทของเนื้อหาที่ลุ่มลึก และสามารถคงทนความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ในระยะเวลานาน เพราะผู้เรียนได้ตรงต่อข้อมูลความรู้ที่ปรากฏในบทเรียนในมุมมองความเห็นที่แตกต่าง ตามขั้นตอนกิจกรรมแต่ละขั้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นผ่านการเสนอคำถามและการอธิบาย หรือการเขียนด้วยถ้อยคำภาษาของผู้เรียนเอง ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ผู้เรียนจะต้องใช้ความคิดเชื่อมโยงกับข้อมูลความรู้ด้วยความเข้าใจในแง่มุมที่ถูกต้องชัดเจน สามารถสื่อความหมายสาระสำคัญให้ผู้อื่นรับรู้เข้าใจในเหตุการณ์นั้นตรงกัน (Afiesimama.

2011 : 14) จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนเพิ่มขึ้น และแผน การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาณี โสโท (2554 : 80-121) ที่พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.86/79.63 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พชชา กริรัมย์ (2555 : 92-94) ที่พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.24/88.09 รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปราบณา สุขประเสริฐ (2555 : 88-92) ที่พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.81/87.04

1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.60/81.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 แสดงว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนมีผลงานระหว่างเรียน และการทดสอบย่อยท้ายแผน คิดเป็นร้อยละ 84.60 และมีคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.35 และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ เนื่องมาจากการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ครั้งนี้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเผชิญสถานการณ์การเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสและเกิดการตอบสนองที่หลากหลาย จนเกิดความคิดรวบยอดที่ชัดเจน ดังความเห็นของ Sousa (2011 : 6) ที่สนับสนุนว่า บทเรียนตามแนวคิดสมองเป็นฐานสามารถช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มพูนความสามารถด้านการอ่านบรรลุผล หรือช่วยแก้ปัญหาด้านการอ่านได้ ปัจจัยด้านอารมณ์ของผู้เรียนที่เหมาะสมช่วยส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ ความจำและการนำความรู้เดิมกลับมาใช้เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ให้บรรลุผล อีกทั้งการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ การเคลื่อนไหวหลังจะช่วยปรับปรุงและเพิ่มพูนการประมวลผลด้านารรู้คิด (Cognitive Processing) ผู้เรียนมีความสามารถทางสติปัญญาและการคิดสร้างสรรค์ สามารถปรับขยายเพิ่มขึ้น โดยจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม อีกทั้ง การจัดการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่คำนึงถึงลักษณะและวิธีการที่เชื่อมโยงกับสมองของผู้เรียน เมื่อได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ผู้เรียนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายสนับสนุนและจูงใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (Hileman. 2006 : 18)

จากเหตุผลและปัจจัยดังกล่าวจึงส่งผลให้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของลำไย ศรีนุกุล (2550 : 74-75) ที่พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/82.91 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วารุณี มงคลชู (2550 : 76-77) ที่พบว่า ประสิทธิภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเท่ากับ 83.15/86.88 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญแข คำนันต์ (2550 : 95) ที่พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีค่าเท่ากับ 84.63/81.67 สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิมล เหล่าเคน (2552 : 77-101) ที่พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.95/84.56 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุไรวรรณ เสาสูงยาง (2553 : 102-140) ที่พบว่า การจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.94/83.04 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญประภา ศรีสุนทร (2553 : 78-107) ที่พบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนด้วยกิจกรรมตามแนวคิดใช้สมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.99/87.25 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิโสภา แสงกมล (2553 : 69-108) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามแนวคิดสมองเป็นฐานมี ประสิทธิภาพเท่ากับ 78.90/76.23

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจาก นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีโอกาสสร้างคำถามที่มีคุณภาพประกอบการรายงาน และมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติของตนเองทั้งในบริบทของกลุ่มและรายบุคคล ช่วยเพิ่มพูนการรับรู้ในกลวิธีการปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน อีกทั้งยังเชื่อว่าการใช้คำถามเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนตั้งใจ และใส่ใจในสาระข้อมูลข่าวสารที่เห็นว่าไม่มีความสำคัญในเบื้องต้น ถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญในระยะเวลาต่อมา ถึงแม้ผู้เรียนมีโอกาประสบความยุ่งยากในการสร้างคำถามของตนเองในระยะแรกก็ตาม เมื่อผู้สอนได้ใช้ความพยายามแนะแนวทางการตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ด้วยมุมมองที่มีลักษณะซับซ้อนที่มีความหมาย ก็จะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนมากขึ้นด้วย (Wander. 1996 : 3 ; citing Adams, Carnine and Gerten. 1982) นอกจากนี้ กิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบ SQ4R ยังส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้กลวิธีเพื่อสร้างความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเอง และสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของตนเองเพิ่มขึ้นด้วย (Wander. 1996 : 3 ; citing Gustafson and Pederson. 1985) สามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการหยั่งรู้และเข้าใจวิธีการกำหนดหรือใช้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ในการค้นหาแบบแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม (Wander. 1996 : 4 ; citing Weinstein. 1986) จากเหตุผลและปัจจัยดังกล่าว จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทั้งด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงเดือน ขำนิ (2550 : 97) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจาก กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษ มีความหลากหลายและกระตุ้นสมองให้คิดและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนที่หลากหลาย และเชื่อมโยงกับสถานการณ์การเรียนรู้ในปัจจุบัน ดังความเห็นของ (Jensen. 2000 : 31) ที่เชื่อว่า การเรียนตามแนวคิดสมองเป็นฐานได้ใช้การสร้างสรรค์อารมณ์ในการเรียนรู้ (Elicit Emotions) เนื่องจากอารมณ์ของบุคคลจะเป็นส่วนหนึ่งของการเกิดความตั้งใจในการเรียน การรับรู้ข้อมูล การจดจำและความสามารถในการแก้ปัญหา การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งใหม่หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ก็จะยอมรับว่าสถานการณ์หรือสิ่งเรานั้นเป็นความจริง หากมีภาวะของอารมณ์ที่เข้มข้นก็จะจดจำเหตุการณ์นั้นได้ดี ซึ่งการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ได้ออกแบบกิจกรรมและสถานการณ์ที่กระตุ้นอารมณ์และความท้าทายผู้เรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า สร้างองค์ความรู้หรือผลงาน โดยการร่วมคิดร่วมทำ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสามารถหรือทักษะด้วยกิจกรรมหลายอย่าง มุ่งให้เรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง และทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2550 : 67) จากเหตุผลและปัจจัยดังกล่าว จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผล การวิจัยของ Hoge (2003 : 3884-A) ที่ได้ศึกษาและรวบรวมผลของการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) และพบว่า นักเรียนทุกคนสามารถอ่านออกเขียนได้ จึงช่วยสนับสนุนให้เห็นความสำคัญของสมองที่พัฒนาตามธรรมชาติการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการส่งเสริมและพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาบรรลุผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิโสภา แสงกมล (2553 : 93) ที่พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6281 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 62.81

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนไม่แตกต่างกัน แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองแบบมีคุณภาพต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับที่ใกล้เคียงกัน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการเรียนตามแนวคิดสมองเป็นฐานมีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับใกล้เคียงกัน ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมทั้งสองแบบมีแบบแผนที่เชื่อมโยงและส่งผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษคล้ายกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาลักษณะสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เห็นว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างการกำกับความเข้าใจของผู้เรียน (Comprehension Monitoring) ซึ่งเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงความเข้าใจที่ประกอบด้วยการสรุป การใช้คำถาม การสร้างความชัดเจนในบทเรียนและการคาดการณ์ข้อมูล ผ่านเงื่อนไขการนึกถึงความรู้เดิม และการนำเอาความรู้พื้นฐานมาปรับใช้ ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญได้แก่ (1) การปรับความรู้สึกอารมณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความรู้สึกผ่อนคลายพร้อมกับเพิ่มความใส่ใจในงาน (2) สร้างความเข้าใจในเงื่อนไขและรายละเอียดของงาน (3) นึกคิดนำความรู้พื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับงานมาปรับใช้ในการวิเคราะห์และสรุปงาน (4) ค้นหาข้อผิดพลาดและสิ่งที่บกพร่องมาวิเคราะห์หรือสรุปที่ ปรากฏจากเงื่อนไขความยุ่งยากในการใช้ข้อความอธิบายที่ไม่ชัดเจนมีปัญหา (5) การสร้างความละเอียดรอบคอบหรือขยายข้อมูลที่เห็นประเด็นสำคัญ (6) การทบทวนเนื้อหาสาระและไตร่ตรองข้อมูลข่าวสารให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับข้อมูลความรู้พื้นฐาน (Ornstein. 1990 : 452-453 ; citing Dancereau. 1988) รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ได้นำแนวคิดการสะท้อนผลผ่านการใช้คำถามมาปรับใช้กับผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามความต้องการเอาชนะสถานการณ์ปัญหาให้สำเร็จเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของเหตุการณ์ด้วยความรอบคอบสำหรับนำไปปรับปรุงความเข้าใจบทเรียนและเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติในการเรียนที่มีคุณค่า (Weingartner. 2008 : 19) ขณะที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน จะสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้เชื่อมโยงกับการเข้ารหัสของสมอง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีความหมายของผู้เรียน และมีการปรับความเข้าใจในความหมายและความคิดรวบยอดของข้อมูลความรู้ในบทเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(Caine and Caine. 2002 : 16) และการจัดการเรียนที่ยึดสมองเป็นฐานจะมุ่งเน้นให้สมองค้นหาความหมาย และความพยายามในการจัดหรือกำหนดความสัมพันธ์ในแนวทางตามธรรมชาติของความรู้ รวมทั้งการสำรวจและการสืบเสาะความรู้เป็นฐานสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างผู้เรียนรับผิดชอบยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิมด้วยความเข้าใจ (Ozden and Gultekin. 2008 : 84) จากเหตุผลและปัจจัยดังกล่าวข้างต้น จึงส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่มมีความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

1.1.1 จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีขั้นตอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเกิดความคิดรวบยอดในลักษณะที่ลุ่มลึกมากกว่าการจดจำข้อมูล จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้สอนควรนำขั้นตอนเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ให้ส่งผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านอื่นมากขึ้น

1.1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ทุกครั้งจะสอนครบทั้ง 6 ขั้นตอนใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ซึ่งบางครั้งทำให้นักเรียนเกิดความเหนื่อยล้า และต้องทำงานให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด ดังนั้น ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและไม่เคร่งครัด โดยให้นักเรียนฝึกอ่านและจับใจความจากเรื่องง่ายไปหายาก และเสริมแรงให้กำลังใจนักเรียนในการทำงานอย่างต่อเนื่อง จึงอาจส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น

1.1.3 ครูผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจของนักเรียน โดยเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาน่าอ่าน และเป็นงานเขียนหลากหลายมุมมอง เป้าหมายและแบบแผนที่เหมาะกับผู้เรียนมากขึ้น

1.1.4 ครูผู้สอนควรมีการประเมินผลผู้เรียนตลอดเวลาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง โดยมีผู้ช่วยวิจัยช่วยสังเกต และประเมินตรวจบันทึกความก้าวหน้าการปฏิบัติด้วย

1.1.5 ครูผู้สอนควรตรวจงานและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น

1.1.6 ครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรับปรุงใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและในระดับชั้นอื่นได้

1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

1.2.1 จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน มีความสามารถด้านการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมได้กระตุ้นผู้เรียนมีการเรียนรู้ผ่านสมอง และได้เผชิญสถานการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งยังเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดปฏิบัติจนเกิดทักษะแล้วสรุปเป็นความคิด

รวบยอดได้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำเอาจุดเด่นจากวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ไปประยุกต์ใช้
ในจัดประสบการณ์ของนักเรียนให้ส่งผลต่อพัฒนาการด้านสติปัญญามากขึ้น

1.2.2 ครูผู้สอนควรใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละเนื้อหาอย่างเพียงพอ
เพราะนักเรียนอาจใช้เวลาในการทำความเข้าใจเนื้อหาไม่เท่ากัน ดังนั้นควรกำหนดเวลาเรียนที่ยืดหยุ่น
และเหมาะสมกับกิจกรรมและเนื้อหาบทเรียนที่แตกต่างกัน

1.2.3 ครูผู้สอนควรแนะนำและกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำกิจกรรม
ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2.4 ขณะที่ทำกิจกรรม อาจมีนักเรียนบางคนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนใน
การทำงานกลุ่ม หรือไม่กล้าแสดงออก ครูควรช่วยเหลือให้คำแนะนำเป็นระยะๆ เพื่อกระตุ้นให้มั่นใจ
และเข้าใจการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
โดยคำนึงถึงความแตกต่างด้านวัย และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

2.2 ควรนำวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด
สมองเป็นฐาน ไปศึกษาค้นคว้าผลตามตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องด้านอื่น เช่น การคิดวิเคราะห์
การอ่านและการเขียนอย่างมีวิจารณญาณ การเขียนแบบสร้างสรรค์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
และความคงทนในการเรียนรู้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์, 2542.
- _____. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2546.
- _____. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ, 2533.
- _____. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.
- _____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- กุสยา แสงเดช. ภาษาอังกฤษภาคปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2548.
- เขมรศรี สุนันารณ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ KWL Plus. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- ชนัท ธาตุทอง. การออกแบบการสอนและบูรณาการ. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2550.
- จิณัฐตา วรรณเกษม. รายงานรวม Las ป.5 ปีการศึกษา 2557. 2557
<<http://www.kalasin3.go.th/>> 6 มิถุนายน 2557
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.
- จุไรวรรณ เสาสูงยาง. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานกับ แบบ 4MAT. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ชนาธิป พรกุล. การสอนกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : วี.พริ้นท์ (1991), 2554.
- _____. การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ชรินทร์ธรรณ คัญทัพ. การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (Brain – Based Learning). วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2555.
- ขวลิต ชูกำแพง. การวิจัยหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา (ปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : แม็ค, 2545.

- ณภัทร ทิพนามาศ. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2556.
- ณิชกร พลเยี่ยม. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน (BBL). การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- ดาวณา บุญทอง. ผลการจัดกิจกรรมการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการเขียนตามคำบอกจากเนื้อเพลง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ถวัลย์ มาตจรัส. สารคดีและการเขียนสารคดี. กรุงเทพฯ : 21 จูรี, 2545.
- ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม. วิธีอ่านแบบ SQ4R. 2553.
<<http://gotoknow.org/blog/sairung/244531>> 11 เมษายน 2558,
- ธีรภูมิ เอกะกุล. ระเบียบวิธีวิจัย ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุดรราชธานี : วิทยาออฟเซตการพิมพ์, 2549.
- ธูปทอง กว้างสวาสดี. การสอนการคิด. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง, 2554.
- ธรรมรัฐ วงศ์ศรีสกุล. เพิ่มพลังการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2538.
- นพดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเฟรส, 2542.
- นงลักษณ์ เล็ดรอด. การพัฒนาชุดการสอนวางพื้นฐานเจตคติเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เรื่องของใช้ภายในบ้าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2550.
- บันลือ พฤกษ์วัน. การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2532.
_____. พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2553.
- บัญชา อึ้งสกุล. “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ : หลักการ ทักษะและการปฏิบัติ,” วารสารวิชาการ. 5(7) : 36-40, 2545.
- บัณฑิต ฉัตรวิโรจน์. การสอนการอ่านภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2549.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2541.
_____. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2553.
_____. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. มหาสารคาม : ประสานการพิมพ์, 2545.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช, 2531.
- บุญส่ง นิลแก้ว. เครื่องมือวัดเจตคติ ในตรุณ หาญตระกูล (บรรณาธิการ). วิจัยการศึกษา. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- บำรุง ไตรรัตน์. วิธีสอนภาษาอังกฤษในภาษาต่างประเทศ. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, 2540.
- ประสาท เนืองเฉลิม. วิจัยการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วี.พริ้นท์ (1991), 2556.

- ปรารธนา สุขประเสริฐ. การเปรียบเทียบทักษะการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SO4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Graphic Organizer วิชาภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2543.
- เผชัญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. “ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I.),” วารสารวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 8(1) : 30-36, 2544.
- พวงเพชร พุดติกุล. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2548.
- พนิตนาฏ ชูฤกษ์. อ่านเร็วให้เป็นจับประเด็นให้อยู่หมัด. กรุงเทพฯ : เพรสธ ออฟเซต, 2551.
- พัชชา กรรัมย์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ และการยอมรับนับถือตนเอง ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด และวิธีการเรียนรู้แบบ SO4R วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- พัชรวิทย์ เกตุแก่นจันทร์. การบริหารสมอง (Brain Gym). กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.
- พรสวรรค์ สีป้อ. สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษนำไปสู่...การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2550.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และการจัดการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- พระพงศ์ สุขแก้ว. การจัดการความเป็นทางภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ปราชญ์สยาม, 2548.
- เพ็ญแข คำนันต์. ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- เพ็ญประภา ศรีสุนทร. ผลการอ่านและการเขียนภาษาไทยเรื่องอักษรควบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- รังสรรค์ โนมยา. Psychology จิตวิทยา : พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2546.
- รุจิร ภูสาระ. การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์, 2545.
- ละออง จันทร์เจริญ. เอกสารคำสอน พฤติกรรมการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. นครราชสีมา : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2540.

- ลาวัญญ์ สังขพันธานนท์ และคณะ. การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- ลินจง จันทรวราทิพย์. เอกสารคำสอนรายวิชาการอ่านเพื่อชีวิต. นครปฐม : สถาบันราชภัฏ นครปฐม, 2542.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.
- ลำไย ศรีนุกูล. ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความด้วยการจัดกิจกรรม ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : พรทิพกราฟฟิค, 2550.
- _____. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- วารุณี มงคลชู. ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความด้วยการจัดกิจกรรม ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พลังเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- วินัย รอดจ่าย. การเขียนและจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : ดันอ้อ แกรมมี่, 2540.
- วิมล เหล่าเคน. ผลการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการสร้างคำตามหลักเกณฑ์ทางภาษา ด้วยการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- _____. นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- _____. นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. กรุงเทพฯ : ช่างทอง, 2550.
- _____. นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Backward Design. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- วิโรจน์ ลักษณะอดิสร. การเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน. 2550. <<http://www.se-edlearning.com/>> 7 มกราคม 2558.
- วิสาข์ จิตติวัตร. การสอนอ่านภาษาอังกฤษ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2541.
- วรรณิ์ โสมประยูร. เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ, 2553.
- วงพักรตร์ ภูพันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. จิตวิทยาพัฒนาการประยุกต์ทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.

- ศศิโสภา แสงกมล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพุทธรูปปัญญา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- ศิธร แสงธนู และคิต พงศ์ทัต. คู่มือครูภาษาอังกฤษภาคทฤษฎีและปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- _____. คู่มือครูภาษาอังกฤษ. เชียงใหม่ : ม.ป.พ., ม.ป.ป.
- สนธิ นิมเล็ก. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิษณุโลก : ฝ่ายเอกสารตำรา สถาบันราชภัฏพิบูลย์สงคราม, 2540.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. การเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ของสมอง. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2549.
- สมุทธร ธีรเชาวนิช. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ Techniques for English Reading Skill and Comprehension Development for Thai Students. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- สายชล ปิ่นชัยมูล. การพัฒนาชุดกิจกรรมด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SO4R เพื่อสร้างเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2555.
- สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยลัคนเกล้า, 2545.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- สุพรรณสิริ วัฒนากานนท์. อ่านภาษาอังกฤษอย่างไร (ถึงไม่เข้าใจ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- สุพน ทิมอ่ำ. คู่มือการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ. นนทบุรี : สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี. 2542.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- _____. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- _____. แนวคิดและเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- _____. การสอนทักษะภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- สุภาณี โสโธ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบ KWL PLUS กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สุรีย์ เตยศิริ. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 19 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์, 2545.
- สุวิมล ต่อภิตาตระกูล และคณะ. โครงการ การพัฒนาหลักสูตรแบบเข้มข้นเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ และเพิ่มพูนเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2544.
- _____. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2546.
- _____. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2552.
- _____. พื้นฐานทางวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2553.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กาฬสินธุ์ :
ประสานการพิมพ์, 2551.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนาหลักสูตรความต้องการของท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2549.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารคำสอน หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- เสาวภา ฉายะบุระกุล. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า,
2546.
- อภิวรรณ วีระสมิทธ. รายงานการศึกษาทักษะและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมกลุ่มในการสร้างหนังสือสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ธารอักษร,
2550.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. การทดสอบและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- _____. การสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช,
2538.
- _____. กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

- อัญชลี เฟื่องฟูชาติ. การส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์ วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2553.
- อารีย์ วชิรวรการ. การวัดและการประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.
- อุษณีย์ วรรณจิย์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสร้างไดอะแกรม กับการสอนอ่านตามครู. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- อวยพร พานชี และคณะ. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- Afiesimama, Jane T. "Teacher-As-Researcher : Making a Difference Through Laying a Solid Foundation," Dissertation Abstracts International. 73(5) : 1723-A, 2011.
- Alvermann, D.E. "A Critical Analysis of Research on Reading Teacher Education," The International Encyclopedia of Education. 2nd ed. Grate Britain : PBC Wheatons Ltd, Exeter, 1994.
- Anastasi, P. Anne. Psychological Testing. 6th ed. New York : Mac Millan, 1982.
- Bradshaw, G. J. Text Reconstruction or SO4R : An Investigation into the Effectiveness of Two Teaching Methods for Developing Textbook Comprehension in College Students. Tennessee : Peabody College Teachers of Vanderbilt University, 1998.
- Caine, R. N. and G. Caine. The Brain, Education and the Competitive Edge. London : The Scarecrow Press, Inc., 2002.
- . 12 Principles for Brain-Based Learning. 1989.
<<http://www.nea.org/teachexperience /braik 030925.html>>
7 January, 2015.
- Carbo, Marie and Robert W. Cole. "What Every Principal Should Know about Teaching Reading," ERIC. 8(1) : 3-12 ; January, 1995.
- Cooper J. David and others. To What and How of Reading Instruction. Ohio : Merrill Publish Company, 1988.
- Fishbein Marting and Ajzen Icek. Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior. New Jersey : Prentice Hall Imc., 1980.

- Fortner, S.G. "Examining Pedagogical Practices Through Brain – Based Learning in Multiple Intelligences Theory," Dissertation Abstracts international. 65(08) : 2882-A ; Febuary, 2005.
- Goodman, Kenneth S. Language and Literacy. Boston : Routhedge and Regan Paul, 1982.
- Gunning, T. Creating Reading Instruction for all Children. 2nd ed. Massachusetts : Allyn and Bacon, 1996.
- Heaton, J.B. Writing English Language Tests. London : Longman Group Limited, England, 1988.
- Hileman, Sarah. "Motivating Students Using Brain-Based Teaching Strategies," The Agricultural Education Magazine. 78(4) : 18-20, 2006.
- Hoge, Pamela Thompson. "The Integration of Brain-Based Learning and Literacy Acquisition," Dissertation Abstracts International. 63(11) : 3884-A ; May, 2003.
- Hoiland, Erin E. "Teacher and Principal Perceptions of Use of Brain Research Finding in Reading Instruction," Dissertation Abstracts International. 66(06) : 2153-A ; December, 2005.
- Jakobovits, Loen A. Foreign Language Learning : A Psycholinguistic Analysis of the Issues. Rovley Mass : Newbury House, 1971.
- Jensen, Eric. Brain - Based Learning. The United States of America : The Brain Store Publishing, 2000.
- Krashen, S. Second Language Acquisition and Second Language Learning. Oxford : Pergamon Press, 1981.
- Krause, E. C. The Effect of Instructional in Representation Theory on Student Understanding of Binomial Probability. New York : University of New York, 2001.
- Mehrens, W.A. and I.J. Lehmann. Measurement and Evaluation in Education and Psychology. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1978.
- Morris, A. and N. Stewart-Dore. Learning to Learn From Text. Singapore : Addison Wesley Publishing Company, 1984.
- Ornstein, Allan C. Strategies for Effective Teaching. New York : Harper and Row, Publishers, Inc., 1990.
- Ozden, Muhammet and Gultekin, Mehmet. "The Effects of Brain-Based Learning on Academic Achievement and Retention of Knowledge in Science Course," Electronic Journal of Science Education. 12(1) : 3 ; March, 2008.

- Shaver, Relley G. Principle of Social Psychology. Cambridge : Wintrop Publishers, 1977.
- Shinn, M. R. “Does Anyone Care What Happens After the Refer-test-place Sequence : The Systematic Evaluation of Special Education Program Effectiveness,” School Psychology Review. 15(1) : 49-58, 1986.
- Sousa, David A. How the Brain Learns. 4th ed. Thousand Oaks, CA : Corwin, A Sage Company, 2011.
- Swales, John M.. Genre Analysis : English in Academic and Research Setting. Great Britain : Cambridge, 1991.
- Taylor, B.P. Content and Written form : A Two-way Street Composing in a Second Language. Mass : Newbury House Publishers, 1984.
- Valette, Rebecca M. Modern Language Testing, a Handbook 1. New York : Harcourt, Brace, 1977.
- Wander, Diane Cooperman. The Effectiveness of Modified SQ3R Study Strategies for Studying Content Area Texts in Upper Elementary School. A Dissertation for the Degree of Doctor of Education, Florida University of Miami, 1996.
- Walter, T. Petty, Dorothy C. Petty and Majorie F. Becking. Experiences in Language : Tool and Techniques for Language Arts Methods. 4th ed. New York : Allyn and Bacon, 1984.
- Weingartner, Judith A. “From Teachers’ Perspective : Implementation of Literacy Materials in Middle School Science,” Dissertation Abstracts International. 69(06) : unpagged ; December, 2008.
- Wendy, S.M. The Impact of the SQ4R, as a Strategy for Retelling Expository Text, on Student Comprehension. 2005.
<<http://www.src.truman.edu>> 17 December, 2014.
- Wilson, E.O. Biodiversity. Washington, DC : National Academy of Sciences/Smithsonian Institution, 1988.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้แบบ (SQ4R)

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายวิชา

ภาษาอังกฤษ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2558

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง Free time

จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง My Collections

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำ (Instructions) ที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียง ข้อความ นิทานและบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือกระบุประโยคหรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน
4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังหรืออ่าน บทสนทนา นิทานง่ายๆ หรือเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตให้คำแนะนำ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว
5. พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ (Order) ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/เขียน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. พูด/เขียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นและได้ว่ามีความสนใจที่จะสะสมอะไร
2. บอกรายละเอียดของสิ่งของที่สะสม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่สะสมได้

3. สาระสำคัญ

พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลได้ว่าตนเองหรือบุรุษที่สามสนใจสะสมสิ่งของอะไร เหตุผลที่สะสมและสะสมมาเป็นเวลานานเท่าไรแล้ว

4. สาระการเรียนรู้

1. เนื้อหา

โครงสร้างประโยค/ไวยากรณ์

รูปประโยคที่ใช้ interested ตามหลัง verb to be ประธานของประโยคเป็น บุคคล

I	am	interested	in	collecting watches. dolls.
He	is			
She				
They	are			
We				

รูปประโยคที่ใช้ interesting ตามหลัง verb to be ประธานของประโยคเป็น สิ่งของ

The watch collection	is	Interesting.
The doll collection		

รูปประโยคที่ใช้ have got และ has got ซึ่งแปลว่า มี มีความหมายเช่นเดียวกับ have, has

I	have got	two	dogs. watches. cups.	One is (black/blue) and the other is (green/red).
You				
We				
They				
He	has got			
She				

รูปประโยคที่ใช้บอกว่าภาชนะหรือสิ่งที่ใช้ใส่ของมีอะไรบรรจุอยู่เต็ม

The box	is	full of	eggs.
The box shelf			books.

รูปประโยคคำถาม – คำตอบว่าสะสมสิ่งของมานานเท่าไรหรือตั้งแต่เมื่อใด โดยใช้คำ since/for

How long	have	you they we	collected	books ? toys ? dolls ?
	has	He / she		

I	have	collected	them	for	two years.
They					six months.
We					ten days.
He She	has				last weeks.
					Sunday.
					August.
					1999.

2. คำศัพท์

คำศัพท์ (vocabularies) ; collection : การเก็บรวบรวม, miniature : ขนาดเล็ก,
furniture : เครื่องตกแต่งบ้าน, be interested : มีความสนใจ, kitchenware : เครื่องครัว,
costume : เครื่องแต่งกาย, pleasure : มีความสุข

Shape (รูปร่าง) ; circle : วงกลม, square : ตาราง, oval : รูปไข่

5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Reading)

ขั้นนำ (5 นาที)

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทนี้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนมีของสะสมส่วนตัวกันหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงสะสมสะสมมานานเท่าไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้นักเรียนดูภาพสิ่งของสะสมของครู แล้วให้นักเรียนเดาว่าคืออะไร และลองทายว่าทำไมถึงชอบสะสมสิ่งนี้
4. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับของสะสมของนักเรียนว่าใครสะสมอะไรบ้าง
5. ครูบอกนักเรียนว่าจะเรียนเรื่อง My Collections ซึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับของที่เรารวบรวมสะสม

กิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - Reading)

ขั้นกิจกรรม

ขั้นที่ 1 ขั้นสำรวจ (Survey)

1. ครูแจกใบความรู้ที่ 1 และให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 4 - 5 คน ละครคนเก่งกลาง อ่อน เพื่อให้คนเรียนเก่งช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า
2. นักเรียนดูใบความรู้ที่ 1 ครูสอนคำศัพท์ใหม่ ซึ่งได้แก่ คำว่า miniature, furniture, kitchenware, costume, collection, pleasure, interested โดยครูออกเสียงคำศัพท์ให้นักเรียนฟังและออกเสียงตาม
3. นักเรียนฝึกอ่านคำศัพท์จากใบความรู้ จากนั้นครูพาอ่านและบอกความหมาย

ขั้นที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question)

1. ครูทบทวนโครงสร้างของประโยคโดยใช้ (How long, since/for) ประโยคที่แสดงถึงความสนใจในสิ่งนั้นๆ (interested/interesting) และประโยคที่ใช้ (have got/has got)
2. ครูยกตัวอย่างคำถามเพื่อฝึกการตอบเป็นแนวทางแก่นักเรียน โดยการฝึกการตั้งคำถามในระดับแปลความ เพื่อฝึกการตอบคำถาม คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้เร็ว ดังนี้

How long	have	you they we	collected	books ? toys ? dolls ?
	has	He / she		 ?

I	have			for	two years.
They					six months.
We	has	collected	them	since	ten days.
He					last weeks.
She					Sunday.
					August.
					1999.

3. นักเรียนฝึกตั้งคำถามจากโครงสร้างประโยค และคำศัพท์ที่กำหนดให้ประกอบภาพ และตอบคำถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read)

1. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 จากนั้นให้แต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องและคาดเดาว่าบุคคลในภาพจะบอกข้อมูลอะไรบ้าง เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง

2. ครูคอยชี้แนะวิธีการอ่านและให้นักเรียนสำรวจประโยคแต่ละประโยค พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านซ้ำและบอกความหมายของแต่ละประโยค

ขั้นที่ 4 ขั้นบอกคำตอบอีกครั้ง (Record)

1. นักเรียนจดบันทึกคำถามและคำตอบที่ได้จากขั้นที่ 3 ขั้นอ่าน (Read) เพื่อเป็นข้อมูลช่วยในการจำ

2. นักเรียนทำกิจกรรมในใบงานที่ 1 ลงในกระดานปฐพีพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดและหาคำตอบร่วมกัน โดยจดบันทึกคำตอบไว้ เพื่อที่จะนำไปสรุปเนื้อเรื่องต่อไป

3. จากนั้นทำใบงานที่ 2

ขั้นที่ 5 ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite)

1. เขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยเขียนในรูปประโยค Past Simple Tense

ขั้นที่ 6 ขั้นทบทวน (Reflect)

1. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน พุดบทสนทนาตามแบบบทสนทนาที่นักเรียนสร้างคำถามไว้ในขั้นตอนที่ 2 ขั้นตั้งคำถาม (Question) แล้วให้เพื่อนตอบคำถามนั้น สนทนาจนครบทุกคำถามแล้วเปลี่ยนกันถาม-ตอบ

2. สุ่มนักเรียน 5 คน ให้ออกมาพุดสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนในคาบนี้

กิจกรรมหลังการอ่าน (Post - Reading)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล

1. เมื่อเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน เพื่อประเมินความรู้ จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน เป็นแบบเลือกตอบ 10 ข้อ

2. นำผลงานที่ผ่านการตรวจสอบจากครูผู้สอนแล้วมาจัดเก็บเป็นแฟ้มสะสมผลงานของห้อง

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. กระดาษปรีฟ
2. ดินสอ
3. สีไม้
4. ใบความรู้ที่ 1, ใบความรู้ที่ 2
5. ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2

7. การวัดผลประเมินผล

กิจกรรม/พฤติกรรม/ผลงานที่ต้องประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. สังเกตพฤติกรรมการอ่าน การร่วมกิจกรรมในกลุ่ม และในชั้นเรียนของนักเรียน	การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2	การตรวจผลงาน	ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2
3. ทดสอบท้ายแผน	การตรวจผลงาน	แบบทดสอบท้ายแผน

8. บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

9. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม)

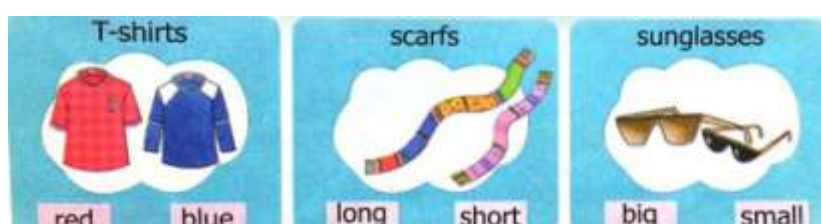
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง My collections

Vocabulary :

collect : เก็บรวบรวม	collection : การเก็บรวบรวม	miniature : ขนาดเล็ก
furniture : เครื่องเรือน	be interested : มีความสนใจ	interesting : ที่น่าสนใจ
kitchenware : เครื่องครัว	costume : เครื่องแต่งกาย	crazy : คลั่งไคล้
Hungarian : ชาวฮังการี	pleasure : มีความสุข	Indian : ชาวอินเดีย
Shape (รูปร่าง) ; circle : วงกลม, square : ตาราง, oval : รูปไข่		

Janie is crazy about teddy bear.
She is got a teddy bear

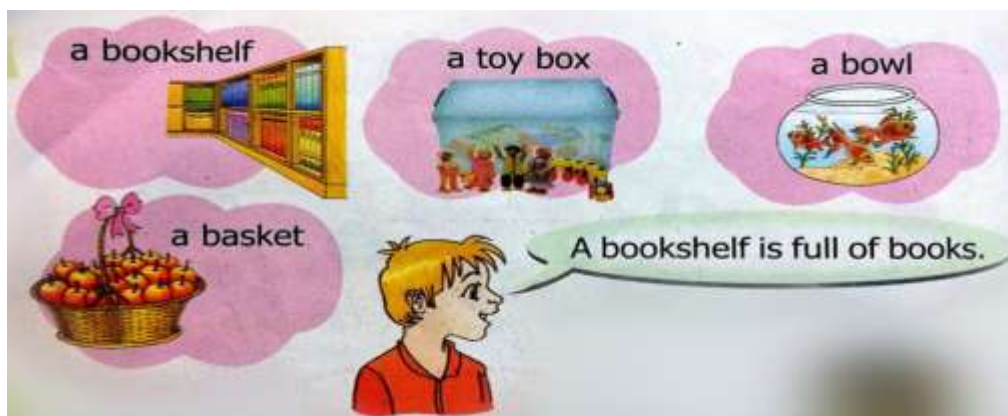
I have got two T-shirts.
One is blue and the other is

Sentences :

Subject + have got/has got + สิ่งของ

*ภาชนะ + verb to be + full of + สิ่งของ *สิ่งของมีของบรรจุอยู่เต็ม

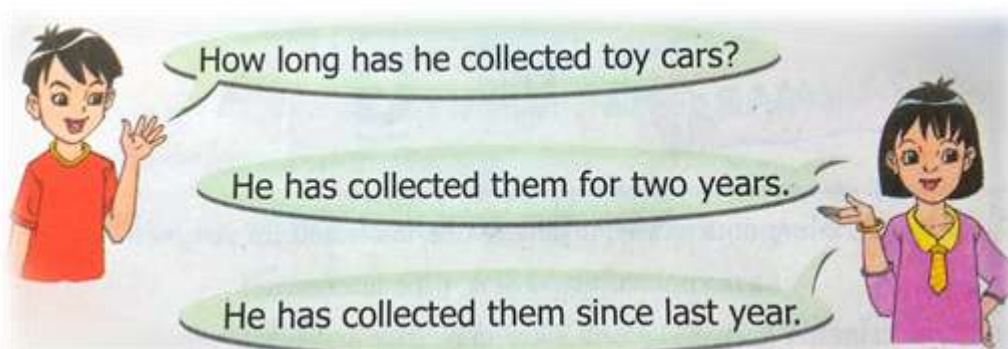
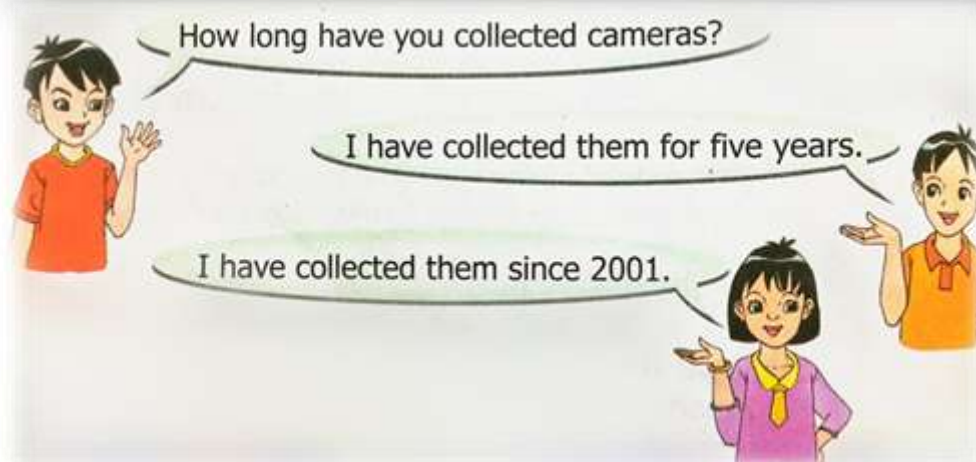

A mug collection is interesting.
I am interesting in a mug

Sentences :

Subject + verb to be + interested in + ข้อความที่บอกว่าสิ่งที่สนใจคืออะไร.
 สิ่งของ + verb to be + interesting.

Sentences :

How long + have/has + subject + collected + สิ่งของ ?

Subject + have/has + collected + them + for/since + ระยะเวลา

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง My collections

Joyce is interesting in collecting miniatures. Tara, her cousin, has collected them for a long time. So Joyce is going to visit Tara, to see her collection.

Joyce : Hi, Tara. How are you ?

Tara : I'm OK.

Joyce : I know that you have collected many things.

May I have a look ?

Tara : With pleasure. This way, please.

Joyce : Wow! Wonderful! How long have you collected these miniatures ?

Tara : For five years. Let me show them to you.

Here are the Thai dolls, Thai house, furniture, kitchenware and desserts.

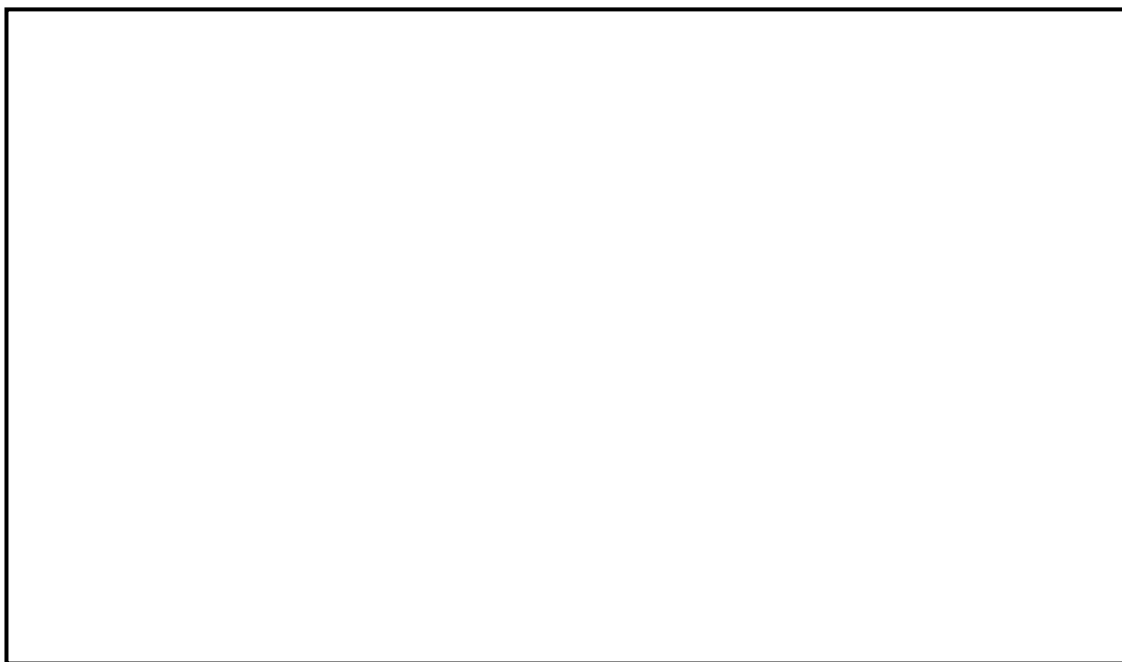
Joyce : Where did you get them ?

Tara : From many places. When I went to the miniature shops, I bought them. They are rather than expensive, but they made me happy and I have learned a lot from my collections.

ใบงานที่ 1
เรื่อง My collections

Direction : Draw and color the pictures about your collection and make 3-5 sentences. Use a dictionary to help you learn new words.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Name Class No

ใบงานที่ 2
เรื่อง My collections

Direction : Write the sentences correctly.

Example : They / a doll = They have got a doll.

I / cameras

Tara / pencils

1) _____ 2) _____

Example : I have got two caps.
One is blue and the other is red.

3) Paul has got two _____

4) Anna has got two _____

5) George has got two _____

6) Tara has got two _____

Example : How long have you collected car toys ? (since)
I have collected them since last year.

How long has Jim collected balls ? (for)

He has collected them for two years.

7) How long has Paul collected T-shirts ? (since)

8) How long has your friend collected stamps ? (for)

9) How long has Tara collected key chains ? (for)

10) How long has Annie collected miniatures ? (since)

Name Class No

แบบทดสอบย่อยท้ายแผน

เรื่อง My collections

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Name Class No

Direction : Choose the correct answer.

1. _____ is a small thing.
a. Furniture b. A miniature
c. A kitchenware d. A costume
2. ข้อใดเป็น a costume
a. a dress b. a skirt
c. a shirt d. a, b, c
3. He has a _____.
a. doll collection
b. dolls collection
c. collection doll
d. collection dolls
4. I have got a watch collection.
My watches _____ in square,
circle and oval shapes.
a. are b. have
c. come d. go
5. A mug collection is _____.
I am _____ in a mug collection.
a. interesting / interesting
b. interested / interested
c. interesting / interested
d. interested / interesting
6. How long have you collected
cameras ?
a. I collected them 2 years ago.
b. I have them for 2 years.
c. I have collected them since 2
years.
d. I have collected them for 2
years.
7. She _____ in collecting dolls.
a. is interested b. is interesting
c. interests d. interested
8. He has got two dogs. _____ is
black and _____ is white.
a. One, one b. Other, the other
c. Other, one d. When did
9. _____ he collected the
books ? Since 2002.
a. Has b. How long has
c. Did d. When did
10. I have got two T-shirts. One is
blue and the other is _____.
a. big b. small
c. red d. expensive

เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผน

1. b
2. d
3. a
4. a
5. c
6. d
7. a
8. d
9. b
10. c

แบบสังเกตพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน

หลักการสังเกต การสังเกตครั้งนี้ทำการสังเกตเป็นกลุ่มโดยครูผู้สอนจะเป็นผู้สังเกตตามเกณฑ์ ดังนี้

- 3 หมายถึง ดีเยี่ยม
 2 หมายถึง ดี
 1 หมายถึง พอใช้
 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่ม ที่	ความขยันและ ตั้งใจทำงาน				ความร่วมมือ ในการทำงาน				ความมีวินัยใน การทำงาน				การนำเสนอ ผลงาน				คุณภาพ ผลงาน				รวม (15)
	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					
9																					
10																					
11																					
12																					
13																					
14																					
15																					
16																					
17																					
18																					
19																					
20																					

คำอธิบายการสังเกตพฤติกรรม

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
1. ความขยันและตั้งใจทำงาน	มีความขยันทุกคน ตั้งใจทำงานทุกคน มีการวางแผนการทำงานทำงานเสร็จตามเวลา	3 คะแนน
	มีความขยันทุกคน ตั้งใจทำงานทุกคน มีการวางแผนการทำงานทำงานเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	2 คะแนน
	มีความขยันทุกคน บางคนไม่ตั้งใจทำงาน ไม่มีการวางแผนการทำงาน ทำงานเสร็จช้ากว่าเวลากำหนด	1 คะแนน
	มีค้อยขยันทำงาน ส่วนมากไม่ตั้งใจทำงาน ไม่มีการวางแผนการทำงาน ทำงานเสร็จไม่ทันเวลา	0 คะแนน
2. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีเยี่ยม มีการปรึกษาหารือและเสนอความคิดภายในกลุ่ม	3 คะแนน
	ทุกคนให้ความร่วมมือกันอย่างดี มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม	2 คะแนน
	มีบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจทำงาน ช่วยเพื่อน	1 คะแนน
	ไม่ให้ความร่วมมือกัน ไม่ช่วยเพื่อนเสนอความคิด	0 คะแนน
3. ความมีวินัยในการทำงาน	มีความรับผิดชอบงานทุกคน ไม่ส่งเสียงดังปรึกษากัน ไม่หยอกล้อกัน	3 คะแนน
	มีความรับผิดชอบงานทุกคน ส่งเสียงบ้างเป็นบางครั้ง	2 คะแนน
	มีส่วนน้อยที่ไม่สนใจรับผิดชอบงานและพูดคุยกัน	1 คะแนน
	มีส่วนมากไม่รับผิดชอบงาน/พูดคุยกันเสียงดังและหยอกล้อกัน	0 คะแนน
4. การนำเสนอผลงาน	เสียงดังฟังชัดและออกเสียงคำถูกต้อง มีความมั่นใจในการพูด	3 คะแนน
	เสียงดังฟังชัดและออกเสียงคำถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการพูด	2 คะแนน
	เสียงดังฟังชัดแต่ออกเสียงคำผิดบางครั้ง ขาดความมั่นใจในการพูด	1 คะแนน
	พูดเสียงเบา ออกเสียงคำผิด ขาดความมั่นใจในตัวเอง	0 คะแนน

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
5. คุณภาพของผลงาน	ทำงานถูกต้องทั้งหมด งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือสวยงามเป็นระเบียบ	3 คะแนน
	ทำงานถูกต้องทั้งหมด งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	2 คะแนน
	ทำงานไม่ถูกต้องบางข้อ งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	1 คะแนน
	ทำงานผิดเป็นส่วนใหญ่ งานไม่สะอาดเรียบร้อย มีรอยขีดฆ่าลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	0 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระดับคุณภาพ

15-13	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
12-10	คะแนน	หมายถึง	ดี
9-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
6-4	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน ได้คะแนนรวม 7 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานนักเรียน (15 คะแนน)

ก. โครงสร้างไวยากรณ์ (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ไวยากรณ์/การสะกดคำ/เครื่องหมายต่างๆ ถูกต้องทุกประโยค
- 2 คะแนน หมายถึง ไวยากรณ์/การสะกดคำ/เครื่องหมายต่างๆ ผิดเป็นบางแห่ง
- 1 คะแนน หมายถึง มีที่ผิดมากในเรื่องไวยากรณ์/การสะกดคำ และเครื่องหมายต่างๆ

ข. การใช้ภาษา (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ใช้คำสละสลวย เล่าเรื่องตรงประเด็น
- 2 คะแนน หมายถึง ใช้คำสละสลวยเป็นบางตอน แต่สามารถเล่าเรื่องได้ตรงประเด็น
- 1 คะแนน หมายถึง เล่าเรื่องไม่ตรงประเด็นและใช้คำศัพท์ผิดความหมายที่ต้องการสื่อ

ค. ลำดับเรื่องการเขียน (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ลำดับเรื่องอย่างมีขั้นตอน ทำให้เรื่องสื่อดีอย่างน่าสนใจ
- 2 คะแนน หมายถึง ลำดับเรื่องข้ามขั้นตอนบ้างแต่ยังสื่อสารเป็นที่เข้าใจ
- 1 คะแนน หมายถึง เนื้อเรื่องขาดตอนทำให้ไม่น่าสนใจ

ง. ความเป็นระเบียบ (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานสะอาดเป็นระเบียบแสดงถึงความตั้งใจในการทำงาน
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานขาดความเป็นระเบียบ มีรอยขีด ลบ

จ. รูปแบบ (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานไม่ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด

ฉ. ความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา

แผนการจัดการเรียนรู้ (ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน)

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	รายวิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1	ปีการศึกษา 2558
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง Free time	จำนวน 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง My Collections	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำ (Instructions) ที่ฟังและอ่าน
2. อ่านออกเสียง ข้อความ นิทานและบทกลอนสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน
3. เลือกระบุประโยคหรือข้อความสั้นๆ ตรงตามภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายที่อ่าน
4. บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังหรืออ่าน บทสนทนานิทานง่ายๆ หรือเรื่องเล่า

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล
2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาตให้คำแนะนำ
4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัวและเรื่องใกล้ตัว
5. พูด/เขียนแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. พูด/เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองเพื่อนและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
3. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. บอกความเหมือน/ความแตกต่างระหว่างการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ (Order) ตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด/เขียน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาชุมชนและสังคม

ตัวชี้วัดชั้นปี

1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. พูด/เขียนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นและได้ความสนใจที่จะสะสมอะไร
2. บอกรายละเอียดของสิ่งของที่สะสม ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาที่สะสมได้

3. สาระสำคัญ

พูด/เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลได้ว่าตนเองหรือบุรุษที่สามสนใจสะสมสิ่งของอะไร เหตุผลที่สะสมและสะสมมาเป็นเวลานานเท่าไรแล้ว

4. สาระการเรียนรู้

1. เนื้อหา

โครงสร้างประโยค/ไวยากรณ์

รูปประโยคที่ใช้ interested ตามหลัง verb to be ประธานของประโยคเป็น บุคคล

I	am	interested	in	collecting watches. dolls.
He	is			
She				
They				
We	are			

รูปประโยคที่ใช้ interesting ตามหลัง verb to be ประธานของประโยคเป็น สิ่งของ

The watch collection	is	Interesting.
The doll collection		

รูปประโยคที่ใช้ have got และ has got ซึ่งแปลว่า มี มีความหมายเช่นเดียวกับ have, has

I	have got	two	dogs. watches. cups.	One is (black/blue) and the other is (green/red).
You				
We				
They				
He	has got			
She				

รูปประโยคที่ใช้บอกว่าภาชนะหรือสิ่งที่ใช้ใส่ของมีอะไรบรรจุอยู่เต็ม

The box	is	full of	eggs.
The box shelf			books.

รูปประโยคคำถาม – คำตอบว่าสะสมสิ่งของมานานเท่าไรหรือตั้งแต่เมื่อใด โดยใช้คำ since/for

How long		have	you they we	collected		books ? toys ? dolls ?
		has	He / she			
I They We	have	collected	them	for	two years. six months. ten days.	
He She	has			since	last weeks. Sunday. August. 1999.	

2. คำศัพท์

คำศัพท์ (vocabularies) ; collection : การเก็บรวบรวม, miniature : ขนาดเล็ก,
furniture : เครื่องตกแต่งบ้าน, be interested : มีความสนใจ, kitchenware : เครื่องครัว,
costume : เครื่องแต่งกาย, pleasure : มีความสุข

Shape (รูปร่าง) ; circle : วงกลม, square : ตาราง, oval : รูปไข่

5. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมก่อนอ่าน (Pre-reading)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทนี้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนมีของสะสมส่วนตัวกันหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงสะสมสะสมมานานเท่าไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น
3. ครูให้นักเรียนดูภาพสิ่งของสะสมของครู แล้วให้นักเรียนเดาว่าคืออะไร และลองทายว่าทำไมถึงชอบสะสมสิ่งนี้

กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-reading)

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอความรู้

1. ครูสุ่มเรียกนักเรียน 1 คน ออกมาเขียนชื่อสิ่งของ 1 อย่าง ลงในกระดาษ แล้วส่งให้ครู จากนั้นเขียนคำบรรยายสมมติว่าเป็นสิ่งที่ตนเองสะสม แล้วให้เพื่อนๆ ทายว่าคืออะไร
2. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า คำศัพท์ ที่เกี่ยวกับของสะสมมีอะไรบ้าง
3. ครูสอนคำศัพท์ใหม่ ซึ่งได้แก่ คำว่า miniature, furniture, kitchenware, costume, collection, pleasure, interested โดยครูออกเสียงคำศัพท์ให้นักเรียนฟังและออกเสียงตาม แล้วให้นักเรียนสะกดคำพร้อมกับบอกความหมายของคำศัพท์เหล่านั้น โดยดูภาพประกอบดังนี้

miniature : ขนาดเล็ก furniture : เครื่องตกแต่งบ้าน kitchenware :
เครื่องครัว costume : เครื่องแต่งกาย collection : การเก็บรวบรวม pleasure : มีความสุข
interested : มีความสนใจ

4. ครูสอนโครงสร้างประโยค ถามและตอบเกี่ยวกับข้อมูลของสะสมที่นักเรียนมี โดยครูชูภาพสิ่งของในใบความรู้ที่ 1 ให้นักเรียนดูและสุ่มนักเรียน 1 คน ออกมาสาธิตการสนทนากับครู ดังนี้

ครู : How long + have/has + subject + collected + สิ่งของ ?

นักเรียนที่ถูกสุ่ม : Subject + have/has + collected + them + for/since +
ระยะเวลา.

5. ครูเพิ่มเติมประโยคที่เกี่ยวกับของสะสม พร้อมบอกความหมาย

- Subject + have got/has got + สิ่งของ.
- *ภาชนะ + verb to be + full of + สิ่งของ *สิ่งของมีของบรรจุอยู่เต็ม.
- Subject + verb to be + interested in + ข้อความที่บอกว่าสิ่งที่สนใจคืออะไร.
- สิ่งของ + verb to be + interesting.
- How long + have/has + subject + collected + สิ่งของ ?
- Subject + have/has + collected + them + for/since + ระยะเวลา.

6. ครูสาธิตการพูดบทสนทนาซ้ำหลายๆ ครั้ง แล้วให้นักเรียนพูดตาม แล้วพูดสาธิตการสนทนาจนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจและพูดบทสนทนาได้

กิจกรรมหลังอ่าน (Post-reading)

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกทักษะ

1. ครูจัดให้นักเรียนเข้ากลุ่มๆ ละ 4-5 คน ตามความเก่ง ปานกลาง อ่อน
2. ครูให้นักเรียนดูเนื้อหาทั้งหมดในใบความรู้ที่ 2 ครูอ่านให้นักเรียนฟัง 1-2 ครั้ง นักเรียนอ่านออกเสียงตาม เพื่อเป็นการฝึกออกเสียง (Pronunciation) ให้ถูกต้องตามครูเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน จากนั้นครูให้นักเรียนฝึกอ่านด้วยตนเอง
3. นักเรียนทำใบงานที่ 1 ลงในกระดาษปรู๊ฟ พร้อมกับวาดภาพระบายสี ตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ครูให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มที่ได้จากการจับสลากออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นจนครบทุกกลุ่ม
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อมูลให้ชัดเจน เมื่ออ่านจบแล้ว ครูพูดสรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องให้ฟังอีกครั้ง

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปความรู้

1. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ ครู-นักเรียนร่วมกันเฉลย และปรับปรุงแก้ไขผลงานให้ถูกต้อง
2. นักเรียนนำผลงานที่ได้ไปติดไว้ที่บอร์ดหน้าชั้นเรียนเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้ศึกษา
3. ครูลงชื่อให้แต่ละคนหลังจากนั้นเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสม

ขั้นที่ 6 ขั้นนำไปใช้

1. ครูทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 โดยไม่ชักถามกัน
2. ทดสอบการอ่านคำศัพท์และเนื้อเรื่อง
3. นักเรียนส่งกระดาษคำตอบเป็นกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจ ครู-นักเรียนร่วมกันเฉลยแล้วหาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น ประกาศผลโดยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นกลุ่มที่ชนะเลิศ
5. ครูบันทึกคะแนนกลุ่ม/รายบุคคล เพื่อเก็บระหว่างเรียน
6. เมื่อเรียนจบแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อยท้ายแผน เพื่อประเมินความรู้จำนวน 10 ข้อ 20 คะแนน เป็นแบบเลือกตอบ 10 ข้อ

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. กระดาษปรู๊ฟ
2. ดินสอ
3. สีไม้
4. ใบความรู้ที่ 1, ใบความรู้ที่ 2
5. ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2

7. การวัดผลประเมินผล

กิจกรรม/พฤติกรรม/ผลงานที่ต้องประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. สังเกตพฤติกรรมการอ่าน การร่วมกิจกรรมในกลุ่ม และในชั้นเรียนของนักเรียน	การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงาน ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2	การตรวจผลงาน	ใบงานที่ 1, ใบงานที่ 2
3. ทดสอบท้ายแผน	การตรวจผลงาน	แบบทดสอบท้ายแผน

8. บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

9. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม)

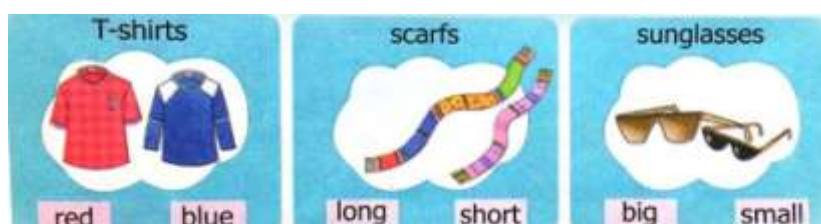
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง My collections

Vocabulary :

collect : เก็บรวบรวม	collection : การเก็บรวบรวม	miniature : ขนาดเล็ก
furniture : เครื่องเรือน	be interested : มีความสนใจ	interesting : ที่น่าสนใจ
kitchenware : เครื่องครัว	costume : เครื่องแต่งกาย	crazy : คลั่งไคล้
Hungarian : ชาวฮังการี	pleasure : มีความสุข	Indian : ชาวอินเดีย
Shape (รูปร่าง) ; circle : วงกลม, square : ตาราง, oval : รูปไข่		

Janie is crazy about teddy bear.
She is got a teddy bear

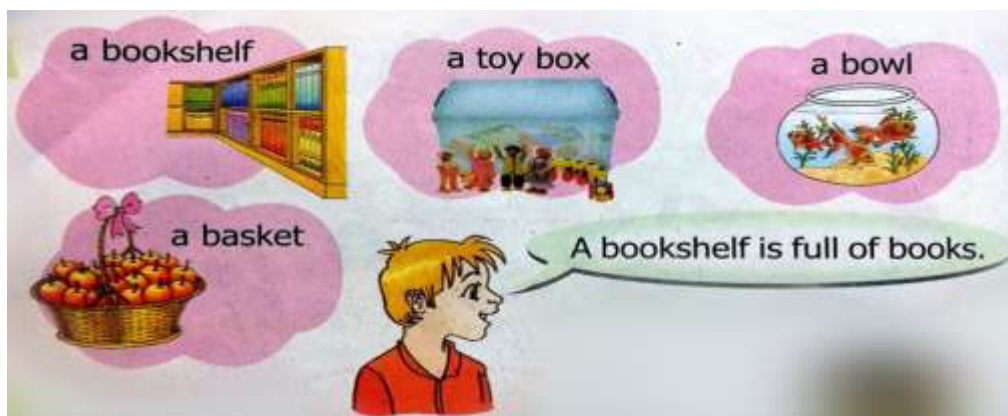
I have got two T-shirts.
One is blue and the other is

Sentences :

Subject + have got/has got + สิ่งของ

*ภาชนะ + verb to be + full of + สิ่งของ *สิ่งของมีของบรรจุอยู่เต็ม

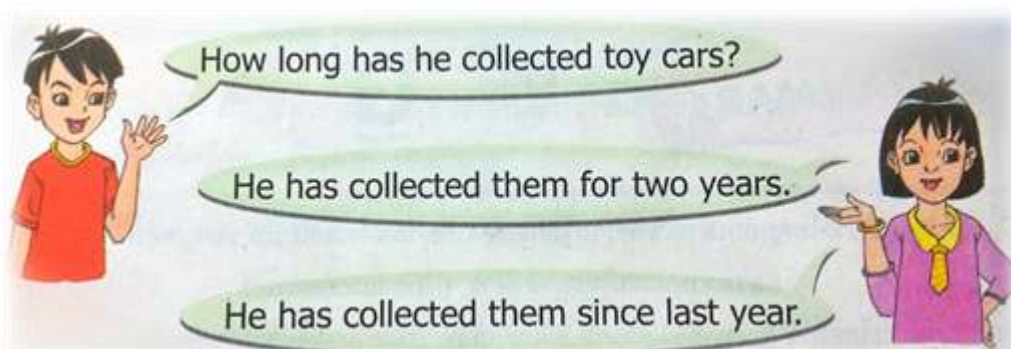
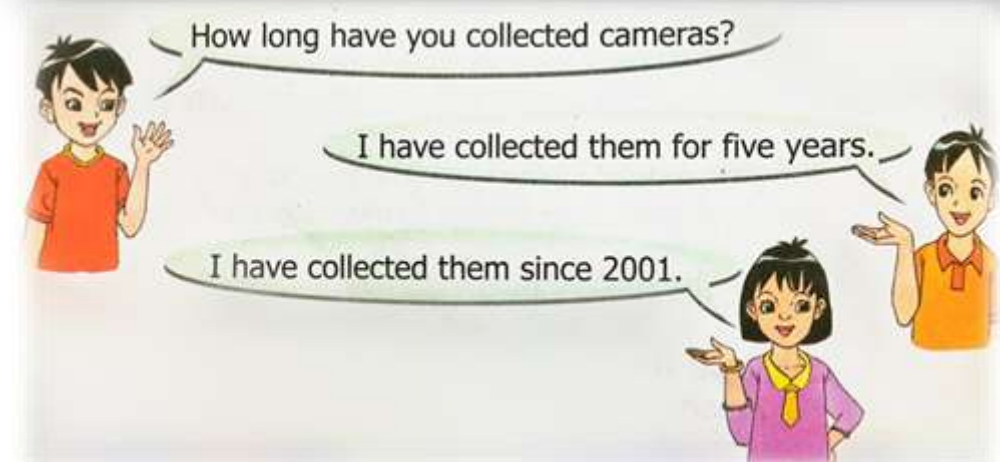

A mug collection is interesting.
I am interesting in a mug

Sentences :

Subject + verb to be + interested in + ข้อความที่บอกว่าสิ่งที่สนใจคืออะไร.
 สิ่งของ + verb to be + interesting.

Sentences :

How long + have/has + subject + collected + สิ่งของ ?

Subject + have/has + collected + them + for/since + ระยะเวลา

ใบความรู้ที่ 2
เรื่อง My collections

Joyce is interesting in collecting miniatures. Tara, her cousin, has collected them for a long time. So Joyce is going to visit Tara, to see her collection.

Joyce : Hi, Tara. How are you ?

Tara : I'm OK.

Joyce : I know that you have collected many things.

May I have a look ?

Tara : With pleasure. This way, please.

Joyce : Wow! Wonderful! How long have you collected these miniatures ?

Tara : For five years. Let me show them to you.

Here are the Thai dolls, Thai house, furniture, kitchenware and desserts.

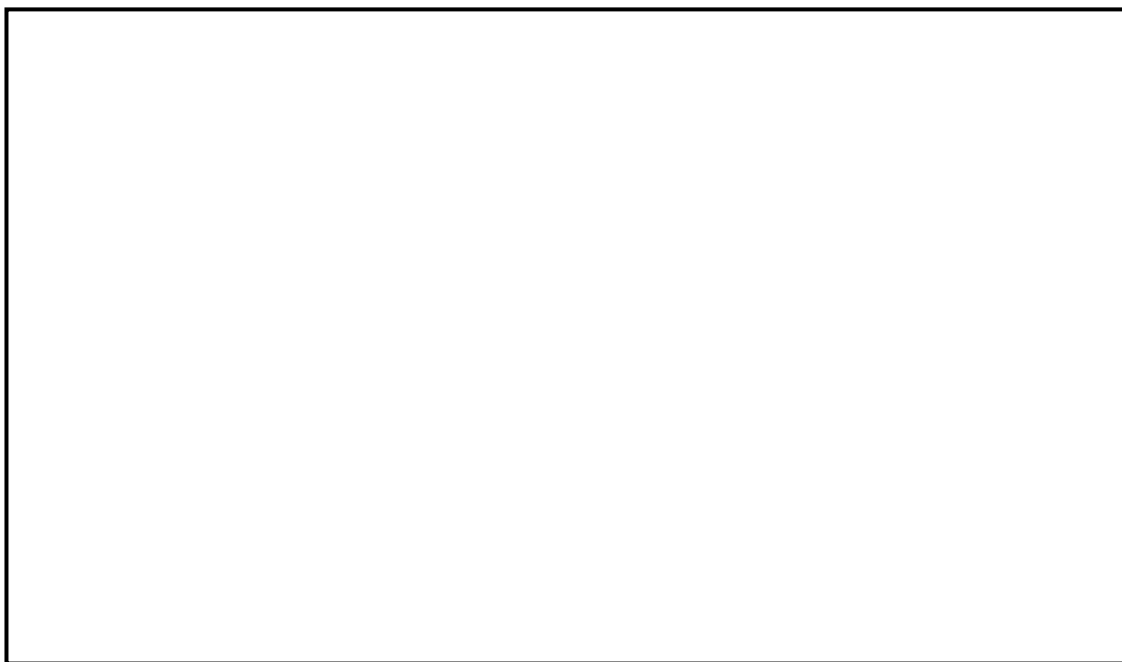
Joyce : Where did you get them ?

Tara : From many places. When I went to the miniature shops, I bought them. They are rather than expensive, but they made me happy and I have learned a lot from my collections.

ใบงานที่ 1
เรื่อง My collections

Direction : Draw and color the pictures about your collection and make 3-5 sentences. Use a dictionary to help you learn new words.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Name Class No

ใบงานที่ 2
เรื่อง My collections

Direction : Write the sentences correctly.

Example : They / a doll = They have got a doll.

I / cameras

Tara / pencils

1) _____ 2) _____

Example : I have got two caps.
One is blue and the other is red.

3) Paul has got two _____

4) Anna has got two _____

5) George has got two _____

6) Tara has got two _____

Example : How long have you collected car toys ? (since)
I have collected them since last year.

How long has Jim collected balls ? (for)

He has collected them for two years.

7) How long has Paul collected T-shirts ? (since)

8) How long has your friend collected stamps ? (for)

9) How long has Tara collected key chains ? (for)

10) How long has Annie collected miniatures ? (since)

Name Class No

แบบทดสอบย่อยท้ายแผน

เรื่อง My collections

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Name Class No

Direction : Choose the correct answer.

1. _____ is a small thing.
a. Furniture b. A miniature
c. A kitchenware d. A costume
2. ข้อใดเป็น a costume
a. a dress b. a skirt
c. a shirt d. a, b, c
3. He has a _____.
a. doll collection
b. dolls collection
c. collection doll
d. collection dolls
4. I have got a watch collection.
My watches _____ in square,
circle and oval shapes.
a. are b. have
c. come d. go
5. A mug collection is _____.
I am _____ in a mug collection.
a. interesting / interesting
b. interested / interested
c. interesting / interested
d. interested / interesting
6. How long have you collected
cameras ?
a. I collected them 2 years ago.
b. I have them for 2 years.
c. I have collected them since 2
years.
d. I have collected them for 2
years.
7. She _____ in collecting dolls.
a. is interested b. is interesting
c. interests d. interested
8. He has got two dogs. _____ is
black and _____ is white.
a. One, one b. Other, the other
c. Other, one d. When did
9. _____ he collected the
books ? Since 2002.
a. Has b. How long has
c. Did d. When did
10. I have got two T-shirts. One is
blue and the other is _____.
a. big b. small
c. red d. expensive

เฉลยแบบทดสอบย่อยท้ายแผน

1. b
2. d
3. a
4. a
5. c
6. d
7. a
8. d
9. b
10. c

แบบสังเกตพฤติกรรมและผลงานระหว่างเรียน

หลักการสังเกต การสังเกตครั้งนี้ทำการสังเกตเป็นกลุ่มโดยครูผู้สอนจะเป็นผู้สังเกตตามเกณฑ์ ดังนี้

- 3 หมายถึง ดีเยี่ยม
 2 หมายถึง ดี
 1 หมายถึง พอใช้
 0 หมายถึง ต้องปรับปรุง

กลุ่ม ที่	ความขยันและ ตั้งใจทำงาน				ความร่วมมือ ในการทำงาน				ความมีวินัยใน การทำงาน				การนำเสนอ ผลงาน				คุณภาพ ผลงาน				รวม (15)
	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					
9																					
10																					
11																					
12																					
13																					
14																					
15																					
16																					
17																					
18																					
19																					
20																					

คำอธิบายการสังเกตพฤติกรรม

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
1. ความขยันและตั้งใจทำงาน	มีความขยันทุกคน ตั้งใจทำงานทุกคน มีการวางแผนการทำงานทำงานเสร็จตามเวลา	3 คะแนน
	มีความขยันทุกคน ตั้งใจทำงานทุกคน มีการวางแผนการทำงานทำงานเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	2 คะแนน
	มีความขยันทุกคน บางคนไม่ตั้งใจทำงาน ไม่มีการวางแผนการทำงาน ทำงานเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	1 คะแนน
	มีค้อยขยันทำงาน ส่วนมากไม่ตั้งใจทำงาน ไม่มีการวางแผนการทำงาน ทำงานเสร็จไม่ทันเวลา	0 คะแนน
2. ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี มีการปรึกษาหารือและเสนอความคิดภายในกลุ่ม	3 คะแนน
	ทุกคนให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่ม	2 คะแนน
	มีบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจทำงาน ช่วยเพื่อน	1 คะแนน
	ไม่ให้ความร่วมมือกัน ไม่ช่วยเพื่อนเสนอความคิด	0 คะแนน
3. ความมีวินัยในการทำงาน	มีความรับผิดชอบงานทุกคน ไม่ส่งเสียงดังปรึกษากัน ไม่หยอกล้อกัน	3 คะแนน
	มีความรับผิดชอบงานทุกคน ส่งเสียงบ้างเป็นบางครั้ง	2 คะแนน
	มีส่วนน้อยที่ไม่สนใจรับผิดชอบงานและพูดคุยกัน	1 คะแนน
	มีส่วนมากไม่รับผิดชอบงาน/พูดคุยกันเสียงดังและหยอกล้อกัน	0 คะแนน
4. การนำเสนอผลงาน	เสียงดังฟังชัดและออกเสียงคำถูกต้อง มีความมั่นใจในการพูด	3 คะแนน
	เสียงดังฟังชัดและออกเสียงคำถูกต้อง ขาดความมั่นใจในการพูด	2 คะแนน
	เสียงดังฟังชัดแต่ออกเสียงคำผิดบางครั้ง ขาดความมั่นใจในการพูด	1 คะแนน
	พูดเสียงเบา ออกเสียงคำผิด ขาดความมั่นใจในตัวเอง	0 คะแนน

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ
5. คุณภาพของผลงาน	ทำงานถูกต้องทั้งหมด งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือสวยงามเป็นระเบียบ	3 คะแนน
	ทำงานถูกต้องทั้งหมด งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	2 คะแนน
	ทำงานไม่ถูกต้องบางข้อ งานสะอาดเรียบร้อย ลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	1 คะแนน
	ทำงานผิดเป็นส่วนใหญ่ งานไม่สะอาดเรียบร้อย มีรอยขีดฆ่าลายมือไม่สวยงามและไม่เป็นระเบียบ	0 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระดับคุณภาพ

15-13	คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
12-10	คะแนน	หมายถึง	ดี
9-7	คะแนน	หมายถึง	พอใช้
6-4	คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน ได้คะแนนรวม 7 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนผลงานนักเรียน (15 คะแนน)

ก. โครงสร้างไวยากรณ์ (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ไวยากรณ์/การสะกดคำ/เครื่องหมายต่างๆ ถูกต้องทุกประโยค
- 2 คะแนน หมายถึง ไวยากรณ์/การสะกดคำ/เครื่องหมายต่างๆ ผิดเป็นบางแห่ง
- 1 คะแนน หมายถึง มีที่ผิดมากในเรื่องไวยากรณ์/การสะกดคำ และเครื่องหมายต่างๆ

ข. การใช้ภาษา (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ใช้คำสละสลวย เล่าเรื่องตรงประเด็น
- 2 คะแนน หมายถึง ใช้คำสละสลวยเป็นบางตอน แต่สามารถเล่าเรื่องได้ตรงประเด็น
- 1 คะแนน หมายถึง เล่าเรื่องไม่ตรงประเด็นและใช้คำศัพท์ผิดความหมายที่ต้องการสื่อ

ค. ลำดับเรื่องการเขียน (3 คะแนน)

- 3 คะแนน หมายถึง ลำดับเรื่องอย่างมีขั้นตอน ทำให้เรื่องสื่อดีอย่างน่าสนใจ
- 2 คะแนน หมายถึง ลำดับเรื่องข้ามขั้นตอนบ้างแต่ยังสื่อสารเป็นที่เข้าใจ
- 1 คะแนน หมายถึง เนื้อเรื่องขาดตอนทำให้ไม่น่าสนใจ

ง. ความเป็นระเบียบ (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานสะอาดเป็นระเบียบแสดงถึงความตั้งใจในการทำงาน
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานขาดความเป็นระเบียบ มีรอยขีด ลบ

จ. รูปแบบ (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานได้ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานไม่ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนด

ฉ. ความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา (2 คะแนน)

- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา
- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานไม่มีความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา

ภาคผนวก ข
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ
และแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ แบ่งเป็น 2 ส่วน ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง 30 นาที คะแนนเต็ม 40 คะแนน
2. แบบทดสอบในส่วนแรกเป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้เลือกตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เมื่อเลือกคำตอบจากข้อ a, b, c และ d ได้แล้วให้เขียนเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่าง

0. What your name ?

- a. is
- b. am
- c. are
- d. was

3. จากตัวอย่าง คำตอบคือ ข้อ a ถ้านักเรียนเห็นว่าตัวเลือกที่ถูกต้องคือ ข้อ a ให้ทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือกข้อ a ลงในกระดาษคำตอบดังนี้

ข้อ	A	B	C	D
0	X			

ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบ หรือต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ทำดังนี้

ข้อ	A	B	C	D
0	X			✗

4. แบบทดสอบในส่วนที่สองเป็นแบบอัตนัย จำนวน 20 ข้อ ให้เขียนคำตอบลงในกระดาษ A4 ที่แจกให้
5. ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยให้ถามครูก่อนลงมือทำ
6. ห้ามนักเรียนทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบ

(Reading 1-20)

Chose the best answer.

1. Father : Dad
 Mother : _____.
- son.
 - Mom.
 - grandfa.
 - grandmom.

2. What does he look like ?
- He has brown curly hair.
 - He has long straight hair.
 - He has long blonde hair.
 - He has short blonde hair.

3.

“School Sports Day”

Date Tuesday 3rd April 2015

Time 09.00-15.00 a.m.

Place On the school grounds

09.15 Games begin

1. 3-legged race**2. tug-of-war****3. sack race**

12.00 Break time

13.00 Team event

1. 100 meter run race**2. relay****3. football match**

15.30 Sports Party

When will the sports day be held ?

- Tuesday 3rd April 2015.
- Tuesday 13th April 2015.
- Thursday 3rd April 2015.
- Thursday 13th April 2015.

4. Situation : Mary is asking Jum to go swimming with her.

Mary : Jum, I'm going for a swim tomorrow.

Jum : I'd love to. I'll see you at the pool, then.

- a. Can you swim ?
- b. Would you like to come ?
- c. What do you want to do ?
- d. Where do you like to swim ?

5. What's pollution ?

- a. The air is clean.
- b. Don't put garbage in the streets.
- c. People who don't think of others.
- d. Something that makes environment dirty.

(Answer the question below. 6-7)

Situation : Tom is interesting in collecting cameras. He has collected them for a long time.

Jerry : Hi, Tom. How are you ?

Tom : I'm OK.

Jerry : I know that you have collected many things. May I have a look ?

Tom : With pleasure. This way, please.

Jerry : Wow! Wonderful! How long have you collected these cameras ?

Tom : For twenty years. Let me show them to you.

Jerry : Where did you get them ?

Tom : From many places. When I went to other countries, I bought them. Some is very expensive, some is not expensive. But they made me happy and I have learned a lot from my collections.

6. "Grow more tree → Increase fresh air. It saves our life."

From the notice, we should _____.

- a. plant trees
- b. cut down trees
- c. turn on air-conditioner
- d. turn off air-conditioner

7. Tom has a _____.

- a. clothes collections
- b. cameras collections
- c. collecting collections
- d. an expensive collections

A : _____ 8 _____ she collected the shoes ?

B : _____ 9 _____ 2004.

- 8.
- a. Has
 - b. Did
 - c. When did
 - d. How long has

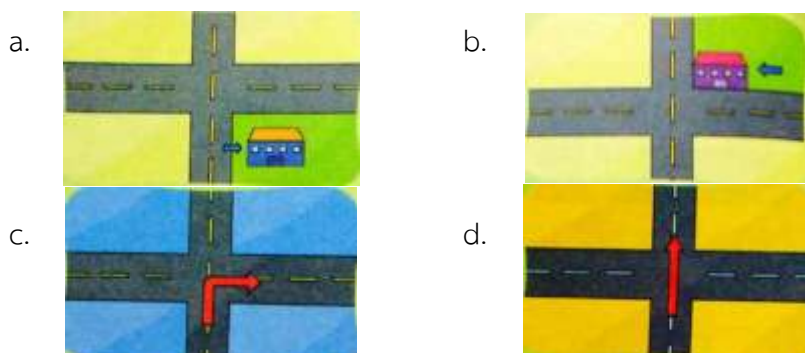
- 9.
- a. To
 - b. For
 - c. Since
 - d. Have

I'm Tommy. I went on a trip with my family last month. We were on the plane to Pattaya island. I took my passport, a ticket and a suitcase. I took some photos when I was there. It's a peace and very beautiful place. I was very happy.

(Answer the questions below. 10-11)

10. What has Tommy been up to lately ?
- a. He went to island.
 - b. He went to Pathai island.
 - c. He went to the beach in Pattaya.
 - d. He went on a trip with his family last month.
11. What did he take to go there ?
- a. A photo.
 - b. A photo and a suitcase.
 - c. A passport, a ticket and a suitcase.
 - d. A password, a ticket and a suitcase.

(Choose the correct answer. 12-14)

12. on the right
13. turn right
14. on the corner
15. Which planet is largest in the Solar System ?
 - a. The Mars.
 - b. The Earth.
 - c. The Venus.
 - d. The Jupiter.
16. What does the earth looks like ?
 - a. It's covered with red rocks.
 - b. It's brown ball and white land.
 - c. It's covered with thick yellow clouds.
 - d. It's blue ball with brown and green land.

(Read the situation and answer the questions below. 17-19)

17. How old is Maggie ?

It is Maggie's birthday. Her mother bought a big cake for her from a bakery near her house. There are twelve candles on it. She is not twelve years old yet. But the baker put one more candle on the cake for good luck. Her mother bought 15 balloons and put them around the room. She gave her a nice bicycle for her birthday.

Maggie invited a lot of friends to her party : Joy, Jane, Bob, Mary, Tom, Peter and John. Joy and Jane gave her a box of water colors, Bob and Mary a beautiful basket, Tom a book, and Peter and John a nice music box. She likes all the gifts very much.

- a. She is eleven years old.
 - b. She is twelve years old.
 - c. She is thirteen years old.
 - d. She is fifteen years old.
18. What did her mother give her ?
- a. a basket.
 - b. a music box.
 - c. a new bicycle.
 - d. a box of water colors.
19. Where did the cake come from ?
- a. Maggie baked it.
 - b. Her mother made it.
 - c. Her friends brought it.
 - d. It came from a bakery.
- 20.

How to make “Orange juice”

1. Finally, pour it into a glass. Enjoy!
2. Then, add salt and syrup.
3. First, chop an orange into small pieces.
4. After that, blend it until mix well.
5. Next, put the pieces into the blender.

Which one is in the correct order ?

- a. 3-2-5-4-1
- b. 3-5-2-4-1
- c. 3-4-5-2-1
- d. 3-5-4-2-1

(Writing 21-40)

Chose the best answer.

(Correct the sentences below. 21-29)

ข้อ 21-29 ให้นักเรียนเรียงเรียงคำที่กำหนดให้เป็นประโยคใหม่ที่ถูกต้อง

21. is / What / like / Thomas / look / ?
22. She / thin / and / has / hair / long / straight / is / black / .
23. I / play / table tennis / like / to / .
24. release / into / Factories / water / waste liquid / .
25. for / Jenny / collected / the books / years / five / .
26. cousins / I / the beach / to / went / with / my / .
27. tell / Can / me / you / these / the name / planets / of / ?
28. yesterday / She / doctor / to / went / the / see / .
29. burning / pray / incense sticks / I / Before / , / .

(Choose the words below to fill the blank. 30-35)

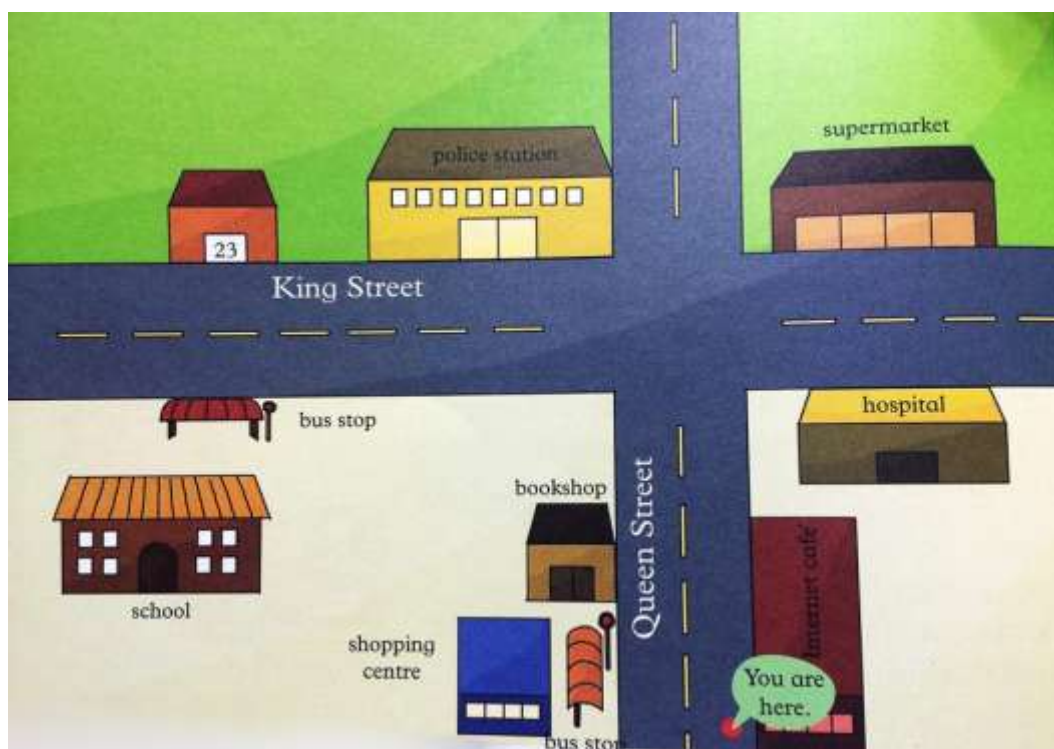
ข้อ 30-35 ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ได้ความหมาย

heard,	Solar System,	garbage bin,
sport,	interested,	went

46. My favorite _____ is football.
47. We should put used bottles in the _____.
49. We are _____ in collecting watches.
51. She _____ cycling with her dad.
53. The _____ consists of the sun and eight planets.
56. Have you ever _____ of Songkran Festival?

ข้อ 36-40 ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้องพร้อมตอบคำถาม (โดยดูภาพประกอบ)

I'm on the Queen Street. I walk along the street then turn left to the King Street. I walk to _____(36)_____for wait the bus. After waiting the bus, I across the King Street to home number 23. And I see _____(37)_____. It's on the corner.

38. A : I'm at the Internet café.

Please tell me how can I get the supermarket ?

B : _____

39. A : After school, I want to go to the bookshop.

How do I get there ?

B : _____

40. A : Where is the police station ?

B : _____

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(Reading 1-20)

1. b.	2. d	3. a.	4. b.	5. d.
6. a.	7. b.	8. d.	9. c.	10. d.
11. c.	12. a.	13. c.	14. b.	15. d.
16. d.	17. a.	18. c.	19. d.	20. b.

(Writing 21-40)

21. What is Thomas look like?
22. She is thin and has black straight long hair.
23. I like to play table tennis.
24. Factories release waste liquid into water.
25. Jenny collected the books for five years.
26. I went to the beach with my cousins.
27. Can you tell me the name of these planets?
28. She went to see the doctor yesterday.
29. Before burning incense sticks, I pray.
30. sport
31. garbage bin
32. interested
33. went
34. Solar System
35. heard
36. bus stop
37. police station
38. Walk along Queen Street and turn right at King Street.
It's on your left.
39. Walk along King Street. Turn right at Queen Street and
across the street. It's opposite of Internet café.
40. It's on the corner.

**แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนฉบับนี้มี 15 ข้อ โดยถามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แต่ละข้อความจะเป็นประโยคสั้นๆ เมื่อนักเรียนอ่านแล้วให้เลือกตอบตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนเอง ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิดและแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อคะแนนการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใดทั้งสิ้น

2. วิธีการตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาอย่างรอบคอบจึงตอบ โดยทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ในข้อหนึ่งๆ จะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. ตัวอย่างการตอบ

ข้อความ	ระดับเจตคติ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
0. ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เข้าใจยาก		✓			

สมมติว่านักเรียนอ่านข้อความ ที่ว่า “วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ฉันสนใจ” แล้วนักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จึงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขอบคุณสำหรับความตั้งใจและพยายามในการตอบ

ข้อ	ข้อความ	ระดับเจตคติ				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็น ด้วย (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1	วิชาภาษาอังกฤษเรียนแล้วใช้ประโยชน์ได้จริง					
2	การอ่านภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ารู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น					
3	เรียนภาษาอังกฤษทำให้เป็นคนที่ยึดโลก ทันสมัย					
4	การเขียนภาษาอังกฤษช่วยให้ข้าพเจ้ารัก การเรียนภาษาอังกฤษ					
5	การอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษจะช่วยให้ ข้าพเจ้าทำงานทำได้ง่ายขึ้น					
6	ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ					
7	วิชาภาษาอังกฤษเรียนแล้วสนุก					
8	วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ยาก					
9	วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่น่าสนใจ					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจเมื่อถึงเวลาเรียน ภาษาอังกฤษ					
11	นักเรียนมีความกระตือรือร้นเมื่อถึงวิชา ภาษาอังกฤษ					
12	เมื่อถึงเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียน จะไม่สนใจเรียน					
13	เมื่อมีการบ้านนักเรียนจะเลือกทำวิชา ภาษาอังกฤษก่อนวิชาอื่นๆ					
14	เมื่อจะอ่านหนังสือนักเรียนจะเลือกอ่านหนังสือ ภาษาอังกฤษเป็นอันดับแรก					
15	วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ทำให้เป็นคนกล้า แสดงออก					
รวม						
เฉลี่ย						

ภาคผนวก ค
แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลการประเมิน

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญ
กิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความในแต่ละรายการว่ามีความเหมาะสมเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด
ระดับคุณภาพมี 5 ระดับ ประกอบด้วย

5 คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3 คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 สอดคล้องกับการเรียนรู้					
2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
3.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้น					
3.4 กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาเรียน					
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม					
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
4.3 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
4.4 เหมาะสมกับเวลา					
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
5. ด้านสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
5.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน					
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ					
5.5 เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน					
6. ด้านการวัดผลและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
6.2 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
6.3 ส่งเสริมการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6.4 เครื่องมือที่ใช้วัดมีความเหมาะสม					

บันทึกความเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตาราง 19 การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ยรวม	สรุปผล
1	4.56	มากที่สุด
2	4.43	มาก
3	4.40	มาก
4	4.55	มากที่สุด
5	4.45	มาก
6	4.38	มาก
7	4.45	มาก
8	4.38	มาก
เฉลี่ยรวม	4.45	มาก

ตาราง 20 การประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่	ค่าเฉลี่ยรวม	สรุปผล
1	4.54	มากที่สุด
2	4.42	มาก
3	4.44	มาก
4	4.54	มากที่สุด
5	4.46	มาก
6	4.42	มาก
7	4.56	มากที่สุด
8	4.42	มาก
เฉลี่ยรวม	4.47	มาก

ภาคผนวก ง
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc})
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน และการเขียน

ข้อที่	คะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	0	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3	4	5			
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
34	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 0.80-1.00

หมายเหตุ ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับข้อสอบ
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับข้อสอบ
 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับข้อสอบ

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนก (B) ค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ทางการอ่านและการเขียน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	B	ข้อที่	B
1	0.46	21	0.23
2	0.46	22	0.31
3	0.23	23	0.31
4	0.54	24	0.23
5	0.54	25	0.31
6	0.31	26	0.54
7	0.46	27	0.31
8	0.38	28	0.62
9	0.23	29	0.31
10	0.31	30	0.23
11	0.31	31	0.31
12	0.46	32	0.46
13	0.38	33	0.54
14	0.54	34	0.38
15	0.23	35	0.69
16	0.23	36	0.46
17	0.31	37	0.31
18	0.23	38	0.38
19	0.23	39	0.31
20	0.46	40	0.23

ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ถึง 0.69 และค่าความเชื่อมั่น (r_{cc}) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.97

ตาราง 23 การประเมินความสอดคล้อง (IOC) ข้อที่ใช้ได้ระหว่างข้อคำถามกับเจตคติที่มีต่อ
วิชาภาษาอังกฤษของแบบสอบถามวัดเจตคติ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล การประเมิน
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
11	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
12	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	3	0.80	ใช้ได้
14	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 0.80-1.00

หมายเหตุ ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับข้อสอบ
ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับข้อสอบ
ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับข้อสอบ

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) ข้อที่ใช้ได้ ของแบบสอบถาม
วัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy})
1	0.37
2	0.48
3	0.58
4	0.69
5	0.51
6	0.35
7	0.43
8	0.35
9	0.58
10	0.82
11	0.49
12	0.37
13	0.29
14	0.62
15	0.76

ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.29 ถึง 0.82 และค่าความเชื่อมั่น (α) ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.87

ภาคผนวก จ
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 25 คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติกิจกรรมใบงาน และการทดสอบย่อย
 ท้ายแผน ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R วิชาภาษาอังกฤษ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8
	50 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน	38 คะแนน	40 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน
1	40	44	45	40	36	34	44	40
2	40	43	45	40	35	34	44	38
3	42	40	43	40	34	35	45	41
4	34	39	43	40	34	32	40	35
5	37	37	40	37	32	32	39	40
6	45	44	47	43	37	37	47	43
7	40	42	43	40	34	33	43	41
8	49	43	46	46	35	38	48	46
9	39	43	45	39	32	34	42	37
10	40	44	47	41	33	37	45	40
11	32	38	42	38	29	33	38	34
12	48	40	47	44	37	37	46	42
13	44	43	47	41	33	34	42	41
14	36	36	42	37	34	31	40	34
15	49	45	44	46	36	38	48	45
16	39	44	45	39	32	35	42	37
17	32	37	43	39	32	31	37	35
18	41	38	44	40	36	33	46	37
19	32	40	38	36	33	33	39	37
20	50	44	47	45	34	36	44	43
21	41	38	43	40	36	33	45	37
22	37	43	45	40	34	33	41	38
23	41	44	41	40	35	35	42	40
24	41	43	40	40	35	34	44	40
25	41	44	45	40	36	34	44	38
26	41	43	43	40	35	34	43	40
รวม	1051	1079	1140	1051	889	890	1118	1019
เฉลี่ย	40.42	41.50	43.85	40.42	34.19	34.23	43.00	39.19
S.D.	3.65	2.46	1.93	1.77	1.44	1.53	2.38	2.56
ร้อยละ	80.85	83.00	87.69	80.85	89.98	85.58	86.00	78.38

ตาราง 26 คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติกิจกรรมใบงาน และการทดสอบย่อย
ท้ายแผน ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน วิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เลขที่	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8
	50 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน	38 คะแนน	40 คะแนน	50 คะแนน	50 คะแนน
1	39	41	42	42	36	34	45	40
2	44	37	40	40	34	31	41	37
3	42	45	43	36	37	35	46	40
4	42	44	43	36	37	35	46	40
5	46	44	45	45	37	37	50	45
6	47	46	46	42	38	38	49	45
7	37	40	41	36	36	32	40	37
8	33	38	42	38	34	33	42	36
9	38	44	47	44	37	38	46	43
10	44	43	42	43	35	34	46	40
11	41	43	45	41	36	35	43	40
12	41	42	46	40	34	36	46	41
13	39	43	45	41	36	36	45	42
14	37	42	42	38	34	32	43	37
15	34	38	39	37	31	30	39	34
16	39	43	44	38	34	32	44	37
17	41	42	44	38	32	35	45	40
18	41	43	45	42	35	35	46	45
19	41	43	43	42	35	35	44	45
20	41	41	44	38	33	35	45	40
21	41	41	44	38	33	35	45	40
22	38	41	43	39	34	33	43	40
23	42	42	44	44	37	36	46	45
24	38	43	43	39	34	33	43	40
รวม	966	1009	1042	957	839	825	1068	969
เฉลี่ย	40.25	42.04	43.42	39.88	34.96	34.38	44.50	40.38
S.D.	2.54	1.63	1.50	2.29	1.46	1.65	1.92	2.33
ร้อยละ	74.31	77.62	80.15	73.62	84.92	79.33	82.15	74.54

ตาราง 27 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ที่จัดไว้ใน
แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

เลขที่	คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรมตามใบงาน และคะแนนการทดสอบย่อยท้ายแผน (388 คะแนน)
1	323
2	319
3	320
4	297
5	294
6	343
7	316
8	351
9	311
10	327
11	284
12	341
13	325
14	290
15	351
16	313
17	286
18	315
19	288
20	343
21	313
22	311
23	318
24	317
25	322
26	319
Σx	8237
$\bar{X}$	316.81
S.D.	14.13
ร้อยละ	83.81

ตาราง 28 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ที่จัดไว้ใน
แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เลขที่	คะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรมตามใบงาน และคะแนนการทดสอบย่อยท้ายแผน (388 คะแนน)
1	319
2	304
3	324
4	323
5	349
6	351
7	299
8	296
9	337
10	327
11	324
12	326
13	327
14	305
15	282
16	311
17	317
18	332
19	328
20	317
21	317
22	311
23	336
24	313
Σx	7675
$\bar{X}$	319.8
S.D.	12.21
ร้อยละ	78.09

ตาราง 29 เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R

เลขที่	การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R					
	ความสามารถด้านการอ่าน		ความสามารถด้านการเขียน		เจตคติ	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	20	20	20	20	75	75
1	12	15	13	16	49	65
2	14	16	11	15	48	64
3	15	16	13	15	49	67
4	9	14	7	12	34	60
5	10	13	9	14	34	60
6	16	18	16	19	54	72
7	13	16	13	17	46	65
8	17	19	17	18	54	72
9	14	15	15	16	48	65
10	18	17	15	18	56	72
11	8	13	9	12	34	60
12	18	19	17	19	56	72
13	15	16	15	17	55	73
14	12	15	11	16	34	60
15	16	18	17	18	53	73
16	14	16	13	16	49	68
17	11	14	11	15	34	60
18	14	15	13	17	49	69
19	9	14	7	13	34	60
20	16	17	15	18	55	72
21	15	16	14	15	49	63
22	14	15	14	16	49	64
23	15	16	15	17	47	64
24	12	16	14	16	46	68
25	14	16	12	17	46	65
26	13	16	13	15	46	65

ตาราง 29 (ต่อ)

เลขที่	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R					
	ความสามารถด้านการอ่าน		ความสามารถด้านการเขียน		เจตคติ	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	20	20	20	20	75	75
Σx	354	411	339	417	1208	1718
$\bar{X}$	13.62	15.81	13.04	16.04	46.46	66.08
S.D.	2.09	1.16	2.12	1.43	5.89	3.93
ร้อยละ	73.75	85.63	70.60	86.90	61.95	88.10

ตาราง 30 เปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดผลความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

เลขที่	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน					
	ความสามารถด้านการอ่าน		ความสามารถด้านการเขียน		เจตคติ	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ก่อนเรียน	หลังเรียน
	20	20	20	20	75	75
1	14	16	13	17	47	66
2	12	14	9	15	34	60
3	16	17	15	18	48	66
4	14	15	13	17	48	65
5	17	18	16	19	54	73
6	17	19	16	18	54	73
7	13	14	9	12	34	60
8	12	14	10	13	34	60
9	11	16	14	16	48	66
10	15	17	14	18	54	73
11	12	16	13	17	54	72
12	14	16	12	16	34	67
13	13	16	12	17	54	73
14	14	15	12	16	48	65
15	12	13	9	14	34	60
16	14	15	14	16	50	64
17	13	15	13	17	47	67
18	16	18	16	19	54	73
19	15	17	14	18	54	72
20	14	16	14	17	46	65
21	14	16	13	17	48	66
22	13	15	14	16	46	65
23	17	18	16	19	54	72
24	14	16	15	17	47	66
Σx	336	382	316	399	1125	1609
$\bar{X}$	14.00	15.92	13.17	16.63	46.88	67.04
S.D.	1.25	1.10	1.67	1.30	5.51	3.72
ร้อยละ	70.00	79.58	65.83	83.13	57.69	82.51

ภาคผนวก ฉ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

Case Processing Summary

group		Cases					
		Valid		Missing		Total	
		N	Percent	N	Percent	N	Percent
test1	1	26	100.0%	0	.0%	26	100.0%
	2	24	100.0%	0	.0%	24	100.0%
test2	1	26	100.0%	0	.0%	26	100.0%
	2	24	100.0%	0	.0%	24	100.0%
atti	1	26	100.0%	0	.0%	26	100.0%
	2	24	100.0%	0	.0%	24	100.0%

แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของทั้ง 2 กลุ่มกับค่าสถิติ

Descriptives

group			Statistic	Std. Error
test1	1	Mean	15.8077	.30894
		95% Confidence Interval for Mean	15.1714	
		Lower Bound	16.4440	
		Upper Bound	15.7863	
		5% Trimmed Mean	15.7863	
		Median	16.0000	
		Variance	2.482	
		Std. Deviation	1.57529	
		Minimum	13.00	
		Maximum	19.00	
		Range	6.00	
		Interquartile Range	1.25	
		Skewness	.277	.456
		Kurtosis	.043	.887
	2	Mean	15.9167	.30046
		95% Confidence Interval for Mean	15.2951	
		Lower Bound	16.5382	
		Upper Bound	15.9074	
		5% Trimmed Mean	15.9074	
		Median	16.0000	
		Variance	2.167	
		Std. Deviation	1.47196	
		Minimum	13.00	
		Maximum	19.00	
		Range	6.00	
		Interquartile Range	2.00	
		Skewness	.156	.472
		Kurtosis	-.219	.918

test2	1	Mean		16.0385	.36995
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	15.2765	
			Upper Bound	16.8004	
		5% Trimmed Mean		16.0983	
		Median		16.0000	
		Variance		3.558	
		Std. Deviation		1.88639	
		Minimum		12.00	
		Maximum		19.00	
		Range		7.00	
		Interquartile Range		2.25	
		Skewness		-.563	
		Kurtosis		.049	
	2	Mean		16.6250	.36022
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	15.8798	
			Upper Bound	17.3702	
		5% Trimmed Mean		16.7407	
		Median		17.0000	
		Variance		3.114	
		Std. Deviation		1.76469	
		Minimum		12.00	
		Maximum		19.00	
		Range		7.00	
		Interquartile Range		2.00	
		Skewness		-1.028	
		Kurtosis		1.196	
atti	1	Mean		66.0769	.90965
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	64.2035	
			Upper Bound	67.9504	
		5% Trimmed Mean		66.0299	
		Median		65.0000	
		Variance		21.514	
		Std. Deviation		4.63830	
		Minimum		60.00	
		Maximum		73.00	
		Range		13.00	
		Interquartile Range		9.75	
		Skewness		.145	
		Kurtosis		-1.288	
	2	Mean		67.0417	.93344
		95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	65.1107	
			Upper Bound	68.9726	
		5% Trimmed Mean		67.1019	
		Median		66.0000	
		Variance		20.911	

Std. Deviation	4.57288	
Minimum	60.00	
Maximum	73.00	
Range	13.00	
Interquartile Range	7.00	
Skewness	-.020	.472
Kurtosis	-1.096	.918

แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (ก่อนเรียน)

Tests of Normality							
	group	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
test1	1.00	.173	26	.045	.956	26	.316
	2.00	.208	24	.008	.929	24	.095
test2	1.00	.187	26	.020	.929	26	.075
	2.00	.178	24	.048	.899	24	.020

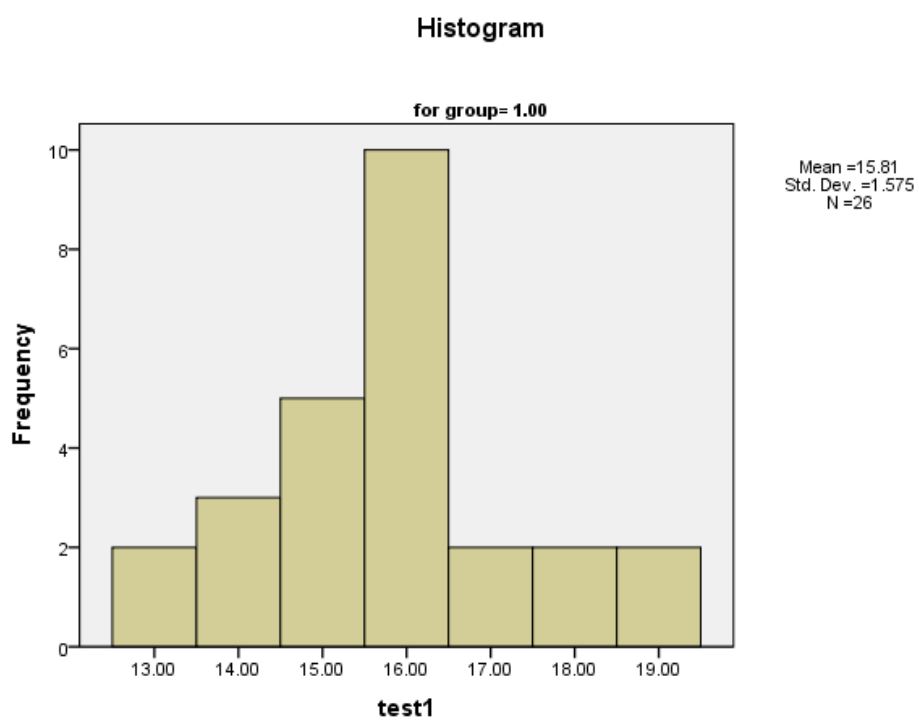
a. Lilliefors Significance Correction

แสดงการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (หลังเรียน)

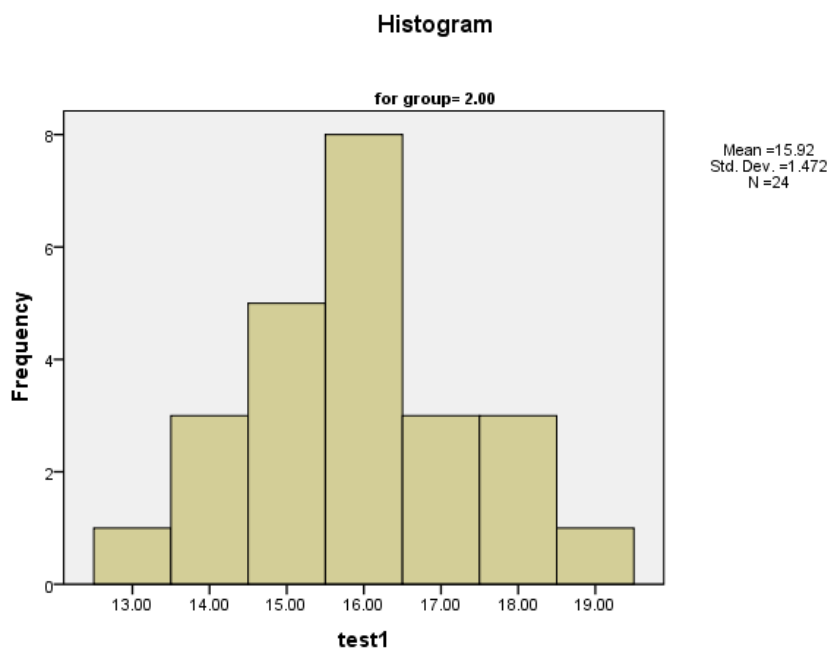
Tests of Normality							
	group	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
test1	1	.221	26	.002	.934	26	.095
	2	.186	24	.032	.956	24	.367
test2	1	.146	26	.163	.940	26	.133
	2	.209	24	.008	.897	24	.019
atti	1	.169	26	.055	.889	26	.009
	2	.194	24	.020	.869	24	.005

a. Lilliefors Significance Correction

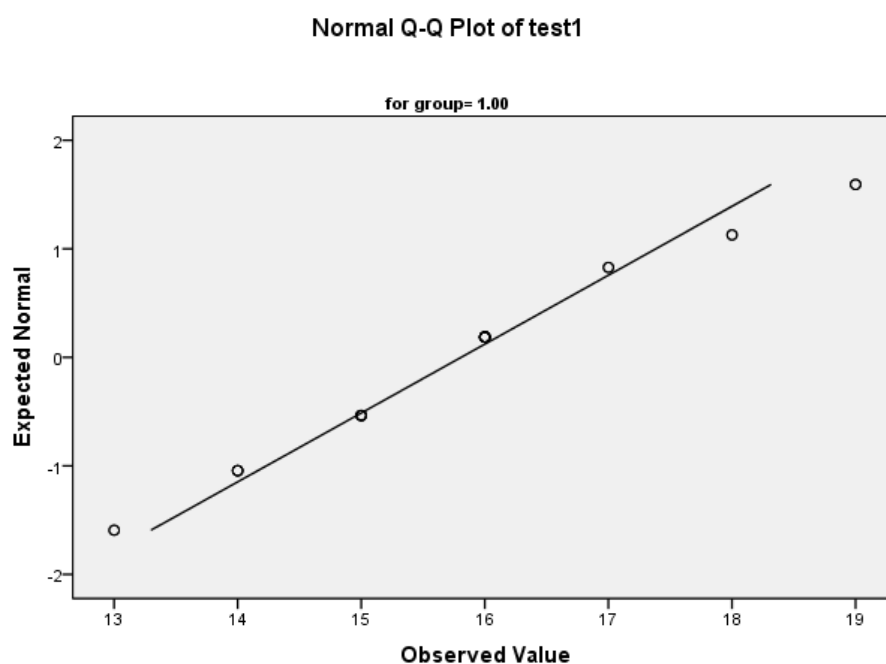

ภาพประกอบ 4 กราฟแสดงความถี่ของ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 1

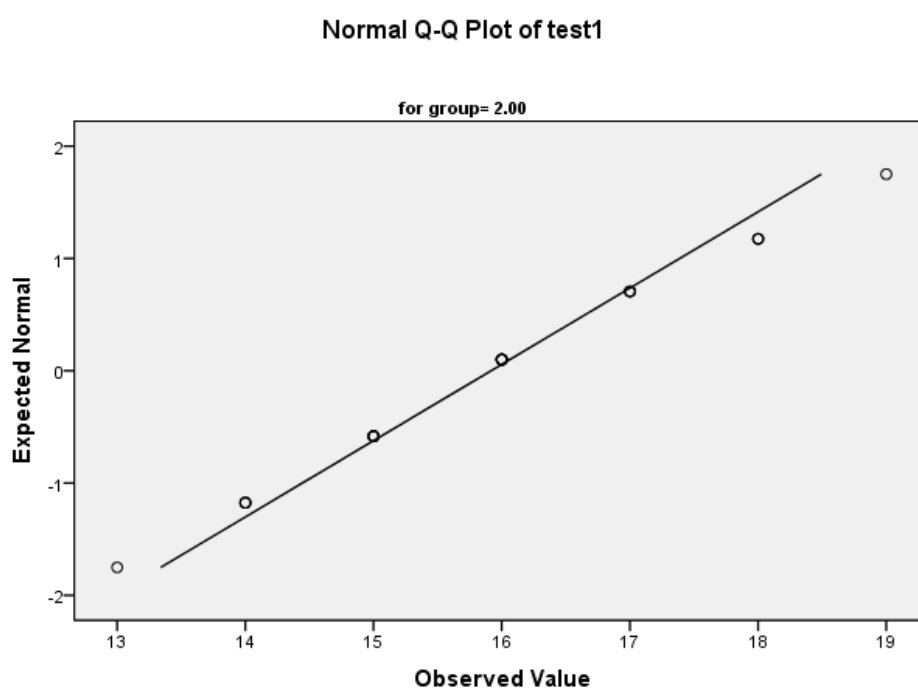

ภาพประกอบ 5 กราฟแสดงความถี่ของ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 2

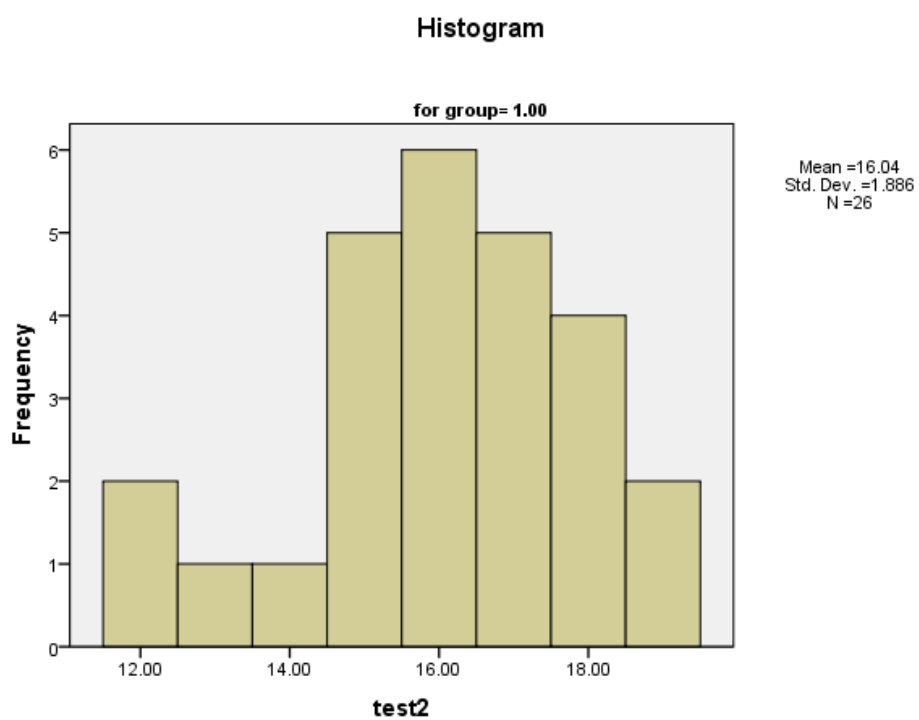

ภาพประกอบ 6 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots
สำหรับ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 1

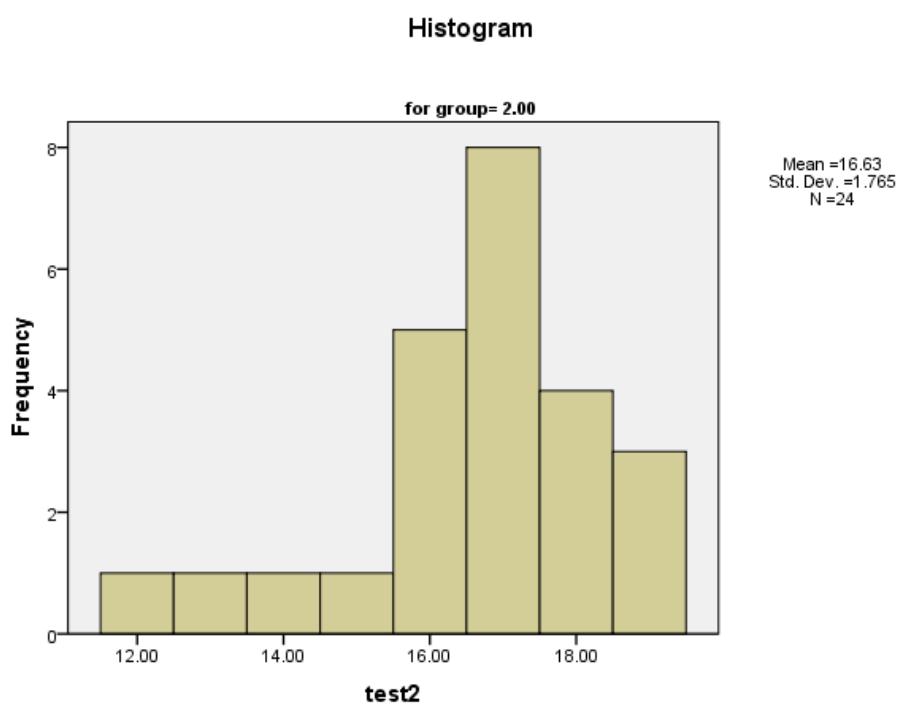

ภาพประกอบ 7 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots
สำหรับ test1 (การอ่าน) ของกลุ่มที่ 2

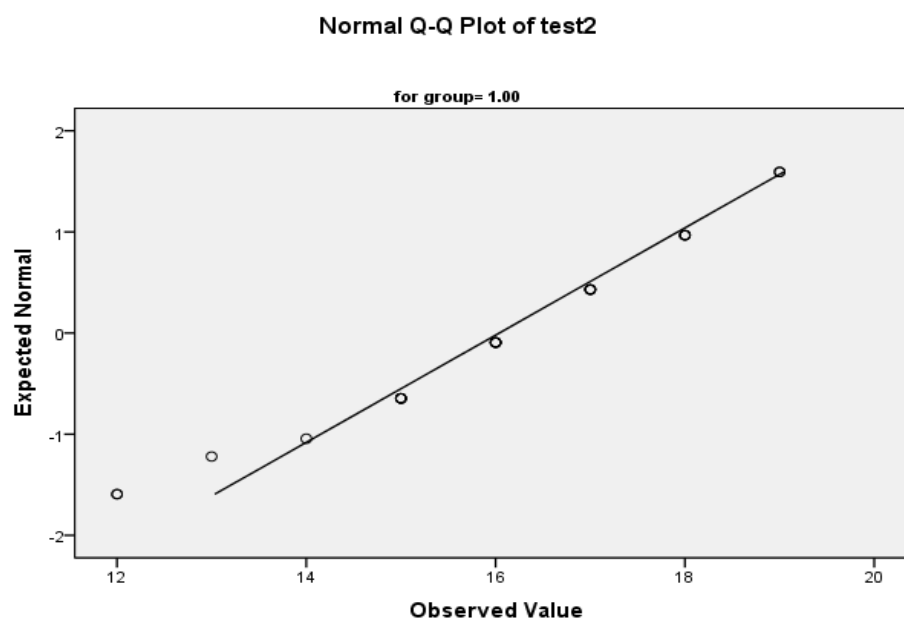

ภาพประกอบ 8 กราฟแสดงความถี่ของ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 1

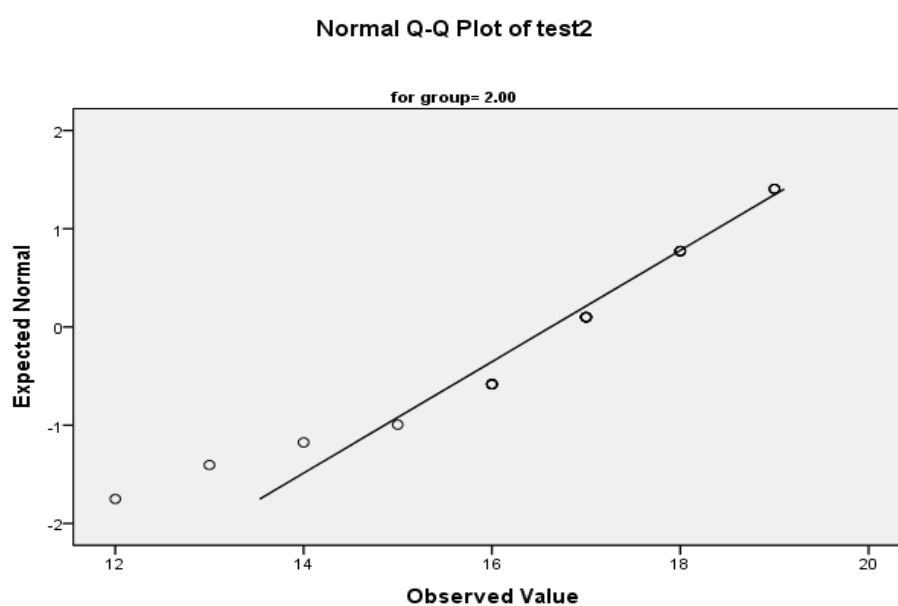

ภาพประกอบ 9 กราฟแสดงความถี่ของ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 2

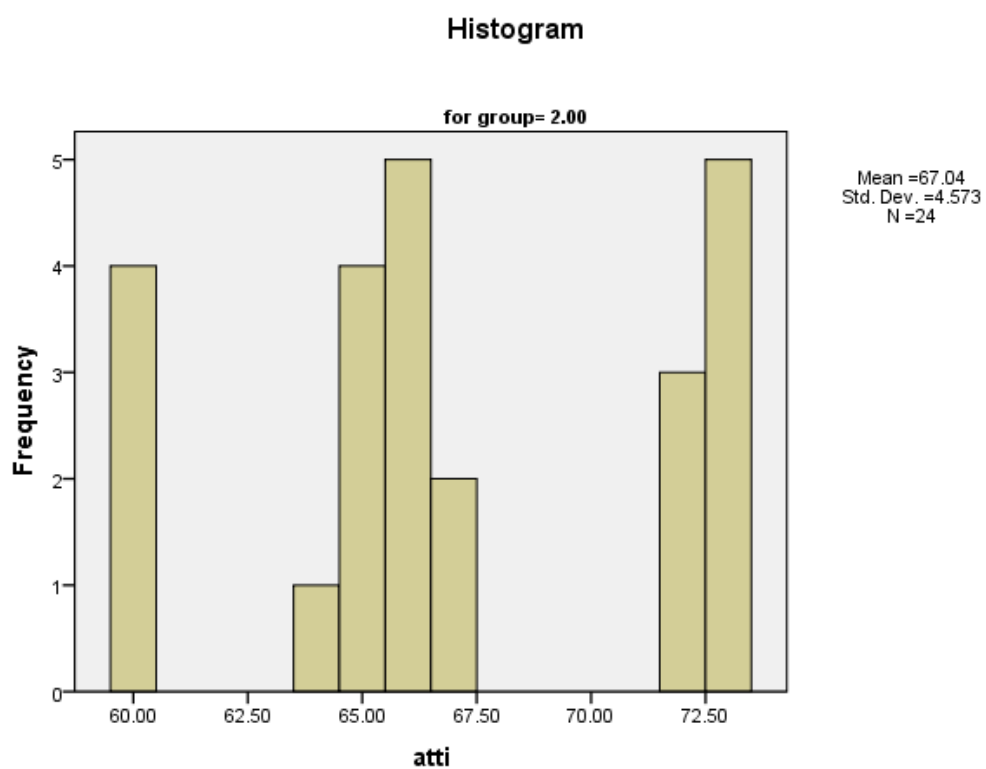

ภาพประกอบ 10 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 1

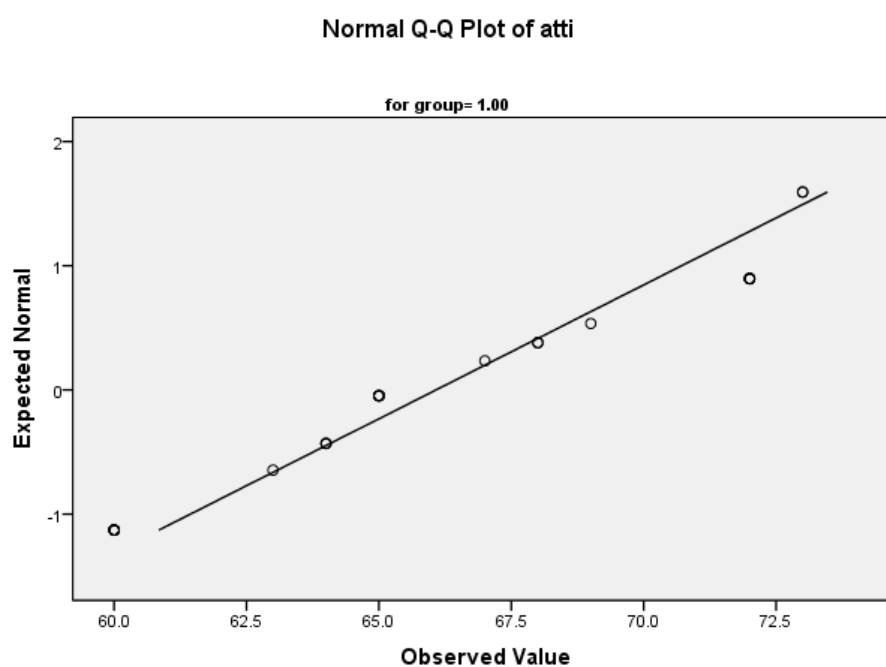

ภาพประกอบ 11 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ test2 (การเขียน) ของกลุ่มที่ 2

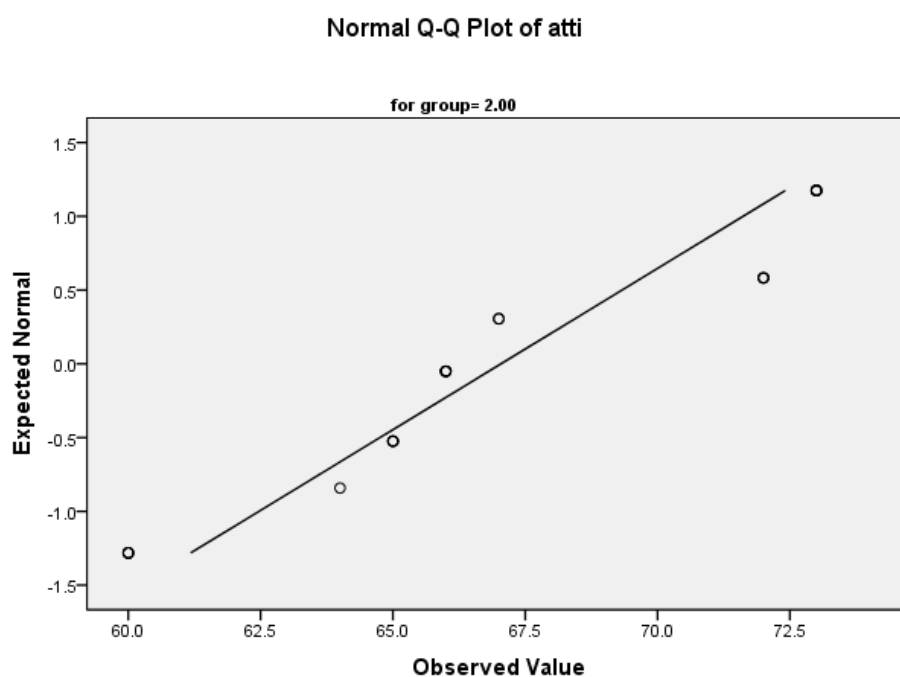

ภาพประกอบ 12 กราฟแสดงความถี่ของ atti (เจตคติ)

ภาพประกอบ 13 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ atti (เจตคติ) ของกลุ่มที่ 1

ภาพประกอบ 14 ทดสอบการกระจายของข้อมูล Normal Q-Q Plots สำหรับ atti (เจตคติ) ของกลุ่มที่ 2

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.สุริยาวัธ สุวรรณบุบผา ตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ
2. อาจารย์ประสิทธิ์ ไชยกาล ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษ
3. อาจารย์จำสืบเอกประคอง พรหมมา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน
4. อาจารย์อนุชิต กอศักดิ์ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ 3 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล
5. ว่าที่ ร.ต.หญิง เนตรนิยมาศ วรรณพยนต์ ตำแหน่ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวจุฑาทิพย์ มัชฌิโม
วันเกิด วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 152 หมู่ 13 บ้านหนองกุง ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์ 46150 โทรศัพท์ มือถือ 09-2449-6047
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครูผู้สอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเอกปัญญา 290 หมู่ 9 ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์ 46150
ประวัติการศึกษา
พ.ศ. 2542 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2549 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสมเด็จพิทยาคม อำเภอสมเด็จ
จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2555 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2559 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

